

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Urząd Gminy i Miasta Pajęczno
Termin kontroli:	8 listopad 2016 – 13 styczeń 2017 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Joanna Pączek – starszy inspektor kontroli Sylwia Ryl – inspektor kontroli Alicja Gołąbek – młodszy inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	2015- III kwartał 2016 roku
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/59/2016 z dnia 21 października 2016 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2058), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina i Miasto Pajęczno położona jest w południowej części województwa łódzkiego, w powiecie pajęczańskim. W skład miejsko – wiejskiej Gminy Pajęczno wchodzi 20 sołectw oraz 4 osiedla.

Według danych ewidencji ludności na dzień 31 grudnia 2015 roku Miasto i Gminę Pajęczno zamieszkiwało 11.890 osób, a na dzień 30 września 2016 roku 11.869 osób.

Siedziba Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno znajduje się przy ul. Parkowej 8/12, 98-330 Pajęczno.

Urząd Gminy i Miasto Pajęczno oraz Gmina i Miasto Pajęczno są zarejestrowane w systemie REGON i posiadają numery statystyczne: [1] Urząd Gminy i Miasta – 000524252, [2] Gmina – 151398652.

Urząd Gminy i Miasta w Pajęcznie posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 5740020930 nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pajęcznie. Podatnikiem podatku VAT jest Gmina Pajęczno – posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 5080013710 nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pajęcznie.

Kontrola ma charakter kompleksowy w zakresie gospodarki finansowej i zamówień publicznych.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z, kontrolujące ustaliły następujące wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Gminy Pajęczno:

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK OBROTOWY		
			2013	2014	2015
I	WSKAŹNIKI BUDŻETOWE		w %		
1	WB1	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	90,73	95,06	97,89
3	WB3	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	3,40	8,93	8,83
4	WB4	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	10,41	12,08	8,14
5	WB5	Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne	60,59	60,08	60,12
6	WB6	Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	12,67	13,87	10,94
7	WB7	Wskaźnik samofinansowania, wyliczony jako stosunek sumy nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych do wydatków majątkowych	124,87	117,18	138,60
II	WSKAŹNIKI NA MIESZKAŃCA		w złotych		
1	WL2	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca	84,98	235,55	236,72
2	WL3	Zobowiązania ogółem na mieszkańca	1 158,34	1 064,65	976,03
3	WL4	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	1 158,34	1 064,65	976,03
III	WSKAŹNIKI DLA ZOBOWIĄZAŃ		w %		
1	WZ1	Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	46,33	40,35	36,41
2	WZ2	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	46,33	40,35	36,41

3	Wz3	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	2,06	1,63	1,15
4	Wz4	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne	2,06	1,63	1,15
5	Wz6	Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	98,52	92,33	92,16
6	Wz7	Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,00	0,00	0,00
7	Wu1	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0,00	0,00	0,00
8	Wu2	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0,00	0,00	0,00

Z powyższej tabeli wynika, co następuje:

Nadwyżka operacyjna, czyli różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Nadwyżka operacyjna wzrastała na przestrzeni lat 2013-2015, osiągając w roku 2013 wartość 1.014.123,31 zł, w 2014 roku – 2.809.452,55 zł, a w 2015 roku – 2.814.596,56 zł. Wzrost nadwyżki operacyjnej wynikał ze wzrostu dochodów bieżących w kolejnych latach przy jednoczesnym niższym wzroście wydatków bieżących. Wysokość nadwyżki operacyjnej miała wpływ na poziom wskaźników W_{B3} , W_{B6} , W_{B7} i W_{L2} .

Wskaźnik W_{B3}

Obrazuje udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. Powodem znacznego wzrostu wskaźnika W_{B3} w 2015 roku był szybszy wzrost dochodów bieżących w stosunku do wzrostu wydatków bieżących, w odniesieniu do roku 2014, a co za tym idzie ponad 1.795.000,00 zł wzrost nadwyżki operacyjnej. Powyższe wskazywało na większe możliwości finansowania wydatków inwestycyjnych oraz zwiększenia wydatków bieżących.

Wskaźnik W_{B6}

Określa udział wypracowanej nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem. Wskaźnik ten w badanym okresie podlegał wahaniom: w 2015 roku nastąpił jego spadek natomiast w 2014 roku odnotowano wzrost. W 2015 roku obniżenie wskaźnika spowodowane było spadkiem dochodów ze sprzedaży majątku i wzrostem wydatków bieżących. Spadek wskaźnika o 2,93% w 2015 roku w stosunku do roku poprzedniego to wynik uzyskania niższych o 883.606,52 zł dochodów ze sprzedaży majątku przy jednoczesnym wzroście dochodów wykonanych ogółem o kwotę 404.753,57 zł i niewielkim wzroście nadwyżki operacyjnej.

Wskaźnik W_{B7}

Ww. wskaźnik obrazuje stopień, w jakim jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi. Im wyższa jest ta relacja, tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej, w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia, jednak jego wysoka wartość może również świadczyć o niskim poziomie realizowanych inwestycji w stosunku do własnych możliwości. W Gminie Pajęczno nastąpił wzrost wskaźnika o 7,69% w stosunku do roku 2013, z kolei w 2015 roku wskaźnik wzrósł o 21,42% w stosunku do roku 2014 i o 13,73% w stosunku do roku 2013. Najwyższą wartość omawiany wskaźnik osiągnął w 2015 roku, co zostało spowodowane najwyższym poziomem osiągniętych w tym roku wydatków majątkowych i najwyższym poziomem wypracowanej nadwyżki operacyjnej w porównaniu z latami ubiegłymi.

Wskaźnik W_{L2}

Nadwyżka operacyjna na mieszkańca wzrastała na przestrzeni lat 2014-2016, osiągając w ww. okresach wielkości: 84,98 zł, 235,55 zł i 236,72 zł.

Wskaźnik W_{L3} i W_{L4}

Wskaźnik zobowiązań ogółem na mieszkańca w latach 2013 – 2015 charakteryzował się tendencją spadkową. Powyższe wynikało ze zmniejszania się zobowiązań ogółem na przestrzeni ww. lat, pomimo spadku z roku na rok liczby ludności w gminie. Wartość wskaźnika zobowiązań ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w latach 2013 – 2015 posiadała wartości wskaźnika W_{L3} , co oznaczało, że w tym okresie nie występowały zobowiązania z tytułu realizowanych projektów unijnych.

Wskaźnik W_{Z1-6}

Gmina Pajęczno posiadała zobowiązania finansowe w 2013 roku na kwotę 13.822.503,41 zł, w 2014 roku na kwotę 12.698.032,18 zł, a w 2015 roku – 11.605.000,42 zł. Wskaźnik zobowiązań ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem (W_{Z2}) w latach 2013 – 2015 przyjął wartość wskaźnika W_{Z1} . Wskaźniki te we wskazanym okresie posiadały tendencję spadkową. Najwyższa wartość wskaźnika w roku 2013 spowodowana była najwyższą kwotą zobowiązań w stosunku do lat 2014 - 2015.

Wskaźnik W_{Z3} określający obciążenie dochodów ogółem wydatkami na obsługę zadłużenia, obejmujący odsetki i spłaty rat kapitałowych, z roku na rok malał. W 2013 roku wynosił 2,06%, w 2014 roku – 1,63%, by w 2015 roku osiągnąć poziom 1,15%. Wskaźnik W_{Z4} określający obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne osiągnął takie same wartości jak wskaźnik W_{Z3} .

Wskaźnik W_{Z6} obrazuje obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia (odsetki i spłaty rat kapitałowych). Wskaźnik corocznie obniżał się – z poziomu 98,52% w 2013 roku do 92,16% w 2015 roku, na co miały wpływ zmniejszenie kosztów obsługi zadłużenia na przestrzeni ww. lat przy jednoczesnym wzroście dochodów bieżących. Powyższe oznaczało, że wydatki bieżące powiększone o koszty obsługi zadłużenia nie przekroczyły bieżących dochodów gminy w latach 2013 - 2015.

Spełnienie warunku określonego w **art. 242** ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1870 ze zm.):

Rok	2014	2014	2015	2015	2016
	plan na 01.01	wykonanie	plan na 01.01	wykonanie	plan na 01.01
Dochody bieżące + nadwyżka z lat ubiegłych + wolne środki	28 468 432,33	30 674 349,61	29 695 890,45	31 478 347,72	29 618 312,00
Wydatki bieżące	26 384 527,72	27 102 004,52	26 616 948,00	28 385 220,60	28 039 549,08
Wynik	2 083 904,61	3 572 345,09	3 078 942,45	3 093 127,12	1 578 762,92

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli stwierdzono, że został spełniony warunek zawarty w art. 242 ustawy o finansach publicznych. W latach 2014-2016 planowane wydatki bieżące nie przekroczyły planowanych dochodów bieżących. Również wykonane w latach 2014-2015 wydatki bieżące nie były większe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o wolne środki.

Wskaźnik zadłużenia określony w **art. 243** ustawy o finansach publicznych na rok 2016 obliczono na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli:

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2013	2014	2015	plan na 01.01.2016
		(n-3)	(n-3)	(n-1)	
		wykonanie	Wykonanie	plan za 3 kwartały	
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	1 809 999,92

2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	452 000,00
3	Dochody budżetowe ogółem	29 837 433,75	31 467 027,81	31 957 888,10	30 161 312,00
4	Dochody bieżące	27 071 090,78	29 911 457,07	30 811 487,65	-
5	Dochody ze sprzedaży majątku	1 601 075,73	821 123,75	730 000,00	-
6	Wydatki bieżące	26 056 967,47	27 102 004,52	27 607 636,51	-
7	Wskaźnik dla poszczególnych lat	8,76%	11,54%	12,31%	-
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyliczona, jako średnia arytmetyczna z lat 2013, 2014 (wykonanie) i 2015 (plan za 3 kwartały)		10,87%			7,50%

Wymieniony wskaźnik wyliczony dla 2016 roku wyniósł: 7,50% < 10,87%

Relacja planowanych spłat wraz z odsetkami do planowanych dochodów budżetowych na 2016 rok wyniosła 7,50% i nie przekraczała średniej arytmetycznej określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych, tj. wartości 10,87%.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady miejskiej

Przewodniczącym Rady Miejskiej w Pajęcznie jest Wojciech Marchewka, wybrany do pełnienia tej funkcji uchwałą nr I/1/14 z dnia 1 grudnia 2014 roku. W poprzedniej kadencji funkcję tą pełnił również Wojciech Marchewka.

Burmistrz gminy i miasta

Burmistrzem Gminy i Miasta Pajęczno jest Dariusz Tokarski wybrany w wyniku wyborów bezpośrednich, które odbyły się w dniu 16 listopada 2014 roku. W poprzedniej kadencji funkcję Burmistrza sprawował również Dariusz Tokarski.

Skarbnik gminy i miasta

Uchwałą nr 14/III/90 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 7 lipca 1990 roku na Skarbnika Gminy i Miasta Pajęczno powołana została Zuzanna Podlejska.

Sekretarz gminy i miasta

Sekretarzem Gminy i Miasta Pajęczno jest Justyna Stochniałek, powołana na to stanowisko z dniem 1 czerwca 2006 roku.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

W Gminie i Mieście Pajęczno funkcjonują (według uchwały nr 29/IV/15 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie zmiany statutu Gminy Pajęczno) nw. jednostki organizacyjne:

1. Miejski Zakład Komunalny w Pajęcznie,

2. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pajęcznie,
3. Publiczne Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Pajęcznie,
4. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Juliana Tuwima w Pajęcznie,
5. Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Makowiskach,
6. Publiczne Przedszkole nr 1 w Pajęcznie,
7. Publiczne Przedszkole nr 2 w Pajęcznie,
8. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Pajęcznie,
9. Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Pajęczno.

Wymienione powyżej jednostki organizacyjne, poza Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Pajęcznie i Biblioteką Publiczną Gminy i Miasta Pajęczno, w kontrolowanym okresie funkcjonowały jako jednostki budżetowe.

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Pajęcznie został utworzony na mocy uchwały nr 41/V/99 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 25 lutego 1999 roku. Uchwałą nr 11/II/06 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 6 grudnia 2006 roku dokonano z dniem 1 stycznia 2007 roku zmiany formy organizacyjno – prawnej Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury, Bibliotek i Sportu poprzez przekształcenie jednostki organizacyjnej (jednostki budżetowej) Gminy i Miasta Pajęczno w instytucję kultury działającą pod nazwą Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Ośrodek Kultury i Sportu wpisano do księgi rejestrowej pod poz. 1.

Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Pajęczno została utworzona uchwałą nr 12/II/06 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 6 grudnia 2006 roku i wpisana do księgi rejestrowej pod poz. 2.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy i miasta

Statut Gminy i Miasta Pajęczno uchwalony został przez Radę Miejską w Pajęcznie uchwałą nr 26/V/2003 z dnia 27 lutego 2003 roku. Zmiany do Statutu Gminy wprowadzono uchwałami Rady Miejskiej nr: [1] 59/VII/03 z dnia 18 czerwca 2003 roku, [2] 137/XV/04 z dnia 22 kwietnia 2004 roku, [3] 193/XXII/05 z dnia 28 lutego 2005 roku, [4] 103/XIV/08 z dnia 19 lutego 2008 roku, [5] 220/XXVI/09 z dnia 9 czerwca 2009 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu

Zarządzeniem nr 268/14 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 3 marca 2014 roku został wprowadzony regulamin organizacyjny Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno. Zmiany do regulaminu wprowadzono zarządzeniem nr 65/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 29 lipca 2015 roku.

W skład Urzędu wchodzi referaty, zespoły i samodzielne stanowiska pracy, w tym:

- Referat Ogólno – Organizacyjny Obsługi Samorządowej i Kadr,
- Stanowisko ds. obsługi prawnej,
- Referat księgowości budżetowej,
- Referat Wymiaru Podatków i Opłat,
- Referat planowania przestrzennego i inwestycji,
- Referat nadzoru komunalnego, gospodarowania nieruchomościami gminy, ochrony środowiska i rolnictwa,

- Referat spraw obywatelskich,
- Urząd Stanu Cywilnego,
- Zespół ds. oświaty,
- Stanowisko ds. kontroli,
- Stanowisko ds. promocji i rozwoju gospodarczego gminy oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- Stanowisko ds. obsługi informatycznej.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Uchwałą nr 257/XXXI/09 z dnia 29 grudnia 2009 roku Rada Miejska w Pajęcznie określiła zasady nabywania, zbywania, obciążania nieruchomości oraz ich wdzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata i na czas oznaczony. Zmiany do wymienionej uchwały wprowadzono uchwałą nr 278/XXXII/10 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 5 marca 2010 roku.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu została wprowadzona zarządzeniem nr 47/2008 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 1 września 2008 roku. Nadzór nad realizacją zarządzenia powierzono Skarbnikowi Gminy i Miasta Pajęczno.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

Funkcjonujące w kontrolowanej jednostce unormowania dotyczące kontroli wewnętrznej zawarte były w:

- Zarządzeniu nr 60/03 Burmistrza z dnia 9 września 2003 roku w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji, zmienionym zarządzeniem nr 98/15 Burmistrza z dnia 26 października 2015 roku,
- Zarządzeniu nr 16/2004 Burmistrza z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno.
Do ww. zarządzenia wprowadzono zmiany zarządzeniami Burmistrza: [1] nr 27/07 z dnia 25 maja 2007 roku, [2] nr 54/10 z dnia 27 października 2010 roku, [3] nr 140/16 z dnia 17 maja 2016 roku,
- Zarządzeniu nr 63/2004 Burmistrza z dnia 24 sierpnia 2004 roku w sprawie procedury kontroli gromadzenia środków publicznych w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno,
- Zarządzeniu nr 54/09 Burmistrza z dnia 10 lipca 2009 roku w sprawie zasad rachunkowości zadań finansowanych z wykorzystaniem środków pomocowych w jednostkach organizacyjnych gminy,
- Zarządzeniu nr 27/10 Burmistrza z dnia 23 czerwca 2010 roku w sprawie

sporządzania skonsolidowanego bilansu,

- Zarządzeniu nr 18/11 Burmistrza Gminy i Miasta w Pajęcznie z dnia 10 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji ewidencji i poboru podatków i opłat lokalnych,
- Zarządzeniu nr 150/12 Burmistrza z dnia 17 września 2012 roku w sprawie ewidencji i sporządzenia sprawozdań budżetowych Rb-WSa w zakresie wydatków strukturalnych ponoszonych przez Urząd Gminy i Miasta Pajęczno oraz jednostki organizacyjne Gminy Pajęczno,
- Zarządzeniu nr 135/12 Burmistrza z dnia 30 lipca 2012 roku w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno,
- Zarządzeniu nr 194/13 Burmistrza Gminy i Miasta z dnia 19 lutego 2013 roku w sprawie określenia organizacji i funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno i jednostkach organizacyjnych Gminy.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Kompleksowa kontrola gospodarki finansowej, obejmująca lata 2010-2011 została przeprowadzona w dniach od 16 stycznia do 16 marca 2012 roku. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 11 czerwca 2012 roku skierowanym do Burmistrza Gminy i Miasta przekazano 28 wniosków pokontrolnych. Informację o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w piśmie z dnia 17 lipca 2012 roku.

W okresie od 25 marca do 2 kwietnia 2015 roku została przeprowadzona doraźna kontrola w zakresie gospodarowania nieruchomościami. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 15 czerwca 2015 roku skierowanym do Burmistrza Pajęczna przekazano 5 wniosków pokontrolnych. Informację o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w piśmie z dnia 3 września 2015 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2015 – do 30 września 2016

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2015			
1	Urząd Marszałkowski w Łodzi	Realizacja projektu RPLD.02.06-039/09 dofinansowanego z PROW	08-10.07.2015
2	Wojewoda Łódzki	Wydawanie, odmowa wydawania zaświadczeń z zakresu cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	27.07.2015
3	Urząd Marszałkowski w Łodzi	Realizacja projektu RPLD.04.02-045/13 dofinansowanego z PROW	16-19.10.2015
2016			
1	Wojewoda Łódzki	Wydawanie, odmowa wydawania zaświadczeń z zakresu cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	27.06.2016
2	ZUS II Oddział w Łodzi	[1] Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz	09-22.08.016

		innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, [2] ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu, [3] prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe, [4] wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych	
--	--	--	--

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

Obsługa bankowa jednostki prowadzona jest na podstawie umowy z dnia 29 grudnia 2015 roku zawartej z Bankiem Spółdzielczym ESBANK z/s w Radomsku. Ww. umową Bank zobowiązał się do otwierania i prowadzenia następujących rachunków bankowych: bieżącego, pomocniczego, lokaty oraz rachunku biznes oszczędny. Za czynności związane z obsługą bankową Gminy i Miasta Pajęczno oraz jednostek organizacyjnych, Bank pobiera miesięczną opłatę ryczałtową w wysokości 2.000,00 zł w terminie do ostatniego dnia roboczego każdego miesiąca z rachunku Gminy i Miasta Pajęczno. Umowę zawarto na czas określony od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku. Umowę zawarto w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia o wartości szacunkowej poniżej 30.000,00 euro prowadzonego w trybie zapytania ofertowego pn. „Wykonywanie obsługi bankowej budżetu Gminy i Miasta Pajęczno i jej jednostek organizacyjnych”.

Pismem z dnia 16 listopada 2015 roku Skarbnik Gminy i Miasta zwróciła się do Aleksandry Bilskiej-inspektora w Referacie Nadzoru Komunalnego Gospodarowania Nieruchomościami Gminy, Ochrony Środowiska i Rolnictwa o przygotowanie niezbędnej dokumentacji i ogłoszenia o przetargu na obsługę bankową Gminy i Miasta z podległymi jednostkami organizacyjnymi. Pani Skarbnik wskazała, że w okresie trwania umowy, tj. od 1 stycznia 2013 roku do sierpnia 2015 roku koszty obsługi bankowej wyniosły ogółem: [1] w 2013 roku – 32.150,63 zł, [2] w 2014 roku – 5.059,34 zł, [3] w 2015 roku – 8.859,33 zł.

Zarządzeniem nr 112/15 z dnia 26 listopada 2015 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno powołał komisję do przygotowania i przeprowadzenia procedury postępowania o zamówienie publiczne w celu wyboru najkorzystniejszej oferty na realizację zadania pn. „Wykonywanie bankowej obsługi budżetu Gminy i Miasta Pajęczno i jej jednostek organizacyjnych”. Zgodnie z zarządzeniem, zadaniem komisji miało być przygotowanie i przeprowadzenie zapytania ofertowego na realizację ww. zadania.

W dniu 30 listopada 2015 roku sporządzono zapytanie ofertowe. Oferty należało składać w siedzibie Urzędu w terminie do dnia 10 grudnia 2015 roku do godz.11:00. Jako kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty wskazano cenę obsługi bankowej budżetu Gminy i jej jednostek organizacyjnych. Termin wykonania zamówienia określono na okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2018 roku. Zapytanie zamieszczono na stronie BIP w dniu 2 grudnia 2015 roku. Pismem z dnia 10 grudnia 2015 roku komisja przetargowa wnioskowała o unieważnienie postępowania o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego z uwagi na fakt, że do terminu składania ofert nie wpłynęła żadna oferta. Informację o unieważnieniu postępowania opublikowano na stronie BIP w dniu 15 grudnia 2015 roku.

Kolejne zapytanie ofertowe sporządzono z datą 15 grudnia 2015 roku. Termin składania ofert określono do dnia 22 grudnia 2015 roku do godz. 11.00. Jako kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty wskazano cenę obsługi bankowej budżetu Gminy i jej jednostek organizacyjnych. Termin wykonania zamówienia określono na okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku. Zapytanie zamieszczono na stronie BIP w dniu 15 grudnia 2015 roku. W wyniku zapytania ofertowego, wpłynęła jedna oferta złożona przez ESBANK Bank Spółdzielczy z/s Radomsko – cena 77.228,49 zł (w tym: koszt usług bankowych 24.000 zł, oprocentowanie środków na rachunku bankowym – 560 zł, oprocentowanie kredytu na rachunku bieżącym w okresie jednego roku 52.668,49 zł – szacowana wartość kredytu 2.000.000 zł). Oferta została uznana za najkorzystniejszą. Ogłoszenie o wyborze oferty opublikowano na stronie BIP w dniu 23 grudnia 2015 roku.

W okresie wcześniejszym obsługa bankowa jednostki prowadzona była na podstawie umowy z dnia 27 grudnia 2012 roku zawartej z Bankiem Spółdzielczym ESBANK z/s w Radomsku. Umowę zawarto na czas określony od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku.

Rachunki bankowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku i 30 września 2016 roku, na rachunkach bankowych prowadzonych w Banku Spółdzielczym ESBANK, pozostawały następujące kwoty środków pieniężnych:

L.p.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan środków pieniężnych na dzień 31.12.2015	Stan środków pieniężnych na dzień 30.09.2016
1	Rachunek organu (dochodów)	133	548.226,92	298.914,65
2	Rachunek wydatków budżetowych	130	0,00	391,16
3	Rachunek zfs	135	13.985,59	83.791,60
4	Rachunek sum depozytowych	139	15.804,62	18.519,69
5	Pracownicy młodociani	139	0,35	0,43

Stan środków na rachunkach bankowych był zgodny z ewidencją księgową oraz sprawozdawczością. Ustalono, iż kwoty 0,35 zł i 0,43 zł to kapitalizacja odsetek od środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz ich rozliczenia. Zgodnie z treścią umowy zwrot odsetek za 2015 rok od środków zgromadzonych na ww. rachunku miał nastąpić do dnia 5 stycznia 2016 roku. Odsetki w kwocie 0,35 zł zwrócono na rachunek bankowy Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 5 stycznia 2016 roku, wb nr 1/2016.

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2015 i 2016 roku (do zakończenia kontroli)

Limity kredytowe 2015 i 2016 rok oraz finansowanie deficytu (do zakończenia kontroli)

2015 rok

Rada Miejska w Pajęcznie w dniu 29 grudnia 2014 roku podjęła uchwałę nr 9/II/14 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy i Miasta Pajęczno na 2015 rok. W § 6 tej uchwały Rada ustaliła limity zobowiązań z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek w następujących kwotach:

- 2.000.000 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy oraz z tytułu kosztów obsługi ww. zobowiązań do kwoty 80.000 zł.

W § 14 ww. uchwały Rada upoważniła Burmistrza do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu 2.000.000 zł.

Budżet zakładał wykonanie nadwyżki w kwocie 1.393.031,76 zł, która miała zostać przeznaczona na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Przychodów z tytułu kredytów i pożyczek nie planowano, natomiast rozchody z tytułu spłaty kredytów i pożyczek zaplanowano w kwocie 1.393.031,76 zł, w tym:

- spłaty pożyczek – 40.931,84 zł,
- spłaty kredytów – 1.352.099,92 zł.

Uchwałą nr 25/IV/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku dokonano następujących zmian. Zmniejszono nadwyżkę do kwoty 1.163.031,76 zł jednocześnie uchwalając plan przychodów w kwocie 230.000 zł z tytułu wolnych środków.

Uchwałą nr 92/XI/2015 z dnia 30 listopada 2015 roku dokonano zmian w przychodach budżetu polegających na zwiększeniu przychodów z tytułu wolnych środków o kwotę 48.530,56 zł do sumy 278.530,56 zł, oraz uchwaleniu kwoty przychodów z tytułu kredytów i pożyczek równej 300.000 zł, z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W § 5 ww. uchwały ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 300.000 zł (na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek). Jednocześnie uchwalono nadwyżkę w kwocie 814.501,20 zł, która miała zostać przeznaczona na spłatę kredytów i pożyczek.

2016 rok

Rada Miejska w Pajęcznie w dniu 29 grudnia 2015 roku podjęła uchwałę nr 108/XII/15 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy i Miasta Pajęczno na 2016 rok. W § 6 tej uchwały Rada ustaliła limity zobowiązań z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek w następujących kwotach:

- 2.000.000 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy,
- 190.000,08 zł na sfinansowanie planowanego deficytu,
- 1.809.999,92 zł na spłatę kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych,
- 500.000 zł na sfinansowanie kosztów obsługi zobowiązań.

W § 14 ww. uchwały Rada upoważniła Burmistrza do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu i na spłaty kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych do kwoty 2.000.000 zł oraz z tytułu kosztów obsługi (odsetki i prowizje) do kwoty 500.000 zł.

Budżet zakładał deficyt w kwocie 190.000,18 zł, który miał zostać sfinansowany środkami z zaciągniętego kredytu.

Przychody z tytułu kredytów i pożyczek zaplanowano w kwocie 2.000.000 zł, natomiast rozchody z tytułu spłaty kredytów zaplanowano w kwocie 1.809.999,92 zł.

Uchwałą nr 129/XIV/2016 z dnia 29 kwietnia 2016 roku dokonano zmian polegających na zwiększeniu deficytu do kwoty 346.519,77 zł, który ma zostać sfinansowany do kwoty 190.000,08 zł środkami pochodzącymi z zaciągniętego kredytu oraz wolnymi środkami w kwocie 156.519,69 zł. W przychodach budżetu polegających na zmniejszeniu kwoty przychodów z tytułu kredytów i pożyczek o kwotę 250.000 zł do

kwoty 1.674.000 zł. Jednocześnie zwiększono przychody budżetu o kwotę 156.519,69 zł z tytułu wolnych środków pozostałych z roku ubiegłego. Plan przychodów po zmianie wyniósł 2.156.519,69 zł.

Uchwałą nr 163/XVII/16 z dnia 26 października 2016 roku dokonano następujących zmian:

- a) zwiększono deficyt do kwoty 1.346.519,77 zł (zwiększenie o 1.000.000 zł), który miał zostać sfinansowany:
  - do kwoty 190.000,08 zł środkami z zaciągniętego kredytu,
  - wolnymi środkami w kwocie 156.519,69 zł,
  - przychodami z emisji papierów wartościowych – obligacji w kwocie 1.000.000 zł.
- b) Ustalono limit zobowiązań w kwocie 2.100.000 zł z tytułu emisji papierów wartościowych – obligacji.
- c) Zwiększono plan przychodów budżetu o kwotę 2.100.000 zł z tytułu emisji obligacji. Plan przychodów o zmianie wyniósł 4.265.519,69 zł.
- d) Zwiększono plan rozchodów budżetu o kwotę 1.100.000 zł z tytułu spłat kredytów. Plan po zmianach wyniósł 2.909.999,92 zł.

Uchwałą nr 170/XVIII/16 z dnia 24 listopada 2016 roku dokonano następujących zmian limitów zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciągniętych na:

- 2.000.000 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy,
- 1.830.000,16 zł na sfinansowanie planowanego deficytu,
- 5.269.999,84 zł na spłatę kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych,
- 2.718.000 zł na sfinansowanie kosztów obsługi zobowiązań.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W 2015 roku Gmina Pajęczno nie zaciągała kredytów i pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu.

W 2016 roku Gmina Pajęczno zaciągnęła kredyt w Banku Spółdzielczym w Bełchatowie. Umowę nr 40/16 podpisał Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno – Dariusz Tokarski przy kontrasygnacie Skarbnika – Zuzanny Podlejskiej w dniu 7 kwietnia 2016 roku. Umowa została zawarta na okres od 7 kwietnia 2016 roku do 31 marca 2022 roku. Kredyt został udzielony w kwocie 2.000.000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Pajęczno w kwocie 190.000,08 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 1.809.999,92 zł. Marża banku została ustalona na 0,35%, a oprocentowanie w dniu podpisania umowy wynosiło 1,91%. Kredyt miał zostać wypłacony w dwóch transzach: I do dnia 15 kwietnia 2016 roku, II do dnia 1 sierpnia 2016 roku. Odsetki naliczane są w okresach miesięcznych i płatne są ostatniego dnia miesiąca począwszy od 31 maja 2016 roku. Raty płatne są do dnia 31 marca każdego roku (w latach 2017-2021 raty po 50.000 zł, w 2022 roku rata 1.750.000 zł). W uchwale budżetowej na 2016 rok nr 108/XII/15 z dnia 29 grudnia 2015 roku Rada Miejska upoważniła Burmistrza do zaciągania kredytów i pożyczek na

pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu i na spłaty kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych do kwoty 2.000.000 zł oraz z tytułu kosztów obsługi (odsetki i prowizje) do kwoty 500.000 zł.

Regionalna Izba Obrachunkowa wydała w dniu 1 kwietnia 2016 roku uchwałę nr IV/22/2016 w sprawie pozytywnej opinii odnośnie możliwości spłaty kredytu w kwocie 2.000.000 zł.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W 2015 roku Gmina Pajęczno zaciągnęła kredyt w kwocie 300.000 zł w Esbanku Bank Spółdzielczy w Radomsku. Umowę nr KR-15-01624 podpisał Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno – Dariusz Tokarski przy kontrasygnacie Skarbnika – Zuzanny Podlejskiej w dniu 28 grudnia 2015 roku. Umowa została zawarta na okres od 28 grudnia 2015 roku do 31 marca 2016 roku. Kredyt został udzielony w kwocie 300.000 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 300.000 zł. Marża banku została ustalona na 1,5%, a oprocentowanie w dniu podpisania umowy wynosiło 3,17%. Kredyt miał zostać wypłacony do dnia 30 grudnia 2015 roku. Odsetki naliczane są w okresach miesięcznych i płatne są do 15 dnia miesiąca za miesiąc poprzedni. Kredyt miał być spłacony jednorazowo do dnia 31 marca 2016 roku. Uchwałą nr 94/XI/15 z dnia 30 listopada 2015 roku Rada Miejska upoważniła Burmistrza do zaciągnięcia kredytu w kwocie 300.000 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Uchwałą nr IV/387/2015 Regionalna Izba Obrachunkowa w dniu 17 grudnia 2015 roku wydała pozytywną opinię o możliwości spłaty przedmiotowego kredytu w kwocie 300.000 zł. Kredyt został uruchomiony w dniu 31 grudnia 2015 roku.

W dniu 31 marca 2016 roku zawarto aneks nr 1 do umowy kredytowej nr KR-15-01624, zgodnie z którym - przedłużono termin spłaty kredytu do 15 kwietnia 2016 roku. Kredyt został w tym dniu spłacony.

Od zawarcia umowy została pobrana prowizja przygotowawcza w wysokości 600 zł w dniu 31 grudnia 2015 roku. Od zawarcia aneksu pobrano również prowizję w wysokości 600 zł w dniu 31 marca 2015 roku.

W 2016 roku Gmina Pajęczno zaciągnęła kredyt w kwocie 2.000.0000 zł (opisany w punkcie powyżej) w tym kwota 1.809.999,92 zł miała być przeznaczona na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W 2015 roku Gmina Pajęczno posiadała kredyt w rachunku bieżącym.

Kredyt został udzielony na podstawie umowy nr RB-10-00176 zawartej w dniu 27 grudnia 2012 roku z Esbank Bank Spółdzielczy w Radomsku w kwocie 2.000.000 zł. Umowę podpisał Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno – Dariusz Tokarski przy kontrasygnacie Skarbnika – Zuzanny Podlejskiej. Kredyt został przeznaczony na finansowanie przejściowego deficytu budżetu. Kredyt został postawiony do dyspozycji zamawiającego na okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2015 roku. Zgodnie z zapisami umowy uruchomienie kredytu w danym roku budżetowym następuje po przedłożeniu uchwały Rady Miejskiej upoważniającej do jego zaciągnięcia i wniosku o kredyt. Kredytobiorca jest zobowiązany w okresie obowiązywania umowy do spłaty kredytu w każdym roku budżetowym, w którym kredyt został wykorzystany, najpóźniej w ostatnim dniu roku. Kredyt miał charakter odnawialny. Marża banku wynosiła 0,00%. Odsetki były naliczane w okresach miesięcznych i płatne w ostatnim dniu roboczym

miesiąca. Ostateczny termin spłaty został ustalony na 31 grudnia 2015 roku. Uchwałą nr 9/II/14 z dnia 29 grudnia 2014 roku Rada Miejska określiła limit kredytów na sfinansowanie przejściowego deficytu w trakcie roku oraz udzieliła Burmistrzowi upoważnienia do zaciągania kredytów na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu.

W 2016 roku Gmina Pajęczno posiadała również kredyt w rachunku bieżącym.

Kredyt został udzielony na podstawie umowy nr RB-10-00176 zawartej w dniu 29 grudnia 2015 roku z Esbank Bank Spółdzielczy w Radomsku w kwocie 2.000.000 zł. Umowę podpisał Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno – Dariusz Tokarski przy kontrasygnacie Skarbnika – Zuzanny Podlejskiej. Kredyt został przeznaczony na finansowanie przejściowego deficytu budżetu. Kredyt został postawiony do dyspozycji zamawiającego na okres od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016 roku. Kredyt miał charakter odnawialny. Marża banku wynosiła 1,00%. Odsetki były naliczane w okresach miesięcznych i płatne w ostatnim dniu roboczym miesiąca. Ostateczny termin spłaty został ustalony na 31 grudnia 2016 roku. Uchwałą nr 108/XII/15 z dnia 29 grudnia 2015 roku Rada Miejska określiła limit kredytów na sfinansowanie przejściowego deficytu w trakcie roku oraz udzieliła Burmistrzowi upoważnienia do zaciągania kredytów na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).

W 2015 i 2016 roku Gmina Pajęczno nie zaciągała kredytów i pożyczek na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2012 - 2015 rok

W okresie 2012-2015 kontrolowana jednostka nie udzielała gwarancji i poręczeń.

Wyemitowane papiery wartościowe

W dniu 26 października 2016 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 162/XVII/16 w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.

Zgodnie z treścią § 1 Gmina Pajęczno wyemituje 5.100 obligacji o wartości nominalnej 1.000 zł każda, o łącznej wartości 5.100.000 zł.

Emisja obligacji nastąpi poprzez propozycję nabycia skierowaną do indywidualnych adresatów, w liczbie mniejszej niż 150 osób. Obligacje będą obligacjami na okaziciela i nie będą posiadały formy dokumentu.

Celem emisji w 2016 roku jest spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 1.100.000,00 zł oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu wynikającego z realizacji zadań inwestycyjnych w kwocie 1.000.000,00 zł.

Gmina Pajęczno planuje, aby z emisji obligacji w grudniu 2016 spłacić w całości kredyt w wysokości 800.000 zł (umowa nr KR-12-001768 z Esbank) i częściowo kredyt w kwocie 300.000 zł (umowa nr V.272.6.2013 z Esbank).

Natomiast celem emisji w 2017 roku jest spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 2.359.999,92 zł oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu wynikającego z realizacji zadań inwestycyjnych w kwocie 640.000,08 zł.

Gmina Pajęczno planuje, aby z emisji obligacji w styczniu 2017 roku spłacić częściowo kredyt w wysokości 800.000 zł (umowa nr V.272.6.2013 z Esbank) oraz uregulować spłaty kredytów przypadające w 2017 roku w kwocie 1.559.999,92 zł.

Zgodnie z § 15 umowy nr V.272.6.2011 dopuszcza się możliwość zmiany okresu kredytowania poprzez jego zmniejszenie lub zwiększenie, w zależności od wyliczonego indywidualnego wskaźnika spłaty długu, zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Gmina powinna pisemnie poinformować Bank o zmianach w celu podpisania stosownego aneksu bez ponoszenia dodatkowych opłat. W powyższym punkcie zastrzeżono również prawo Gminy do zmiany umowy kredytowej w zakresie zmiany harmonogramu spłat z zachowaniem okresu kredytowania.

Również umowa nr Kr-12-01768 w § 5 ust. 6 określała, że harmonogram spłaty kredytu wraz z możliwością „okresu spłaty” mogą być zmienione bez wnoszenia dodatkowych opłat w drodze aneksu do umowy na wniosek złożony wraz z uzasadnieniem, najpóźniej na 15 dni roboczych przed terminem płatności. Ponadto w § 10 określono, że kredytobiorca nie zapłaci prowizji za spłatę całości lub części kredytu przed terminami spłaty określonymi w § 5 ust. 2.

Obligacje mają zostać wyemitowane w następujących seriach:

- 1) seria A16 o wartości 500.000 zł;
- 2) seria B16 o wartości 400.000 zł;
- 3) seria C16 o wartości 400.000 zł;
- 4) seria D16 o wartości 400.000 zł;
- 5) seria E16 o wartości 400.000 zł;
- 6) seria A17 o wartości 600.000 zł;
- 7) seria B17 o wartości 600.000 zł;
- 8) seria C17 o wartości 600.000 zł;
- 9) seria D17 o wartości 600.000 zł;
- 10) seria E17 o wartości 600.000 zł.

Obligacje serii A16, B16, C16, D16, E16 zostaną wyemitowane w 2016 roku. Obligacje serii A17, B17, C17, D17, E17 zostaną wyemitowane w 2017 roku.

Cena emisyjna obligacji będzie równa wartości nominalnej.

Obligacje zostaną wykupione w następujących terminach:

- 1) w 2023 r. zostaną wykupione obligacje serii A16, A17 (na kwotę 1.100.000 zł);
- 2) w 2024 r. zostaną wykupione obligacje serii B16, B17 (na kwotę 1.000.000 zł);
- 3) w 2025 r. zostaną wykupione obligacje serii C16, C17 (na kwotę 1.000.000 zł);
- 4) w 2026 r. zostaną wykupione obligacje serii D16, D17 (na kwotę 1.000.000 zł);
- 5) w 2027 r. zostaną wykupione obligacje serii E16, E17 (na kwotę 1.000.000 zł).

Obligacje zostaną wykupione według wartości nominalnej. Rada dopuściła możliwość wykupu przez Gminę i Miasto obligacji przed terminem wykupu w celu umorzenia.

Jeżeli data wykupu obligacji określona w ust. 1 przypadnie na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, wykup nastąpi w najbliższym dniu roboczym przypadającym po tym dniu.

Zgodnie z § 5 uchwały oprocentowanie obligacji naliczane będzie od wartości nominalnej i wypłacane w okresach półrocznych liczonych od daty emisji, z zastrzeżeniem, że

pierwszy okres odsetkowy może trwać maksymalnie dwanaście miesięcy. Oprocentowanie obligacji będzie zmienne, równe stawce WIBOR 6M, ustalonej na dwa dni robocze przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, powiększonej o marżę. Oprocentowanie wypłacane będzie w następnym dniu po upływie okresu odsetkowego. Jeżeli termin wypłaty oprocentowania przypadnie na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, wypłata oprocentowania nastąpi w najbliższym dniu roboczym przypadającym po tym dniu. Obligacje nie będą oprocentowane poczynając od daty wykupu.

Rada powołała Burmistrza do:

- a) zawarcia umowy z podmiotem, któremu zostaną powierzone czynności związane ze zbywaniem i wykupem obligacji oraz wypłatą oprocentowania,
- b) dokonywania wszelkich czynności związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem emisji obligacji,
- c) wypełnienia świadczeń wynikających z obligacji.

Regionalna Izba Obrachunkowa w dniu 9 grudnia 2016 roku wydała pozytywną opinię z uwagami odnośnie możliwości wykupu obligacji komunalnych emitowanych przez Gminę i Miasto Pajęczno. Uwagi dotyczyły wskaźnika spłat w 2019 roku, który tylko nieznacznie jest niższy od maksymalnego, co w konsekwencji powoduje, że spłaty w 2019 roku obciążone są wysokim poziomem ryzyka, oraz że obciążenie budżetów następnych lat wydatkami z tytułu obsługi zadłużenia wzrasta o ponad 2.200.000 zł.

Na podstawie zapytania ofertowego zawarto umowę o świadczenie usług doradztwa z zakresie optymalizacji zadłużenia i pozyskania finansowania wraz ze wsparciem w przeprowadzeniu z firmą Aesco Group sp. z o.o. z Warszawy.

Umowa z Aesco Group została zawarta w dniu 26 września 2016 roku. Przedmiotem umowy była usługa doradztwa formalno-prawnego i merytorycznego mająca na celu optymalizację (restrukturyzację) istniejącego zadłużenia, a także w razie możliwości pozyskanie dodatkowego finansowania. Za wykonanie prac wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie w kwocie netto 9.700 zł + VAT 23% należne po przekazaniu ostatecznej wersji prac analitycznych oraz 0,4% + VAT 23% liczone od restrukturyzowanych zobowiązań i pozyskanego nowego finansowania, innego niż finansowanie związane z restrukturyzacją, należne każdorazowo po otrzymaniu przez Zleceniodawcę co najmniej jednej oferty od nowych lub dotychczas obsługujących Zleceniodawcę podmiotów.

Firma w związku zawartą umową wystawiła następujące faktury:

- nr FV 4/10/2016 z dnia 27 października 2016 roku na kwotę 9.700 zł netto, 11.931 zł brutto, za wykonanie prac analitycznych w związku z emisją obligacji. Zapłaty dokonano w dniu 9 listopada 2016 roku, wydatek ujęto jako koszt na koncie 402 – usługi obce w klasyfikacji 75023 § 4300.
- nr FV 2/11/2016 z dnia 22 listopada 2016 roku na kwotę 20.400 zł netto, 25.092 zł brutto, za wykonanie kompleksowego doradztwa formalno-prawnego i merytorycznego w zakresie emisji obligacji. Kwota wynagrodzenia wynikała z następującego obliczenia: kwota emisji obligacji tj. 5.100.000 zł x 0,4% = 20.400 zł. Zapłaty dokonano w dniu 5 grudnia 2016 roku, wydatek ujęto jako koszt na koncie 402 – usługi obce w klasyfikacji 75023 § 4300.

Firma Aesco przeprowadziła postępowanie na wybór agenta emisji. Zaprośzenie do udziału w konkursie na wybór agenta emisji obligacji zostało opublikowane w dniu 27 października 2016 roku w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu. Ogłoszenie zostało przesłane w formie elektronicznej do 12 banków. Termin składania ofert wyznaczono na 17 listopada 2016 roku na godz. 11.45 natomiast otwarcie ofert na godz. 12.00. Jako

kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty określono stopę IRR przepływów pieniężnych ze wszystkich serii obligacji.

Ze sporządzonego przez firmę Aesco zestawienia wynikało że wpłynęły 3 oferty: 1) PKO BP – marża 1,4% i prowizja 15.000 zł, 2) Bank Polska Kasa Opieki S.A. marża w zależności od serii od 0,85% do 1,95% i prowizja w kwocie 19.380 zł, 3) SGB Bank S.A marża od 1,2% do 1,4% w zależności od serii i prowizja 17.850 zł. Za najkorzystniejszą uznano ofertę SGB-Bank S.A., która to uzyskała stopę zwrotu IRR na poziomie 1,359%. Zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty wysłano w dniu 28 listopada 2016 roku.

Umowa o organizację i obsługę emisji obligacji została zawarta w dniu 14 grudnia 2016 roku. Przedmiotem umowy jest przygotowanie, przeprowadzenie i obsługa emisji obligacji o łącznej wartości nominalnej 5.100.000 zł. Emisja obligacji ma charakter niepubliczny, a obligacje są obligacjami na okaziciela i nie będą miały formy papierowej. Emisja obligacji nastąpi w seriach zgodnie z zapisami uchwały 162/XVII/16 do dnia 30 grudnia 2017 roku. Ostateczny wykup nastąpi do dnia 30 grudnia 2027 roku. Odsetki od obligacji wypłacane będą w okresach półrocznych. Odsetki od obligacji będą naliczane jako suma stawki WIBOR 6M i marży. Emitent jest uprawniony do wcześniejszego wykupu obligacji dowolnej serii w celu ich umorzenia. Za wykonanie czynności określonych w umowie ustalono wynagrodzenie w kwocie 17.850 zł. Wypłata wynagrodzenia miała nastąpić na podstawie faktury.

Bank w dniu 28 grudnia 2016 roku wystawił fakturę nr 001429/12/FVFU2016 na kwotę 17.620 zł netto, 230 zł VAT (od kwoty 1.000 zł stanowiącej wynagrodzenie za prowadzenie rachunku emisji), 17.850 zł brutto. Zapłaty dokonano w dniu 30 grudnia 2016 roku, wydatek ujęto jako koszt finansowy na koncie 751 i sklasyfikowano w rozdziale 75702 § 8090 - koszty emisji samorządowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje.

W dniu 28 grudnia 2016 roku na rachunek bankowy budżetu wpłynęła kwota 2.100.000 zł. Następną emisja w kwocie 1.000.000 zł planowana jest na koniec stycznia 2017 roku.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Na dzień 30 września 2016 roku kontrolowana jednostka posiadała następujące udziały i akcje w spółkach prawa handlowego:

1. 2 udziały w spółce Powszechne Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Energoinwest” sp. z o.o. w Łodzi po 3.000 zł każdy, o łącznej wartości 6.000 zł. Nabycie udziałów nastąpiło na podstawie umowy zawartej w dniu 22 stycznia 2002 roku (Rep. A nr 258/2002). W dniu 10 kwietnia 2006 roku dokonano zmiany wpisu w KRS, w którym nazwa firmy pod którą działa spółka Powszechne Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Energoinwest” sp. z o.o. w Łodzi została zastąpiona przez Powszechne Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Dobry Dom” sp. z o.o. w Nowym Dworze Mazowieckim.
2. 97 udziałów w kapitale zakładowym „EKO-REGION” sp. z o.o. w Bełchatowie po 5.000 zł za każdy, o łącznej wartości 485.000 zł. Gmina Pajęczno wniosła udział w postaci nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Dylów A oraz w postaci dokumentacji związanej z przygotowaniem inwestycji pn. „Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Dylów A” o łącznej wartości 486.686 zł. Na podstawie aktu notarialnego Rep. A 547/2001 Gmina Pajęczno przystąpiła do spółki i objęła ww. udziały. W dniu 26 lutego 2015 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 20/IV/15 w sprawie nabycia udziału w spółce EKO-REGION.

Zgodnie z § 1 Rada wyraziła zgodę na nabycie 1 udziału o wartości 5.000 zł. Wg informacji przekazanej przez Skarbnika do faktycznego nabycia udziałów ww. spółce nie doszło.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2014 - 2015 rok

Zestawienie kredytów i pożyczek pozostających do spłaty w wybranych momentach czasowych zawiera poniższa tabela:

Lp.	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki i nr umowy	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Okres spłaty	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2015	Kwota pozostała do spłaty na dzień 30.09.2016	Prognozowana kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2016
1	PKO 310-11/3/II/13/2007	18.06.2007	2 000 000,00	2007-2017	400 000,00	251 500,00	200 000,00
2	Bank Pocztowy 1009-57092	19.06.2009	2 300 000,00	2010-2019	920 000,48	747 500,54	690 000,56
3	Bank Pocztowy 1010-31180	15.07.2010	3 300 000,00	2011-2021	2 035 000,00	1 787 500,00	1 705 000,00
4	Esbank V.272.2.2011	28.06.2011	5 000 000,00	2012-2021	3 900 000,00	3 600 030,00	3 500 000,00
5	Esbank KR-12-01768-2012	12.11.2012	1 000 000,00	2015-2019	900 000,00	800 000,00	800 000,00
6	Esbank V.272.6.2013	30.08.2013	2 000 000,00	2016-2021	2 000 000,00	1 800 000,00	1 800 000,00
7	RBS Lututów 4/JST/2013	27.12.2013	1 200 000,00	2015-2021	1 150 000,00	1 100 000,00	1 100 000,00
8	Esbank KR-15-01624	28.12.2015	300 000,00	2016	300 000,00	0,00	0,00
9	SGB Bełchatów 40/16	7.04.2016	2 000 000,00	2017-2022		2 000 000,00	2 000 000,00
10	Esbank RB-10-00176	29.12.2015	2 000 000,00	2016			0,00
11	Esbank RB-10-00176	27.12.2012	2 000 000,00	2013-2015	0,00		0,00
12	WFOSiGW 12036/06137	13.08.2012	215 567,89		215 567,89	215 567,89	0,00
13							
Suma					11 820 568,37	12 302 098,43	11 795 000,56
Zob. z tytułu kredytów i pożyczek wynikające z Rb-Z					11 605 000,43	12 133 530,48	
Różnica					215 567,89	215 567,89	

W wyniku kontroli ustalono, że różnica pomiędzy zobowiązaniami z tytułu kredytów i pożyczek zawartymi w sprawozdaniach Rb-Z sporządzonych na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 30 września 2016 roku, a wyliczeniami dokonanyymi przez kontrolujące na podstawie dokumentacji źródłowej (a zawartymi w powyższej tabeli), wynikały z wyksięgowania w 2012 roku kwoty 215.567,89 zł warunkowo umorzonej pożyczki nr 137/OA/P/2006 otrzymanej z Wojewódzkiego Funduszu i Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Z dokumentacji przedstawionej kontrolującemu wynikało, że kontrolowana jednostka zawarła w dniu 13 sierpnia 2012 roku umowę U12036/06137 o umorzenie, z której wynikało, że dokonuje się umorzenia pożyczki nr 137/OA/P/2006 w kwocie 215.567,89 zł wraz z należnymi odsetkami w kwocie 7.507,41 zł pod warunkiem przeznaczenia kwoty pożyczki na realizację zadania pn.: "Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej ul. Polna. Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Dylowie Szlacheckim", a termin przedstawienia Funduszowi dokumentów potwierdzających wykorzystanie kwoty umorzenia ustalono na 31 lipca 2014 roku. Do umowy umorzenia zawarto następujące aneksy:

- Aneks nr 1 z dnia 17 maja 2013 roku - w którym zmieniono zadania na jakie ma być przeznaczona umorzona kwota. Z tytułu sporządzenia aneksu pobrano opłatę w kwocie 1.051,36 zł;
- Aneks nr 2 z dnia 4 września 2014 roku - w którym zmieniono termin rozliczenia wydatkowania kwoty pochodzącej z umorzenia na 31 grudnia 2015 roku, pod warunkiem wpłaty do 30 września kwoty 12.237,17 zł stanowiącej odsetki w wysokości 4% od kwoty umorzenia za okres od 1.08.2014 r. do 31.12.2015 r. (tj. okres przesunięcia terminu rozliczenia);
- Aneks nr 3 z dnia 4 lutego 2016 roku - w którym zmieniono termin rozliczenia wydatkowania kwoty pochodzącej z umorzenia na 31 grudnia 2016 roku pod warunkiem wpłaty do 29 lutego kwoty 8.646,34 zł stanowiącej odsetki w wysokości 4% od kwoty umorzenia za okres od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r. (tj. okres przesunięcia terminu rozliczenia).

Wyksięgowanie z ewidencji księgowej kwot warunkowo umorzonych pożyczek skutkowało wykazaniem w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-NDS sporządzonych na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 30 września 2016 roku zaniżonej kwoty pożyczek i kredytów o 215.567,89 zł. Prawidłowa kwota kredytów i pożyczek powinna wynieść na dzień 31 grudnia 2015 roku - 11.820.568,37 zł, a na dzień 30 września 2016 roku - 12.302.098,43 zł.

W dniu 6 grudnia 2016 roku Gmina Pajęczno otrzymała pismo z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi informujące o dokonaniu rozliczenia umowy nr U12036/06137 o umorzenie zawartej w dniu 13 sierpnia 2012 roku. W związku z tym uznano, że wszelkie zobowiązania Gminy względem Funduszu zostały wypełnione.

Zatem wyksięgowanie z ewidencji warunkowo umorzonej pożyczki powinno nastąpić dopiero w grudniu 2016 roku.

Procentowe zadłużenie w stosunku do dochodów przedstawia poniższa tabela:

Pozycja	31.12.2015	30.09.2016	31.12.2016*
Zadłużenie ogółem	11 820 568,37	12 302 098,43	11 795 000,56
Dochody ogółem	31 871 781,38	28 239 322,02	36 401 281,97
Zadłużenie / dochody	37,09%	43,56%	32,40%

* kwoty planowane na dzień 31 grudnia 2016 roku

Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych na 2016 rok

Kontrolujące dokonały sprawdzenia spełnienia relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych w roku 2016, przyjmując dane według uchwały nr 109/XII/2015 z dnia 29 grudnia 2015 roku w sprawie uchwalenia WPF Gminy Pajęczno na lata 2016-2022 z uwzględnieniem jej zmian w ciągu roku budżetowego. Analizę przedstawiono w poniższej tabeli:

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2013	2014	2015	2015	2016 plan
		(n-3)	(n-3)	(n-1)	(n-1)	
		Wykonanie	wykonanie	plan za 3 kwartały	wykonanie	
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	-	1 809 999,92
	Kwota wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań – art. 243 ust. 3	-	-	-	-	
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	-	452 000,00
	Odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań	-	-	-	-	
3	Dochody budżetowe ogółem	29 837 433,75	31 467 027,81	31 957 888,10	31 871 781,38	30 161 312,00
4	Dochody bieżące	27 071 090,78	29 911 457,07	30 811 487,65	31 199 817,16	-
5	Dochody ze sprzedaży majątku	1 601 075,73	821 123,75	730 000,00	305 914,73	-
6	Wydatki bieżące	26 056 967,47	27 102 004,52	27 607 636,51	28 385 220,60	-
7	Wskaźnik dla poszczególnych lat	8,76%	11,54%	12,31%	9,79%	-
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2013, 2014 (wykonanie) i 2015 (plan za 3 kwartały)		10,87%			10,03%	7,50%
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2013, 2014, 2015 (wykonanie)		10,03%				

Wymieniony wskaźnik wyliczony dla 2016 roku wyniósł: 7,50% < 10,87% (średnia arytmetyczna z lat 2013, 2014 (wykonanie) i 2015 (plan za 3 kwartały)).

Zgodnie z danymi wynikającymi z ww. uchwały z dnia 29 grudnia 2015 roku, suma potencjalnych spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami, wykupu papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych oraz kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu, wyliczona dla uchwalenia budżetu na 2016 rok **nie przekroczyła** średniej arytmetycznej obliczonej dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Do WPF wprowadzono w ciągu 2016 roku zmiany:

- uchwałą Rady Miejskiej nr 119/XIII/16 z dnia 25 lutego 2016 roku - ww. relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyniosła 7,50% < 10,87% i została spełniona,
- uchwałą Rady Miejskiej nr 130/XIV/16 z dnia 29 kwietnia 2016 roku - ww. relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyniosła 6,33% < 10,87% i została spełniona,
- uchwałą Rady Miejskiej nr 141/XV/16 z dnia 29 czerwca 2016 roku - ww. relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyniosła 6,32% < 10,87% i została spełniona,
- zarządzeniem Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno nr 143/16 z dnia 30 czerwca 2016 roku - ww. relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyniosła 6,30% < 10,87% i została spełniona,
- uchwałą Rady Miejskiej nr 159/XVI/16 z dnia 14 września 2016 roku - ww. relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyniosła 6,06% < 10,87% i została

spełniona, powyższa uchwała zakładała zmniejszenie wydatków na obsługę długu do kwoty 372.000 zł.

- uchwałą Rady Miejskiej nr 164/XVII/16 z dnia 26 października 2016 roku - ww. relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyniosła 9,02% < 10,87% i została spełniona, powyższa uchwała zakładała emisję obligacji w 2016 i 2017 roku na łączną kwotę 5.100.000 zł oraz wydłużenie okresu prognozy do 2027 roku w związku z wykupem obligacji przewidzianym na lata 2023-2027.

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2013	2014	2015	2015	2016 plan
		(n-3)	(n-3)	(n-1)	(n-1)	
		Wykonanie	wykonanie	plan za 3 kwartały	wykonanie	
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	-	2 909 999,92
	Kwota wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań – art. 243 ust. 3	-	-	-	-	
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	-	372 000,00
	Odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań	-	-	-	-	
3	Dochody budżetowe ogółem	29 837 433,75	31 467 027,81	31 957 888,10	31 871 781,38	36 264 028,13
4	Dochody bieżące	27 071 090,78	29 911 457,07	30 811 487,65	31 199 817,16	-
5	Dochody ze sprzedaży majątku	1 601 075,73	821 123,75	730 000,00	305 914,73	-
6	Wydatki bieżące	26 056 967,47	27 102 004,52	27 607 636,51	28 385 220,60	-
7	Wskaźnik dla poszczególnych lat	8,76%	11,54%	12,31%	9,79%	-
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2013, 2014 (wykonanie) i 2015 (plan za 3 kwartały)		10,87%			10,03%	9,05%
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2013, 2014, 2015 (wykonanie)		10,03%				

Spłata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Kontroli poddano terminowość spłat, w latach 2015 – 2016 (do dnia 31 października 2016 roku) rat kredytowych i pożyczkowych oraz odsetek od wszystkich kredytów, pożyczek zaciągniętych przez Gminę i Miasto Pajęczno i pozostających do spłaty w ww. okresie.

Szczegółowe dane dotyczące spłaty rat kapitałowych i odsetek od kredytów i pożyczek zawiera załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w regulowaniu rat kredytowych i odsetek od kredytów.

Kwota dokonanych spłat kredytów i pożyczek wykazana w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i do dnia 30 września 2016 roku była zgodna z zapisami księgowymi i saldami na kontach 134 i 260.

Udzielone pożyczki

Gmina Pajęczno w latach 2015-2016 nie udzielała pożyczek z budżetu.

Ewidencja w zakresie długu

- ewidencja kredytów i pożyczek

Ewidencję księgową kredytów i pożyczek prowadzono w księdze rachunkowej budżetu Gminy i Miasta Pajęczno.

Ewidencja kredytów prowadzona była na koncie 134 – kredyty bankowe. Zaciągnięcie kredytu księgowano na kontach 133 (Wn) – rachunek budżetu, 134 (Ma) – kredyty bankowe. Spłatę kredytów ewidencjonowano w księdze organu poprzez zapis odwrotny, tj. Wn 134 – kredyty bankowe, Ma 133 – rachunek budżetu.

Ewidencję pożyczek prowadzono na koncie 260 – zobowiązania finansowe. Zaciągnięcie pożyczki księgowano poprzez zapis Wn 133 – rachunek budżetu, Ma 260 – zobowiązania finansowe. Spłatę pożyczek ujmowano w księdze organu poprzez zapis odwrotny.

Kredyty i pożyczki księgowano z wyodrębnieniem kont analitycznych.

- ewidencja obligacji

Gmina Pajęczno dopiero planuje emisję obligacji do czasu kontroli nie wyemitowano obligacji na 2016 rok.

- ewidencja odsetek od kredytów, pożyczek i obligacji

Ewidencja naliczenia i spłaty odsetek prowadzona była w kontrolowanym okresie w jednostce na kontach Ma 130 - rachunek bieżący jednostki, Wn 751 - koszty finansowe, przy zastosowaniu klasyfikacji – dział 757 rozdział 75702 § 8110.

Odsetki od kredytów, pożyczek i emisji obligacji na dzień 31 grudnia 2015 roku według sprawozdania Rb-28S sporządzonego na koniec 2015 roku stanowiły kwotę 367.372,01 zł (plan po zmianach 382.394,05 zł - § 8110). Z obrotów na klasyfikacji wydatków na dzień 31 grudnia 2015 roku w dziale 757 rozdział 75702 § 8110 wynikała również taka kwota.

Ustalono, że **w kwocie odsetek uwzględniono również prowizję w wysokości 600,00 zł z tytułu kredytu w wysokości 300.000 zł zaciągniętego w grudniu 2015 roku.** Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, **wymieniona prowizja powinna zostać zaklasyfikowana do § 801 – rozliczenia z bankami związane z obsługą długu. Tym samym odsetki związane z obsługą zadłużenia powinny stanowić na dzień 31 grudnia 2015 roku kwotę 366.772,01 zł.**

Na dzień 30 września 2016 roku odsetki od kredytów wynosiły 256.520,41 zł (plan po zmianach 371.400 zł - § 8110). Kwota ta wynikała ze sprawozdania Rb-28S sporządzonego na koniec III kwartału 2016 roku i była zgodna z klasyfikacją wydatków w dziale 757 rozdział 75702 § 8110. Z konta 751 wynikało saldo Wn w kwocie 256.520,41 zł (dla klasyfikacji 75702 § 8110).

- rozliczenia międzyokresowe na przykładzie odsetek na koniec roku

Kontrolujące ustaliły, że na koncie 909 – rozliczenia międzyokresowe dokonywano przypisu odsetek w momencie zapłaty raty odsetkowej od kredytu lub pożyczki w korespondencji odpowiednio z kontami 134 i 260. Równocześnie dokonywano równoległego zapisu zapłaconych odsetek na koncie 909 w korespondencji z kontami 134 i 260 (po przeciwnych stronach kont niż naliczenie odsetek).

Kontrolujące zwracają uwagę, że na koncie 909 dokonuje się przypisu odsetek obciążających koszty danego roku, a których termin płatności przypada na rok następny. Wynika to z opisu do konta 909 zawartego w rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont (...) oraz zasady współmierności kosztów i przychodów określonej w art. 6 ustawy o rachunkowości.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiły odsetki obciążające koszty 2015 roku, a płatne w 2016 roku.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Kontrolowana jednostka posiadała dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. Dokumentacja ta została wprowadzona zarządzeniem nr 16/2004 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno. Do wymienionej dokumentacji wprowadzono zmiany zarządzeniami Burmistrza Gminy i Miasta: [1] nr 66/2006 z dnia 20 października 2006 roku, [2] nr 54/10 z dnia 27 października 2010 roku, [3] nr 135/12 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 30 lipca 2012 roku wprowadzono zakładowy plan kont w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno, w tym zakładowy plan kont Urzędu Gminy i Miasta, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia i zakładowy plan kont budżetu Gminy i Miasta, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia. Tym samym wymienione plany kont, ustalone zarządzeniem nr 54/10 z dnia 27 października 2010 roku straciły moc, [4] nr 140/16 z dnia 17 maja 2016 roku.

Dokumentacja przyjętych zasad rachunkowości obejmowała:

- ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych wraz z metodami wyceny aktywów i pasywów,
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych oraz ochrona zbiorów ksiąg rachunkowych,
- opis działania programów komputerowych stosowanych w Urzędzie Gminy i Miasta.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Urząd Gminy i Miasta w Pajęcznie prowadzi ewidencję księgową dla budżetu gminy (organu) oraz Urzędu jako jednostki budżetowej.

Ewidencja księgową budżetu Gminy i Miasta Pajęczno (organu), Urzędu Gminy (jednostki budżetowej) zarówno syntetyczną, jak i analityczną, prowadzona jest komputerowo, przy użyciu programu finansowo – księgowego firmy ProgMan Software. W ramach wymienionego programu prowadzono również: [1] ewidencję księgową środków trwałych (w tym również ewidencję analityczną) oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programu „Wyposażenie DDJ”, [2] sprawy z zakresu płac i kadr

przy użyciu programu „kadry”, „Płace” i „Zlecone”, [3] kompleksową obsługę obrotu gotówkowego za pomocą programu „Kasa DDJ”.

Ewidencja podatkowa łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego prowadzona jest przy użyciu programu komputerowego „Xpertis Podatek rolny, leśny i od nieruchomości” firmy Macrologic. Ewidencja podatkowa podatku od środków transportowych prowadzona jest przy użyciu programu „Xpertis Podatek od środków transportowych” firmy Macrologic.

Ponadto za pomocą programu „Kameleon” firmy ProgMan Software prowadzona jest szczegółowa ewidencja rozrachunków z odbiorcami, dostawcami i pracownikami. Do końca 2015 roku za pomocą ww. oprogramowania prowadzono ewidencję analityczną dochodów z tytułu umów najmu, dzierżawy, użytkowania wieczystego i innych dochodów majątkowych oraz dochodów z tytułu opłaty skarbowej. Od 2016 roku ewidencja analityczna dochodów z mienia prowadzona jest za pomocą programu DDJ firmy Wolters Kluwers SA.

Stwierdzono kompletność stosowanych urządzeń księgowych dla organu i jednostki, wyszczególnionych w art. 13 ustawy o rachunkowości.

Prawidłowość dokonywania zapisów księgowych sprawdzono w oparciu o próbę dowodów księgowych z miesiąca grudnia 2015 roku, tj. od numeru 213 do numeru 220 – wyciągi bankowe. Łącznie objęto kontrolą 27 dowodów księgowych.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, co następuje:

- dowody księgowe spełniały wymogi dowodu księgowego w rozumieniu art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości,
- przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przestrzegano przepisów art. 14, art. 15, art. 23 i art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości,
- wszystkie objęte kontrolą dowody księgowe poddano kontroli pod względem merytorycznym oraz kontroli przez Skarbnika Gminy i Miasta.

Kontrolą objęto również dowody księgowe dokumentujące wyciągi bankowe. Wyrywkowej kontroli poddano: wyciąg bankowy nr 233 z dnia 31 grudnia 2015 roku, wyciąg bankowy nr 1 z dnia 1 stycznia 2016 roku i w jej wyniku ustalono:

Saldo początkowe rachunku bieżącego jednostki na dzień 31 grudnia 2015 roku zgodnie z wb nr 233 wynosiło 9.941,70 zł, tego dnia dokonano operacji na rachunku, które miały wpływ na zmniejszenie stanu środków o kwotę 15.675,80 zł i zwiększenie stanu środków o kwotę 5.734,10 zł. Po dokonanych operacjach saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 0,00 zł.

Saldo początkowe rachunku na dzień 1 stycznia 2016 roku według wb nr 1 wynosiło 0,00 zł i było zgodne z saldem końcowym wynikającym z wb nr 233 z dnia 31 grudnia 2015.

Wskazane powyżej salda i obroty wynikające z wyciągów bankowych znalazły odzwierciedlenie w ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 130 – rachunek bankowy.

Wyrywkową kontrolą objęto także ewidencję księgową wybranych operacji gospodarczych, a mianowicie: wpływ subwencji oświatowej w miesiącu grudniu 2015 roku oraz zapłata za roboty budowlane i wprowadzenie do ewidencji księgowej środka trwałego uzyskanego w wyniku inwestycji. Ustalono następujący stan faktyczny:

wpływ w grudniu subwencji oświatowej na styczeń roku następnego

Zbadano zaewidencjonowanie subwencji oświatowej, która wpłynęła w grudniu 2015 roku, a dotyczyła stycznia 2016 roku. Ustalono, że subwencja oświatowa w kwocie

545.965,00 zł wpłynęła na rachunek bankowy gminy w dniu 23 grudnia 2015 roku (wb nr 253/2015) – operację ujęto na kontach: Wn 133 – rachunek budżetu i Ma 909 – rozliczenia międzyokresowe. Pod datą 1 stycznia 2016 roku dokonano przeksięgowania subwencji oświatowej na konto dochodów budżetowych: zaksięgowano po stronie Ma konta 901 – dochody budżetu i po stronie Wn konta 909 - rozliczenia międzyokresowe, z klasyfikacją budżetową dział 758, rozdział 75801 § 2920, PK nr 1/1/2016.

zapłata faktury za roboty związane z realizacją inwestycji

Faktura VAT nr 1/2015 z dnia 30 marca 2015 roku wystawiona przez PBHU SAF-BUD Szafarz Dariusz z/s Sieradz za wykonanie termomodernizacji OSP Makowiska na kwotę 298.073,66 zł, zgodnie z protokołem odbioru z dnia 27 marca 2015 roku. Operację zaksięgowano na kontach: [1] Wn 080 - inwestycje (środki trwałe w budowie), Ma 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, [2] Wn 810 - dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje, Ma 800-002 - fundusz jednostki (fundusz inwestycyjny), [3] zapłata za fakturę Wn 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, Ma 130 – rachunek bieżący jednostki, [4] przeniesienie wartości zrealizowanego zadania inwestycyjnego Wn 011 - środki trwałe, Ma 800-001 – fundusz jednostki (fundusz środków trwałych) oraz Wn 800-002 – fundusz jednostki (fundusz inwestycyjny), Ma 080 - inwestycje (środki trwałe w budowie) – OT nr 13/06/15 z dnia 30 czerwca 2015 roku.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Kontroli poddano sprawozdania: sprawozdanie Rb-Z - o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za okres od początku roku do 31 grudnia 2015 i do 30 września 2016 roku; sprawozdania Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych i Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2015 roku w zakresie dotyczącym skutków obniżenia górnych stawek podatków i skutków udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń podatków. Sprawdzono także bilans jednostki budżetowej na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz bilans z wykonania budżetu jst na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Prawidłowość wykazanych w sprawozdaniu o dochodach budżetowych skutków udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień sprawdzono za 2015 rok.

Skutki obniżenia górnych stawek podatku i udzielonych zwolnień przez Radę Miejską oraz skutki wydanych decyzji na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w sprawach umorzeń i odroczeń

W sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, ujęto następujące kwoty z podziałem na:

1) skutki udzielonych przez gminę zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych)

podatek od nieruchomości - 450.960,89 zł

2) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa z tytułu umorzenia zaległości:

podatek rolny - 1.097,80 zł,

podatek od nieruchomości - 6.147,24 zł,

podatek leśny - 3,00 zł,

---

podatek od środków transportowych	-	1.882,00 zł.	
3) skutki obniżenia górnych stawek ustawowych:			
podatek od nieruchomości	-	582.206,40 zł	(300.354,31 zł+281.852,09 zł),
podatek od środków transportowych	-	152.196,25 zł.	

Ustalenia kontroli:

1. Podatek od nieruchomości

W zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości – 2015 rok

Prawidłowość obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości ustalono w oparciu o deklaracje podatkowe i korekty deklaracji złożone w 2015 roku, w których wykazano grunty, budynki lub ich części oraz budowle lub ich części zwolnione z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały nr 114/XII/15 Rady Miejskiej z dnia 29 grudnia 2015 roku.

W wyniku analizy wymienionych dokumentów ustalono, że **ww. skutki zaniżono w 2015 roku o kwotę 340,61 zł.** Powyższe wynikało z zastosowania do obliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatkowych, stawek maksymalnych, określonych w art. 5 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dla roku 2014, zamiast dla roku 2015 (przyjęto stawkę 0,46 zł zamiast 0,47 zł dla gruntów pozostałych i stawkę 7,73 zł zamiast 7,77 zł dla budynków pozostałych).

Wyliczenie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych dla roku 2015 (próba kontroli) zawarto w załączniku nr 2 do protokołu kontroli.

W zakresie skutków ulg wprowadzonych przez Radę Miejską w podatku od nieruchomości – kwota 450.960,89 zł - nie stwierdzono nieprawidłowości w obliczeniach.

W zakresie skutków decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa

Skutki decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych według stanu na koniec 2015 zostały wykazane prawidłowo.

2. Podatek od środków transportowych

Podstawę do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych stanowiły dane w bazie komputerowej, dotyczące poszczególnych środków transportu oraz wprowadzone górne stawki kwotowe w podatku od środków transportowych ogłoszone przez Ministra Finansów na 2015 rok i stawki podatku uchwalone przez Radę Miejską w Pajęcznie dotyczące roku 2015. Kontrolujące dokonały analizy tabel, będących podstawą do wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku, w postaci wydruków z programu komputerowego firmy Macrologic. W tabeli dla poszczególnych rodzajów środków transportowych, w zależności od liczby osi, dopuszczalnej masy całkowitej, rodzaju zawieszenia oraz w przypadku autobusów liczby miejsc do siedzenia, ujęto odpowiadające im ustawowe maksymalne stawki podatku.

W zakresie poprawności wyliczeń i ujęcia w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za 2015 rok oraz Rb-27S do 30 września 2016 roku skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa z tytułu umorzenia zaległości nieprawidłowości nie stwierdzono.

Z uwagi na brak uchwalonych przez Radę Miejską zwolnień, skutki zwolnień nie wystąpiły.

Skutki obniżenia górnych stawek z tytułu podatku od środków transportowych w 2015 roku wykazano w sprawozdaniu Rb-PDP w kwocie 152.196,25 zł, w tym dotyczące osób prawnych – 48.515,61 zł, osób fizycznych – 103.680,64 zł.

Osoby prawne

Prawidłowość obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych ustalono w oparciu o deklaracje podatkowe złożone przez 8 osób prawnych będących podatnikami podatku od środków transportowych w 2015 roku. Stanowiła ona 100% próby kontroli.

W wyniku analizy wymienionych dokumentów stwierdzono, że skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych (osób prawnych) wynosiły 48.515,01 zł w roku 2015.

W zakresie poprawności wyliczeń i ujęcia w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za 2015 rok skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych osób prawnych nieprawidłowości nie stwierdzono.

Osoby fizyczne

Prawidłowość obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych ustalono w oparciu o deklaracje podatkowe złożone przez osoby fizyczne, objęte kontrolą RIO, będące podatnikami podatku od środków transportowych w 2015 roku.

W zakresie poprawności wyliczeń i ujęcia w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za 2015 rok skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych osób fizycznych nieprawidłowości nie stwierdzono, poza **skutkami obniżenia górnych stawek podatkowych w kwocie 143,64 zł dla jednego pojazdu (...)¹, który został zbyty w lipcu 2014 roku. Pomimo sprzedaży ww. pojazd został uwzględniony przez podatnika w deklaracji na podatek od środków transportowych składanej w terminie do 15 lutego 2015 roku w kwocie podatku należnego za cały rok podatkowy, tj. 1.280 zł. Deklaracją złożoną z dniem 23 czerwca 2015 roku zmieniono kwotę należnego podatku za rok 2015 na 0 zł. Jednocześnie powinna zostać złożona deklaracja dotycząca roku 2014, z której wynikałoby zmniejszenie wymiaru należnego za rok 2014 podatku proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego, tj. do 31 lipca 2014 roku. W związku ze złożeniem korekty deklaracji w dniu 30 grudnia 2016 roku w zakresie wygaśnięcia obowiązku podatkowego w 2014 roku dla ww. pojazdu, pomniejszenie kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych dla tego pojazdu w wysokości 143,64 zł, powinno zostać uwzględnione w ogólnej kwocie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2016 roku.**

---

¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2015 roku oraz na koniec III kwartału 2016 roku

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 11.605.000,42 zł – były to zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 30 września 2016 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 12.133.530,48 zł – były to zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Wartość nominalna zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, Kredyty i pożyczki oraz wyemitowane papiery wartościowe na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych na koniec 2015 i na koniec III kwartału 2016 roku wynosiła 0,00 zł.

Stwierdzono zgodność kwot zobowiązań długoterminowych, wykazanych w ww. sprawozdaniach z saldami kont 134 – kredyty bankowe i 260 – zobowiązania finansowe.

Rb-NDS - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie sporządzonego za rok 2015, ustalono, iż na dzień 31 grudnia 2015 roku w badanej jednostce wystąpił dodatni stan środków finansowych na kwotę **156.519,69 zł**, stanowiący wolne środki w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Ww. stan wolnych środków wynikał z wyliczenia - pozycja D1. Przychody ogółem – D2. Rozchody ogółem w kwocie 814.501,20 zł - pozycja C. Nadwyżka w kwocie 971.020,89 zł. Taka sama kwota wolnych środków wynikała z bilansu z wykonania budżetu gminy.

Uchwałą nr 129/XIV/16 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 29 kwietnia 2016 roku zaplanowano przychody w postaci wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 156.519,69 zł (§ 950). Ze sprawozdania Rb-NDS sporządzonego na koniec III kwartału 2016 roku wynikało, że w poz. D16. sprawozdania - wolne środki, w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych wykonano kwotę 156.519,69 zł.

Bilans z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2015 roku

Bilans z wykonania budżetu Gminy i Miasta Pajęczno na dzień 31 grudnia 2015 roku sporządzony został w dniu 26 kwietnia 2016.

Na podstawie ewidencji księgowej (konta księgi głównej) dla organu za rok 2015 sprawdzono zgodność wykazanych w bilansie danych. Kontrolą objęto wykazane w bilansie niżej wymienione pozycje i porównano je z ewidencją księgową:

Wyszczególnienie	Konta	Aktywa		Różnice	Pasywa		Różnice
		Wg ewidencji	Wg sprawozdania		Wg ewidencji	Wg sprawozdania	
Środki pieniężne	Wn 133	548.226,92	548.226,92		548.226,92		
Środki pieniężne budżetu	Wn 133		480.558,19				
Pozostałe środki pieniężne	Wn 133		67.668,73				

Należności od budżetów	Wn 224	221.926,50	221.926,50				
Zobowiązania finansowe	Ma 134				11.605.000,42	11.605.000,42	
Zobowiązania wobec budżetów	Ma 224				67.668,73	67.668,73	
Pozostałe zobowiązania	Ma 240						
Wynik wykonania budżetu (nadwyżka)	Ma 961	971.020,89			971.020,89	971.020,89	
Skumulowany wynik budżetu	Wn 960	12.419.501,62			12.419.501,62	-12.419.501,62	
Inne pasywa	Ma 909				545.965,00	545.965,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ewidencji księgowej i bilansu z wykonania budżetu jst na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Środki pieniężne

W poz. I.1 wykazano środki pieniężne budżetu w wysokości 548.226,92 zł, które wynikały z salda Wn konta 133 – rachunek budżetu i odpowiadały danym zawartym w sprawozdaniu Rb-ST oraz były zgodne z wyciągiem bankowym nr 258/2015 z dnia 31 grudnia 2015 roku.

Wśród środków pieniężnych budżetu widniały również pozostałe środki pieniężne w kwocie 67.668,73 zł, które dotyczyły pozostających na rachunku organu kwot niewykorzystanych dotacji, zasiłków rodzinnych z lat ubiegłych, funduszu alimentacyjnego oraz podatku VAT. Szerzej na ten temat poniżej przy zagadnieniu Zobowiązania wobec budżetów.

W sprawozdaniu Rb-ST wykazano stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 548.226,92 zł, w tym:

- środki z niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym – 2.261,92 zł – w wyjaśnieniu do sprawozdania RB-ST wskazano, że w pozycji 1 „środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym” wpisano kwotę 2.261,92 zł. Kwota faktycznych zwrotów wynosiła 46.746,47 zł. Różnica w wysokości 44.484,55 zł miała zostać pokryta ze środków pochodzących z udziałów za grudzień 2015 roku, które wpłynęły na rachunek organu w styczniu 2016 roku,
- środki dotacji i subwencji przekazanych w grudniu na styczeń następnego roku – 545.965,00 zł,
- stan środków na rachunku wydatków niewygasających – 0,00 zł.

Na kwotę 46.746,47 zł składały się: [1] niewykorzystana dotacja na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe w kwocie 2.366,11 zł – zwrócona na rachunek Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 15 stycznia 2016 roku (wb nr 9/2016), [2] niewykorzystana dotacja przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pajęcznie w kwocie 44.375,67 zł – zwrócona na rachunek bankowy Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 22 stycznia 2016 roku (wb nr 14/2016), [3] niewykorzystana dotacja z tytułu pomocy materialnej dla uczniów na kwotę 4,69 zł – zwrócona na rachunek Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 5 stycznia 2016 roku (wb nr 2/2016). Ww. kwoty wynikały z zapisów na koncie 224 i zostały uwzględnione w bilansie organu po stronie aktywów jako pozostałe środki pieniężne i po stronie pasywów jako zobowiązania wobec budżetów.

Stwierdzono zgodność stanu środków pieniężnych, wykazanych w sprawozdaniu Rb-ST ze stanem wynikającym z wyciągu bankowego oraz z ewidencji księgowej.

Należności i rozliczenia

W poz. II należności i rozliczenia wykazano kwotę 221.926,50 zł, która wynikała z salda Wn konta 224, w tym: [1] kwota 221.686,00 zł to udziały w podatku dochodowym od

osób fizycznych – wpływ na rachunek organu w dniach 8 i 28 stycznia 2016 roku (wb nr 4,18/2016), [2] kwota 3,24 zł to należne udziały od II Mazowieckiego US – wpływ w dniu 15 stycznia 2016 roku, wb nr 9/2016, [3] kwota 151,26 zł to należne udziały od I Mazowieckiego US – wpływ w dniu 14 stycznia 2016 roku, wb nr 8/2016, [4] kwota 86,00 zł to należne udziały od I US w Bydgoszczy – wpływ w dniu 5 stycznia 2016 roku, wb nr 2/2016.

Zobowiązania wobec budżetów

Na zobowiązania wobec budżetów w kwocie 67.668,73 zł składały się kwoty wynikające z salda Ma konta 224 – saldo, które dotyczyło:

[1] niewykorzystanych dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe w kwocie 2.366,11 zł – zwróconych na rachunek Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 15 stycznia 2016 roku (wb nr 9/2016),

[2] niewykorzystanych dotacji przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pajęcznie w kwocie 44.375,67 zł – zwrócono na rachunek bankowy Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 22 stycznia 2016 roku (wb nr 14/2016),

[3] niewykorzystanej dotacji z tytułu pomocy materialnej dla uczniów na kwotę 4,69 zł – zwrócono na rachunek Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 5 stycznia 2016 roku (wb nr 2/2016),

[4] zasiłków rodzinnych z lat ubiegłych na kwotę 1.506,22 zł – zwrócono do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 5 stycznia 2016 roku (wb nr 2/2016) oraz na kwotę 1.046,00 zł – zwrócono do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 19 stycznia 2016 roku (wb nr 11/2016),

[5] zaliczki alimentacyjnej – dochody zrealizowane za 2015 rok na kwotę 204,39 zł – zwrócono do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 5 stycznia 2016 roku (wb nr 2/2016),

[6] funduszu alimentacyjnego – dochody zrealizowane za 2015 rok na kwotę 8.996,48 zł – zwrócono do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 5 stycznia 2016 roku (wb nr 2/2016),

[7] podatku VAT – 9.169,17 zł, w tym kwotę 8.852,00 zł przekazano do Urzędu Skarbowego w dniu 25 stycznia 2016 roku, wb nr 15/2016 (kwota zgodna z rejestrami zakupu i sprzedaży oraz z deklaracją VAT-7 za miesiąc grudzień 2015 roku), a kwotę 316,90 zł przekazano na konto wydatków Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno w dniu 25 stycznia 2016 roku, wb nr 15/2016, a następnie na konto dochodów w dniu 26 stycznia 2016 roku, wb nr 16/2016.

Inne aktywa i pasywa

W pozycji III bilansu - Inne pasywa wykazano kwotę 545.965,00 zł, zgodną z saldem Wn konta 909 - rozliczenia międzyokresowe. Na ww. kwotę składała się subwencja oświatowa na styczeń 2016 roku w kwocie 545.965,00 zł (wpływ w dniu 23 grudnia 2015 roku, wb nr 253/2015).

Wynik wykonania budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazano wynik wykonania budżetu w kwocie 971.020,89 zł (nadwyżka budżetu). Taką też kwotę ujęto w sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku. W ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2015 roku konto księgowe 961 - wynik wykonania budżetu wykazywało saldo Wn w kwocie 971.020,89 zł.

Skumulowane wyniki budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazano skumulowany niedobór w kwocie -12.419.501,62 zł. Wymieniona kwota wynikała z ewidencji księgowej na koncie 960 - skumulowane wyniki budżetu.

Stwierdzono zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym z ewidencją księgową organu.

Ustalono, iż bilans otwarcia wykazany w sprawozdaniu bilans z wykonania budżetu jst na dzień 1 stycznia 2015 roku był zgodny z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2015 roku

Bilans Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno - jako jednostki budżetowej został sporządzony w dniu 30 marca 2016 roku. Kontrolą objęto następujące pozycje bilansu za 2015 rok:

Aktywa

- grunty o wartości 12.620.575,20 zł – wartość gruntów zgodna z ewidencją analityczną konta 011. W sporządzonej na dzień 31 grudnia 2015 roku informacji o stanie mienia komunalnego wskazano, że stan mienia komunalnego – gruntowego wynosi 274 ha 40 a 74 m², co stanowi wartość ewidencyjną 12.620.575,20 zł plus obiekty kubaturowe. W informacji podkreślono, że ze znacznej powierzchni mienia gminnego nie uzyskuje się bezpośrednich wpływów do budżetu, do których zaliczyć należy: grunty osiedlowe budownictwa wielorodzinnego, drogi – ulice w osiedlach budownictwa jednorodzinnego, bibliotekę, kino, przedszkola, grunty ogrodu zieleni, tereny szkolne – grunty przyszkolne, tereny zieleni miejskiej, parki. Do regulacji prawnej tych gruntów niezbędne są znaczne środki finansowe. Do Wojewody Łódzkiego w 2015 roku zostały złożone dokumenty uzupełniające wcześniej złożone wnioski o uzyskanie decyzji komunalizacyjnych. Systematycznie dosyłane są odpisy z ksiąg wieczystych do wszczętych postępowań w ubiegłych latach, a zawieszonych ze względu na ich brak. Składane są nowe wnioski dotyczące między innymi komunalizacji dróg. W 2015 roku Gmina otrzymała decyzje dla gruntów położonych w obrębach Dylów Szlachecki (4 działki), Siedlec (9 działek) i Nowe Gajęcice (2 działki). W dalszym ciągu Gmina w miarę potrzeb składa wnioski o komunalizację mienia Skarbu Państwa,
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej w kwocie 25.826.112,89 zł (wartość początkowa 40.959.126,42 zł – umorzenie 15.133.013,53 zł),
- środki transportu w kwocie 88.582,68 zł (wartość początkowa 196,540,62 zł – umorzenie 107.957,94 zł),
- środki trwałe w budowie (inwestycje) w kwocie 1.603.385,24 zł, zgodne z wartością wynikającą z konta 080,
- należności krótkoterminowe w kwocie 1.459.701,03 zł, w tym:
  - pozostałe należności w kwocie 1.459.384,13 zł, wynikały z sald kont 221 – 1.398522,25 zł, 234 – 60.875,88 zł i 290 – (-) 14,00 zł,
  - należności od budżetów w kwocie 316,90 zł, zgodne z saldem Wn konta 225,
- krótkoterminowe aktywa finansowe w kwocie 29.790,56 zł, w tym: środki pieniężne na rachunkach bankowych w kwocie 29.790,56 zł, zgodne z saldami kont: 130 – rachunek bieżący, 135 – rachunek funduszy specjalnych i 139 – inne rachunki bankowe.

Pasywa

-
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług (poz. C.II.1) w kwocie 437.814,76 zł, zgodne z saldami Ma kont 201 i 300,
  - zobowiązania wobec budżetów (poz. C.II.2) w kwocie 51.683,00 zł, wynikające z salda Ma konta 225,
  - zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń (poz. C.II.3) w kwocie 222.650,75 zł, zgodne z saldem Ma konta 229,
  - zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (poz. C.II.4) w kwocie 150.105,93 zł, zgodne z saldem Ma konta 231,
  - pozostałe zobowiązania (poz. C.II.5) w kwocie 109.059,87 zł, zgodne z saldami kont Wn 221 i 240 oraz sumy obce (poz. C.II.6) w kwocie 15.804,62 zł, wynikające z obrotów Ma konta 240,
  - Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (poz. D.1) w kwocie 74.861,47 zł, zgodny z saldem konta 851.

Stwierdzono zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym z ewidencją księgową organu.

Ustalono, iż bilans otwarcia wykazany w sprawozdaniu bilans jednostki budżetowej jst na dzień 1 stycznia 2015 roku był zgodny z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2014 roku.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2014 - 2015)

Zgodnie z zakładowym planem kont dla Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno, konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami służy do ewidencji wszystkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek budżetowych zaliczanych do dochodów budżetowych, które ujmowane są na koncie 221.

Ewidencję szczegółową do konta prowadzi się według poszczególnych kontrahentów.

Z ewidencji księgowej Urzędu Gminy i Miasta na koncie 201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami i sprawozdania bilans jednostki budżetowej wynikało, że jednostka posiadała zobowiązania z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2015 roku w kwocie 437.497,86 zł.

Szczegółowe zestawienie zobowiązań z tyt. dostaw towarów i usług na dzień 31 grudnia 2015 roku zawarto w załączniku nr 3 do protokołu kontroli.

Na zobowiązania Gminy na koniec 2015 roku składały się 72 dokumenty księgowe. Ustalono, że w większości przypadków na dokumentach odnotowano daty wpływu do Urzędu, 7 spośród wymienionych w załączniku dowodów źródłowych uregulowano po terminie płatności (opóźnienia kilkudniowe).

Kontrolę terminowości regulowania zobowiązań przeprowadzono również w stosunku do 27 dowodów księgowych zaewidencjonowanych na koncie 201 i zapłaconych w okresie od 1 do 10 grudnia 2015 roku. Ustalono, że w dwóch przypadkach dokonano zapłaty za faktury po terminie płatności. Kontrolą terminowości regulowania zobowiązań objęto

także wydatki poniesione na zadanie inwestycyjne, o którym szerzej w pkt Wydatki inwestycyjne.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

Na dzień 31 grudnia 2015 roku konto 225 wykazywało saldo Wn w kwocie 316,90 zł i saldo Ma w kwocie 51.683,00 zł.

Na saldo Wn składała się nadwyżka podatku VAT naliczonego nad należnym (kwotę 316,90 zł przekazano z konta dochodów na konto wydatków w dniu 25 stycznia 2016 roku, wb nr 14, a następnie w dniu 26 stycznia 2016 roku ww. kwotę zwrócono na dochody, wb nr 15).

Na saldo Ma składał się podatek dochodowy od osób fizycznych: [1] w kwocie 19.594,00 zł naliczony od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 rok - podatek zapłacono w dniu 22 lutego 2016 roku, wb nr 33, [2] w kwocie 31.989,00 zł naliczony od wynagrodzeń za grudzień 2015 roku – podatek zapłacono w dniu 20 stycznia 2016 roku, wb nr 12, [3] w kwocie 100,00 zł naliczony od umowy zlecenia – podatek zapłacono w dniu 22 lutego 2016 roku, wb nr 33.

W bilansie jednostki po stronie pasywów w poz. C.II.2 – Zobowiązania wobec budżetów wykazano kwotę 51.683,00 zł, a po stronie aktywów w poz. B.II.2 – Należności od budżetów kwotę 316,90 zł.

Sprawdzono terminowość zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych za miesiące: październik – grudzień 2015 roku oraz styczeń – marzec 2016 roku.

Miesiąc	Naliczony podatek	Termin płatności	Wpłaty			Uwagi	Potracone wynagrodzenie z tyt. term. wpłacania zaliczek
			Kwota	Data	Nr WB		
1	2	3	4	5	6	7(2-4)	8
Październik 2015	20.496,00	20.11.2015	591,00 19.844,00	20.11.2015 20.11.2015	109 206	-	61,00
Listopad 2015	17.951,00	20.12.2015	17.897,00	15.12.2015	223	-	54,00
Grudzień 2015	33.998,00	20.01.2016	4,00 2.005,00 31.887,00	28.12.2015 17.12.2015 20.01.2016	230 120 12	-	102,00
Styczeń 2016	40.039,00	20.02.2016	39.919,00	22.02.2016	33	-	120,00
Luty 2016	17.576,00	20.03.2016	17.523,00	21.03.2016	53	-	53,00
Marzec 2016	18.174,00	20.04.2016	18.119,00	20.04.2016	73	-	55,00

Zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano do Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity z 2016 roku, poz. 2032 ze zm.), tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane.

Konto 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w bilansie Urzędu Gminy i Miasta wykazano zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na kwotę 222.650,75 zł (poz. C.II.3 – Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń). Konto 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne wykazywało na dzień 31 grudnia 2015 roku saldo zobowiązań w kwocie 222.650,75 zł. Na powyższą kwotę składały się zobowiązania:

- tytułem składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 rok w kwocie 89.806,48 zł – składki zapłacono w dniu 5 lutego 2016 roku, wyciąg bankowy nr 23,
- tytułem składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń za miesiąc grudzień 2015 rok w kwocie 132.844,27 zł – składki zapłacono w dniu 5 stycznia 2016 roku, wyciąg bankowy nr 2.

Kontroli poddano terminowość odprowadzania składek ZUS za miesiące październik – grudzień 2015 roku oraz styczeń – marzec 2016 roku. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli:

NALEŻNOŚĆ ZA MIESIĄCĘ	SKŁADKI ZADEKLAROWANE WEDŁUG DRA		TERMIN PŁATNOŚCI	WPŁATY			UWAGI
	Tytuł składki	Kwota w zł		Kwota w zł	data	WB nr	
1	2	3	4	5	6	7	8
Październik 2015	Społeczne	59.791,41	05.11.2015	59.791,41	05.11.2015	196	-
	Zdrowotne	18.513,16	05.11.2015	18.513,16	05.11.2015	196	-
	Fundusz pracy	3.942,28	05.11.2015	3.942,28	05.11.2015	196	-
Listopad 2015	Społeczne	59.931,54	07.12.2015	59.931,54	07.12.2015	217	-
	Zdrowotne	18.260,71	07.12.2015	18.260,71	07.12.2015	217	-
	Fundusz pracy	4.009,23	07.12.2015	4.009,23	07.12.2015	217	-
Grudzień 2015	Społeczne	97.303,56	05.01.2016	15,47 97.288,09	21.12.2015 05.01.2016	228 2	-
	Zdrowotne	29.309,13	05.01.2016	3,90 29.305,23	21.12.2015 05.01.2016	228 2	-
	Fundusz pracy	6.252,18	05.01.2016	1,23 6.250,95	21.12.2015 05.01.2016	228 2	-
Styczeń 2016	Społeczne	129.777,80	05.02.2016	129.777,80	05.02.2016	23	-
	Zdrowotne	35.453,71	05.02.2016	35.453,71	05.02.2016	23	-
	Fundusz pracy	7.896,42	05.02.2016	7.896,42	05.02.2016	23	-
Luty 2016	Społeczne	59.237,72	07.03.2016	59.237,72	07.03.2016	43	-
	Zdrowotne	17.886,52	07.03.2016	17.886,52	07.03.2016	43	-
	Fundusz pracy	3.746,05	07.03.2016	3.746,05	07.03.2016	43	-
Marzec 2016	Społeczne	59.521,39	05.04.2016	59.521,39	05.04.2016	43	-
	Zdrowotne	18.481,57	05.04.2016	18.481,57	05.04.2016	62	-
	Fundusz pracy	4.057,58	05.04.2016	4.057,58	05.04.2016	62	-

Jak wynika z powyższego zestawienia, składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.).

Wpłaty na PFRON

Przepis art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 2046 ze zm.) stanowi, że pracodawca zatrudniający, co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65 % przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6 %, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi, co najmniej 6 %.

Kontroli poddano prawidłowość ustalania wpłat na PFRON w okresie od stycznia do września 2016 roku.

Ustalono, że jednostka w kontrolowanym okresie nie posiadała obowiązku odprowadzania składek do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W kontrolowanym okresie zatrudnienie w jednostce przekraczało 25 etatów. Jednostka jednak zatrudniała 6 osób niepełnosprawnych, w tym 3 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 3 lekkim stopniem niepełnosprawności. W związku z powyższym, na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, sporządzane były jedynie miesięczne informacje INF-1.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Na dzień 31 grudnia 2015 roku konto 231 wykazywało saldo Ma w kwocie 150.105,93 zł, na które składały się zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego naliczonego za 2015 rok - wynagrodzenie zostało wypłacone w dniu 12 stycznia 2016 roku, wyciąg bankowy nr 6.

Konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami

W toku kontroli stwierdzono, że konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazywało saldo należności w kwocie 60.875,88 zł stanowiące należności z tytułu pożyczek udzielonych pracownikom z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Konto 240 – pozostałe rozrachunki

Zobowiązania na koncie 240 wynosiły 24.500,45 zł, z tego:

- składka KZP potrącona z „13” - 1.520,00 zł - potrącono w dniu 12 stycznia 2016 roku, wb nr 6,
- potrącenie komornicze z „13” - 3.072,94 zł - potrącono w dniu 12 stycznia 2016 roku, wb nr 6,
- rachunki za opracowanie decyzji - 600,00 zł,

dwie umowy o dzieło z dnia 14 grudnia 2015 roku dotyczące wyrażenia własnej opinii w ramach członkostwa w pracach Miejskiej Komisji Urbanistyczno - Architektonicznej w Pajęcznie w temacie przedłożonego „Projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Pajęczno, w rejonie ulicy Wieluńskiej” - ustalono wynagrodzenie w wysokości 300,00 zł netto dla każdej z umów - wynagrodzenia wypłacono w dniach 13 stycznia 2016 roku, wb nr 7 i 21 stycznia 2016 roku, wb nr 13,

-
- zwrot kosztów za wychowanie przedszkolne w innych gminach – 2.352,54 zł, nota księgową nr 21/2015 z dnia 22 grudnia 2015 roku, zapłacono w dniu 15 stycznia 2016 roku, wb nr 9,
  - zwrot kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych – 1.150,00 zł, zapłacono w dniu 15 stycznia 2016 roku, wb nr 9 i raport kasowy nr 5/2015,
  - odsetki od środków otrzymanych na dokształcanie pracowników młodocianych - 0,35 zł – zwrócono na rachunek ŁUW w dniu 5 stycznia 2016 roku, wb nr 1/2016,
  - odsetki na rachunku sum depozytowych – 13,61 zł,
  - kwoty zabezpieczeń należytego wykonania umów, zgromadzone na rachunku sum depozytowych – 15.791,01 zł, w tym:

554,47 zł – 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr V.272.6.2012 z dnia 21 września 2012 roku i aneksu nr 1 z dnia 28 stycznia 2014 roku na roboty budowlane na zadaniu „Przebudowa domu tradycji i kultury w Gajęcicach Starych”. Protokół odbioru końcowego z dnia 31 stycznia 2014 roku. Wykonawca udzielił 36-miesięcznego okresu gwarancji, który upłynie w 2017 roku.

2.334,84 zł – 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr V.272.1.2013 z dnia 15 lutego 2013 roku na roboty budowlane na zadaniu „Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej os. Botaniczna w Pajęcznie”. Protokół odbioru końcowego robót z dnia 22 maja 2013 roku. Wykonawca udzielił 36 - miesięcznego okresu gwarancji. Zwrotu dokonano wraz z odsetkami w dniu 9 czerwca 2016 roku, wb nr 7/2016.

3.227,36 zł – 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr V.272.8.2012 z dnia 2 stycznia 2013 roku na roboty budowlane na zadaniu „Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej ul. Polna w Pajęcznie i w Dylowie Szlacheckim”. Protokół końcowy odbioru robót z dnia 12 marca 2013 roku. Wykonawca udzielił 36-miesięcznego okresu gwarancji. Zwrotu dokonano wraz z odsetkami w dniu 9 czerwca 2016 roku, wb nr 7/2016, tj. z ponad dwumiesięcznym opóźnieniem.

1.401,46 zł – 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr V.272.3.2013 z dnia 25 lutego 2013 roku na wykonanie zamówienia polegającego na Budowie placów zabaw w m. Dylów Rządowy i Ładzin. Protokół zdawczo – odbiorczy z dnia 17 maja 2013 roku. Wykonawca udzielił 60-miesięcznego okresu gwarancji, który upłynie w 2018 roku.

1.030,07 zł – 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr NK.272.6.2014 z dnia 9 czerwca 2014 roku na roboty budowlane na zadaniu „Remont nawierzchni jezdni na drodze gminnej w m. Kurzna”. Protokół odbioru końcowego robót z dnia 13 sierpnia 2014 roku. Wykonawca udzielił 36 - miesięcznego okresu rękojmi i gwarancji, który upłynie w 2017 roku.

1.179,55 zł – 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr V.272.1.2012 z dnia 5 czerwca 2012 roku i aneksu nr 1 z dnia 1 lipca 2014 roku na roboty budowlane na zadaniu „Termomodernizacja i przebudowa Publicznego Gimnazjum w Pajęcznie”. Protokół komisyjnego odbioru robót z dnia 12 sierpnia 2014 roku. Wykonawca udzielił 36-miesięcznego okresu gwarancji, który upłynie w 2017 roku.

1.592,16 zł – 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr V.272.3.2014 z dnia 24 marca 2014 roku na wykonanie zamówienia polegającego na Budowie placów zabaw w m. Lipina i Siedlec. Protokół odbioru końcowego robót z dnia 30 maja 2014 roku. Wykonawca udzielił 60-miesięcznego okresu gwarancji, który upłynie w 2019 roku.

4.471,10 zł – 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr NK.272.9.2014 z dnia 3 grudnia 2014 roku i aneksu nr 1 z dnia 23 marca 2015 roku na roboty budowlane na zadaniu „Termomodernizacja OSP Makowiska”. Protokół odbioru końcowego robót z dnia 27 marca 2015 roku. Wykonawca udzielił 50-miesięcznego okresu rękojmi i gwarancji, który upłynie w 2019 roku.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

Gospodarka kasowa w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno została uregulowana w Instrukcji kasowej, stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia nr 16/2004 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 9 marca 2004 roku. Zmiany do Instrukcji wprowadzono zarządzeniem nr 54/10 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 27 października 2010 roku w sprawie zmiany przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno.

Funkcję kasjera w kontrolowanym okresie w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno pełniła Barbara Traczyńska – kasjer w Referacie Księgowości Budżetowej. (...)².

Oświadczenie o ponoszeniu odpowiedzialności materialnej za powierzone pieniądze i inne wartości oraz zobowiązanie do przestrzegania przepisów w zakresie prowadzenia operacji kasowych Barbara Traczyńska złożyła w dniu 4 października 2007 roku.

Osobą zastępującą kasjerkę w czasie jej nieobecności była Magdalena Modlińska – inspektor w Referacie Księgowości Budżetowej, zgodnie z zakresem czynności z dnia 27 listopada 2015 roku. (...)³.

Zgodnie z instrukcją kasową, w kasie może być przechowywany:

- niezbędny zapas gotówki na bieżące wydatki,
- gotówka podjęta z rachunku bankowego na pokrycie określonych rodzajowo wydatków,
- gotówka pochodząca z bieżących wpływów do kasy jednostki,
- gotówka przechowywana jako depozyt od osób fizycznych i prawnych.

Wysokość niezbędnego zapasu gotówki w kasie jest ustalana przez Burmistrza, w zależności od warunków zabezpieczenia gotówki i możliwości jej odprowadzania na rachunek. Pogotowie kasowe ustalone zostało w kwocie 1.000,00 zł.

Kontrolę kasy kontrolujący przeprowadzili w dniu 9 grudnia 2016 roku.

---

² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Protokół z kontroli kasy stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych dokonywanych w okresie objętym kontrolą sprawdzono w oparciu o raporty kasowe wydatków budżetowych Urzędu Gminy i Miasta sporządzone w miesiącach czerwcu i grudniu 2016 roku, tj.:

- raport kasowy nr 119 za okres od 1 do 4 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 120 z dnia 7 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 121 z dnia 8 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 122 za okres od 9 do 11 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 123 z dnia 14 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 124 z dnia 15 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 125 z dnia 16 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 126 za okres od 17 do 21 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 128 z dnia 23 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 129 za okres od 28 do 31 grudnia 2015 roku,
- raport kasowy nr 53 z dnia 1 czerwca 2016 roku,
- raport kasowy nr 55 za okres od 8 do 10 czerwca 2016 roku,
- raport kasowy nr 56 za okres od 13 do 15 czerwca 2016 roku,
- raport kasowy nr 58 z dnia 22 czerwca 2016 roku,
- raport kasowy nr 59 z dnia 23 czerwca 2016 roku,
- raport kasowy nr 60 za okres od 24 do 28 czerwca 2016 roku.

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości i stanem faktycznym, wszelkiego rodzaju wpłaty gotówki do kasy dokonywane są w systemie komputerowym. Dopuszczono, w szczególnych przypadkach, przyjmowanie wpłaty na odręcznie wypisanym dowodzie KP.

Udokumentowanie wydatków stanowią dowody źródłowe w postaci: rachunków, faktur, dowodów polecenia wyjazdu służbowego, indywidualnych wypłat umów zleceń, itp. Wszystkie dowody posiadają klauzule do wypłaty ze środków budżetowych ze wskazaniem działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej. Merytoryczny opis rachunku przez osoby do tego upoważnione umożliwia zaklasyfikowanie wydatku do odpowiedniej podziałki klasyfikacji budżetowej. Kasjerka na każdym dokumencie zamieszczała nr i pozycję raportu kasowego, pod którą figuruje wydatek.

Udzielanie i rozliczanie zaliczek

Kontroli poddano udzielone w 2015 roku zaliczki na zakup materiałów i usług (próba kontroli):

- wniosek o zaliczkę z dnia 18 maja 2015 roku na kwotę 6.000 zł złożony przez inspektora Jarosława Gruszkę na zakup art. promocyjnych. Zaliczkę wypłacono w dniu 18 maja 2015 roku (raport kasowy - wydatki nr 54 z 18 maja 2015 roku). Pracownik zobowiązał się rozliczyć zaliczkę w terminie **do dnia 1 czerwca 2015 roku**. Niewykorzystaną zaliczkę w kwocie 6.000,00 zł pracownik **zwrócił w dniu 10 czerwca 2015 roku** (raport kasowy-wydatki nr 63 z dnia 10 czerwca 2015 roku). **Powyższe wskazuje, że pracownik dysponował pobraną kwotą przez 24 dni,**
- wniosek o zaliczkę z dnia 10 czerwca 2015 roku na kwotę 6.000,00 zł złożony przez inspektora Krzysztofa Zawadzkiego na zakup materiałów i wyposażenia. Zaliczkę wypłacono w dniu 10 czerwca 2015 roku (raport kasowy - wydatki nr 63 z dnia 10 czerwca 2015 roku). Pracownik zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia 24 czerwca 2015 roku. Pracownik zwrócił niewykorzystaną zaliczkę w kwocie

6.000,00 zł w dniu 23 czerwca 2015 roku (raport kasowy – zwrot wydatków nr 13 za okres od 15 do 26 czerwca 2015 roku). **Powyższe wskazuje, że pracownik dysponował pobraną kwotą przez 14 dni,**

- wniosek o zaliczkę z dnia 2 lipca 2015 roku na kwotę 10.000,00 zł złożony przez inspektora Jarosława Gruszkę na honoraria dla wykonawców podczas „Dni Pajęczna 2016”. Zaliczkę wypłacono w dniu 3 lipca 2015 roku (raport kasowy-wydatki nr 74 za okres od 2 do 3 lipca 2015 roku). Pracownik zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia 14 lipca 2015 roku. Zaliczkę rozliczono w dniu 9 lipca 2015 roku na kwotę 8.050,00 zł. Do rozliczenia załączono faktury i umowy o dzieło. Niewykorzystaną zaliczkę w kwocie 1.950,00 zł pracownik zwrócił do kasy jednostki w dniu 9 lipca 2015 roku (raport kasowy-zwrot wydatków nr 15 za okres od 1 do 10 lipca 2015 roku),
- wniosek o zaliczkę z dnia 10 listopada 2015 roku na kwotę 2.000,00 zł złożony przez inspektora Katarzynę Retke na zakup artykułów biurowych na wykonanie kartek świątecznych. Zaliczkę wypłacono w dniu 10 listopada 2015 roku (raport kasowy-wydatki nr 109 za okres od 9 do 10 listopada 2015 roku). Pracownik zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia 20 listopada 2015 roku. Niewykorzystaną zaliczkę w kwocie 2.000,00 zł pracownik zwrócił w dniu 19 listopada 2015 roku (raport kasowy-zwrot wydatków nr 24 za okres od 16 do 21 listopada 2015 roku). **Pracownik dysponował pobraną kwotą przez 9 dni,**
- wniosek o zaliczkę z dnia 1 lipca 2016 roku na kwotę 47.000,00 zł złożony przez inspektora Jarosława Gruszkę na wynagrodzenie dla wykonawców podczas „Dni Pajęczna 2016”. Zaliczkę wypłacono w dniu 1 lipca 2016 roku (raport kasowy-wydatki nr 61 z dnia 1 lipca 2016 roku). Pracownik zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia 15 lipca 2016 roku. Pracownik rozliczył w dniu 12 lipca 2016 roku zaliczkę w kwocie 42.000,00 zł. Do rozliczenia załączono faktury, umowy o dzieło. Niewykorzystaną zaliczkę w kwocie 5.000,00 zł pracownik zwrócił do kasy jednostki w dniu 12 lipca 2016 roku (raport kasowy-zwrot wydatków nr 18 za okres od 11 do 15 lipca 2016 roku),
- wniosek o zaliczkę z dnia 4 lipca 2016 roku na kwotę 2.500,00 zł złożony przez Sekretarza Gminy i Miasta Justynę Stochniałek na zakup pościeli. Zaliczkę wypłacono w dniu 5 lipca 2016 roku (raport kasowy-wydatki nr 63 z dnia 5 lipca 2016 roku). Pracownik zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia 19 lipca 2016 roku. Zaliczkę w kwocie 1.260,00 zł pracownik rozliczył w dniu 18 lipca 2016 roku. Do rozliczenia zaliczki załączono fakturę za zakup pościeli. Niewykorzystaną zaliczkę w kwocie 1.240,00 zł zwrócono do kasy jednostki w dniu 18 lipca 2016 roku (raport kasowy-zwrot wydatków nr 19 za okres od 18 do 22 lipca 2016 roku),
- wniosek o zaliczkę z dnia 2 sierpnia 2016 roku na kwotę 5.000,00 zł złożony przez inspektora Katarzynę Retke na zakup artykułów przemysłowych na potrzeby obsługi sekretariatu Urzędu Gminy i Miasta. Zaliczkę wypłacono w dniu 2 sierpnia 2016 roku (raport kasowy-wydatki nr 71 z dnia 2 sierpnia 2016 roku). Pracownik zobowiązał się rozliczyć zaliczkę **do dnia 16 sierpnia 2016 roku.** Niewykorzystaną zaliczkę w kwocie 5.000,00 zł pracownik **zwrócił do kasy jednostki w dniu 29 sierpnia 2016 roku** (raport kasowy-zwrot wydatków nr 23 za okres od 15 do 31 sierpnia 2016 roku). **Pracownik dysponował zaliczką przez 27 dni.**

Ustalenia kontroli

Dwie z kontrolowanych zaliczek zostały rozliczone nieterminowo, co stanowiło naruszenie wewnętrznych unormowań zawartych w zarządzeniu nr 16/2004 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 9 marca 2004 roku sprawie ustalenia

dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno, określających, iż zaliczkę udzieloną na wydatki, których nie można zrealizować w obrocie bezgotówkowym, należy rozliczyć do 14 dni od dnia udzielenia zaliczki.

Ponadto w kilku opisanych powyżej przypadkach pracownicy pobierali znaczne kwoty zaliczek (od 2.000 zł do 6.000 zł), którymi dysponowali przez okres od 9 do 27 dni, a następnie zwracali niewykorzystane kwoty do kasy jednostki, co może świadczyć o potraktowaniu przez pracowników Urzędu Gminy i Miasta zaliczek jednorazowych jako nieoprocentowanych pożyczek.

VI. BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2015 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	32.706.278,96	31.871.781,38
Dochody bieżące	31.559.878,51	31.199.817,16
Dochody majątkowe	1.146.400,45	671.964,22
PRZYCHODY	578.299,69	578.530,56
z tego:		
Kredyty i pożyczki	300.000,00	300.000,00
Nadwyżka z lat poprzednich	278.530,56	278.530,56
Inne (np. prywatyzacja, wolne środki)	0,00	0,00

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	31.891.777,76	30.900.760,49
z tego:		
Wydatki majątkowe	2.909.773,31	2.515.539,89
Wydatki bieżące	28.982.004,45	28.385.220,60
ROZCHODY	1.393.031,76	1.393.031,76
w tym: spłata kredytów i pożyczek	1.393.031,76	1.393.031,76

Terminowość przekazywania środków na realizację zadań związanych ze świadczeniem wychowawczym

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 roku, poz. 195 ze zm.) nałożyła na gminy szereg obowiązków związanych

z ustaleniem i wypłatą świadczenia wychowawczego. Zgodnie z art. 10 ww. ustawy, organem prowadzącym postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Zgodnie z art. 29 tej ustawy zadanie to jest realizowane przez Gminę jako zadanie z zakresu administracji rządowej, a świadczenie i jego koszty finansowane są z dotacji celowej z budżetu państwa.

Zarządzeniem nr 129/2016 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 31 marca 2016 roku w sprawie zmian w budżecie na 2016 rok zwiększono w dziale 852 rozdział 85295 § 2010 planowaną kwotę dotacji z 0,00 zł do 23.810,35 zł (wzrost o 23.810,35 zł z tytułu wdrożenia świadczenia wychowawczego, tzw. 500+). Zwiększono również plan wydatków w dziale 852 rozdział 85295 o ww. kwotę.

Zarządzeniem nr 133/2016 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie zmian w budżecie na 2016 rok zwiększono w dziale 852 rozdział 85295 § 2010 planowaną kwotę dotacji z 24.481,55 zł do 5.354.200,00 zł (wzrost o 5.330.389,65 zł z tytułu wypłaty świadczenia wychowawczego, tzw. 500+). Zwiększono również plan wydatków w dziale 852 rozdział 85295 o kwotę 5.330.389,65 zł.

Następnie zarządzeniem nr 139/2016 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 16 maja 2016 roku przeniesiono zaplanowane środki w wysokości 5.353.798,00 zł z rozdziału 85295 § 2010 do rozdziału 85211 § 2060, zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową.

Zarządzeniem nr 163/XVII/16 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 26 października 2016 roku w sprawie zmian w budżecie na 2016 rok zwiększono w dziale 852 rozdział 85211 § 2060 planowaną kwotę dotacji z 5.354.200 zł do 5.583.435 zł (wzrost o 229.235 zł z tytułu wypłaty świadczenia wychowawczego, tzw. 500+). Zwiększono również plan wydatków w dziale 852 rozdział 85211 o kwotę 229.235 zł.

Miasto i Gmina Pajęczno otrzymała dotację na wypłatę świadczenia wychowawczego w dniach:

- w dniu 23 lutego 2016 roku kwotę 23.810,35 zł jako pierwszą transzę środków (klasyfikacja wg tytułu przelewu 85295 § 2010), którą przekazano w dniu 25 lutego 2016 roku na rachunek bankowy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie w zasileniu na kwotę 80.000 zł,
- w dniu 6 kwietnia 2016 roku kwotę 531.420 zł (klasyfikacja wg tytułu przelewu 85295 § 2010), którą przekazano w dniu 27 kwietnia 2016 roku na rachunek bankowy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie w zasileniu na kwotę 550.000 zł,
- w dniu 10 maja 2016 roku na kwotę 526.661,00 zł (klasyfikacja wg tytułu przelewu 85211 § 2060), którą przekazano w dniu 30 maja 2016 na rachunek bankowy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie w zasileniu na kwotę 910.000 zł,
- w dniu 1 czerwca 2016 roku na kwotę 264.521 zł oraz w dniu 10 czerwca na kwotę 256.437 zł (klasyfikacja wg tytułu przelewu 85211 § 2060), którą przekazała w dniu 28 czerwca 2016 roku na rachunek bankowy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie w zasileniu na kwotę 1.040.000 zł,
- w dniu 1 lipca 2016 roku na kwotę 182.335 zł oraz w dniu 8 lipca na kwotę 1.038.297 zł (klasyfikacja wg tytułu przelewu 85211 § 2060), którą przekazała w dniu 28 lipca 2016 roku na rachunek bankowy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie w zasileniu na kwotę 1.180.000 zł,

- w dniu 2 sierpnia 2016 roku na kwotę 427.221 zł (klasyfikacja wg tytułu przelewu 85211 § 2060), którą przekazała w dniu 29 sierpnia 2016 roku na rachunek bankowy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie w kwocie zasilenia 1.100.000 zł,
- w dniu 9 września 2016 roku na kwotę 619.207 zł (klasyfikacja wg tytułu przelewu 85211 § 2060), którą przekazała w dniu 28 września 2016 roku na rachunek bankowy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie w zasileniu na kwotę 1.080.000 zł.

Wieloletnia prognoza finansowa

Uchwałą nr 109/XII/15 z dnia 29 grudnia 2015 roku Rada Miejska w Pajęcznie uchwaliła wieloletnią prognozę finansową gminy na lata 2016 – 2026.

WPF zmieniano: [1] uchwałą Rady Miejskiej nr 119/XIII/16 z dnia 25 lutego 2016 roku, [2] uchwałą Rady Miejskiej nr 130/XIV/16 z dnia 29 kwietnia 2016 roku, [3] uchwałą Rady Miejskiej nr 141/XV/16 z dnia 29 czerwca 2016 roku, [4] zarządzeniem nr 143/2016 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 30 czerwca 2016 roku, [5] uchwałą Rady Miejskiej nr 159/XVI/16 z dnia 14 września 2016 roku, [6] uchwałą Rady Miejskiej nr 164/XVII/16 z dnia 26 października 2016 roku, [7] uchwałą Rady Miejskiej nr 171/XVIII/16 z dnia 24 listopada 2016 roku.

Dokonano analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2016–2026 przyjętej uchwałą nr 109/XII/15 z dnia 29 grudnia 2015 roku ze szczególnym uwzględnieniem zmiany WPF z dnia 24 listopada 2016 roku (ostatnia zmiana przed zakończeniem kontroli RIO). W szczególności zweryfikowano dane mające wpływ na spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w 2016 roku i latach następnych.

Dochody bieżące

Dochody bieżące w latach	Uchwała nr 109/XII/2015 z 29.12.2015	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)	Uchwała nr 171/XVIII/2016 z 24 listopada 2016	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)
	Kwota w zł		Kwota w zł	
Wykonanie 2013	27 071 090,78	-	27 071 090,78	-
Wykonanie 2014	29 911 457,07	-	29 911 457,07	-
Wykonanie 2015 plan III kw.	30 811 487,65	-	30 811 487,65	-
Wykonanie 2015 NDS	31 199 817,16	-	31 199 817,16	-
WPF 2016	29 618 312,00	-5,34%	36 128 858,34	13,64%
WPF 2017	30 742 288,00	3,66%	36 609 000,00	1,31%
WPF 2018	31 357 134,00	1,96%	37 485 000,00	2,34%
WPF 2019	31 984 277,00	1,96%	38 519 000,00	2,68%

Z objaśnień do pierwotnej WPF wynikało między innymi, że w latach 2016 – 2022 planuje się niewielki spadek dochodów gminy wynikający przede wszystkim z faktu, że w ciągu roku następuje zwiększenie dotacji na zadania zlecone. W kolejnych latach planowano niewielki wzrost dochodów w stosunku do roku poprzedzającego. Największy wpływ na poziom dochodów bieżących w budżecie gminy mają: udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, część oświatowa i wyrównawcza subwencji ogólnej, podatki i opłaty lokalne oraz dotacje na zadania zlecone.

Ze zmian do WPF z dnia 24 listopada 2016 roku wynikał ponad 13,64% wzrost (tj. o kwotę 4.929.041,18 zł) dochodów bieżących w stosunku do wykonania roku 2015. Na powyższe miało wpływ zaplanowanie dochodów z tytułu świadczenia wychowawczego (tzw. 500+), nałożonego na gminy na podstawie ustawy z dnia 22 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Na ten cel zaplanowano w budżecie gminy na 2016 rok (po zmianach) środki w wysokości 5.585.435,00 zł – uchwała nr 163/XVII/16 z 26 października 2016 roku.

Zmianą do WPF z dnia 24 listopada 2016 roku na kolejne lata prognozowano dochody z tytułu świadczenia wychowawczego.

Dochody majątkowe

Dochody majątkowe	Uchwała nr 109/XII/2015 z 29.12.2015	W tym ze sprzedaży majątku	Uchwała nr 171/XVIII/2016 z 24 listopada 2016	W tym ze sprzedaży majątku
2016 rok – plan	543 000,00	368 000,00	533 000,00	368 000,00
2017 rok – prognoza	416 000,00	300 000,00	409 100,00	300 000,00
2018 rok – prognoza	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
2019 rok – prognoza	0,00	0,00	0,00	0,00

Zgodnie z treścią art. 235 ust. 3 ustawy o finansach publicznych do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W wyjaśnieniu do prognozy wynikało, że przyjęto tendencję malejącą dochodów majątkowych z uwagi, że w minionym czasie większość pozyskanych dochodów majątkowych stanowiły dotacje i płatności związane z realizacją projektów unijnych, jak też dla dochodów ze sprzedaży majątku przyjęto tendencję malejącą z uwagi na spowolnienie gospodarcze.

Przedłożono kontrolującemu umowę nr 0224/3140/SubA/DIS/R z dnia 1 października 2015 roku zawartą z Ministerstwem Sportu i Turystyki o dofinansowanie ze środków funduszu rozwoju kultury fizycznej zadania inwestycyjnego w ramach programu modernizacji infrastruktury sportowej robót budowlanych. Przedmiotem umowy jest dofinansowanie ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki zadania pn. „Budowa budynku zaplecza na stadionie miejskim w Pajęcznie”. Wykonanie zadania obejmuje roboty budowlane o łącznej wartości 2.060.000 zł w terminie do dnia 28 lutego 2017 roku. Ze środków Funduszu Ministerstwo zobowiązało się dofinansować zadanie w kwocie nieprzekraczającej 341.900 zł w tym w 2015 roku nie więcej niż 50.000 zł, w 2016 roku nie więcej niż 175.000 zł i w 2017 roku nie więcej niż 116.900 zł. W dniu 23 grudnia 2015 roku zawarto aneks nr 1 do ww. umowy, z którego wynikało, że całkowita wartość zadania wynosi 1.597.436,00 zł, oraz że Ministerstwo zobowiązało się dofinansować zadanie w kwocie nieprzekraczającej 269.100 zł w tym w 2016 roku nie więcej niż 160.000 zł i w 2017 roku nie więcej niż 109.100 zł. Powyższe kwoty były zgodne z WPF po zmianach.

Na rok 2016 zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku w kwocie 368.000 zł. Kontrolującemu przedstawiono wykaz działek, które planowane są do sprzedaży w 2016 roku na kwotę 368.000 zł. Na lata 2017 -2018 przedstawiono kontrolującemu również wykaz działek, których sprzedaż planuje się na ww. lata. Kwoty wynikające z wykazów były zgodne z kwotami dochodów ze sprzedaży majątku wykazanymi w WPF.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w latach	Uchwała nr 109/XII/2015 z 29.12.2015	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)	Uchwała nr 171/XVIII/2016 z 24 listopada 2016	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)
	Kwota w zł		Kwota w zł	
Wykonanie 2013	26 056 967,47	-	26 056 967,47	-
Wykonanie 2014	27 102 004,52	-	27 102 004,52	-
Wykonanie 2015 plan III kw.	27 607 636,51	-	27 607 636,51	-
Wykonanie 2015 NDS	28 385 220,60	-	28 385 220,60	-
WPF 2016	28 039 549,08	-1,23%	35 133 989,11	19,21%
WPF 2017	28 319 944,08	0,99%	34 623 000,00	-1,48%
WPF 2018	28 497 134,08	0,62%	35 235 600,00	1,74%
WPF 2019	28 782 276,34	0,99%	35 885 800,00	1,81%

Analiza powyższych danych wykazała, że zaplanowana w 2016 roku kwota wydatków bieżących po zmianach jest wyższa o ponad 19% (tj. o kwotę 6.748.768,51 zł) w stosunku do wykonanych wydatków bieżących w 2015 roku. Na powyższe miało wpływ zaplanowanie wydatków z tytułu świadczenia wychowawczego (tzw. 500+), nałożonego na gminy na podstawie ustawy z dnia 22 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Na ten cel zaplanowano w budżecie gminy (po zmianach) na 2016 rok środki w wysokości 5.585.435,00 zł – uchwała nr 163/XVII/16 z 26 października 2016 roku. Zmianą do WPF z dnia 24 listopada 2016 roku na kolejne lata prognozowano wydatki z tytułu świadczenia wychowawczego.

Prognoza po zmianach zakładała ponadto w 2016 roku wzrost wynagrodzeń o niespełna 700.000 zł. W trakcie 2016 roku zwiększono także wydatki na realizację zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej o niespełna 400.000 zł.

Przychody budżetu

Na rok 2016 i lata kolejne planowano przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych w następujących kwotach.

Przychody budżetu	Uchwała nr 109/XII/2015 z 29.12.2015	Uchwała nr 171/XVIII/2016 z 24 listopada 2016	Uchwała nr 109/XII/2015 z 29.12.2015	Uchwała nr 171/XVIII/2016 z 24 listopada 2016	Uchwała nr 109/XII/2015 z 29.12.2015	Uchwała nr 171/XVIII/2016 z 24 listopada 2016
wg tytułów	plan 2016		prognoza 2017		prognoza 2018	
nadwyżka z lat ubiegłych						
w tym na pokrycie deficytu						
wolne środki o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy		156 519,69				
w tym na pokrycie deficytu		156 519,69				

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE i MIEŚCIE PAJĘCZNO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10

90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

kredyty pożyczki, emisja papierów wartościowych	2 000 000,00	4 100 000,00		3 000 000,00		
w tym na pokrycie deficytu	190 000,08	1 190 000,08		640 000,08		
inne przychody						
w tym na pokrycie deficytu						
Przychody ogółem	2 000 000,00	4 256 519,69	0,00	3 000 000,00	0,00	0,00

Pierwotna prognoza na 2016 rok zakładała przychody jedynie z planowanego do zaciągnięcia kredytu w kwocie 2.000.000 zł (na dzień kontroli kredyt został już zaciągnięty). Zmianą z dnia 24 listopada wprowadzono przychody z emisji obligacji w łącznej kwocie 5.100.000 zł z tym, że w 2016 roku emisja ma zostać przeprowadzona w kwocie 2.100.000 zł natomiast w 2017 roku w kwocie 3.000.000 zł. Przeznaczenie emisji obligacji zostało szczegółowo opisane w punkcie dotyczącym kredytów i pożyczek.

Rozchody budżetu

Rozchody budżetu	Uchwała nr 109/XII/2015 z 29.12.2015	Uchwała nr 171/XVIII/2016 z 24 listopada 2016
w latach	Kwota w zł	Kwota w zł
WPF 2016	1 809 999,92	2 909 999,92
WPF 2017	1 759 999,92	2 359 999,92
WPF 2018	2 059 999,92	1 559 999,92
WPF 2019	2 010 000,66	1 510 000,66
WPF 2020	2 045 000,00	1 445 000,00
WPF 2021	2 170 000,00	2 070 000,00
WPF 2022	1 750 000,00	1 750 000,00
WPF 2023		1 100 000,00
WPF 2024		1 000 000,00
WPF 2025		1 000 000,00
WPF 2026		1 000 000,00
WPF 2027		1 000 000,00

Rozchody wg uchwały z dnia 29 grudnia 2015 roku

Lata	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek poz. 5.1 WPF	Splaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych poz. 14.1 WPF	Różnica	Splaty rat kapitałowych wynikające z zawartych umów	Różnica
	I	II	I-II	III	II-III
WPF 2016	1 809 999,92	1 509 999,92	300 000,00	1 809 999,92	-300 000,00
WPF 2017	1 759 999,92	1 709 999,92	50 000,00	1 759 999,92	-50 000,00
WPF 2018	2 059 999,92	2 009 999,92	50 000,00	2 059 999,92	-50 000,00

WPF 2019	2 010 000,66	1 960 000,66	50 000,00	2 010 000,66	-50 000,00
WPF 2020	2 045 000,00	1 995 000,00	50 000,00	2 045 000,00	-50 000,00
WPF 2021	2 170 000,00	2 120 000,00	50 000,00	2 170 000,00	-50 000,00
WPF 2022	1 750 000,00	0,00	1 750 000,00	1 750 000,00	-1 750 000,00

Prognozowane w WPF z dnia 29 grudnia 2015 roku kwoty rozchodów budżetu na lata 2016-2022 wynikały z zawartych umów. W związku z uruchomieniem kredytu w kwocie 300.000 zł w dniu 31 grudnia 2015 roku, uchwała w sprawie WPF na 2016 rok została podjęta w dniu 29 grudnia 2015 roku w kolumnie 14.1 – spłaty rat kapitałowych (...) wynikających wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych, nie uwzględniono w 2016 roku spłaty kredytu uruchomionego w dniu 31 grudnia 2015 roku, którego termin spłaty przypadał wg umowy na 2016 rok. Zmiana w kolumnie 14.1 została dokonana dopiero w dniu 29 czerwca 2016 roku.

Lata	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek poz. 5.1 WPF	Spłaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych poz. 14.1 WPF	Różnica	Spłaty rat kapitałowych wynikające z zawartych umów	Różnica
	I	II	I-II	III	II-III
WPF 2015	2 909 999,92	2 909 999,92	0,00	2 909 999,92	0,00
WPF 2016	2 359 999,92	2 359 999,92	0,00	2 359 999,92	0,00
WPF 2017	1 559 999,92	1 559 999,92	0,00	1 559 999,92	0,00
WPF 2018	1 510 000,66	1 510 000,66	0,00	1 510 000,66	0,00
WPF 2019	1 445 000,00	1 445 000,00	0,00	1 445 000,00	0,00
WPF 2020	2 070 000,00	2 070 000,00	0,00	2 070 000,00	0,00
WPF 2021	1 750 000,00	1 750 000,00	0,00	1 750 000,00	0,00
WPF 2022	1 100 000,00		1 100 000,00		0,00
WPF 2023	1 000 000,00		1 000 000,00		0,00
WPF 2024	1 000 000,00		1 000 000,00		0,00
WPF 2025	1 000 000,00		1 000 000,00		0,00
WPF 2026	1 000 000,00		1 000 000,00		0,00
WPF 2027	0,00				0,00

Prognozowane w WPF z dnia 24 listopada 2016 roku kwoty rozchodów budżetu w latach 2016-2026 wynikały z zawartych umów o kredyt i emisję obligacji.

2 PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART.254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPNI 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

Kontrola przestrzegania art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych została dokonana przy kontroli poszczególnych rodzajów wydatków.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2014 - 2015

---

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Wymiar i księgowość wszystkich podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego prowadzone są w systemie komputerowym w programie Macrologic Xpertis Podatek rolny, leśny i od nieruchomości OIJ-1 v.ST firmy Macrologic S.A.

Zarządzeniem nr 18/11 Burmistrza Gminy i Miasta w Pajęcznie z dnia 10 stycznia 2011 roku wprowadzono instrukcję w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat lokalnych w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno, w której wskazano między innymi, że ewidencja podatków i opłat jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu, a ewidencję rozliczeń z tytułu podatków prowadzi się z wykorzystaniem kont syntetycznych księgi głównej oraz kont analitycznych i szczegółowych ksiąg pomocniczych (§ 18 pkt 1 rozdziału III – księgi rachunkowe ww. instrukcji).

W kontrolowanej jednostce nie opracowano odrębnego planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 roku, nr 208, poz. 1375).

Ewidencja syntetyczna prowadzona jest techniką komputerową.

Do szczegółowej ewidencji rozrachunków z podatnikami z tytułu zobowiązania pieniężnego kontrolowana jednostka prowadzi konta indywidualne podatników dla każdego podatnika oddzielnie.

W odniesieniu do wszystkich podatników objętych próbą kontroli w zakresie podatku od: [1] nieruchomości, [2] środków transportowych od osób fizycznych i prawnych (o których mowa poniżej przy zagadnieniach podatków) przeanalizowano zapisy na kartach kontowych podatników z dokumentami źródłowymi (deklaracje podatkowe, informacje o nieruchomościach, decyzje przypisu i odpisu).

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

W kontrolowanym okresie sprawami z zakresu podatków i opłat lokalnych w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno zajmował się Referat Wymiaru Podatków i Opłat, kierowany przez Ewę Gałęcką.

Uchwałą nr 25/IV/07 z dnia 2 marca 2007 roku (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 107, poz. 949) Rada Miejska w Pajęcznie zarządziła pobór należności pieniężnych (podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości) w drodze inkasa oraz ustaliła inkasentów w osobach sołtysów na terenie swojego sołectwa, a także ustaliła procentowy wskaźnik wynagrodzenia od zainkasowanych kwot podatku dla poszczególnych inkasentów w wysokości określonej w załączniku nr 1 ww. uchwały.

W roku 2015 inkasenci dokonali poboru należności na łączną kwotę 440.309,50 zł.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą rozliczenia inkasentów z 4 na 20 sołectw, tj. Podładzin, Wydrzynów, Łężce i Niwiska Górne. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą

(2015 rok) inkasenci z ww. sołectw zebrali podatek na łączną kwotę 43.311,00 zł (9,84% ogółu zainkasowanych należności), w tym:

(...)⁴.

W poniższym zestawieniu ujęto terminowość rozliczania się inkasentów z pobranych kwot podatków: (...)⁵.

Ustalenia kontroli

Inkasenci rozliczali się z zainkasowanej gotówki w terminie wynikającym z art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz. 613 ze zm.). Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela

Plan i realizacja dochodów własnych w 2015 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie	Procent wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		32 706 278,96	31 871 781,38	97,45%	
1.	Podatek od nieruchomości	3 857 865,45	3 959 233,32	102,63%	12,42%
2.	Podatek rolny	522 000,00	506 852,42	97,10%	1,59%
3.	Podatek leśny	70 800,00	67 949,01	95,97%	0,21%
4.	Podatek od środków transportowych	367 000,00	451 082,30	122,91%	1,42%
5.	Opłata targowa	210 000,00	148 801,00	70,86%	0,47%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy i Miasta w Pajęcznie

Tabela

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Plan i realizacja dochodów za III kwartały 2016 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie	Procent wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		36 401 281,97	28 239 322,05	77,58%	
1.	Podatek od nieruchomości	3 950 000,00	3 051 345,15	77,25%	10,81%
2.	Podatek rolny	449 000,00	374 414,71	83,39%	1,33%
3.	Podatek leśny	82 000,00	83 062,98	101,30%	0,29%
4.	Podatek od środków transportowych	400 000,00	320 987,30	80,25%	1,14%
5.	Opłata targowa	170 000,00	103 619,00	60,95%	0,37%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy i Miasta w Pajęcznie

3) Podatek od nieruchomości

Stawki podatku od nieruchomości na lata 2015 – 2016 określone zostały niżej wymienionymi uchwałami:

- uchwałą nr 286/XXXI/13 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 29 listopada 2013 roku (opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z 2013 roku, poz. 5380 z dnia 9 grudnia 2013 roku),
- uchwałą nr 95/XI/15 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 30 listopada 2015 roku (opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z 2015 roku, poz. 4968 z dnia 8 grudnia 2015 roku).

Porównanie stawek podatku uchwalonych przez Radę Miejską w Pajęcznie, a górnymi stawkami podatku, wynikającymi z przepisów prawa obrazuje poniższe zestawienie:

Przedmiot opodatkowania	2015 rok		2016 rok	
	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Miejską	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Miejską
Od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – od 1 m ² powierzchni	0,90	0,73	0,89	0,73
Od gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych – od 1 ha powierzchni	4,58	4,52	4,58	4,58
Od gruntów pozostałych, w tym: zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni	0,47	0,21	0,47	0,21

Od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji... od 1 m ² powierzchni	-	-	3,00	3,00
Od budynków mieszkalnych lub ich części – od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,75	0,62	0,75	0,62
Od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – od 1 m ² powierzchni użytkowej	23,13	20,13	22,86	20,13
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu materiałem siewnym – od 1 m ² powierzchni użytkowej	10,80	10,68	10,68	10,68
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych – od 1 m ² powierzchni użytkowej	4,70	4,63	4,65	4,63
Od pozostałych budynków lub ich części, w tym: zajętych na prowadzenie statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni użytkowej (w tym letniskowe, garaże)	7,77	7,00	7,68	7,00
Od budowli	2%	2%	2%	2%

Rada Miejska w Pajęcznie uchwałą nr 254/XXXI/09 z dnia 29 grudnia 2009 roku (opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 55, poz. 447 z dnia 25 lutego 2010 roku) zwolniła od podatku od nieruchomości:

- wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej,
- stanowiące mienie komunalne, o ile nie są we władaniu osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- zajęte na biblioteki, ośrodki kultury, sportu i pomocy społecznej, boiska sportowe w środowisku otwartym, stadiony, pływalnie oraz hale sportowe,
- budowle wykorzystywane do przesyłania i uzdatniania wody oraz odprowadzania ścieków, a służące zbiorowemu zaspokajaniu potrzeb ludności,
- budynki gospodarcze lub ich części po byłych gospodarstwach rolnych, które służyły bądź służą do celów rolniczych (takie jak stodoły, chlewnie, obory) mające powyżej 50m² powierzchni użytkowej, położonych na gruntach nie będących gospodarstwami rolnymi w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym.

Wymienione zwolnienia nie obejmują budynków, gruntów i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Uchwałą nr 97/XI/15 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 30 listopada 2015 roku zwolniono z podatku od nieruchomości grunty, budynki lub ich części oraz budowle lub ich części:

- wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej,
- zajęte na biblioteki, ośrodki kultury, sportu i pomocy społecznej, boiska sportowe w środowisku otwartym, stadiony, pływalnie oraz hale sportowe,
- budowle wykorzystywane do przesyłania i uzdatniania wody oraz odprowadzania ścieków, a służące zbiorowemu zaspokajaniu potrzeb ludności,

- budynki gospodarcze lub ich części po byłych gospodarstwach rolnych, które służyły bądź służą do celów rolniczych (takie jak stodoły, chlewnie, obory) mające powyżej 50m² powierzchni użytkowej, położonych na gruntach nie będących gospodarstwami rolnymi w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym, z wyjątkiem związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wymienione zwolnienia nie obejmują budynków, gruntów i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Uchwałą nr 114/XII/15 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 29 grudnia 2015 roku zwolniono z podatku od nieruchomości grunty, budynki lub ich części oraz budowle lub ich części:

- wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej,
- zajęte na potrzeby prowadzenia działalności kulturalnej, sportowej oraz na cele pomocy społecznej,
- budowle wykorzystywane do przesyłania i uzdatniania wody oraz odprowadzania ścieków, a służące zbiorowemu zaspokajaniu potrzeb ludności,
- budynki gospodarcze lub ich części po byłych gospodarstwach rolnych, które służyły bądź służą do celów rolniczych (takie jak stodoły, chlewnie, obory) mające powyżej 50m² powierzchni użytkowej, położonych na gruntach nie będących gospodarstwami rolnymi w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym, z wyjątkiem związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wymienione zwolnienia nie obejmują budynków, gruntów i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2015 roku wynosiły 2.452.185,58 zł i stanowiły 7,69% dochodów budżetowych, a za trzy kwartały 2016 roku wynosiły 1.818.834,16 zł i stanowiły odpowiednio 6,44%.

Przypis netto podatku od nieruchomości od osób prawnych (wymiar podatku według deklaracji podatkowych + przypisy – odpisy) w kontrolowanej gminie wynosił w 2015 roku kwotę 2.457.633,50 zł, a za trzy kwartały 2016 roku – 2.467.556,00 zł.

Jako próbę do kontroli przyjęto w latach 2015 - 2016 podatników o numerach kont (...) ⁶.

Przypis podatku od nieruchomości dla podatników objętych kontrolą według złożonych deklaracji podatkowych wynosił w 2015 roku kwotę 1.528.237,00 zł (62,18% ogółu przypisanego podatku netto na 2015 rok), a w 2016 roku kwotę 1.551.354,00 zł (62,87% ogółu przypisanego podatku netto na 2016 rok).

Zestawienie podatników (osób prawnych) podatku od nieruchomości objętych kontrolą w latach 2015-2016 (do 30 września) stanowi załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

W trakcie kontroli sprawdzono terminowość zapłaty przez podatników objętych próbą kontroli podatku z tytułu XI i XII raty za 2015 rok oraz I i II raty za 2016 rok. W wyniku analizy kart kontowych podatników i dowodów wpłat stwierdzono, że w jednym

---

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przypadku nie naliczono i nie pobrano odsetek za zwłokę w kwocie 11,00 zł (...) ⁷. W trakcie kontroli, tj. w dniu 22 grudnia 2016 roku podatnik dokonał wpłaty odsetek w ww. kwocie. W pozostałych przypadkach w przypadku opóźnień w zapłacie pobierano odsetki za zwłokę, jeżeli ich wysokość przekraczała trzykrotność wartości opłaty pobieranej przez Poczta Polska za polecenie przesyłki poleconej. *Wyniki tych czynności zawarto w załączniku nr 6 do protokołu kontroli.*

Podatnik (...) ⁸ nabył aktem notarialnym z dnia 25 listopada 2014 roku grunty o łącznej powierzchni 0,9383 ha (...) ⁹. W związku z tym faktem nie złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za 2014 rok. Dopiero w trakcie kontroli RIO podatnik złożył korektę deklaracji. (...) ¹⁰. Różnica w kwocie 570,00 zł wraz z odsetkami została uregulowana w dniu 29 grudnia 2016 roku.

Zgodnie z art. 6 ust. 3, 4 i 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 716 ze zm.), jeżeli w trakcie roku podatkowego zaistniało zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania lub jego części, podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to zdarzenie. Obowiązek podatkowy wygasa z upływem miesiąca, w którym ustały okoliczności uzasadniające ten obowiązek. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek za ten rok ustala się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek.

(...) ¹¹.

Kontrolujące wskazują, że zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity z 2016 r., poz. 1629 ze zm.), podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. W świetle przytoczonych przepisów organ

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

---

podatkowy jest zobowiązany prowadząc postępowanie uwzględnić dane wynikające z ewidencji gruntów i budynków.

Ponadto, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają następujące nieruchomości lub obiekty budowlane: [1] grunty, [2] budynki lub ich części, [3] budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Według art. 2 ust. 2 wskazanej ustawy, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Zatem grunt jest objęty podatkiem od nieruchomości o ile nie podlega opodatkowaniu podatkiem rolnym lub leśnym. Budowla z kolei to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem (art. 1a ust. 1 pkt 2 ww. ustawy). Przytoczona definicja odsyła do ustawy Prawo budowlane. Zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy Prawo budowlane (brzmienie od dnia 16 lipca 2016 roku), przez budowlę należy rozumieć każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: obiekty liniowe, lotniska, mosty, wiadukty, estakady, tunele, przepusty, sieci techniczne, wolno stojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem tablice reklamowe i urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych, elektrowni jądrowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową. Powyższe wskazuje, że pojęcie budowli ustawodawca definiuje poprzez wyliczenie obiektów budowlanych, które uznaje za budowlę, a wyliczenie to ma charakter przykładowy, wspólną jednak cechą wszystkich wymienionych obiektów budowlanych jest trwałe związanie z gruntem.

Należy mieć na uwadze także art. 5 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w świetle którego rada gminy, w drodze uchwały, określa wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że stawki nie mogą przekroczyć rocznie stawek określonych w tym przepisie. Stawki ustalane są odrębnie dla gruntów, odrębnie dla budynków, a także odrębnie dla budowli.

Organ podatkowy stosownie do art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa mógł podjąć czynności sprawdzające mające na celu m.in. stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy mógł wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Zwraca się uwagę także, że organy podatkowe pierwszej instancji mogą przeprowadzać kontrolę podatkową u podatników na mocy art. 281 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Powyższe uwagi dotyczą podjęcia czynności sprawdzających również w stosunku do deklaracji złożonych przez podatnika w okresie wcześniejszym.

W kontrolowanym okresie przeprowadzono jedną kontrolę podatkową u podatników – osób prawnych.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

Wpływy z podatku od nieruchomości osób fizycznych w 2015 roku wynosiły 1.507.047,74 zł i stanowiły 4,73% dochodów budżetowych, a za trzy kwartały 2016 roku wynosiły 1.232.510,99 zł i stanowiły odpowiednio 4,36%.

Przypis podatku od nieruchomości osób fizycznych netto (wymiar + przypisy – odpisy) w 2015 roku wynosił kwotę 1.487.343,70 zł, a w 2016 roku na kwotę 1.567.610,00 zł.

Jako próbę do kontroli przyjęto w latach 2015 - 2016 podatników o numerach (...) ¹².

Przypis podatku netto dla podatników objętych próbą kontroli wynosił 212.406,00 zł w 2015 roku (14,28% ogółu przypisanego podatku netto) i 228.902,00 zł w 2016 roku, tj. 14,60% ogółu przypisanego podatku w 2016 roku.

Zestawienie podatników (osób fizycznych) podatku od nieruchomości objętych kontrolą w latach 2015-2016 stanowi [załącznik nr 8 do protokołu kontroli](#).

Ustalenia kontroli

W przypadku podatników o numerach kont podatkowych (...) ¹³ stwierdzono, że opodatkowano taką samą powierzchnię budynku związanego z działalnością gospodarczą jak i gruntu. Tymczasem powierzchnia gruntu zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej w przypadku budynku jednokondygnacyjnego powinna być większa niż powierzchnia budynku. W świetle art. 4 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, podstawę opodatkowania budynków lub ich części stanowi powierzchnia użytkowa. Z definicji powierzchni użytkowej zawartej w art. 1a ust. 1 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że powierzchnię użytkową budynku mierzymy po wewnętrznej długości ścian na wszystkich kondygnacjach, z wyjątkiem powierzchni klatek schodowych oraz szybów dźwigowych; a kondygnację uważa się również garaże podziemne, piwnice, sutereny i poddasza użytkowe.

Wszyscy podatnicy objęci próbą kontroli złożyli informacje o nieruchomościach na formularzu według ustalonego wzoru przez Radę Miejską.

Do naliczenia podatku zastosowano stawki podatku uchwalone przez Radę Miejską w Pajęcznie.

Decyzje wymiarowe we wszystkich przypadkach zostały doręczone podatnikom z zachowaniem 14 dniowego terminu, pozwalającego na zapłatę I raty podatku w ustawowym terminie.

Z informacji uzyskanych od Kierownika Referatu Wymiaru Podatków i Opłat Ewy Gałęckiej wynikało, że pracownicy Referatu przeprowadzili w latach 2009-2016 kontrole podatkowe u osób fizycznych oraz przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą. Ponadto na bieżąco prowadzona jest weryfikacja nieruchomości związanych z działalnością gospodarczą w oparciu o bazę CEIDG. W wyniku działań kontrolnych ustalono przypisy w ww. latach na łączną kwotę 113.559,00 zł, w tym w roku 2015 – 24.601,00 zł, a w 2016 roku – 46.315,00 zł.

---

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W trakcie kontroli sprawdzono terminowość zapłaty przez podatników objętych próbą kontroli podatku z tytułu IV raty za 2015 rok oraz I raty za 2016 rok. *Wyniki tych czynności zawarto w załączniku nr 9 do protokołu kontroli.* Wszyscy podatnicy uregulowali należne raty podatku. 10 na 30 skontrolowanych rat zostało zapłaconych po terminie, w tym w trzech przypadkach opóźnienia skutkowały zapłatą odsetek. Odsetki naliczono i pobrano w prawidłowej wysokości.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości

2015 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	12	6.367,24
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	3	25.384,72

Do 30 września 2016 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	3	536,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

Kontrolą objęto niżej wymienione decyzje w sprawie ulg podatkowych:

- decyzja nr PO.3120.14.2.2014 z dnia 15 stycznia 2015 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w łącznym zobowiązaniu pieniężnym z tytułu I raty za 2014 rok w kwocie 1.333,00 zł (w tym podatek od nieruchomości 1.293,00 zł, podatek rolny 40,00 zł) oraz w łącznym zobowiązaniu pieniężnym z tytułu II raty za 2014 rok (w tym podatek od nieruchomości 1.293,00 zł, podatek rolny 40,00 zł). Ogółem podatek w kwocie 2.666,00 zł plus odsetki w kwocie 158,00 zł. Decyzję wydano na wniosek podatnika złożony w Urzędzie Gminy i Miasta w dniu 27 listopada 2014 roku (...) ¹⁴. Organ podatkowy przesłał do podatnika postanowienie o niezajątowieniu sprawy we właściwym terminie, wskazując jednocześnie nowy termin zajątowienia sprawy,
- decyzja nr PO.3120.10.2.2015 z dnia 24 czerwca 2015 roku w sprawie odroczenia zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości z tytułu II raty za 2015 rok w kwocie 5.698,00 zł oraz z tytułu II raty za 2015 rok w kwocie 3.310,00 zł. Ogółem 9.008,00 zł do dnia 30 września 2015 roku. Decyzję wydano na wniosek podatnika

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

złożony w Urzędzie Gminy i Miasta w dniu 18 maja 2015 roku (...) ¹⁵. Organ podatkowy przesłał do podatnika postanowienie o niezłaźwieniu sprawy we właściwym terminie, wskazując jednocześnie nowy termin złaźwienia sprawy,

- decyzja nr PO.3120.03.02.2015 z dnia 11 marca 2015 roku w sprawie umorzenia zalaźwości podatkowych w podatku od nieruchomości z tytułu XI i XII za rok 2014 oraz I raty za 2015 rok w ogólniej kwocie 1.946,00 zł oraz odsetek w kwocie 12,00 zł. Decyzję wydano na wniosek podatnika złaźzony w Urzędzie Gminy i Miasta w dniu 12 lutego 2015 roku (...) ¹⁶. Organ podatkowy przesłał do podatnika postanowienie o niezłaźwieniu sprawy we właściwym terminie, wskazując jednocześnie nowy termin złaźwienia sprawy,
- decyzja nr PO.3120.03.01.2016 z dnia 23 marca 2016 roku w sprawie umorzenia zalaźwości podatkowej w podatku od nieruchomości za 2015 rok w kwocie 482,00 zł. Decyzję wydano na wniosek podatnika złaźzony w Urzędzie Gminy i Miasta w dniu 24 lutego 2016 roku (...) ¹⁷,
- decyzja nr PO.3120.03.03.2016 z dnia 14 czerwca 2016 roku w sprawie odmowy odroczenia podatku od nieruchomości za okres od stycznia do października 2016 roku w kwocie 16.630,00 zł. Decyzję wydano w związku ze złaźzonym w dniu 14 kwietnia 2016 roku wnioskiem przez podatnika (...) ¹⁸. Postanowieniem z dnia 3 czerwca 2016 roku wyznaczono stronie 7-dniowy termin do wypowiedzenia się w zakresie zebranego materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie.

Kontrolujące ustaliły, iż sprawy z wniosków podatników dotyczących udzielenia ulg podatkowych zostały złaźwione w drodze decyzji, o której mowa w art. 207 § 1 Ordynacji podatkowej. Do wniosków zalaźczano dokumenty potwierdzające okoliczności, które spowodowały niekorzystną sytuację finansową, m.in. protokół o stanie majątkowym, zaświadczenie z banku o udzielonym kredycie, oświadczenie przedsiębiorcy o nieotrzymaniu pomocy publicznej, zaświadczenie zakładu pacy współmałżonka, zaświadczenie o wysokości dochodu i obecnym stanie zatrudnienia w firmie, zaświadczenie o stanie majątkowym, zaświadczenie o zatrudnieniu współmałżonka, zaświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej, zaświadczenie o pomocy de minimis z PUP, zaświadczenie o uzyskanej stracie i stanie zatrudnienia, zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu.

Decyzje w sprawach ulg w podatku od nieruchomości podpisywane były przez Burmistrza Gminy i Miasta, bądź osoby upowaźnione.

---

¹⁵ Wyłączone dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączone dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączone dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączone dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

4) Podatek od środków transportowych

Stawki podatku od środków transportowych na lata 2015 – 2016 określono uchwałami Rady Miejskiej w Pajęcznie nr: [1] 288/XXXI/13 z dnia 29 listopada 2013 roku, [2] 96/XI/15 z dnia 30 listopada 2015 roku.

Rada Miejska w Pajęcznie nie podjęła uchwały w sprawie zwolnień z podatku od środków transportowych.

Ewidencja podatku od środków transportowych prowadzona jest systemem komputerowym. Organ podatkowy weryfikował informacje zawarte w składanych przez podatników deklaracjach z danymi otrzymywanymi z Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Pajęcznie, zawierającymi informacje na temat zarejestrowania bądź wyrejestrowania pojazdów podlegających opodatkowaniu.

Wpływy podatku od środków transportowych (osoby fizyczne i prawne) w 2015 roku wyniosły 451.082,30 zł i stanowiły 1,42% dochodów budżetowych ogółem.

Wpływy podatku od środków transportowych (osoby fizyczne i prawne) za III kwartały 2016 roku wyniosły 320.987,30 zł i stanowiły 1,14% dochodów budżetowych ogółem.

Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne

Wpływy z podatku od środków transportowych od osób fizycznych wyniosły w 2015 roku 329.052,30 zł i stanowiły 1,03% dochodów budżetowych roku 2015, natomiast w 2016 roku (do 30 września) wyniosły 195.899,30 zł i stanowiły 0,7% dochodów budżetowych za ten okres.

Kontrolą prawidłowości poboru i ewidencji podatku od środków transportowych od osób fizycznych w 2015 roku objęto 15 podatników posiadających łącznie 98 środków transportowych oraz w 2016 roku objęto 15 podatników posiadających w okresie objętym kontrolą łącznie 105 pojazdów. W 2015 roku skontrolowano podatek od środków transportowych na kwotę 167.561 zł, natomiast w 2016 roku na kwotę 186.981 zł (próba przyjęta do kontroli została wybrana metodą losową). Zbadano zgodność stawek podatku zastosowanych przez podatników w deklaracjach ze stawkami uchwalonymi przez Radę Miejską w Pajęcznie.

Zestawienie pojazdów objętych kontrolą stanowi załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Ustalono, że 1 podatnik z badanej próby nie złożył deklaracji. Po bezskutecznym wezwaniu do złożenia deklaracji na podatek od środków transportowych, Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno wszczął z urzędu postępowanie w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego. Następnie wysokość zobowiązania w podatku od środków transportowych na rok 2015 ustalono wydaną decyzją w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od środków transportowych.

W badanej próbie stwierdzono przypadki złożenia deklaracji po terminie, tj. po 15 lutego roku podatkowego.

W stosunku do podatników objętych próbą kontroli sprawdzono terminowość regulowania II raty podatku od środków transportowych za 2015 rok. Wyniki kontroli wyszczególniono w *zestawieniu stanowiącym załącznik nr 11 do protokołu kontroli.*

Podatek od środków transportowych – osoby prawne

Wpływy z podatku od środków transportowych od osób prawnych wyniosły w 2015 roku 122.030 zł i stanowiły 0,38% dochodów budżetowych roku 2015, natomiast w 2016 roku (do 30 września) wyniosły 125.088 zł i stanowiły 0,44% dochodów budżetowych za

ten okres.

Kontrolą prawidłowości poboru i ewidencji podatku od środków transportowych od osób prawnych w 2015 oraz 2016 roku objęto 8 podatników posiadających łącznie 79 środków transportowych. W 2015 roku skontrolowano podatek od środków transportowych na kwotę 122.478 zł, natomiast w 2016 roku na kwotę 97.167 zł (próba przyjęta do kontroli w latach 2015-2016 wyniosła 100%). Zbadano zgodność stawek podatku zastosowanych przez podatników w deklaracjach ze stawkami uchwalonymi przez Radę Miejską w Pajęcznie.

Zestawienie pojazdów objętych kontrolą stanowi załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

Ustalono, że wszyscy podatnicy z badanej próby złożyli deklaracje na podatek od środków transportowych. W badanej próbie stwierdzono przypadki złożenia deklaracji po terminie, tj. po 15 lutego roku podatkowego.

Udzielone ulgi w zakresie podatku od środków transportowych (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2015 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	2	1 882,00 + 47,00 odsetki
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

2016 rok (do 30 września)

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	1	832,00 + 50,00 odsetki
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek

Gmina i Miasto Pajęczno prowadzi rejestr wniosków i wydawanych decyzji w sprawie udzielonych ulg w podatku od środków transportowych. W latach 2015 – 2016 wydano 3 decyzje w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w podatku od środków transportowych. Sprawdzono 100% wydanych decyzji.

Decyzja znak: PO.3126.5.3.15 z dnia 4 września 2015 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od środków transportowych za I półrocze 2015 roku w kwocie **416,00 zł** wraz z odsetkami w kwocie 14,00 zł. Decyzję wydano po rozpatrzeniu wniosku podatnika z dnia 15 lipca 2015 roku (wpłynął 21 lipca 2015 roku).

Decyzja znak: PO.3126.5.2.15 z dnia 8 czerwca 2015 roku w sprawie umorzenia ½ części zaległości podatkowych w podatku od środków transportowych za I półrocze 2015 roku w kwocie **1.466,00 zł (połowa I raty)** wraz z odsetkami za I półrocze 2015 roku w kwocie 33,00 zł. Decyzję wydano po rozpatrzeniu wniosku podatnika z dnia 30 marca 2015 roku (wpłynął 9 kwietnia 2015 roku).

Decyzja znak: PO.3126.02.5.16 z dnia 29 września 2016 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od środków transportowych za II półrocze 2015 roku w kwocie **416,00 zł** wraz z odsetkami w kwocie 32,00 zł oraz I półrocze 2016 roku w kwocie **416,00 zł** wraz z odsetkami w kwocie 18,00 zł. Decyzję wydano po rozpatrzeniu wniosku podatnika z dnia 4 sierpnia 2016 roku (wpłynął 31 sierpnia 2016 roku).

Ustalenia kontroli

Kontrolujące stwierdziły, że decyzje objęte kontrolą wydawane były przez Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno oraz Skarbnika, na wnioski podatników umotywowane trudną sytuacją finansową. W przypadku braku dowodów wskazujących na złą sytuację majątkową podatnika, organ podatkowy wzywał do uzupełnienia przez podatnika dokumentacji dowodowej. Zgodnie z art. 122 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2015 roku poz. 613 ze zm.) organ podatkowy zobowiązany jest podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia sprawy. Do wniosków załączano dokumenty potwierdzające okoliczności, które spowodowały niekorzystną sytuację finansową, m.in. zeznania o wysokości osiągniętego dochodu, zaświadczenie o pomocy de minimis, wydruki z księgi przychodów i rozchodów, umowy o pożyczki, orzeczenie o niepełnosprawności, zaświadczenia o dochodach członków rodziny, protokół przesłuchania strony.

5) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Podatek od nieruchomości

Osoby prawne

Zadłużenie w podatku od nieruchomości od osób prawnych według ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2015 roku stanowiło kwotę 247.933,47 zł, a na dzień 30 września 2016 roku kwotę 238.825,10 zł. Takie też kwoty wykazano w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S, sporządzonych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 30 września 2016 roku.

Kontrolą objęto nw. zaległości:

(...)¹⁹

---

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W analizowanym okresie kontroli poddano 92,16 % zaległości ze stanem na dzień 31 grudnia 2015 roku i 99,06% zaległości na dzień 30 września 2016 roku, jakie wystąpiły w podatku od nieruchomości od osób prawnych.

(...)²⁰

Osoby fizyczne

Zadłużenie w podatku od nieruchomości od osób fizycznych wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2015 roku stanowiło kwotę 295.629,81 zł, a na dzień 30 września 2016 roku kwotę 317.116,04 zł. Takie też kwoty wykazano w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S, sporządzonych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 30 września 2016 roku.

Kontrolą objęto nw. zaległości:

(...)²¹.

W analizowanym okresie kontroli poddano 64,52 % zaległości ze stanem na dzień 31 grudnia 2015 roku i 58,29% zaległości na dzień 30 września 2016 roku, jakie wystąpiły w podatku od nieruchomości od osób fizycznych.

(...)²².

Podatek od środków transportowych

Biorąc pod uwagę dane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za lata 2015 – 2016 (do 30 września) wykazane zostały następujące kwoty zaległości w podatku od środków transportowych:

Zaległości z tytułu podatku od środków transportowych	Stan na 31.12.2015 rok	Stan na 30.09.2016 rok
Osoby prawne	417,00	4.072,00

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Osoby fizyczne	113.494,47	202.102,17
----------------	------------	------------

Zweryfikowano zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych z ewidencją księgową. Biorąc pod uwagę ewidencję analityczną zaległości podatkowych z tytułu podatku od środków transportowych za lata 2015 i 2016 (do 30 września), kontrolując zbadały prawidłowość sporządzenia sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2015-2016 (do 30 września). Zestawienie danych wynikających z ewidencji analitycznej, w przedmiocie zaległości w podatku od środków transportowych od osób fizycznych i od osób prawnych, prowadzonej w badanym okresie oraz danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S za lata 2015-2016 (III kwartały) przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa podatnika	Zaległości podatkowe wynikające z ewidencji analitycznej	Zaległości podatkowe wykazane w sprawozdaniu Rb-27S, Kolumna „10”
2015 rok			
1.	Osoby prawne	417,00	417,00
2.	Osoby fizyczne	113.494,47	113.494,47
III kwartały 2016 roku			
1.	Osoby prawne	4.072,00	4.072,00
2.	Osoby fizyczne	202.102,17	202.102,17

W podatku od środków transportowych od osób fizycznych

Kontroli poddano czynności windykacyjne wobec podatników wymienionych poniżej:

(...)²³.

Zestawienie czynności windykacyjnych podjętych wobec podatników podatku od środków transportowych objętych kontrolą stanowi załącznik nr 14 do protokołu kontroli

Ustalenia kontroli:

Ustalono, że nie objęto czynnościami windykacyjnymi pojedynczej zaległości podatnika nr (...)²⁴.

Brak czynności windykacyjnych stanowi naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 poz. 599 ze zm.). Unormowania zawarte w powołanym rozporządzeniu zobowiązywały wierzyciela do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych. W przypadku, gdy należność nie została zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisów prawa – wierzyciel winien wysłać do zobowiązanego upomnienie z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel winien niezwłocznie wystawić tytuł wykonawczy i przesłać do właściwego miejscowo naczelnika

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

urzędu skarbowego. W okresie od 21 maja 2014 do 31 grudnia 2015 roku w powyższym zakresie obowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 roku poz. 656). Obecnie tj. od 1 stycznia 2016 roku obowiązuje w powyższym zakresie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2015 roku poz. 2367).

Stosownie do § 4 ww. rozporządzenia wierzyciel może podejmować działania informacyjne wobec zobowiązanego zmierzające do dobrowolnego wykonania przez niego obowiązku, w przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej. Działania informacyjne są podejmowane w formie pisemnej, dźwiękowej lub graficznej w szczególności przez: internetowy portal informacyjny, krótką wiadomość tekstową (sms), e-mail, telefon, faks. Działania informacyjne, są rejestrowane w postaci papierowej lub elektronicznej przez wskazanie, w szczególności:

- 1) formy działania informacyjnego;
- 2) daty podjęcia działania informacyjnego.

Zgodnie z § 7 ww. rozporządzenia wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W przypadku podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w § 4, wierzyciel może przesłać upomnienie nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż 21 dni od dnia, w którym podjęto te działania. Wierzyciel przesyła niezwłocznie upomnienie, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

Uległy również zmianie zasady wystawienia tytułu wykonawczego i zostały one określone podobnie jak dla upomnień. W myśl § 9 ww. rozporządzenia wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

Zaniechanie czynności windykacyjnych w stosunku do zaległości podatkowych może skutkować upływem terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych. Zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Organ podatkowy winien na bieżąco analizować zobowiązania podatkowe poszczególnych podatników, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności powodujących przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określonych w art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa, aby nie dopuścić do przedawnienia należności podatkowych. Zgodnie z art. 59 § 1 powołanej ustawy - zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części, między innymi, w skutek przedawnienia (pkt 9).

W trakcie kontroli organ podatkowy wystawił tytuł wykonawczy na zaległość wcześniej nie objętą postępowaniem egzekucyjnym. (...)²⁵.

---

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

W sprawozdaniach rocznych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2014–2015 i III kwartały 2016 roku jednostka wykazała dochody ze sprzedaży nieruchomości w paragrafach 077 - wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania, 087 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w nw. kwotach:

Dział, rozdział, §	2014 rok		2015 rok		2016 rok (do 30.09)	
	Plan po zmianach	Dochody wykonane	Plan po zmianach	Dochody wykonane	Plan po zmianach	Dochody wykonane
010,01095,§0770	500.000,0 0	467.357,13	230.000,00	133.284,06	38.000,00	0,00
700,70005,§0770	865.000,0 0	353.682,62	500.000,00	172.525,67	330.000,00	190.534,00
700,70005,§0870	0,00	84,00	0,00	70,00	0,00	76,00
801,80101,§0870	-	-	0,00	35,00	-	-
801,80110,§0870	-	-	-	-	0,00	336,00

Wykaz sprzedanych nieruchomości w latach 2014 – 2016 (do 30 września) stanowi załącznik nr 15 do protokołu kontroli.

Nieruchomość niezabudowana oznaczona nr ewidencyjnymi: [1] 3354/1 o pow. 0,8100 ha, [2] 999/1 o pow. 0,61100, [3] 1575 o pow. 0,1500 ha, [4] 1582 o pow. 0,2800 ha, [5] 3415 o pow. 0,2300 ha, [6] 1519 o pow. 0,3900 ha, [7] 1418 o pow. 0,2600 ha, [8] 788 o pow. 0,2400 ha położone w obrębie geodezyjnym Pajęczno

W dniu 29 kwietnia 2015 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 41/VI/15 w sprawie zbycia nieruchomości. Rada upoważniła Burmistrza do sprzedaży w trybie przetargowym ww. nieruchomości niezabudowanych położonych w Pajęcznie.

Operat szacunkowy ww. nieruchomości sporządzony został w dniu 30 kwietnia 2015 roku przez Jolantę Soberę – rzeczoznawcę majątkowego (uprawnienia nr 5220). Wartość rynkowa nieruchomości oszacowana została na kwotę: [1] działka nr 3354/1 – 12.110,42 zł, [2] działka nr 999/1 – 9.120,20 zł, [3] działka nr 1575 – 2.242,67 zł, [4] działka nr 1582 – 4.186,32 zł [5] działka nr 3415 – 3.438,76 zł, [6] działka nr 1519 – 5.830,94 zł, [7] działka nr 1418 – 3.887,30 zł, [8] działka nr 788 - 3.588,27 zł; łącznie ww. działki wyceniono na kwotę 44.404,88 zł (z operatu wynikało, że ustalona wartość nieruchomości nie została zwiększona o sumę odpowiadającą podatkowi i opłatom związanym z transakcjami sprzedaży).

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Za wykonaną usługę została wystawiona faktura VAT nr 0015/2015 z dnia 1 lipca 2015 roku na kwotę 9.471,00 zł, w tym za przedmiotowe działki 1.968 zł (246 zł brutto za 1 szt.).

Kontrolującym nie przedłożono wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (które zostały powyżej wymienione) oraz nie udostępniono informacji, z których wynikałoby, że taki wykaz istniał i został podany do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń urzędu, w prasie lokalnej i na stronie internetowej urzędu. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. W świetle powyższego przepisu właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu. W wykazie określa się odpowiednio:

1. oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości;
2. powierzchnię nieruchomości;
3. opis nieruchomości;
4. przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania;
5. termin zagospodarowania nieruchomości;
6. cenę nieruchomości;
7. wysokość stawek procentowych opłat z tytułu użytkowania wieczystego;
8. wysokość opłat z tytułu użytkowania, najmu lub dzierżawy;
9. terminy wnoszenia opłat;
10. zasady aktualizacji opłat;
11. informacje o przeznaczeniu do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę;
12. termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2.

W dniu (**brak daty**) Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno ogłosił pierwszy przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż prawa własności następujących nieruchomości gruntowych:

- nr 3354/1 o pow. 0,81 ha,
- nr 999/1 o pow. 0,61 ha,
- nr 1575 o pow. 0,15 ha,
- nr 1582 o pow. 0,28 ha,
- nr 3415 o pow. 0,23 ha,
- nr 1519 o pow. 0,39 ha,
- nr 1418 o pow. 0,26 ha,
- nr 788 o pow. 0,24 ha,

W ogłoszeniu zawarto informacje dotyczące określenia nieruchomości, przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz określono między innymi termin przetargu – 15 lipca 2015 roku, godz. 10.00, cenę wywoławczą nieruchomości –

44.500 zł, **wysokość wadium – 4.450,00 zł, płatne do dnia 13 lipca 2015 roku.** Na ogłoszeniu widniała adnotacja o wywieszeniu tego ogłoszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu w dniach 14 czerwca – 15 lipca 2014 roku.

Wartość działek wynikająca z operatu szacunkowego wynosiła 44.404,88 zł.

Kontrolujące stwierdziły, że termin wniesienia wadium został ustalony na 2 dni przed przetargiem, co stało w sprzeczności z § 4 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zgodnie z ww. przepisem wyznaczony termin wniesienia wadium powinien być ustalony w taki sposób, aby umożliwiał komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia.

Kontrolującym nie przedłożono również informacji lub dokumentacji dotyczących publikacji ogłoszenia o przetargu na sprzedaż przedmiotowych działek w zwyczajowo przyjęty sposób i na stronie internetowej urzędu.

Zgodnie bowiem z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4. W ogłoszeniu o przetargu podaje się informacje zamieszczone w wykazie oraz czas, miejsce i warunki przetargu, a w razie ogłoszenia kolejnego przetargu lub rokowań, również terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów. Ogłoszenie o przetargu wywiesza się w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o ogłoszeniu przetargu podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

Ponadto z § 6 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów i rokowań na sprzedaż nieruchomości wynika, że w przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10 000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszcza się w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu.

Przeliczenia ceny wywoławczej na równowartość euro dokonuje się nie wcześniej niż 7 dni przed terminem pierwszego ogłoszenia o przetargu, według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w tym dniu, o czym stanowi ust. 6 § 6 ww. rozporządzenia.

W wyciągu zamieszcza się w szczególności:

- 1) dane wymienione w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 2) informację o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste;
- 3) cenę wywoławczą;
- 4) termin i miejsce przetargu;
- 5) wysokość wadium;
- 6) informację o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu;
- 7) dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu.

Kontrolującym nie przedłożono przeliczenia ceny wywoławczej sprzedawanej nieruchomości na równowartość euro w sposób określony w § 6 ust. 6 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów i rokowań na sprzedaż nieruchomości, a co za tym idzie nie można było ustalić czy wyciąg z ogłoszenia o przetargu powinien być opublikowany w prasie.

Zarządzeniem nr 55/15 z dnia 24 czerwca 2015 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno powołał komisję przetargową do sprzedaży nieruchomości.

Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno zatwierdził w dniu 25 czerwca 2015 roku regulamin przetargu na sprzedaż nieruchomości położonych w Pajęcznie. Z regulaminu wynikało, że cena wywoławcza wynosi 44.500 zł, VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami, wadium wynosi 4.450 zł, a wysokość jednego postąpienia 445 zł. Przetarg jest ważny i rozstrzygnięty nawet w przypadku uczestnictwa jednej osoby.

Z protokołu sporządzonego w dniu 15 lipca 2015 roku z przeprowadzonego przetargu wynikało, że do przetargu przystąpił jeden uczestnik, tzn. wpłacił w dniu 13 lipca 2015 roku wadium. W wyniku licytacji ustalono cenę na nieruchomości gruntowe będące przedmiotem przetargu w wysokości 44.945 zł (tj. cena wywoławcza + jedno postąpienie). Wadium w kwocie 4.450 zł zostało zaliczone na poczet ceny nieruchomości, a pozostałą kwotę 40.495 zł nabywca zobowiązał się wpłacić przez zawarcie aktu notarialnego. Nabywca (...) ²⁶ podpisał protokół z przetargu. Nabywca miał zostać powiadomiony o miejscu i terminie podpisania aktu w ciągu miesiąca od rozstrzygnięcia przetargu. Ustalono, że zawarcie aktu powinno być dokonane nie później jak do końca grudnia 2015 roku.

Kontrolującym nie przedłożono zawiadomienia o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, o którym mowa w art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Stosownie do ww. przepisu organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Nabywca wpłacił w dniu 17 grudnia kwotę 20.495 zł i w dniu 28 grudnia 2015 roku kwotę 20.000 zł. Na poczet ceny zaliczono wadium wpłacone w dniu 10 lipca 2015 roku w kwocie 4.450 zł.

W dniu 11 stycznia 2016 roku przed notariuszem Jolantą Tymurą został podpisany akt notarialny nr 68/2016 – umowa sprzedaży ww. nieruchomości na kwotę 44.945,00 zł. Z aktu wynikało, że sprzedaż terenów niezabudowanych innych niż tereny budowlane jest zwolniona z podatku VAT (art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku od towarów i usług).

Kontrolujące ustaliły, że do czasu kontroli ww. działki nie zostały wyksięgowane z ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno.

Nieruchomość lokalowa – lokal nr 9 o pow. 38 m² położony w budynku wielorodzinnym przy ulicy 22 lipca nr 7 w Pajęcznie z pomieszczeniem przynależnym tj. piwnicy o pow. 1,6 m² wraz z prawem współwłasności części wspólnych budynku wynoszącym 0,0325 i takim samym ułamkiem w prawie własności działki nr 4404/5 o łącznej powierzchni 0,0320

W dniu 13 czerwca 2016 roku do Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie wniosek (...) ²⁷ o sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 9 z budownictwa komunalnego położonego

²⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

²⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z

w Pajęcznie przy ul. 22 lipca 7. Wnioskująca przedstawiła umowę najmu ww. lokalu zawartą w dniu 1 lipca 2002 roku na czas nieokreślony.

W dniu 29 czerwca 2016 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 154/XV/16 w sprawie zbycia lokalu mieszkalnego. Rada wyraziła zgodę na sprzedaż nieruchomości lokalowej położonej w Pajęcznie przy ul. 22 lipca 7/9 będącej przedmiotem najmu wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu na rzecz (...) ²⁸. Rada ponadto określiła, że cena sprzedaży lokalu mieszkalnego na wniosek najemcy może być rozłożona na raty roczne płatne przez okres 5 lat. Przed zawarciem umowy najemca wpłaca jednorazowo co najmniej 25% ceny, a rozłożona na raty nie spłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu **stopy procentowej redyskonta weksli stosowanej przez PKO BP**. Rada określiła, że najemcy który posiada tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego nie przysługuje prawo do nabycia lokalu komunalnego na własność. Najemca złożył stosowne oświadczenie, że nie posiada żadnego tytułu prawnego do innego lokalu.

Kontrolujący stwierdzili, że zapis uchwały nr 154/XV/16 dotyczący oprocentowania rozłożonej na raty nie spłaconej części ceny przy zastosowaniu stopy procentowej redyskonta weksli stosowanej przez PKO BP stanowi naruszenie art. 70 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie, z którym rozłożona na raty niespłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez **Narodowy Bank Polski**. **Z powyższego przepisu wynika, że niespłacona część ceny nieruchomości jest oprocentowana wg stopy redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski, a nie przez PKO BP**. Ustawodawca nie pozostawił możliwości wyboru banku, którego stopę redyskonta można stosować w przypadku rozłożenie ceny sprzedaży na raty, lecz narzucił w ww. przepisie że ma to być tylko i wyłącznie stopa redyskonta stosowana przez NBP.

Operat szacunkowy ww. nieruchomości sporządzony został w dniu 18 lipca 2016 roku przez Jolantę Soberę – rzeczoznawcę majątkowego (uprawnienia nr 5220). Wartość rynkowa nieruchomości lokalowej oszacowana została na kwotę 86.000 zł w tym wartość udziału części 0,0325 w prawie własności działki nr 4404/5 wynosi 770 zł (z operatu wynikało, że ustalona wartość nieruchomości nie została zwiększona o sumę odpowiadającą podatkom i opłatom związanym z transakcjami sprzedaży).

Kontrolującym nie przedłożono wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz nie udostępniono informacji, z których wynikałoby, że taki wykaz istniał i został podany do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń urzędu, w prasie lokalnej i na stronie internetowej urzędu. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Na wniosek Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno Starostwo Powiatowe w Pajęcznie wydało w dniu 8 lipca 2016 roku zaświadczenie nr 6/2016 o spełnianiu przez lokal wymogów samodzielnego lokalu.

---

dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Miejski Zakład Komunalny w dniu 2 sierpnia 2016 roku wydał zaświadczenie, że najemca nie zalega w opłatach z tytułu najmu lokalu.

Gmina Pajęczno posiadała uregulowania dotyczące udzielania bonifikat przy sprzedaży lokali mieszkalnych. Uchwałą nr 304/XXXII/13 Rada Miejska w Pajęcznie w dniu 30 grudnia 2013 roku wyraziła zgodę na udzielenie bonifikaty przy sprzedaży lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Pajęczno w wysokości 28% od ceny sprzedaży ustalonej zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami. Bonifikatę stosuje się wyłącznie w przypadku, gdy:

- 1) najemca lokalu nie posiada żadnych zaległości w opłacaniu należności z tytułu opłat czynszowych;
- 2) umowa najmu lokalu zawarta jest na czas nieoznaczony;
- 3) najemca zadeklaruje jednorazowe uiszczenie całej ceny sprzedaży lokalu;
- 4) najemca lokalu oraz jego współmałżonek nie posiadają tytułu prawnego do innego lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego;
- 5) najemca lokalu oraz jego małżonek nie korzystali z bonifikaty przy nabyciu innego lokalu mieszkalnego z zasobu Gminy Pajęczno.

Protokół uzgodnień został sporządzony 8 sierpnia 2016 roku. W protokole ustalono, że udzielono bonifikaty w wysokości 28% od ceny określonej w operacie szacunkowym. Cena sprzedaży nieruchomości wyniosła 61.920 zł. Cena miała zostać wpłacona na rachunek bankowy Urzędu najpóźniej na 2 dni przed zawarciem aktu notarialnego. Protokół uzgodnień został podpisany przez kupującego i Burmistrza.

Wpłaty kwoty 61.920 zł dokonano w dniu 2 sierpnia 2016 roku.

Akt notarialny Rep. A nr 4370/2016 został sporządzony w dniu 8 sierpnia 2016 roku – umowa sprzedaży lokalu wraz z udziałem w prawie własności nieruchomości na kwotę 61.920 zł. W akcie brak było zapisów dotyczących opodatkowania sprzedaży podatkiem VAT.

Powyższy udział w działce nr 4404/5 został wyksięgowany z ewidencji pod datą 28 grudnia 2016 roku na podstawie dowodu LT nr 51/12/2016.

Kontrolującym nie przedłożono w trakcie kontroli dokumentów dotyczących wyksięgowania z ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno ww. lokalu.

Nieruchomość lokalowa – lokal nr 5 o pow. 35,73 m² położony w budynku wielorodzinnym przy ulicy Wiśniowej nr 2 w Pajęcznie wraz z pomieszczeniem przynależnym – piwnicą i z prawem współwłasności części wspólnych budynku wynoszącym 0,0465 i takim samym ułamkiem w prawie własności działki nr 4476/6 o łącznej powierzchni 0,0356

Pierwszy wniosek (...) ²⁹ o sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 5 z budownictwa komunalnego położonego w Pajęcznie przy ul. Wiśniowej 2 wpłynął do Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie w dniu 12 maja 2014 roku. Kolejny wniosek został złożony w dniu 23

---

²⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

maja 2016 roku. Wnioskująca oświadczyła, że wynajmuje lokal od 2012 roku (brak było informacji czy umowa została zawarta na czas nieokreślony).

W dniu 27 czerwca 2014 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 359/XXXVI/14 w sprawie zbycia lokalu mieszkalnego. Rada wyraziła zgodę na sprzedaż nieruchomości lokalowej położonej w Pajęcznie przy ul. Wiśniowej 2/5 będącej przedmiotem najmu wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu na rzecz (...) ³⁰. Rada ponadto określiła, że cena sprzedaży lokalu mieszkalnego na wniosek najemcy może być rozłożona na raty roczne płatne przez okres 5 lat. Przed zawarciem umowy najemca wpłaca jednorazowo co najmniej 25% ceny, a rozłożona na raty nie spłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu **stopy procentowej redyskonta weksli stosowanej przez PKO BP**. Rada określiła, że najemcy który posiada tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego nie przysługuje prawo do nabycia lokalu komunalnego na własność. Najemca złożył stosowne oświadczenie, że nie posiada żadnego tytułu prawnego do innego lokalu.

Kontrolujący stwierdzili, że zapis uchwały nr 359/XXXXVI/14 dotyczący oprocentowania rozłożonej na raty nie spłaconej część ceny przy zastosowaniu stopy procentowej redyskonta weksli stosowanej przez PKO BP stanowi naruszenie art. 70 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami zgodnie, z którym rozłożona na raty niespłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski. **Z powyższego przepisu wynika, że niespłacona część ceny nieruchomości jest oprocentowana wg stopy redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski, a nie przez PKO BP**. Ustawodawca nie pozostawił możliwości wyboru banku, którego stopę redyskonta można stosować w przypadku rozłożenie ceny sprzedaży na raty, lecz narzucił w ww. przepisie że ma to być tylko i wyłącznie stopa redyskonta stosowana przez NBP.

Operat szacunkowy ww. nieruchomości sporządzony został w dniu 23 czerwca 2014 roku przez Jolantę Soberę – rzeczoznawcę majątkowego (uprawnienia nr 5220). Rzeczoznawca sporządzający operat dwukrotnie potwierdzał jego aktualność w datach 23 czerwca 2015 roku i 14 czerwca 2016 roku. Wartość rynkowa nieruchomości lokalowej oszacowana została na kwotę 68.700 zł, w tym wartość udziału części 0,0465 w prawie własności działki nr 4476/6 wynosi 1.225 zł (z operatu wynikało, że ustalona wartość nieruchomości nie została zwiększona o sumę odpowiadającą podatkom i opłatom związanym z transakcjami sprzedaży).

Kontrolującym nie przedłożono wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz nie udostępniono informacji, z których wynikałoby, że taki wykaz istniał i został podany do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń urzędu, w prasie lokalnej i na stronie internetowej urzędu. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Na wniosek Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno Starostwo Powiatowe w Pajęcznie wydało w dniu 8 lipca 2016 roku zaświadczenie nr 7/2016 o spełnianiu przez lokal wymogów samodzielnego lokalu.

---

³⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W dokumentacji brak było zaświadczenia wydanego przez Miejski Zakład Komunalny w Pajęcznie, że najemca nie zalega w opłatach z tytułu najmu lokalu.

Protokół uzgodnień został sporządzony 8 sierpnia 2016 roku. W protokole ustalono, że udzielono bonifikaty w wysokości 28% od ceny określonej w operacie szacunkowym. Cena sprzedaży nieruchomości wyniosła 49.464 zł. Cena miała zostać wpłacona na rachunek bankowy Urzędu najpóźniej na 2 dni przed zawarciem aktu notarialnego. Protokół uzgodnień został podpisany przez kupującego i Burmistrza.

Wpłaty kwoty 49.464 zł dokonano w dniu 14 czerwca 2016 roku.

Akt notarialny Rep. A nr 4362/2016 został sporządzony w dniu 8 sierpnia 2016 roku – umowa sprzedaży lokalu wraz z udziałem w prawie własności nieruchomości na kwotę 49.464 zł. W akcie brak było zapisów dotyczących opodatkowania sprzedaży podatkiem VAT.

Powyższy udział w działce nr 4476/6 został wyksięgowany z ewidencji pod datą 28 grudnia 2016 roku na podstawie dowodu LT nr 52/12/2016.

Kontrolującym nie przedłożono w trakcie kontroli dokumentów dotyczących wyksięgowania z ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno ww. lokalu.

Nieruchomość gruntowa niezabudowana częściowo położona na złożach wapieni „Pajęczno - Makowska I”, trasy taśmociągi i projektowanej obwodnicy drogi krajowej nr 42 a częściowo na terenach rolnych oznaczona nr ewidencyjnym 2989 o powierzchni 0,2600 ha oraz nr 900 o powierzchni 0,5500 ha położona w obrębie geodezyjnym Pajęczno

W dniu 27 lutego 2014 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 328/XXXIII/14 w sprawie zbycia nieruchomości. Rada upoważniła Burmistrza do sprzedaży w trybie przetargowym nieruchomości niezabudowanych położonych w Pajęcznie oznaczonych jako działki nr 900 o pow. 0,5500 ha i nr 2989 o pow. 0,2600 ha.

Operat szacunkowy nieruchomości sporządzony został w dniu 15 lipca 2013 roku przez Zbigniewa Kulę – rzeczoznawcę majątkowego (uprawnienia nr 2013). Wartość rynkowa nieruchomości oszacowana została na kwotę 123.900,00 zł (w operacie nie wskazano czy ustalona wartość zawiera czy nie zawiera podatku VAT).

Kontrolującym nie przedłożono wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (które zostały powyżej wymienione). Natomiast przedłożono wydruk ze strony internetowej www.pajeczno.pl wykonany w dniu 8 grudnia 2016 roku, z którego wynikała archiwalna informacja o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, brak było natomiast informacji o okresie w jakim informacja ta była opublikowana na ww. stronie internetowej. Pośród nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zostały wymienione działki 2989 i 900 w Pajęcznie. Kontrolującym nie przedłożono dokumentów, z których wynikałaby publikacja wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń urzędu, w prasie lokalnej. Powyższe stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W dniu (**brak daty**) Burmistrz Gminy i Miasta ogłosił pierwszy przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowych, położonych w Pajęcznie, tj. działki nr 2989 o pow. 0,26 ha i działki nr 900 o pow. 0,55 ha. Ogłoszenie zawierało informacje o sposobie jej zagospodarowania wg miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Cena wywoławcza została ustalona na 58.000 zł (VAT zgodnie z obowiązującym przepisami), a wadium na 10% ceny tj. 580 zł (płatne na konto

Urzędu do dnia 10 grudnia 2014 roku). Termin przetargu ustalono na 12 grudnia 2014 roku na godz. 11. **Kontrolujące stwierdziły, że w powyższym ogłoszeniu błędnie wskazano kwotę wadium jako 580 zł, ponieważ 10% ceny wywoławczej wynosiło 5.800 zł, a nie jak to zapisano w ogłoszeniu 580 zł.**

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzanie przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (t.j. Dz. U. z 2014 roku poz. 1480) właściwy organ ustala wysokość wadium, które nie może być niższe niż 5% ceny wywoławczej i wyższe niż 20% tej ceny.

Kontrolujące stwierdziły, że termin wniesienia wadium został ustalony na 2 dni przed przetargiem, co stało w sprzeczności z § 4 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zgodnie z ww. przepisem wyznaczony termin wniesienia wadium powinien być ustalony w taki sposób, aby umożliwiał komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia.

Kontrolującym nie przedłożono również informacji lub dokumentacji dotyczących publikacji ogłoszenia o przetargu na sprzedaż przedmiotowych działek na tablicy ogłoszeń urzędu, w zwyczajowo przyjęty sposób i na stronie internetowej urzędu, co stanowiło naruszenie art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Kontrolującym nie przedłożono przeliczenia ceny wywoławczej sprzedawanej nieruchomości na równowartość euro w sposób określony w § 6 ust. 6 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów i rokowań na sprzedaż nieruchomości. Ponadto zgodnie z ust. 4 § 6 ww. rozporządzenia w przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10 000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszcza się w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu. **Kontrolujące ustaliły, że w związku z brakiem daty ogłoszenia przetargu nie było możliwe dokładne ustalenie równowartości nieruchomości w euro, natomiast na początku grudnia 2014 roku kurs euro kształtował się powyżej 4 zł, co świadczyło o tym że cena wywoławcza przekraczałaby 10.000 euro i konieczna była publikacja ogłoszenia w prasie obejmującej zasięgiem co najmniej powiat.**

W dniu 9 grudnia 2014 roku Burmistrz dokonał zatwierdzenia regulaminu przetargu na sprzedaż przedmiotowych nieruchomości położonych w Pajęcznie. Z regulaminu wynikało, że cena wywoławcza wynosi 58.000 zł, VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami, wadium wynosi 5.800 zł, **a wysokość jednego postąpienia 58 zł.** Przetarg jest ważny i rozstrzygnięty nawet w przypadku uczestnictwa jednej osoby. **Kontrolujące wskazują, że powyższym zapisem Burmistrz mógł wprowadzić w błąd osoby zainteresowane kupnem przedmiotowych nieruchomości, gdyż wartość postąpienia została niewłaściwie ustalona, tj. w kwocie 58 zł (stanowiącej 0,1% ceny wywoławczej) zamiast w kwocie co najmniej 580 zł (stanowiącej 1% ceny wywoławczej).**

Zgodnie z § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu, z tym że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

Zarządzeniem nr 9 z dnia 11 grudnia 2014 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno powołał pięcioosobową komisję do przeprowadzenia przetargu na m.in. ww. nieruchomości.

W dniu 14 grudnia 2014 roku komisja przetargowa sporządziła protokół z przeprowadzonego przetargu. Z protokołu wynikało, że do przetargu przystąpiła jedna osoba prawna Cementownia „Warta” S.A. Podmiot ten zobowiązał się do uzyskania zezwolenia z MSW na nabycie nieruchomości będącej przedmiotem przetargu, gdyż jest kontrolowany przez osobę prawną mającą siedzibę za granicą, tj. cudzoziemcem w rozumieniu ustawy z dnia 24 marca 1920 roku i nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2004 roku nr 167 poz. 1758) i jest przedsiębiorcą państwa będącego członkiem Europejskiego Obszaru Gospodarczego – Republiki Federalnej Niemiec. Nabywca wpłacił wadium w kwocie 5.800 zł w dniu 10 grudnia 2014 roku.

W punkcie VI protokołu znajdował się następujący niezrozumiały zapis: „Przewodniczący Komisji Przetargowej zapoznał zakwalifikowanego uczestnika przetargu i sprostowanie do regulaminu przetargu, że w licytacji wysokość jednego postąpienia wynosi 58 zł, że po trzecim wywołaniu najwyższej zaoferowanej ceny dalsze postąpienia nie będą przyjęte. Uczestnik do przedstawionych warunków przetargu nie wniósł zastrzeżeń”.

W wyniku licytacji uzyskano najwyższą cenę na nieruchomości nr 2989 i nr 900 w kwocie 58.580 zł. **Kontrolujące zwracają uwagę na niespójności związane z wyliczeniem kwoty postąpienia, gdyż cena wywoławcza wynosiła 58.000 zł i właściwie obliczone postąpienie wynosiłoby 580 zł, co razem daje kwotę 58.580 zł. Natomiast w protokole z przetargu wskazywano, że postąpienie wynosiło 58 zł, co jak wcześniej wskazano było niezgodne z § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.**

Z protokołu wynikało, że dla działki 2989 o pow. 0,26 ha cenę wyliczono w następujący sposób:

- a) od powierzchni 0,2288 ha należy jest VAT wg stawki 23%
- b) od powierzchni 0,0312 ha – zwolnienie na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku od towarów i usług,

Z protokołu wynikało, że dla działki 900 o pow. 0,55 ha cenę wyliczono w następujący sposób:

- a) od powierzchni 0,22 ha należy jest VAT wg stawki 23%
- b) od powierzchni 0,33 ha – zwolnienie na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku od towarów i usług,

Łącznie cenę określono w kwocie 66.069,92 zł brutto, w tym podatek VAT 7.492,92 zł. Nabywca zobowiązał się do wpłaty powyższej kwoty przed podpisaniem aktu notarialnego. W protokole zapisano, że o terminie i miejscu spisania aktu nabywca zostanie powiadomiony w ciągu miesiąca od rozstrzygnięcia przetargu. Ze strony nabywcy protokół podpisała (...) ³¹ legitymująca się pełnomocnictwem z dnia 9 grudnia 2014 roku podpisanym przez członka zarządu i wiceprezesa zarządu Cementowni „Warta”.

---

³¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

W dniu 16 marca 2015 roku przed notariuszem Tomaszem Królem został podpisany akt notarialny nr 1599/2015 - umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości. Zobowiązano się sprzedać ww. działki w terminie do 31 grudnia 2016 roku za cenę 66.069,92 zł. W akcie brak było odniesienia do opodatkowania działki podatkiem VAT.

W dniu 12 maja 2016 roku przed notariuszem Tomaszem Królem został podpisany akt notarialny nr 2379/2016 - umowa sprzedaży nieruchomości. Aktem potwierdzono sprzedaż działki 2989 o pow. 0,26 ha za cenę 22.612,96 zł, która obejmuje cenę netto 18.803,45 zł podatek VAT w kwocie 3.809,51 zł (naliczony od kwoty 16.563,09 zł cena gruntów związanych z działalnością gospodarczą), w tym 2.240,36 zł cena za grunty rolne zwolniona z podatku VAT.

W akcie brak było zapisów o uzyskaniu zezwolenia z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w związku z tym kontrolujące zwróciły się o wyjaśnienie, czy zezwolenie takie Cementownia „Warta” uzyskała. W odpowiedzi wyjaśniono, że w związku ze zmianą przepisów w maju 2016 roku tj. ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców zezwolenie na zakup działki 2898 nie było już konieczne.

Zgodnie bowiem z art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców nie jest wymagane uzyskanie zezwolenia przez cudzoziemców, będących obywatelami lub przedsiębiorcami państw - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo Konfederacji Szwajcarskiej, z wyjątkiem nabycia nieruchomości rolnych i leśnych, przez okres 12 lat od dnia przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej. Polska uzyskała członkostwo w Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku w związku z czym 12 letni okres, w którym konieczne było uzyskanie pozwolenia na nabycie nieruchomości zakończył się 1 maja 2016 roku.

W dniu 30 kwietnia 2016 roku została zmieniona ustawa z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego. Zmiany zostały wprowadzone przez art. 7 ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 roku o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 roku poz. 585). Na mocy tychże przepisów wprowadzono art. 1a do ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, z którego to treści wynika że ustawy tej niestosuje się do:

- 1) nieruchomości rolnych:
  - a) wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o którym mowa w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1491),
  - b) o powierzchni mniejszej niż 0,3 ha,
  - c) będących drogami wewnętrznymi;
- 2) nabycia udziałów lub ich części we współwłasności nieruchomości, o których mowa w pkt 1 lit. b i c.

Zatem na mocy art. 1a ust. 1 pkt b ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego sprzedaż działki nr 2989 nie wymagała od 1 maja 2016 roku uzyskania zgody na jej zbycie na rzecz podmiotu zagranicznego gdyż jej powierzchnia wynosiła 0,26 ha i nie przekraczała powierzchni 0,3 ha określonej w ww. przepisie.

Kontrolującym ponadto przedstawiono akt notarialny Rep. A nr 6982/2016 z dnia 21 grudnia 2016 roku, z którego wynikało, że Gmina Pajęczno i Cementownia „Warta” oświadczają, że zmieniają termin zawarcia przyrzeczonej umowy sprzedaży na najpóźniej 31 grudnia 2020 roku. Działka nr 900 jest obecnie dzierżawiona przez

Cementownię na podstawie umowy zawartej w 2015 roku, o czym szerzej w punkcie dotyczącym dochodów z najmu i dzierżawy.

Kontrolujące ustaliły, że do czasu kontroli ww. działka nr 2989 nie została wyksięgowana z ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno.

Nieruchomości niezabudowane oznaczone numerami ewidencyjnymi: nr 2078 o pow. 0,34 ha, nr 2197 o pow. 0,20 ha, nr 2120 o pow. 0,36, nr 2241 o pow. 0,23 ha nr 573 o pow. 0,31 ha, nr 1045 o pow. 0,34 ha i nr 1064/1 o pow. 0,58, nr 3642 o pow. 0,19 ha, nr 1945 o pow. 0,26 ha, nr 1037 o pow. 0,23 ha, nr 1385 o pow. 0,30 ha, nr 1904 o pow. 0,24 ha, nr 1909/1 o pow. 0,44 ha, nr 1943 o pow. 0,19 ha, nr 1955 o pow. 0,51 ha, nr 2242/1 o pow. 0,44 ha, nr 2378 o pow. 0,40 ha, nr 2571/1 o pow. 0,68 ha, nr 556 o pow. 0,17 ha, nr 2238/1 o pow. 0,61 ha położone w obrębie geodezyjnym Pajęczno

W dniu 2 września 2014 roku (...) ³² zwrócił się do Burmistrza z prośbą o sprzedaż działek nr: 573, 704, 709, 794, 1064/1, 1385, 1904, 1909/1, 1943, 1945, 1955, 2078, 2120, 2197, 2241, 2242/1, 2378, 2571/1, 556, 1045, 2238/1, 3642, 1037.

W dniu 26 września 2014 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 370/XXXVII/14 w sprawie sprzedaży w trybie przetargowym nieruchomości niezabudowanych położonych w Pajęcznie oznaczonych jako działki: nr 2078 o pow. 0,34 ha, nr 2197 o pow. 0,20 ha i nr 2120 o pow. 0,36, nr 2241 o pow. 0,23 ha.

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla obszaru złoża wapieni „Pajęczno” oraz drugiej części złoża wapieni „Pajęczno-Makowiska I” wraz z terenami oddziaływania eksploatacji górniczej oraz korektą przebiegu korytarza transportowego w granicach miasta i gminy Pajęczno trasy działki 2078, 2197, 2120, 2241 są położone na terenach rolnych (3 R i 4 R).

W dniu 26 września 2014 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 371/XXXVII/14 w sprawie sprzedaży w trybie przetargowym nieruchomości niezabudowanych położonych w Pajęcznie oznaczonych jako działki: nr 573 o pow. 0,31 ha, nr 1045 o pow. 0,34 ha i nr 1064/1 o pow. 0,58, nr 3642 o pow. 0,19 ha, nr 1945 o pow. 0,26 ha, nr 1037 o pow. 0,23 ha, nr 1385 o pow. 0,30 ha, nr 1904 o pow. 0,24 ha, nr 1909/1 o pow. 0,44 ha, nr 1943 o pow. 0,19 ha, nr 1955 o pow. 0,51 ha, nr 2242/1 o pow. 0,44 ha, nr 2378 o pow. 0,40 ha, nr 2571/1 o pow. 0,68 ha, nr 556 o pow. 0,17 ha, nr 2238/1 o pow. 0,61 ha.

Ww. działki zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oznaczone są jako tereny rolne.

W dniu 26 września 2014 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 372/XXXVII/14 w sprawie sprzedaży w trybie przetargowym nieruchomości niezabudowanych położonych w Pajęcznie oznaczonych jako działki: nr 704 o pow. 0,27 ha, nr 709 o pow. 0,35 ha i nr 794 o pow. 0,36.

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części złoża wapieni „Pajęczno-Makowiska I”, trasy taśmociągu i projektowanej obwodnicy drogi krajowej nr 42 działki 704, 709 i 794 są położone częściowo na terenach rolnych (12 R) i planowanej obwodnicy miasta w ciągu drogi krajowej nr 42 (1 KDG).

---

³² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

W dniu 16 października 2014 roku Jolanta Sobera – rzeczoznawca majątkowy (uprawnienia nr 5220) sporządziła operaty szacunkowe następujących nieruchomości:

- 1) działki: nr 2120 o pow. 0,36 ha wartość szacunkowa 5.800 zł, nr 2078 o pow. 0,34 ha wartość szacunkowa 5.500 zł, nr 2197 o pow. 0,20 ha wartość szacunkowa 3.200 zł, nr 2241 o pow. 0,23 ha wartość szacunkowa 3.700 zł. Łączna wartość oszacowanych działek wyniosła 18.200 zł (z operatu wynikało, że ustalona wartość nieruchomości nie została zwiększona o sumę odpowiadającą podatkom i opłatom związanym z transakcjami sprzedaży);
- 2) działki: nr 704 o pow. 0,27 ha wartość szacunkowa 4.500 zł, nr 709 o pow. 0,35 ha wartość szacunkowa 5.800 zł i nr 794 o pow. 0,36 ha wartość szacunkowa 6.000 zł. Łączna wartość oszacowanych działek wyniosła 16.300 zł (z operatu wynikało, że ustalona wartość nieruchomości nie została zwiększona o sumę odpowiadającą podatkom i opłatom związanym z transakcjami sprzedaży);
- 3) działki: nr 573 o pow. 0,31 ha wartość szacunkowa 5.000 zł, nr 1045 o pow. 0,34 ha wartość szacunkowa 5.500 zł, nr 1064/1 o pow. 0,58 ha wartość szacunkowa 10.300 zł, nr 3642 o pow. 0,19 ha wartość szacunkowa 3.000 zł, nr 1945 o pow. 0,26 ha wartość szacunkowa 4.200 zł, nr 1037 o pow. 0,23 ha wartość szacunkowa 3.700 zł, nr 1385 o pow. 0,30 ha wartość szacunkowa 4.800 zł, nr 1904 o pow. 0,24 ha wartość szacunkowa 3.850 zł, nr 1909/1 o pow. 0,44 ha wartość szacunkowa 7.050 zł, nr 1943 o pow. 0,19 ha wartość szacunkowa 3.050 zł, nr 1955 o pow. 0,51 ha wartość szacunkowa 9.000 zł, nr 2242/1 o pow. 0,44 ha wartość szacunkowa 7.050 zł, nr 2378 o pow. 0,40 ha wartość szacunkowa 6.500 zł, nr 2571/1 o pow. 0,68 ha wartość szacunkowa 12.000 zł, nr 556 o pow. 0,17 ha wartość szacunkowa 2.700 zł, nr 2238/1 o pow. 0,61 ha wartość szacunkowa 11.000 zł. Łączna wartość oszacowanych działek wyniosła 98.700 zł (z operatu wynikało, że ustalona wartość nieruchomości nie została zwiększona o sumę odpowiadającą podatkom i opłatom związanym z transakcjami sprzedaży);

W dniu 20 września 2014 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno ogłosił 2 wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

W pierwszym wykazie wskazano: [1] położenie, oznaczenie i powierzchnię nieruchomości, [2] jej opis, [3] przeznaczenie nieruchomości w planie zagospodarowania przestrzennego – tereny rolne, [4] cenę wywoławczą działek:

- nr 573 o pow. 0,31 ha wartość szacunkowa 5.000 zł,
- nr 1045 o pow. 0,34 ha wartość szacunkowa 5.500 zł,
- nr 1064/1 o pow. 0,58 ha wartość szacunkowa 10.300 zł,
- nr 3642 o pow. 0,19 ha wartość szacunkowa 3.000 zł,
- nr 1945 o pow. 0,26 ha wartość szacunkowa 4.200 zł,
- nr 1037 o pow. 0,23 ha wartość szacunkowa 3.700 zł,
- nr 1043 o pow. 0,19 ha wartość szacunkowa 3.050 zł, (prawdopodobnie pomyłka chodziło o działkę 1943)
- nr 1385 o pow. 0,30 ha wartość szacunkowa 4.800 zł,
- nr 1904 o pow. 0,24 ha wartość szacunkowa 3.850 zł,
- nr 1909/1 o pow. 0,44 ha wartość szacunkowa 7.050 zł,
- nr 1943 o pow. 0,19 ha wartość szacunkowa 3.050 zł, (powtórnie umieszczona na wykazie)

- nr 1955 o pow. 0,51 ha wartość szacunkowa 3.050 zł (wartość wg operatu szacunkowego 9.000 zł),
- nr 2242/1 o pow. 0,44 ha wartość szacunkowa 3.050 zł (wartość wg operatu szacunkowego 7.050 zł),

Przy cenie zawsze był dopisek o naliczeniu „VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami”.

Adnotacja pod ogłoszeniem była następująca „termin składania wniosków przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo o nabycie nieruchomości nie może być krótszy niż 6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu. Wykaz wywiesza się na okres 21 dni tj. od 20 września do 11 października 2014 roku w siedzibie Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie”.

W drugim wykazie wskazano: [1] położenie, oznaczenie i powierzchnię nieruchomości, [2] jej opis, [3] przeznaczenie nieruchomości w planie zagospodarowania przestrzennego – tereny rolne, [4] cenę wywoławczą działek:

- nr 704 o pow. 0,27 ha wartość szacunkowa 4.500 zł,
- nr 709 o pow. 0,35 ha wartość szacunkowa 5.800 zł
- nr 794 o pow. 0,36 ha wartość szacunkowa 6.000 zł,
- nr 2120 o pow. 0,36 ha wartość szacunkowa 5.800 z
- nr 2078 o pow. 0,34 ha wartość szacunkowa 5.500 zł,
- nr 2197 o pow. 0,20 ha wartość szacunkowa 3.200 zł,
- nr 2241 o pow. 0,23 ha wartość szacunkowa 3.200 zł (wartość wg operatu szacunkowego 3.700 zł),
- nr 556 o pow. 0,17 ha wartość szacunkowa 3.200 zł (wartość wg operatu szacunkowego 2.700 zł),
- nr 2378 o pow. 0,40 ha wartość szacunkowa 6.500 zł,
- nr 2571/1 o pow. 0,68 ha wartość szacunkowa 12.000 zł,
- nr 2238/1 o pow. 0,61 ha wartość szacunkowa 11.000 zł.

Przy cenie zawsze był dopisek o naliczeniu „VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami”.

Adnotacja pod ogłoszeniem była następująca „termin składania wniosków przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo o nabycie nieruchomości nie może być krótszy niż 6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu. Wykaz wywiesza się na okres 21 dni tj. od 20 września do 11 października 2014 roku w siedzibie Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie”.

Ogłoszenie w sprawie sporządzenia wykazu zostało udostępnione do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń urzędu przed wyrażeniem zgody przez Radę Miejską w Pajęcznie oraz przed sporządzeniem operatów szacunkowych przez rzeczoznawcę. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 18 ust.2 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2016 poz. 446), zgodnie z którym do kompetencji Rady należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy przekraczających zakres zwykłego zarządu. Zgodnie bowiem z ww. przepisem najpierw Rada Miejska podejmuje uchwałę o wyrażeniu zgody na sprzedaż nieruchomości, a dopiero po uzyskaniu zgody na sprzedaż Burmistrz może podjąć działania zmierzające do jej realizacji. Należy również nadmienić, że uchwała nr 257/XXXI/09 z dnia 29 grudnia 2009 roku Rady Miejskiej w Pajęcznie w

sprawie zasad nabywania, zbywania, obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata i na czas nieoznaczony wraz ze zmianą z dnia 5 marca 2010 roku (nr 278/XXXII/10) nie zawierała upoważnienia dla Burmistrza do sprzedaży nieruchomości. Co oznacza, że za każdym razem obowiązany jest on taką zgodę od Rady Miejskiej uzyskać.

Należy zwrócić uwagę, że podane do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zawierały ceny (choć nie zawsze właściwe o czym wspomniano wcześniej) określone w operacie szacunkowym, który to operat został sporządzony miesiąc po publikacji wykazu. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 67 ust. 1 i 2 w zw. z art. 156 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z art. 67 - cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości, a w pierwszym przetargu cena wywoławcza nie może być niższa niż wartość nieruchomości. Natomiast podstawą ustalenia wartości nieruchomości jest operat szacunkowy sporządzony na piśmie przez rzeczoznawcę majątkowego.

Kontrolującym nie przedłożono dokumentów, z których wynikałaby publikacja wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży poprzez umieszczenie na stronie internetowej i w prasie lokalnej. Powyższe stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W dniu **(brak daty)** Burmistrz Gminy i Miasta ogłosił pierwszy przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż prawa własności następujących nieruchomości gruntowych:

- nr 573 o pow. 0,31 ha,
- nr 1045 o pow. 0,34 ha,
- nr 1064/1 o pow. 0,58 ha,
- nr 3642 o pow. 0,19 ha,
- nr 1945 o pow. 0,26 ha,
- nr 1037 o pow. 0,23 ha,
- nr 1385 o pow. 0,30 ha,
- nr 1904 o pow. 0,24 ha,
- nr 1909/1 o pow. 0,44 ha,
- nr 1943 o pow. 0,19 ha,
- nr 1955 o pow. 0,51 ha,
- nr 2242/1 o pow. 0,44 ha.

W ogłoszeniu zawarto informacje wskazane w wykazie oraz określono między innymi termin przetargu - 4 grudnia 2014 roku, godz. 10.00, **cenę wywoławczą nieruchomości - 65.000 zł**, wysokość wadium - 6.500,00 zł, płatne do dnia 3 grudnia 2014 roku.

Kontrolujące ustaliły, że wartość działek wynikająca z operatu szacunkowego była wyższa niż wartość tych działek podana w ogłoszeniu, tj. z operatu szacunkowego wynikało, że wartość działek będących przedmiotem przetargu ustalono na **66.500 zł. Oznacza to, że cena wywoławcza nieruchomości została ustalona w kwocie niższej niż wynikało to z operatu szacunkowego. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 67 ust. 1 i 2 w zw. z art. 156 ustawy o gospodarce nieruchomościami.** Zgodnie z art. 67 - cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości, a w pierwszym przetargu cena wywoławcza nie może być niższa niż wartość nieruchomości. Natomiast podstawą ustalenia wartości nieruchomości jest operat szacunkowy sporządzony na piśmie przez rzeczoznawcę majątkowego.

Ponadto termin wniesienia wadium został ustalony na dzień przed przetargiem, co stało w sprzeczności z § 4 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zgodnie z ww. przepisem wyznaczony termin wniesienia wadium powinien być ustalony w taki sposób, aby umożliwiał komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia.

Kontrolującym nie przedłożono również informacji lub dokumentacji dotyczących publikacji ogłoszenia o przetargu na sprzedaż przedmiotowych działek w zwyczajowo przyjęty sposób i na stronie internetowej urzędu, co stanowiło naruszenie art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Ponadto z § 6 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów i rokowań na sprzedaż nieruchomości wynika, że w przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10 000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszcza się w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu.

Przeliczenia ceny wywoławczej na równowartość euro dokonuje się nie wcześniej niż 7 dni przed terminem pierwszego ogłoszenia o przetargu, według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w tym dniu, o czym stanowi ust. 6 § 6 ww. rozporządzenia.

W wyciągu zamieszcza się w szczególności:

- 1) dane wymienione w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 2) informację o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste;
- 3) cenę wywoławczą;
- 4) termin i miejsce przetargu;
- 5) wysokość wadium;
- 6) informację o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu;
- 7) dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu.

Kontrolującym nie przedłożono przeliczenia ceny wywoławczej sprzedawanej nieruchomości na równowartość euro w sposób określony w § 6 ust. 6 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów i rokowań na sprzedaż nieruchomości. Kontrolujące ustaliły, że w związku z brakiem daty ogłoszenia przetargu nie było możliwe dokładne ustalenie równowartości nieruchomości w euro, natomiast na początku grudnia 2014 roku kurs euro kształtował się powyżej 4 zł, co świadczyło o tym że cena wywoławcza przekraczałaby 10.000 euro i konieczna była publikacja ogłoszenia w prasie obejmującej zasięgiem co najmniej powiat. Regulamin przetargu również określał cenę wywoławczą na kwotę 65.000 zł (VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami), wadium na kwotę 6.500 zł oraz jedno postąpienie na kwotę 650 zł. Regulamin został zatwierdzony przez Burmistrza Pajęczna w dniu 3 grudnia 2014 roku.

Zarządzeniem nr 3/14 Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno w dniu 3 grudnia 2014 roku powołał komisję przetargową do sprzedaży przedmiotowych nieruchomości.

W dniu 4 grudnia 2014 roku komisja przetargowa sporządziła protokół z przeprowadzonego przetargu. Z protokołu wynikało, że do przetargu przystąpiła jedna

osoba (...) ³³. Osoba ta zaoferowała cenę 65.650 zł. Nabywca wpłacił wadium w kwocie 6.500 zł w dniu 2 grudnia 2014 roku. Protokół zawierał ustalenie, że zawarcie aktu notarialnego powinno nastąpić nie później niż do końca marca 2015 roku.

Kontrolującym nie przedłożono zawiadomienia o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, o którym mowa w art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Stosownie do ww. przepisu organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Kwotę 59.150 zł nabywca zapłacił w dniu 9 grudnia 2014 roku, wadium w kwocie 6.500,00 zł przeksięgowano na konto dochodów w dniu 5 grudnia 2014 roku.

W dniu 22 kwietnia 2015 roku przed notariuszem Jolantą Tymurą został podpisany akt notarialny nr 2224/2015 – umowa sprzedaży ww. nieruchomości na kwotę 65.650 zł.

W dniu **(brak daty)** Burmistrz Gminy i Miasta ogłosił pierwszy przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż prawa własności następujących nieruchomości gruntowych:

- nr 2378 o pow. 0,40 ha,
- nr 2571/1 o pow. 0,68 ha,
- nr 556 o pow. 0,17 ha,
- nr 2238/1 o pow. 0,61 ha,
- nr 2078 o pow. 0,34 ha,
- nr 2197 o pow. 0,20 ha,
- nr 2120 o pow. 0,36 ha,
- nr 2241 o pow. 0,23 ha,
- nr 704 o pow. 0,27 ha,
- nr 709 o pow. 0,35 ha,
- nr 794 o pow. 0,36 ha,

W ogłoszeniu zawarto informacje wskazane w wykazie oraz określono między innymi termin przetargu – 4 grudnia 2014 roku, godz. 10.30, **cenę wywoławczą nieruchomości – 64.000 zł**, wysokość wadium – 6.400,00 zł, płatne do dnia 3 grudnia 2014 roku.

Kontrolujące ustaliły, że wartość działek wynikająca z operatu szacunkowego była wyższa niż wartość tych działek podana w ogłoszeniu tj. z operatu szacunkowego wynikało, że wartość działek będących przedmiotem przetargu ustalono na **66.700 zł. Oznacza to, że cena wywoławcza nieruchomości została ustalona w kwocie niższej niż wynikało to z operatu szacunkowego. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 67 ust. 1 i 2 w zw. z art. 156 ustawy o gospodarce nieruchomościami.** Zgodnie z art. 67 cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości, a w pierwszym przetargu cena wywoławcza nie może być niższa niż wartość

---

³³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

nieruchomości. Natomiast podstawą ustalenia wartości nieruchomości jest operat szacunkowy sporządzony na piśmie przez rzeczoznawcę majątkowego.

Ponadto termin wniesienia wadium został ustalony na dzień przed przetargiem co stało w sprzeczności z § 4 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zgodnie z ww. przepisem wyznaczony termin wniesienia wadium powinien być ustalony w taki sposób, aby umożliwiał komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia.

Wg adnotacji na ogłoszeniu zostało ono wywieszane na okres 30 dni od 5 listopada do 4 grudnia 2014 roku.

Regulamin przetargu również określał cenę wywoławczą na kwotę 64.000 zł (VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami), wadium na kwotę 6.400 zł oraz jedno postąpienie na kwotę 640 zł. Regulamin został zatwierdzony przez Burmistrza Pajęcza w dniu 3 grudnia 2014 roku.

Zarządzeniem nr 3/14 Burmistrz Gminy i Miasta Pajęcza w dniu 3 grudnia 2014 roku powołał komisję przetargową do sprzedaży przedmiotowych nieruchomości.

Kontrolującym nie przedłożono również informacji lub dokumentacji dotyczących publikacji ogłoszenia o przetargu na sprzedaż przedmiotowych działek w zwyczajowo przyjęty sposób i na stronie internetowej urzędu, co stanowiło naruszenie art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Ponadto kontrolującym nie przedłożono przeliczenia ceny wywoławczej sprzedawanej nieruchomości na równowartość euro w sposób określony w § 6 ust. 6 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów i rokowań na sprzedaż nieruchomości, a co za tym idzie nie można było ustalić czy wyciąg z ogłoszenia o przetargu powinien być opublikowany w prasie. Ponadto zgodnie z ust. 4 § 6 ww. rozporządzenia w przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10 000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszcza się w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu. Kontrolujące ustaliły, że w związku z brakiem daty ogłoszenia przetargu nie było możliwe dokładne ustalenie równowartości nieruchomości w euro, natomiast na początku grudnia 2014 roku kurs euro kształtował się powyżej 4 zł, co świadczyło o tym że cena wywoławcza przekraczałaby 10.000 euro i konieczna była publikacja ogłoszenia w prasie obejmującej zasięgiem co najmniej powiat.

Regulamin przetargu również określał cenę wywoławczą na kwotę 64.000 zł (VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami), wadium na kwotę 6.400 zł oraz jedno postąpienie na kwotę 640 zł. Regulamin został zatwierdzony przez Burmistrza Pajęcza w dniu 3 grudnia 2014 roku.

Zarządzeniem nr 3/14 Burmistrz Gminy i Miasta Pajęcza w dniu 3 grudnia 2014 roku powołał komisję przetargową do sprzedaży przedmiotowych nieruchomości.

W dniu 4 grudnia 2014 roku komisja przetargowa sporządziła protokół z przeprowadzonego przetargu. Z protokołu wynikało, że do przetargu przystąpiła jedna osoba (...) ³⁴. Osoba ta zaoferowała cenę 64.640 zł. Nabywca wpłacił wadium w kwocie

³⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z

6.400 zł w dniu 2 grudnia 2014 roku. Protokół zawierał ustalenie, że zawarcie aktu notarialnego powinno nastąpić nie później niż do końca marca 2015 roku.

Kontrolującym nie przedłożono zawiadomienia o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, o którym mowa w art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Stosownie do ww. przepisu organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Kwotę 58.240 zł nabywca zapłacił w dniu 10 grudnia 2014 roku, wadium w kwocie 6.400,00 zł przeksięgowano na konto dochodów w dniu 5 grudnia 2014 roku.

W dniu 17 kwietnia 2015 roku przed notariuszem Jolantą Tymurą został podpisany akt notarialny nr 2140/2015 – umowa sprzedaży ww. nieruchomości na kwotę 64.640 zł.

Działki będące przedmiotem sprzedaży wyksięgowano z konta 011 na podstawie dowodu LT nr 16 z dnia 31 marca 2016 roku (łącznie wartość księgowa działek to 41.420,00 zł) poza działką nr 2120, która została zlikwidowana na podstawie dowodu LT nr 12/03/2016 z dnia 1 marca 2016 roku.

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

Kontrolujące ustaliły że w latach 2015 - 2016 (III kwartały) Gmina i Miasto Pajęczno zrealizowała dochody z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntu w prawo własności w kwotach 6.293,20 zł w 2015 roku i 79.150 zł w 2016 roku. **W wyniku kontroli stwierdzono, również że ww. dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w 2015 i 2016 roku były ewidencjonowane w księgach rachunkowych i wykazywane z sprawozdaniu Rb-27S w § 077 zamiast § 076.** Z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 roku poz. 1053 ze zm.) wynika że w § 077 klasyfikuje się dochody ze sprzedaży prawa użytkowania wieczystego natomiast w § 076 wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności.

W dniu 27 kwietnia 2012 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 142/XVIII/12 w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikat od opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości stanowiących własność Gminy Pajęczno.

Rada Miejska w Pajęcznie wyraziła się zgodę na:

- 1) udzielenie bonifikaty w wysokości 90% od opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe lub przeznaczonych pod tego rodzaju zabudowę lub zabudowanych garażami.

---

dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- 2) na udzielenie bonifikaty w wysokości 50 % od opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom prawnym w prawo własności nieruchomości.

Bonifikaty przysługują użytkownikom wieczystym, którzy łącznie spełniają niżej wymienione warunki:

- 1) nie mają zaległości w opłatach z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem o przekształcenie;
- 2) opłatę z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości uiszczą jednorazowo.

Kontroli poddano następujące kwoty dochodów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności:

- 1) działka nr 321/2, o łącznej pow. 4,1100 ha ((...)³⁵ na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej pod firmą Marek Kotynia Zakład Remontowo Usługowy „KORBET”). (...)³⁶ byli użytkownikami wieczystymi na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 1840/2010 z dnia 19 sierpnia 2010 roku (sprzedaż prawa użytkowania pomiędzy użytkownikami). Dla działki ustalono opłatę roczną wg stawki 3%. Opłatę zaktualizowano w 2012 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 20 grudnia 2012 roku - oszacowana wartość rynkowa prawa gruntu 539.000 zł (wypowiedzenie zostało doręczone w styczniu 2013 roku). Opłata roczna za 2014 rok została ustalona w kwocie 16.170 zł. **W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej powyższa nieruchomość była również przedmiotem kontroli i kontrolujący wskazywali na brak aktualizacji opłaty za użytkowanie wieczyste. Kontrolujący wskazywali również na rozbieżności pomiędzy ceną sprzedaży prawa użytkowania wieczystego dokonaną w 2010 roku (pomiędzy przedmiotową spółką, a poprzednim właścicielem prawa użytkowania wieczystego), a ceną nieruchomości będącą podstawą ustalenia opłaty za użytkowanie wieczyste (operat z 2005 roku). Wartość nieruchomości ustalona w chwili oddania jej w użytkowanie wieczyste wynosiła 371.450 zł, natomiast z aktu notarialnego sprzedaży prawa użytkowania wieczystego wynikało, że prawo to sprzedano za cenę 800.000 zł netto (932.000 zł brutto). Z operatu sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego Krzysztofa Kaczmarka (nr uprawnień 3386) w dniu 20 grudnia 2012 roku wynika, że wartość nieruchomości wynosi 539.000 zł, co w dalszym ciągu znacząco odbiega od wartości za jaką spółka kupiła prawo użytkowania wieczystego gruntu przedmiotowej działki.**

Kolejny operat szacunkowy został sporządzony w dniu 29 sierpnia 2014 roku, celem operatu było określenie wartości prawa własności i prawa użytkowania wieczystego działki 321/2. Operat sporządziła Jolanta Sobera (nr uprawnień 5220). Wartość

---

³⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

³⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

rynkowa prawa własności nieruchomości została oszacowana na kwotę 863.100 zł, wartość prawa użytkowania wieczystego na kwotę 546.500 zł (różnica pomiędzy wartością tych praw wyniosła 316.600 zł).

W dniu 29 grudnia 2014 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 12/II/14 w sprawie zbycia nieruchomości, którą upoważniła Burmistrza Pajęczna do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz użytkownika wieczystego (...) ³⁷ nieruchomości położonej w Pajęcznie przy ul. Wieluńskiej oznaczonej jako działka nr 321/2 o pow. 4,11 ha, która zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego dla Miasta Pajęczno położona jest na terenach przemysłu, usług i handlu (symbol P.U.H.).

Kontrolującym przedłożono pismo (...) ³⁸ **(brak daty wpływu i oznaczenia ujęcia w książce korespondencji)** z dnia 4 stycznia 2016 roku, w którym wnioskowali o przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności działki 321/1 oraz o rozłożenie opłaty z tego tytułu na 5 lat.

W dniu 15 kwietnia 2016 roku Burmistrz Pajęczna wydał decyzję nr 1/2016 w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Opłata za przekształcenie została ustalona w wysokości 316.600 zł, w tym w 2016 roku 25% opłaty tj. 79.150 zł oraz w latach 2017-2021 (raty I-V) w kwotach 47.490 zł, z tym że opłata za 2016 rok płatna w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. **Decyzja nie zawierała określenia terminu płatności rat I-V na lata 2017 -2021.** Decyzja zawierała określenie, że raty I-V zostaną oprocentowane stopą redyskonta weksli ogłoszonej przez Radę Polityki Pieniężnej dla Narodowego Banku Polskiego. Decyzja stała się ostateczna w dniu 30 kwietnia 2016 roku. Użytkownik wniósł opłatę za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w dniu 5 maja 2016 roku w kwocie 79.150 zł (stanowiącą 25% opłaty za przekształcenie).

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wg brzmienia sprzed 9 października 2011 roku osoby fizyczne będące w dniu wejścia w życie ustawy użytkownikami wieczystymi nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe lub zabudowanych garażami albo przeznaczonych pod tego rodzaju zabudowę oraz nieruchomości rolnych mogą wystąpić z żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego tych nieruchomości w prawo własności. Przez nieruchomość rolną rozumie się nieruchomość rolną w rozumieniu Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem nieruchomości przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy na cele inne niż rolne.

W dniu 9 października 2011 roku dokonano zmiany art. 1 ust. 1 ww. ustawy (Dz.U z 2011 roku nr 187 poz. 1110 art. 2) poprzez określenie, że osoby fizyczne i prawne będące w dniu 13 października 2005 r. użytkownikami wieczystymi nieruchomości mogą wystąpić z żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego tych nieruchomości w prawo własności.

---

³⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

³⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

Zmiana ta rozszerzyła krąg uprawnionych podmiotów do żądania przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności o przede wszystkim osoby prawne, jak też rozszerzyła zakres nieruchomości, które mogą być objęte tym żądaniem poprzez zniesienie wymogu ich przeznaczenia (do tej pory były to tylko nieruchomości zabudowane na cele mieszkaniowe lub zabudowane garażami lub przeznaczone pod tego typu zabudowę oraz nieruchomości rolne). Po nowelizacji brak było ograniczenia co do przeznaczenia nieruchomości, która może zostać objęta żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 marca 2015 roku sygn. Akt K 29/13 (Dz. U. nr 373 z dnia 17 marca 2015 roku) art. 1 ust. 1 został uznany za niezgodny z art. 2 Konstytucji RP. Zgodnie z tym wyrokiem wymieniony wyżej przepis traci moc w zakresie w jakim przyznaje uprawnienie do przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności osobom fizycznym i prawnym, które nie miały tego uprawnienia przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 28 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2011.187.1110). Ww. wyrokiem został uznany również za niezgodny z art. 165 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z tym wyrokiem wymieniony wyżej przepis traci moc w zakresie, w jakim dotyczy nieruchomości stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego.

Zmiana ta obowiązuje z chwilą ogłoszenia wyroku tj. od 17 marca 2015 roku.

Z powyższego wynika, że decyzja nr 1/16 o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego na rzecz dotychczasowego użytkownika stanowi naruszenie art. 1 ust. 1 ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w brzmieniu obowiązującym od 17 marca 2015 roku. Przekształcenie zostało dokonane bez podstawy prawnej, gdyż jak wcześniej wskazano wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego uchylono uprawnienia do przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności na rzecz podmiotów, które nie miały tego prawa przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 2011 roku.

W świetle obowiązujących przepisów właściwym postępowaniem byłaby sprzedaż prawa użytkowania wieczystego na rzecz użytkownika. Zgodnie bowiem z art. 32 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - nieruchomość gruntowa oddana w użytkowanie wieczyste może być sprzedana wyłącznie użytkownikowi wieczystemu.

Użytkownik opłatę za 2015 rok wniósł w dniu 23 listopada 2015 roku w kwocie 1.937,05 zł, dniu 14 grudnia 2015 roku w kwocie 14.232,95 zł oraz w dniu 31 grudnia w kwocie 918,45 zł (łącznie 17.088,45 zł brutto w tym odsetki 944,47 zł i koszty wezwań 11,60 zł).

W dniu 8 czerwca 2016 roku wpłynęło do księgowości pismo w sprawie dokonania odpisu opłaty za użytkowanie wieczyste w kwocie 10.780 zł. W związku z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w dniu 15 kwietnia 2016 roku opłata za użytkowanie wieczyste na 2016 rok powinna wynieść 5.390 zł. Wpłatę dokonano w dniu 23 czerwca 2016 roku w kwocie 5.481,19 zł w tym potrącono na odsetki 79,59 zł i na koszty wezwań 11,60 zł.

Kontrolujące ustaliły, że do czasu kontroli ww. działka nie została wyksięgowana z ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno.

- 2) działka nr 59/2, o łącznej pow. 0,1611 ha (...) ³⁹, na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 4637/2014 z dnia 15 kwietnia 2014 roku nastąpiła sprzedaż prawa użytkowania pomiędzy użytkownikami. Dla działki ustalono opłatę roczną wg stawki 3%. Przedmiotem użytkowania była działka oznaczona w ewidencji gruntów i budynków symbolem Ba. Z aktu notarialnego wynikało, że działka jest zabudowana budynkiem warsztatowo-magazynowym (aktualnie nie użytkowanym) podzielonym na trzy części biurowo-socjalno-magazynową, garażowo-warsztatową i trzecią nie nadająca się do użytkowania z uwagi na brak zadaszania (...). Opłata roczna za 2015 rok została ustalona 16.170 zł.

Operat szacunkowy został sporządzony w dniu 10 marca 2015 roku, celem operatu było określenie wartości prawa własności i prawa użytkowania wieczystego działki 59/2. Operat sporządziła Jolanta Sobera (nr uprawnień 5220). Wartość rynkowa prawa własności nieruchomości została oszacowana na kwotę 99.882 zł, wartość prawa użytkowania wieczystego na kwotę 36.950 zł (różnica pomiędzy wartością tych praw wyniosła 62.932 zł).

W dniu 31 grudnia 2014 roku (...) ⁴⁰ zwrócili się do Burmistrza z wnioskiem o przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności działki nr 59/2.

W dniu 26 lutego 2015 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 32/IV/15 w sprawie zbycia nieruchomości, którą upoważniła Burmistrza Pajęczna do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz użytkownika wieczystego (...) ⁴¹ nieruchomości położonej w Pajęcznie przy ul. 1 Maja oznaczonej jako działka nr 59/2 o pow. 0,1611 ha, która zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego dla Miasta Pajęczno położona jest na terenach służących obsłudze ruchu samochodowego, parkingi jako podstawowa zabudowa, możliwość lokalizacji zabudowy warsztatowej i biurowej jako funkcji uzupełniającej (symbol CKS 70).

W dniu 1 grudnia 2015 roku Burmistrz Pajęczna wydał decyzję nr 1/15 w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Opłata za przekształcenie została ustalona w wysokości 62.932,00 zł, po zastosowaniu bonifikaty 90% wynikającej z uchwały nr 142/XVIII/12 Rady Miejskiej w Pajęcznie opłata wynosiła 6.293,20 zł, płatna w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. Decyzja stała się ostateczna w dniu 16 grudnia 2015 roku. Użytkownik wniósł opłatę za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w dniu 16 grudnia 2015 roku w kwocie 6.293,20 zł.

Kontrolujące ustaliły, że grunt opodatkowany był podatkiem od nieruchomości.

W wyniku kontroli ustalono, że zastosowanie 90% bonifikaty na podstawie uchwały nr 142/XVIII/12 z dnia 27 kwietnia 2012 roku stanowiło naruszenie § 1 ust. 1

³⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

też uchwały, gdyż Rada Miejska w Pajęcznie wyraziła zgodę na udzielenie bonifikaty w wysokości 90% od opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe lub przeznaczonych pod tego rodzaju zabudowę lub zabudowanych garażami.

Powyższa nieruchomość jest zabudowana budynkami po Przedsiębiorstwie Komunikacji Samochodowej, które było poprzednim użytkownikiem wieczystym tej działki. Nieruchomość ta była przeznaczona do działalności branży transportowej i nie miała charakteru mieszkalnego ani nie była przeznaczona pod tego typu działalność.

Na podstawie uchwały nr 142/XVIII/12 użytkownikom mogła zostać udzielona bonifikata wynikająca z § 1 ust. 2 tej uchwały. Zgodnie z § 1 ust. 2 użytkownikom mogła zostać udzielona bonifikata w wysokości 50 % od opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom prawnym w prawo własności nieruchomości.

Ponadto stwierdzono, że decyzja nr 1/15 o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego na rzecz dotychczasowego użytkownika stanowi naruszenie art. 1 ust. 1 ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w brzmieniu obowiązującym od 17 marca 2015 roku. Przekształcenie zostało dokonane bez podstawy prawnej, gdyż wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego uchylono uprawnienia do przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, które nie miały tego prawa przed wejście w życie ustawy z dnia 28 lipca 2011 roku.

W związku z faktem, że przedmiotowy użytkownik wieczysty nie mieścił się w kręgu podmiotowym osób, na rzecz których może nastąpić przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (co wykazano powyżej), nie mogła być na jego rzecz zastosowana 90% bonifikata w opłacie określona na podstawie uchwały nr 142/XVIII/12. Udzielenie bonifikaty stanowiło uszczuplenie dochodów budżetu Gminy i Miasta Pajęczno.

W świetle obowiązujących przepisów właściwym postępowaniem byłaby sprzedaż prawa użytkowania wieczystego na rzecz użytkownika. Zgodnie bowiem z art. 32 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - nieruchomość gruntowa oddana w użytkowanie wieczyste może być sprzedana wyłącznie użytkownikowi wieczystemu.

Kontrolujące ustaliły, że do czasu kontroli ww. działki nie zostały wyksięgowane z ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

W okresie objętym kontrolą Gmina i Miasto Pajęczno osiągnęła nw. dochody z opłaty z tytułu użytkowania wieczystego, użytkowania lub zarządu:

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

2015 rok			III kw. 2016 rok		
Plan	Plan po	Wykonanie	Plan	Plan po	Wykonanie

	zmianach			zmianach	
107.123,00	107.123,00	81.439,95	92.390,00	92.390,00	78.697,18

Z informacji uzyskanych od (...) ⁴² – pomocy administracyjnej wynikało, że w 2015 roku i I półroczu 2016 roku kontrolowana jednostka nie przekazywała nieruchomości w użytkowanie wieczyste. W kontrolowanym okresie na terenie Miasta i Gminy funkcjonowało 79 użytkowników wieczystych, którym przekazano nieruchomości w użytkowanie wieczyste w okresie wcześniejszym.

Zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste obowiązujących w latach 2014 – I półroczu 2016 stanowi załącznik nr 16 do protokołu kontroli.

Wpłaty z tytułu prawa użytkowania wieczystego

Kontroli poddano prawidłowość uiszczania opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego pod względem ich wysokości oraz terminowości dotyczących następujących użytkowników:

- Użytkownik wieczysty Firma Handlowo Budowlana „KRUPA” Krupa i Wspólnicy sp. j. w Częstochowie na rzecz której ustanowiono prawo użytkowania wieczystego w 2010 roku. Na podstawie aktu notarialnego Rep. A. nr 109/2010 z dnia 3 marca 2010 roku – ustalono opłatę roczną w wysokości 7.393,20 zł dla działki nr 4453/5 o pow. 0,7513 (stanowiącą 3% wartości nieruchomości), płatną do 31 marca każdego roku. Opłatę zaktualizowano w 2012 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 12 listopada 2012 roku - oszacowana wartość rynkowa gruntu 219.000 zł. Opłata roczna, począwszy od 2013 roku wynosi 8.570,00 zł (3 % wartości gruntu). Na nieruchomości powstały dwa bloki mieszkalne.

W kolejnych latach następowała sprzedaż lokali mieszkalnych wraz z udziałem w prawie użytkowania wieczystego działki nr 4453/5 na rzecz osób kupujących lokale. Kontrolą objęto wybrane lokale znajdujące się na przedmiotowej nieruchomości.

- a) użytkownicy wieczyści (...) ⁴³ udział wynoszący 86/10000 w działce ozn. Nr 4453/5 o powierzchni 0,7513 ha położonej przy ul. Przemysłowej 6A w Pajęcznie na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 69/2014 z dnia 8 stycznia 2014 roku. W dniu 18 marca 2016 roku do użytkowników skierowano pismo informujące o wysokości opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów tj. 71,98 zł (86/10000 x 8370 zł) oraz informujące, że do 31 marca 2016 roku powinna zostać wniesiona kwota 143,96 zł tj. za 2015 i 2016 rok. Wpłaty w kwocie 143,96 zł dokonano w dniu 30 marca 2016 roku. Odsetek nie naliczono.

Użytkownicy zgłosili do opodatkowania podatkiem od nieruchomości wymienioną powierzchnię.

⁴² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

b) użytkownicy wieczystości (...) ⁴⁴ udział wynoszący 90/10000 w działce ozn. Nr 4453/5 o powierzchni 0,7513 ha położonej przy ul. Przemysłowej 6A w Pajęcznie na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 5122/2014 z dnia 21 sierpnia 2014 roku. W dniu 18 marca 2016 roku do użytkowników skierowano pismo informujące o wysokości opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów tj. 75,33 zł (90/10000 x 8.370 zł) oraz informujące, że do 31 marca 2016 roku powinna zostać wniesiona kwota 150,66 zł tj. za 2015 i 2016 rok. Wpłaty w kwocie 150,66 zł dokonano w dniu 30 marca 2016 roku. Odsetek nie naliczono.

Użytkownicy zgłosili do opodatkowania podatkiem od nieruchomości wymienioną powierzchnię.

c) użytkownicy wieczystości (...) ⁴⁵ udział wynoszący 87/10000 w działce ozn. Nr 4453/5 o powierzchni 0,7513 ha położonej przy ul. Przemysłowej 6A w Pajęcznie na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 3551/2014 z dnia 5 czerwca 2014 roku. W dniu 18 marca 2016 roku do użytkowników skierowano pismo informujące o wysokości opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów tj. 72,82 zł (87/10000 x 8.370 zł) oraz informujące, że do 31 marca 2016 roku powinna zostać wniesiona kwota 145,64 zł tj. za 2015 i 2016 rok. Wpłaty w kwocie 145,64 zł dokonano w dniu 14 kwietnia 2016 roku wraz z odsetkami w kwocie 0,39 zł (odsetki pobrano za okres od 1 do 14 kwietnia 2016 roku od kwoty 145,64 zł).

Użytkownicy zgłosili do opodatkowania podatkiem od nieruchomości wymienioną powierzchnię.

d) użytkownik wieczysty (...) ⁴⁶ udział wynoszący 85/10000 w działce ozn. Nr 4453/5 o powierzchni 0,7513 ha położonej przy ul. Przemysłowej 6A w Pajęcznie na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 2717/2014 z dnia 8 maja 2014 roku. W dniu 18 marca 2016 roku do użytkownika skierowano pismo informujące o wysokości opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów tj. 71,15 zł (85/10000 x 8.370 zł) oraz informujące, że do 31 marca 2016 roku powinna zostać wniesiona kwota 142,30 zł tj. za 2015 i 2016 rok. Wpłaty w kwocie 142,30 zł dokonano w dniu 4 kwietnia 2016 roku. Odsetek nie naliczono.

Użytkownicy zgłosili do opodatkowania podatkiem od nieruchomości wymienioną powierzchnię.

e) użytkownik wieczysty (...) ⁴⁷ udział wynoszący 51/10000 w działce ozn. Nr 4453/5 o powierzchni 0,7513 ha położonej przy ul. Przemysłowej 6A w

---

⁴⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Pajęcznie na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 1351/2014 z dnia 30 kwietnia 2014 roku. W dniu 18 marca 2016 roku do użytkownika skierowano pismo informujące o wysokości opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów tj. 42,70 zł ($51/10000 \times 8.370$ zł) oraz informujące, że do 31 marca 2016 roku powinna zostać wniesiona kwota 85,40 zł tj. za 2015 i 2016 rok. Wpłaty w kwocie 85,40 zł dokonano w dniu 29 marca 2016 roku. Odsetek nie naliczono.

Użytkownicy zgłosili do opodatkowania podatkiem od nieruchomości wymienioną powierzchnię.

f) użytkownik wieczysty (...) ⁴⁸ udział wynoszący 83/10000 w działce ozn. Nr 4453/5 o powierzchni 0,7513 ha położonej przy ul. Przemysłowej 6A w Pajęcznie na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 1505/2014 z dnia 11 marca 2014 roku. W dniu 18 marca 2016 roku do użytkownika skierowano pismo informujące o wysokości opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów tj. 69,47 zł ($83/10000 \times 8.370$ zł) oraz informujące, że do 31 marca 2016 roku powinna zostać wniesiona kwota 138,94 zł tj. za 2015 i 2016 rok. Wpłaty w kwocie 138,94 zł dokonano w dniu 31 marca 2016 roku. Odsetek nie naliczono.

Użytkownicy zgłosili do opodatkowania podatkiem od nieruchomości wymienioną powierzchnię.

- Użytkownik wieczysty (Tat-Pol) działki ozn. Nr 336/15 o powierzchni 1,6 ha położonej w Pajęcznie na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 6158/2008 z dnia 20 sierpnia 2008 roku. Opłatę zaktualizowano w 2012 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 6 listopada 2012 roku – oszacowana wartość gruntu 391.000,00 zł. Wypowiedzenie opłaty zostało doręczone w styczniu 2013 roku. Opłata roczna, począwszy od 2014 roku wynosi 11.730,00 zł (3% wartości gruntu).

Użytkownik zgłosił do opodatkowania podatkiem od nieruchomości wymienioną powierzchnię.

Użytkownik wniósł opłatę za 2015 rok w dniu **13 października 2015 roku (10.870,12)**, w dniu 1 lutego 2016 roku 859,88 zł, pozostałą część wpłaty zaliczono na odsetki i na należność główną za 2016 rok w kwocie 4.119,95 zł, i 16 lutego 2016 roku wpłacił kwotę 6.370 zł. Na dzień kontroli pozostało do zapłaty 880,05 zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku użytkownik posiadał zaległość w kwocie 859,88 zł.

- Użytkownik wieczysty (Krokus) działki ozn. Nr 4403/7 o powierzchni 0,5696 ha położonej w Pajęcznie na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 18338/2006 z dnia 20 grudnia 2006 roku. Opłatę zaktualizowano w 2012 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 19 listopada 2012 roku – oszacowana wartość gruntu 437.000,00 zł, a opłata została ustalona w kwocie 13.110 zł (3% wartości gruntu). Wypowiedzenie opłaty zostało doręczone w 3 styczniu 2013 roku. W dniu 11 lutego 2013 roku skierowano do użytkownika pismo informujące, że nowa opłata roczna będzie obowiązywać od 1 stycznia 2014 roku z terminem płatności do 31 marca 2014 roku. W dniu 7 lutego 2013 roku spółka wniosła do Samorządowego Kolegium Odwoławczego wniosek o „ustalenie nieuzasadnionej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego”. Rozprawa w tej sprawie odbyła się w dniu 6 marca 2013 roku. W dniu 6 marca 2013 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało orzeczenie

SKO.421/82/GO/13 umarzające postępowanie w sprawie, gdyż na rozprawie została zawarta ugoda, na mocy której ustalono opłatę w kwocie 8.000 zł (3% wartości gruntu) obowiązującą od 1 stycznia 2014 roku, z tym, że w 2014 opłata wyniesie 5.208,32 zł (dwukrotność dotychczasowej opłaty), w 2015 roku – 6.604,16 zł i w 2016 roku – 8.000 zł.

Użytkownik zgłosił do opodatkowania podatkiem od nieruchomości wymienioną powierzchnię.

Użytkownik wniósł opłatę za 2015 rok w dniu 31 marca 2015 roku, a za 2016 roku – w dniu 31 marca 2016 roku – 8.000 zł.

- Użytkownik wieczysty (SKR) działki nr 72/5 o powierzchni 0,4280 ha nr aktu notarialnego Rep. A 3581/2003 (na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 16 kwietnia 2002 roku sygn. akt IC831/00). Ustalono okres użytkowania wieczystego na 99 lat oraz określono że w przypadku zbycia prawa użytkowania wieczystego przed upływem 10 lat użytkownik zobowiązany będzie uiścić pierwszą opłatę roczną stosownie do art. 204 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Opłata roczna 2.825,44 zł (3% wartości gruntu). Opłaty nie aktualizowano od 2003 roku.

(...) ⁴⁹.

Użytkownik na dzień 31 grudnia 2015 roku zalegał z zapłatą w kwocie 2.869,81 zł (44,37 zł za 2014 rok oraz 2.825,44 zł za 2015 rok) wpłat zaległości dokonano 2016 roku należne odsetki pobrano.

Opłata za 2016 rok została częściowo uregulowana w dniu 21 listopada 2016 roku w kwocie 61,26 zł oraz w dniu 21 grudnia 2016 roku w kwocie 2.000 zł.

Na zaległości z lat 2015-2016 Gmina Pajęczno uzyskała sądowe nakazy zapłaty w postępowaniu upominawczym. Na podstawie nakazu zapłaty z dnia 15 stycznia 2016 roku zasądzono od użytkownika koszty postępowania w kwocie 630 zł. Natomiast na podstawie nakazu zapłaty z dnia 4 listopada 2016 roku zasądzono od użytkownika koszty postępowania w kwocie 947 zł.

Ustalenia kontroli:

W wyniku kontroli stwierdzono, że dochody z rocznych opłat z tytułu użytkowania wieczystego w 2016 roku były ewidencjonowane w księgach rachunkowych i wykazywane z sprawozdaniu Rb-27S w § 0470 zamiast w § 0550. Od dnia 1 stycznia 2016 roku na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2015 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2015 roku poz. 931) nadano nowe brzmienie załącznikowi nr 3 tj. klasyfikacji paragrafów dochodów, przychodów i środków, w którym to dotychczas obowiązujący § 0470 został podzielony na dwa § 0470 – wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebność i § 0550 – wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego.

Zaległości z tytułu wpływów z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości

---

⁴⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zaległości według sprawozdania Rb-27S sporządzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosły **4.547,55 zł**, a na dzień 30 września 2016 rok – 6.094,12 zł. Takie same dane wynikały z ewidencji analitycznej, prowadzonej według poszczególnych użytkowników.

Kontrolą objęto zaległości dotyczące dwóch użytkowników, opisanych powyżej (według zestawienia zaległości, dwaj ww. użytkownicy zalegali na dzień 31 grudnia 2015 roku z zapłatą opłaty w kwocie 3.729,69 zł, a na dzień 30 września 2016 roku z zapłatą opłaty w kwocie 5.436,87 zł), oraz dwóch innych użytkowników:

- (...) ⁵⁰ – opłata w kwocie 157,50 zł za użytkowanie wieczyste działki nr 4384 o pow. 816 m². Na dzień 31 grudnia 2015 roku użytkownik zalegał z opłatą za 2015 rok, wpłaty dokonano w dniu 18 stycznia 2016 roku, z wpłaty potrącono odsetki w kwocie 10,05 zł. Na dzień 30 września użytkownik zalegał z opłatą za 2015 rok w kwocie 10,05 zł oraz za 2016 rok w kwocie 157,50 zł. W dniu 12 maja 2016 roku skierowano do użytkownika wezwanie do zapłaty, jednak pismo zostało zwrócone do urzędu z adnotacją, że adresat zmarł.
- (...) ⁵¹ – opłata w kwocie 153,70 zł za użytkowanie wieczyste działki nr 4017 o pow. 792 m². Na dzień 31 grudnia 2015 roku użytkownik zalegał z opłatą za 2014 rok. W 2014 użytkowanie zostało przekształcone w prawo własności. Wezwanie do zapłaty wysłano w dniu 22 grudnia 2016 roku. W dniu 28 grudnia 2016 roku dokonano wpłaty zaległości wraz z należnymi odsetkami i kosztami wezwania.

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

2014 rok			2015 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
266.064	264.064	306.717,94	329.905	329.905	263.894,60

Zestawienie nieruchomości oddanych w najem lub dzierżawę w latach 2015 – I półrocze 2016 stanowi załącznik nr 25 do protokołu kontroli.

Rada Miejska w Pajęcznie uchwałą nr 257/XXXI/09 z dnia 29 grudnia 2009 roku określiła zasady wydzierżawiania lub najmu nieruchomości na czas dłuższy niż 3 lata i na czas nieoznaczony. Zasady te zostały zawarte w rozdziale 4 tej uchwały.

Zgodnie z § 9 Rada określiła zasady wydzierżawiania oraz wynajmowania nieruchomości przez Burmistrza na okres dłuższy niż 3 lata, a także w przypadku gdy po umowie

⁵⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 1 ww. uchwały zawarcie umowy najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, której przedmiotem jest nieruchomość pozostająca we władaniu Gminy następuje po przeprowadzeniu przetargu. Jeżeli pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, przeprowadza się drugi przetarg, w którym cenę wywoławczą stawki czynszu można obniżyć, jednak nie więcej niż o 50%;

Rada wyraziła zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umów najmu lub dzierżawy na czas dłuższy niż 3 lata tylko w przypadkach określonych w ustawie (zmiana wprowadzona w dniu 5 marca 2010 roku uchwałą nr 278/XXXII/10).

a) na rzecz osoby, która korzystała jako ostatnia z nieruchomości na podstawie umowy najmu lub dzierżawy przez okres co najmniej 3 lat, pod warunkiem zadeklarowania zamiaru zawarcia kolejnej umowy dzierżawy co najmniej 3 miesiące przed upływem terminu obowiązywania poprzedniej umowy,

b) na cel urządzenia ogródków przydomowych,

c) w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej lub jej części stanowiącej własność, oddanej w użytkowanie wieczyste, dzierżawę, najem lub użytkowanie wieczyste,

d) na cele prowadzenia działalności niezarobkowej, charytatywnej, kulturalnej i oświatowej,

e) na rzecz klubów i stowarzyszeń sportowych,

f) na rzecz następcy prawnego właściciela gospodarstwa rolnego, który co najmniej 3 lata przed przekazaniem gospodarstwa był dzierżawcą tych gruntów.

Ww. przesłanki dotyczące zastosowania trybu bezprzetargowego wydzierżawiania nieruchomości zostały zmienione uchwałą nr 278/XXXII/10 z dnia 5 marca 2010 roku w następujący sposób: zwolnienie z obowiązku przeprowadzania przetargu może nastąpić w przypadkach określonych w ustawie”.

Rada ponadto postanowiła, że zawieranie umów najmu i dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 10 lat oraz na czas nieoznaczony, wymaga podjęcia uchwały przez Radę.

Rada również wyraziła zgodę na zawieranie kolejnej umowy dzierżawy lub najmu, gdy po umowie zawartej na czas do 3 lat strony zawierają kolejną umowę do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość pod warunkiem gdy, strona wywiązywała się z postanowień poprzedniej umowy.

W zarządzeniu Burmistrza nr 45/15 z dnia 21 maja 2015 roku ustalono stawki czynszu dzierżawnego nieruchomości stanowiących własność Gminy Pajęczno. Zarządzenie to było poprzedzone zarządzeniem nr 82/11 z dnia 24 listopada 2011 roku.

W 2015 i w III kwartałach 2016 roku zawarto 38 umów najmu i dzierżawy. Przyjęta próba do kontroli obejmowała 10 umów spośród umów zawartych w ww. okresie.

Analizie poddano opłaty za najem lokali użytkowych i dzierżawę gruntów, stanowiących własność Gminy i Miasta Pajęczno na podstawie niżej zawartych umów najmu/dzierżawy:

- 1) Umowa dzierżawy z dnia 30 kwietnia 2015 roku zawarta z Cementownią WARTA S.A. Ze strony Gminy umowę podpisał Burmistrz. Przedmiotem umowy jest dzierżawa działki nr 185 o pow. 1,08 ha na potrzeby działalności statutowej wykorzystywane będzie 0,35 ha, a pozostała część 0,73 ha będzie użytkowana rolniczo. W umowie określono wysokość czynszu za część zajętą na prowadzenie działalności 1.831,08 zł + VAT, a za część użytkowaną rolniczo na kwotę 152,76 zł,

płatny do 30 września każdego roku. Wynajmujący określił, że czynsz podlega corocznej waloryzacji o wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu następnym po jego ogłoszeniu przez Prezesa GUS bez potrzeby zawierania aneksu. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 1 maja 2015 roku do dnia 30 kwietnia 2018 roku.

Umowa zawierała zapis, że w pierwszym roku dzierżawy czynsz dzierżawny jest ustalony proporcjonalnie do czasu trwania umowy tj. 1.220,72 + VAT z tytułu działalności i 101,84 zł z tytułu części użytkowanej rolniczo.

Aneksem nr 1 z dnia 31 grudnia 2015 roku ustalono, że od dnia 1 stycznia 2016 roku działka w całości będzie wykorzystywana na cele działalności statutowej, a czynsz z tytułu dzierżawy będzie wynosił 5.400 zł + VAT, a także zmieniono termin płatności czynszu na 31 marca każdego roku. Wg ustnych wyjaśnień pracownika Referatu Nadzoru Komunalnego, Gospodarowania Nieruchomościami Gminy, Ochrony Środowiska i Rolnictwa powyższy aneks nigdy nie wszedł w życie z uwagi na zapisy w miejscowym planu zagospodarowania przestrzennego niepozwalające na przeznaczenie działki nr 185 w całości na cele statutowe Cementowni. Pracownik, który wcześniej zajmował się umowami dzierżawy przez nieuwagę pozostawił wszystkie egzemplarze przedmiotowego aneksu w teczce dzierżawcy. Zatem czynsz za 2016 roku powstała na poziomie określonym w umowie.

Powyższa umowa była kolejną umową dzierżawy.

Wpłata za 2015 rok w kwocie 101,84 zł z tytułu dzierżawy części wykorzystywanych rolniczo oraz za dzierżawę części wykorzystywanych na działalność w kwocie 1.220,72 zł + VAT 280,77 zł została dokonana w dniu 30 września 2015 roku.

Wpłata 2016 rok w kwocie 152,76 zł z tytułu dzierżawy części wykorzystywanych rolniczo oraz za dzierżawę części wykorzystywanych na działalność w kwocie 1.831,08 zł + VAT 421,15 zł została dokonana w dniu 29 września 2016 roku. Powyższa działka została sprzedana w grudniu 2016 roku na rzecz dzierżawcy. Odpisu należności za 9 dni grudnia dokonano w kwocie 3,71 zł z tytułu dzierżawy części wykorzystywanych rolniczo oraz w kwocie 60,63 zł. Odpis został dokonany pod datą 31 grudnia 2016 roku.

- 2) Umowa dzierżawy z dnia 24 listopada 2015 roku zawarta z Cementownią WARTA S.A. Ze strony Gminy umowę podpisał Burmistrz. Przedmiotem umowy jest dzierżawa działek nr 900 o pow. 0,55 ha (w tym na potrzeby statutowe 0,0570, użytkowanie rolnicze 0,4930) i nr 2989 o pow. 0,26 ha (na potrzeby działalności statutowej wykorzystywane będzie 0,12 ha, a pozostała część 0,14 ha będzie użytkowana rolniczo). W umowie określono wysokość czynszu za część zajętą na prowadzenie działalności 1.200 zł + VAT, a za część użytkowaną rolniczo na kwotę 126,60 zł, płatny do 30 września każdego roku. Wynajmujący określił, że czynsz polega corocznej waloryzacji o wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu następnym po jego ogłoszeniu przez Prezesa GUS bez potrzeby zawierania aneksu. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 1 grudnia 2015 roku do dnia 30 listopada 2018 roku.

Umowa zawierała zapis, że w pierwszym roku dzierżawy czynsz dzierżawny jest ustalony proporcjonalnie do czasu trwania umowy tj. 100 + VAT z tytułu działalności i 10,55 zł z tytułu części użytkowanej rolniczo.

Ww. działki były przedmiotem przedwstępnej umowy sprzedaży zawartej w dniu 16 marca 2015 roku (Rep. A 1599/2015 sprzedaż opisana w punkcie dotyczącym sprzedaży nieruchomości). W dniu 12 maja 2016 roku zawarto umowę sprzedaży działki nr 2989 – Rep. A 2379/2016.

Aneks nr 1 z dnia 12 maja 2016 roku ustalono, że od dnia 13 maja 2016 roku dzierżawiona będzie tylko działka nr 900, a czynsz z tytułu dzierżawy będzie wynosił 384 zł + VAT od części przeznaczonych na działalność oraz 100 zł od gruntów użytkowanych rolniczo, a także zmieniono termin płatności czynszu na 31 marca każdego roku.

Wpłata za 2015 rok w kwocie 10,55 zł z tytułu dzierżawy części wykorzystywanych rolniczo oraz za dzierżawę części wykorzystywanych na działalność w kwocie 100 zł + VAT 23 zł została dokonana w dniu 16 grudnia 2015 roku.

Wpłata za 2016 rok w kwocie 126,60 zł z tytułu dzierżawy części wykorzystywanych rolniczo oraz za dzierżawę części wykorzystywanych na działalność w kwocie 1.476 zł została dokonana w dniu 29 września 2016 roku. W dniu 16 listopada 2016 roku dokonano odpisu należności w związku ze sprzedażą działki nr 2989 w kwocie 536,80 zł (łącznie). Zwrotu nadpłaconego czynszu dokonano w dniu 24 listopada 2016 roku.

- 3) Umowa najmu z dnia 24 listopada 2015 roku zawarta z BestCars Karol Zdunek. Przedmiotem najmu jest lokal położony w budynku byłego Domu Kultury w Jankach, na parterze o powierzchni 59,41 m² na cele handlowe. W umowie określono wysokość czynszu na 300 zł + 23%, płatny do 15 każdego miesiąca. Wynajmujący określił, że czynsz polega corocznej waloryzacji o wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu następnym po jego ogłoszeniu przez Prezesa GUS bez potrzeby zawierania aneksu. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 1 grudnia 2015 roku do dnia 30 listopada 2018 roku.

W dniu 21 marca 2016 roku najemca zwrócił się z prośbą o rozwiązanie umowy najmu z dniem 31 marca 2016 roku. Burmistrz przychylił się do tej prośby.

Z załącznika nr 1 do zarządzenia Burmistrza nr 45/15 z dnia 21 maja 2015 roku wynikało, że stawki czynszu za lokale użytkowe w zależności od miejsca położenia stanu technicznego o przeznaczenia lokalu wynoszą 10-30 zł za m-c.

Ponadto z zarządzenia wynikało, że stawki czynszowe stosuje się jako stawki wyjściowe minimalne do negocjacji w przypadku wpływu więcej niż jednej oferty wydzierżawiania nieruchomości gruntowej w trybie bezprzetargowym oraz jako stawki wywoławcze w przypadku przetargów na dzierżawę.

Kontrolujące stwierdziły, że stawka czynszu ustalona dla ww. lokalu była niezgodna z zarządzeniem Burmistrza w tej sprawie. Kontrolujące dokonały następujących obliczeń: 300 zł : 59,41 m² = 5,05 zł/m². Z obliczeń wynikało, że stawka przyjęta za 1 m² była o połowę niższa niż minimalna stawka wynikająca z zarządzenia nr 45/15 - tj. 10 zł.

Wpłaty należnego czynszu za miesiące I, II, III 2016 roku w kwocie 369 zł dzierżawca dokonał w dniach 11 stycznia, 16 lutego i 23 marca 2016 roku - **tj. 8 po ustalonym terminie.**

Budynek i grunt opodatkowany podatkiem od nieruchomości od 1 stycznia do 31 marca 2016 roku.

- 4) Umowa dzierżawy z dnia 1 września 2015 roku zawarta z (...) ⁵². Przedmiotem dzierżawy są działki rolne: nr 366 o pow. 0,26 ha, nr 370 o pow. 0,29 ha, nr 258 o pow. 0,1 ha, nr 285 o pow. 0,11 ha, nr 286 o pow. 0,1 ha, nr 247 o pow. 0,2 ha. W

---

⁵² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

umowie określono wysokość czynszu na 212 zł, płatny do 31 marca każdego roku. Wynajmujący określił, że czynsz polega corocznej waloryzacji o wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu następnym po jego ogłoszeniu przez Prezesa GUS bez potrzeby zawierania aneksu. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 1 września 2015 roku do dnia 31 sierpnia 2018 roku.

Umowa zawierała zapis, że w pierwszym roku dzierżawy czynsz dzierżawny jest ustalony proporcjonalnie do czasu trwania umowy tj. 70,67 zł i płatny do 31 marca 2016 roku wraz z waloryzowanym czynszem za 2016 rok.

Powyższa umowa była kolejną umową dzierżawy.

Wpłaty należnego czynszu za 2015 i 2016 rok w kwocie 282,67 zł dzierżawca dokonał 21 kwietnia 2016 roku, **tj. 21 po ustalonym terminie.**

- 5) Umowa dzierżawy z dnia 20 kwietnia 2015 roku zawarta z (...) ⁵³. Przedmiotem dzierżawy są działki rolne: nr 84 o pow. 0,5 ha, nr 276/1 o pow. 0,13 ha, nr 284 o pow. 0,2 ha, nr 274 o pow. 0,1 ha, nr 275 o pow. 0,07 ha, nr 271 o pow. 0,15 ha, nr 293 o pow. 0,2 ha, nr 294 o pow. 0,14 ha, nr 295 o pow. 0,13 ha. W umowie określono wysokość czynszu na 324 zł, płatny do 30 września każdego roku. Wynajmujący określił, że czynsz polega corocznej waloryzacji o wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu następnym po jego ogłoszeniu przez Prezesa GUS bez potrzeby zawierania aneksu. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 20 kwietnia 2015 roku do dnia 19 kwietnia 2018 roku.

Umowa zawierała zapis, że w pierwszym roku dzierżawy czynsz dzierżawny jest ustalony proporcjonalnie do czasu trwania umowy tj. 229,02 zł i płatny do 30 września 2015 roku.

Powyższa umowa była kolejną umową dzierżawy.

Wpłaty należnego czynszu za 2016 rok w kwocie 324 zł dzierżawca dokonał 30 września 2016 roku.

- 6) Umowa dzierżawy z dnia 31 maja 2016 roku zawarta z (...) ⁵⁴. Przedmiotem dzierżawy są działki rolne: nr 25 o pow. 0,53 ha, nr 864 o pow. 0,21 ha, nr 186 o pow. 0,12 ha (w tym 0,04 nieużytki), dzierżawa dotyczyła gruntów o powierzchni 0,82 ha. W umowie określono wysokość czynszu na 164 zł, płatny do 31 marca każdego roku. Wynajmujący określił, że czynsz polega corocznej waloryzacji o wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu następnym po jego ogłoszeniu przez Prezesa GUS bez potrzeby zawierania aneksu. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 1 czerwca 2016 roku do dnia 31 maja 2019 roku.

Umowa zawierała zapis, że w pierwszym roku dzierżawy czynsz dzierżawny jest ustalony proporcjonalnie do czasu trwania umowy tj. 95,67 zł i płatny do 15 września 2016 roku.

---

⁵³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Powyższa umowa była kolejną umową dzierżawy.

Z tytułu niniejszej umowy dzierżawca dokonał wpłaty w kwocie 90,14 zł w dniu 20 września 2016 roku, **tj. 5 po ustalonym terminie**. Pozostało do zapłaty 5,53 zł.

- 7) Umowa dzierżawy z dnia 31 maja 2016 roku zawarta z (...) ⁵⁵. Przedmiotem dzierżawy są działki rolne: nr 562 o pow. 1,22 ha, nr 779 o pow. 1,13 ha (w tym 0,58 ha użytki leśne), nr 864 o pow. 0,21 ha, dzierżawa dotyczyła gruntów o powierzchni rolnych 1,98 ha. W umowie określono wysokość czynszu na 396 zł, płatny do 31 marca każdego roku. Wynajmujący określił, że czynsz polega corocznej waloryzacji o wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu następnym po jego ogłoszeniu przez Prezesa GUS bez potrzeby zawierania aneksu. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 1 czerwca 2016 roku do dnia 31 maja 2019 roku.

Umowa zawierała zapis, że w pierwszym roku dzierżawy czynsz dzierżawny jest ustalony proporcjonalnie do czasu trwania umowy tj. 231 zł i płatny do 15 września 2016 roku.

Powyższa umowa była kolejną umową dzierżawy.

Wpłaty należnego czynszu za 2016 rok w kwocie 231 zł dzierżawca dokonał 27 września 2016 roku, **tj. 12 dni po terminie**.

- 8) Umowa dzierżawy z dnia 1 kwietnia 2016 roku zawarta z (...) ⁵⁶. Przedmiotem dzierżawy są działki rolne: nr 449 o pow. 0,91 ha (w tym 0,03 nieużytki), nr 842 o pow. 0,19 ha dzierżawa dotyczyła gruntów o powierzchni 1,07 ha. W umowie określono wysokość czynszu na 216 zł, płatny do 31 marca każdego roku. Wynajmujący określił, że czynsz polega corocznej waloryzacji o wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu następnym po jego ogłoszeniu przez Prezesa GUS bez potrzeby zawierania aneksu. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 1 kwietnia 2016 roku do dnia 31 marca 2019 roku.

Umowa zawierała zapis, że w pierwszym roku dzierżawy czynsz dzierżawny jest ustalony proporcjonalnie do czasu trwania umowy tj. 162 zł i płatny do 15 maja 2016 roku.

Wpłaty należnego czynszu za 2016 rok w kwocie 162 zł dzierżawca dokonał 4 maja 2016 roku.

- 9) Umowa dzierżawy z dnia 12 kwietnia 2016 roku zawarta z PHU „Midako” Włodzimierz Mielczarek. Przedmiotem dzierżawy jest pow. 40 m² z działki 4943 o pow. 0,0546 ha, na której znajduje się kiosk, stanowiący własność dzierżawcy. W umowie określono wysokość czynszu na 504,50 zł + VAT 23%, płatny do 15 każdego miesiąca. Wynajmujący określił, że czynsz polega corocznej waloryzacji o wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w miesiącu następnym po jego ogłoszeniu przez Prezesa GUS bez potrzeby zawierania

---

⁵⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

⁵⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

aneksu. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 14 kwietnia 2016 roku do dnia 13 kwietnia 2019 roku.

Powyższa umowa była kolejną umową dzierżawy. Grunt opodatkowany podatkiem od nieruchomości.

Wpłaty należnego czynszu za poszczególne miesiące 2016 roku w kwocie 620,54 zł dzierżawca dokonał w terminie.

- 10) Umowa dzierżawy z dnia 20 lipca 2015 roku zawarta z CONCEPT PRO sp. z o.o. Ze strony Gminy i Miasta umowę podpisał Burmistrz. Przedmiotem umowy jest dzierżawa działki o nr 4444/172 o pow. 0,1404 ha, oraz działki o nr 3841/9 o pow. 0,0990 ha. Wyzierżawiający oddał w dzierżawę ww. nieruchomości z przeznaczeniem na prowadzenie działalności eksploatacji instalacji wytwarzania gorącej wody na cele ciepłownicze. Przedmiot dzierżawy obejmuje również budynki kotłowni o łącznej powierzchni 691,30 m² oraz sieć ciepłowniczą wg wykazu stanowiącego załącznik do umowy. Umowę zawarto na czas oznaczony, tj. 10 lat od dnia 31 lipca 2015 roku. Ustalono czynsz dzierżawny na kwotę 5.100,00 zł + VAT 23% miesięcznie, płatny z dołu na podstawie faktury w terminie 14 dni od doręczenia faktury. Strony w umowie zawarły szczegółowe regulacje dotyczące modernizacji kotłowni.

W dniu 24 czerwca 2015 roku Rada Miejska uchwałą nr 67/VII/15 wyraziła zgodę na zawarcie przez Burmistrza umowy w trybie bezprzetargowym na okres 10 lat na dzierżawę budynków kotłowni położonych na działce 4444/172 i 3841/9 wraz z siecią ciepłowniczą z uwagi na realizację na wskazanym gruncie budowy i modernizacji urządzeń infrastruktury wewnętrznej i przesyłu ciepła w obrębie wydzierżawionych budynków wraz z obowiązkiem realizowania dostaw energii cieplnej do mieszkańców i innych odbiorców miasta i gminy Pajęczno. Jako podstawę prawną uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W dniu 26 czerwca 2015 roku sporządzono wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Wykaz miał być wywieszony w okresie od 26 czerwca do 17 lipca 2015 roku na tablicy ogłoszeń w Urzędzie. W wykazie określono, że przedmiotem dzierżawy są budynki o łącznej pow. 691 m² położone na działkach 4444/172 i 3841/9 oraz sieci ciepłownicze wraz z liniami przesyłowymi o dł. 4.377 mb. W wykazie określono, że dzierżawa jest na okres 10 lat, a stawka za dzierżawę wynosi 1 zł za m² i 1 zł za mb.

W aktach znajdowała się oferta spółki CONCEPT PRO z dnia 15 lipca 2015 roku skierowana do Burmistrza. Z przedstawionej oferty wynikało, że spółka proponuje czynsz w wysokości 5.100 zł + VAT miesięcznie za dzierżawę nieruchomości oraz 54 zł + VAT za 1 GJ dostarczonej energii cieplnej.

Umowa dzierżawy z dnia 20 lipca 2015 roku zawierała w § 2 następujący zapis: „wyzierżawiający oddaje Dzierżawcy w dzierżawę wyżej opisane nieruchomości z przeznaczeniem na prowadzenie przez Dzierżawcę na rzecz Społeczności Gminy Pajęczno działalności eksploatacji instalacji wytwarzania gorącej wody na cele ciepłownicze zgodnie z treścią Umowy Dostawy energii cieplnej.”

Kontrolujące ustaliły, że działalność polegająca na „wytwarzaniu gorącej wody na cele ciepłownicze” na rzecz „społeczności gminy Pajęczno” stanowi wykonywanie zadań o charakterze użyteczności publicznej mieszczących się w pojęciu gospodarki komunalnej, o której jest mowa w art. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej (t.j. Dz. U. z 2016 roku poz. 573 ze zm.). Artykuł 1 stanowi, że ustawa określa zasady i formy gospodarki komunalnej

jednostek samorządu terytorialnego, polegające na wykonywaniu przez te jednostki zadań własnych, w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Gospodarka komunalna obejmuje w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

W art. 1 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej prawodawca stwierdza, że gospodarka komunalna polega na wykonywaniu przez jednostki samorządu terytorialnego zadań własnych w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Wypowiadając tego rodzaju stwierdzenie, ustawodawca w sposób jednoznaczny zdeterminował zarówno przedmiot (cel) gospodarki komunalnej, jej podmioty, jak też charakter działalności, która może być określana tym mianem. I tak, w sensie przedmiotowym gospodarka komunalna jest równoznaczna z wykonywaniem zadań własnych spoczywających na jednostkach samorządu terytorialnego i ukierunkowanych na zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Zaspokajanie tych potrzeb jest istotą wszystkich zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego (cyt.za: Marek Szydło, Ustawa o gospodarce komunalnej, Oficyna 2008, komentarz do art. 1 ustawy o gospodarce komunalnej).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego (jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej) postanawiają o:

- 1) wyborze sposobu prowadzenia i form gospodarki komunalnej;
- 2) wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego.

Kontrolującym nie przedłożono uchwały Rady Miejskiej określającej sposób prowadzenia i formy gospodarki komunalnej, o którym jest mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej.

Ponadto zgodnie z art. 3 ww. ustawy jednostki samorządu terytorialnego w drodze umowy mogą powierzać wykonywanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, 1807 i 1860) oraz przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870) na zasadach ogólnych albo w trybie przepisów:

- 1) ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 696 i 1777 oraz z 2016 r. poz. 1920);
- 2) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817);
- 4) ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1867 i 1920);
- 5) ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. poz. 1920).

W chwili zawierania umowy przepis ten brzmiał następująco: Jednostki samorządu terytorialnego w drodze umowy mogą powierzać wykonywanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), w trybie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie

publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100 oraz z 2010 r. Nr 106, poz. 675), przepisów ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101, z późn. zm.), przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.), przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536) i ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13) albo na zasadach ogólnych.

Z powyższego przepisu wynika, że powierzenie wykonywania zadań z zakresu gospodarki komunalnej osobom prawnym powinno być dokonane na zasadach ogólnych określonych w ustawie o finansach publicznych (tj. na podstawie umów cywilnoprawnych), lecz z uwzględnieniem powyżej wymienionych przepisów szczególnych stosownie do rodzaju działalności, która ma zostać powierzona. Oznacza to również, że jeśli np. powierzenie zadania powinno się odbyć na podstawie ustawy o pożytku i wolontariacie, to w tym zakresie powinien zostać zastosowany tryb wynikający z tej ustawy, a jeśli powierzenie powinno się odbyć na podstawie ustawy o koncesji na roboty budowlane, to w tym zakresie powinien zostać zastosowany tryb wynikający z tej ustawy.

Uwzględniając założenia umowy dzierżawy z dnia 20 lipca 2015 roku należy stwierdzić, iż przy jej zawieraniu powinny znaleźć zastosowanie przepisy ustawy z dnia 9 stycznia 2009 roku o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. nr 19, poz. 101 ze zm.). Art. 1 ust. 1 ww. ustawy stanowi, iż ustawa o koncesji określa zasady i tryb zawierania umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz środki ochrony prawnej. Zgodnie z ust. 2 ww. artykułu, koncesjonariusz na podstawie umowy koncesji zawieranej z koncesjodawcą zobowiązuje się do wykonania przedmiotu koncesji za wynagrodzeniem, które stanowi w przypadku:

- koncesji na roboty budowlane - wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego, w tym do pobierania pożytków, albo takie prawo wraz z płatnością koncesjodawcy,
- koncesji na usługi - wyłącznie prawo do wykonywania usług, w tym pobierania pożytków, albo takie prawo wraz z płatnością koncesjodawcy.

W myśl art. 1 ust. 3 ww. ustawy płatność koncesjodawcy na rzecz koncesjonariusza nie może prowadzić do odzyskania całości związanych z wykonywaniem koncesji nakładów poniesionych przez koncesjonariusza. Koncesjonariusz ponosi w zasadniczej części ryzyko ekonomiczne wykonywania koncesji.

Zatem zasadniczym kryterium wyznaczającym ramy koncesji jest sposób wynagradzania koncesjonariusza i związane z tym ryzyko ekonomiczne.

„Koncesja jest swego rodzaju zamówieniem publicznym, wiąże się bowiem z powierzaniem wykonania zadania publicznego podmiotowi trzeciemu. Różnica pomiędzy zamówieniem publicznym a koncesją sprowadza się do trzech podstawowych elementów:

- sposobu realizacji,
- zakresu ryzyka ponoszonego przez strony,
- charakteru wynagrodzenia wykonawcy.

Orzecznictwo ETS (sprawa C-324/98 Telaustria, postanowienie C-358/00 Buchhandler) wskazuje na podstawową różnicę pomiędzy koncesją a zamówieniem publicznym, polegającą na możliwości ustalenia wynagrodzenia za realizację zadania w drodze koncesji. Może nim być możliwość eksploatacji (wykorzystywania) przedmiotu koncesji w zamian za pobieranie opłat. Wynagrodzenie poprzez opłaty wnoszone przez osoby

korzystające z danej usługi oznacza przejęcie przez koncesjonariusza ryzyka wykonywania danych usług, co stanowi cechę charakterystyczną koncesji. Eliminacja elementu ryzyka oznacza, że dany stosunek prawny nie może być zakwalifikowany jako umowa koncesji i bez znaczenia jest odmienna definicja tej umowy w porządku prawnym państwa członkowskiego"(cyt.za: L. Lipiec – Warzecha, Ustawa o koncesji na roboty budowlane lub usługi. Komentarz, LEX/El. 2012, nr 8698 – komentarz do art. 1 ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi).

Obecnie w powyższym zakresie obowiązuje ustawa z dnia 21 października 2016 roku o umowie koncesji na roboty budowlane i usługi (Dz. U. z 2016 roku poz. 1920). Powyżej przytoczone uregulowania zostały teraz zawarte w art. 3 tej ustawy.

Przedmiotowa umowa dzierżawy zawiera cechy umowy koncesji poprzez oddanie w dzierżawę nieruchomości oraz sieci ciepłowniczej wraz z węzłami ciepłowniczymi z obowiązkiem zapewnienia dostaw energii cieplnej na podstawie odrębnych umów zawartych pomiędzy Dzierżawcą, a odbiorcami, a także obowiązkiem modernizacji sieci ciepłowniczej oraz możliwością jej rozbudowy, a ponadto:

- Dzierżawca zobowiązał się do dostarczania ciepła w postaci gorącej wody na rzecz poszczególnych odbiorców na terenie Miasta i Gminy Pajęczno, którzy zobowiązani będą odbierać po podpisaniu z dzierżawcą umowy dostawy ciepła na warunkach w tych umowach określonych. Dostarczanie i odbiór ciepła oraz rozliczenie z tego tytułu odbywać się będzie na warunkach określonych w ustawie prawo energetyczne, ustawie Kodeks cywilny i umowie dostaw energii cieplnej (§ 4 pkt 1).
- Dzierżawca zagwarantował, że jednoskładnikowa cena dostaw energii cieplnej dla odbiorców będzie nie większa niż 54 zł/GJ oraz że w okresie obowiązywania niniejszej umowy zmiany cen będą następowały wyłącznie proporcjonalnie do cen surowców oraz wielkości poniesionych nakładów inwestycyjnych nie częściej niż raz w roku po przeprowadzonych uzgodnieniach pisemnych między stronami (pkt. 5 postanowień wstępnych). Strony przyjęły że przewidywane zapotrzebowanie Miasta na energię ciepłą wynosi ok. 30.000 GJ rocznie.
- Dzierżawca zobowiązał się do modernizacji i eksploatacji instalacji wytwarzania gorącej wody na cele ciepłownicze należącej do wydzierżawiającego (zwanej dalej instalacją), która to modernizacja zostanie dokonana poprzez ustawienie kotłów wodnych spalających miał węglowy lub inne paliwa usytuowanych na uzgodnionym miejscu kotłowni (§ 3 ust. 1). Koszty wykonawstwa (przystosowania) instalacji ponosi dzierżawca. Zainstalowane przez dzierżawcę urządzenia są i pozostają własnością dzierżawcy (§ 3 ust. 4). Po zakończeniu umowy dzierżawca zobowiązany będzie do przywrócenia przedmiotu dzierżawy do stanu poprzedniego, a wszelkie urządzenia (w tym kotły wodne oraz inne elementy) zamontowane przez Dzierżawcę w celu przystosowania instalacji zostaną zdemontowane oraz usunięte z przedmiotu dzierżawy w terminie 14 dni od daty zakończenia umowy (§ 3 ust. 7). Wydzierżawiający akceptuje, że kotły wodne spalające miał węglowy ani żadne z urządzeń oraz innych elementów dzierżawcy nie będzie stanowił nakładów na przedmiot dzierżawy i nie przejdzie na własność wydzierżawiającego w chwili zakończenia umowy (§ 3 ust. 8).
- Dzierżawca zobowiązał się że w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczy przedmiot dzierżawy wraz z sieciami i węzłami ciepłowniczymi, urządzeniami oraz sprzętem mechanicznym znajdującym się w budynkach kotłowni jak i poza tymi budynkami od odpowiedzialności cywilnej oraz ognia i innych zdarzeń losowych (§6 lit. m).
- Wydzierżawiający wyraził zgodę na dokonanie przez dzierżawcę prac adaptacyjnych użytkowanych budynków i działek na cele związane z budową i

eksploatacją kotłowni miałowej. Prace adaptacyjne realizowane będą własnym staraniem i na własny koszt przez Dzierżawcę (§ 9).

Wymienione zapisy umowy dzierżawy świadczą o tym, że w tym przypadku mamy do czynienia oprócz klasycznej umowy dzierżawy z umową powierzenia zadania z zakresu gospodarki komunalnej osobie prawnej. Niewątpliwie bowiem dostarczanie ciepła na rzecz mieszkańców Gminy mieści się w katalogu zadań o charakterze użyteczności publicznej. Jak wcześniej wskazywano powierzenie zadań z zakresu gospodarki komunalnej w zakresie określonym przedmiotową umową powinno się odbyć poprzez wybór koncesjonariusza. Świadczą o tym zapisy umowy zawartej z spółką Concept Pro, z których wynika (powyżej przytoczone), że zostały spełnione trzy podstawowe przesłanki. Po pierwsze sposób realizacji tj. eksploatacji obiektów i budowli w celu zaspokajania potrzeb społeczności, który jest zbieżny z prowadzoną przez podmiot działalnością gospodarczą. Realizacja zadań użyteczności, w tym wypadku nie jest wykonywana ani przez Gminę, ani przez żadną z jej jednostek organizacyjnych czy nadzorowanych. Po drugie ponoszenie przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą całkowitego ryzyka związanego ze świadczonymi usługami, na co wskazuje ustalanie cen usług w uzgodnieniu z Gminą, tj. brak możliwości ustalenia cen wolnorynkowych, jak też wykonywanie montażu kotłów grzewczych, czy też innych nakładów na dzierżawione nieruchomości i budowle w całości finansowanych przez spółkę, które po zakończeniu nie stanowią nakładów poniesionych na przedmiot dzierżawy. Po trzecie specyficzny charakter wynagrodzenia podmiotu realizującego zadanie, które nie wynika z umowy zawartej pomiędzy tym podmiotem, a gminą, lecz umów zawartych z odbiorcami energii cieplnej i podmiotem świadczącym te usługi. Jednak wynagrodzenie to nie może być dowolnie kształtowane, o czym przesądza przedmiotowa umowa dzierżawy z dnia 20 lipca 2015 roku.

W świetle powyższych uwag kontrolujące zwracają uwagę na konieczność przeanalizowania sposobu powierzenia zadania polegającego na dostarczaniu energii cieplnej na rzecz społeczności Gminy Pajęczno.

Akta kontroli strony nr 1-24: kserokopia umowy zawartej w dniu 20 lipca 2015 roku ze spółką Concept Pro wraz z załącznikami, oferty ww. firmy z dnia 15 lipca 2015 roku, ogłoszenia Burmistrza Pajęczna z dnia 26 czerwca 2015 roku w sprawie sporządzenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę oraz uchwały nr 67/VII/15 z dnia 24 czerwca 2015 roku w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Burmistrza umowy dzierżawy.

W dokumentacji znajdował się operat szacunkowy określający wartość rynkową nieruchomości gruntowej 4444/172 o pow. 0,1404 ha oraz wartości odtworzeniowej części składowej działki 4444/172 budynku kotłowni przy ul. Przemysłowej oraz określający wartość rynkową nieruchomości gruntowej 3841/9 o pow. 0,0990 ha oraz wartości odtworzeniowej części składowej działki 3841/9 budynku kotłowni przy ul. Sienkiewicza. Z operatu wynikało, że wartość rynkowa działki nr 4444/172 wynosi 108.000 zł natomiast wartość odtworzeniowa budynku znajdującego się na niej wynosi 211.000 zł, natomiast wartość rynkowa działki 3841/9 wynosi 76.000 zł natomiast wartość odtworzeniowa budynku znajdującego się na niej wynosi 106.000 zł. Operat został sporządzony przez Jolantę Soberę w dniu 5 września 2015 roku.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowano pow. 691,3 m² zarówno gruntów jak i budynków.

Wpłaty należnego czynszu za poszczególne miesiące 2016 roku w kwocie 6.273,00 zł wniósł dzierżawca. Kontrolujące ustaliły, że terminem płatności określonym w ewidencji był 15 dzień miesiąca następnego, co było niezgodne z regulacjami zawartymi w umowie. Z umowy wynikało bowiem, że termin płatności upływa 14 dni po doręczeniu faktury. W dniu 21 listopada 2016 roku pracownik dokonał korekty

naliczonych odsetek za nieterminową regulację czynszu, a nadpłata w kwocie 165,92 zł została zwrócona w dniu 28 listopada 2016 roku na rachunek bankowy dzierżawcy.

Rozwiązanie umowy dzierżawy z firmą „Instalacje Basista” sp. j z Rybnika oraz „Atec” sp. z o.o. z Katowic

Powyżej opisana umowa dzierżawy była poprzedzona umową z dnia 7 lipca 2003 roku zawartą z konsorcjum firm „Instalacje Basista” sp. j z Rybnika oraz „Atec” sp. z o.o. z Katowic. Przedmiotem umowy dzierżawy były kotłownie przy ul. Wiśniowej, Przemysłowej, Sienkiewicza i 22 Lipca oraz linie przesyłowe umożliwiające przesyłanie ciepła. Umowa została zawarta na okres 3 lat tj. do 31 lipca 2006 roku. Aneks nr 1 przedłużono umowę o dalszy trzyletni okres tj. do 31 lipca 2009 roku. Aneks nr 2 zmieniony został dzierżawca z konsorcjum na spółkę jawną „Instalacje Basista”. W dniu 31 grudnia 2008 roku został sporządzony protokół zdawczo-odbiorczy, którym przekazano na rzecz Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno przeznaczone do likwidacji kotłownie na ulicy Wiśniowej i przy ulicy 22 Lipca. Aneks nr 3 przedłużono umowę na dalszy trzyletni tj. okres do dnia 31 lipca 2012 roku. Aneks nr 4 zmieniono zapis dotyczący własności kotłowni (wyłączono z zapisu 2 zlikwidowane kotłownie). Aneks nr 4 (błędny numer powinien być to aneks nr 5) przedłużono umowę na dalszy trzyletni tj. okres do dnia 31 lipca 2015 roku.

W 2014 roku Burmistrz dwukrotnie monitował dzierżawcę pisemnie, że mieszkańcy skarżą się na jakość świadczonych usług poprzez niedostosowanie czujników ciepła do warunków panujących na zewnątrz oraz uciążliwy dla mieszkańców dym z kotłowni uniemożliwiający im normalne korzystanie z lokali i balkonów. Burmistrz po bezskutecznym monitowaniu zwrócił się do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Sieradzu o przeprowadzenie kontroli w dzierżawionych kotłowniach. W dniu 16 lutego 2015 roku poinformowano Burmistrza, że WIOŚ nie stwierdził uchybień.

W dniach 20 lutego oraz 17 marca 2015 roku Burmistrz zwrócił się do dzierżawcy o przedstawienia nakładów poniesionych na kotłownie przy ul. Sienkiewicza i Przemysłowej wraz z ich amortyzacją w rozbiciu na poszczególne lata od 2003 do 2015 roku. W dokumentacji znajdowały się wydruki z ewidencji środków trwałych spółki Instalacje Basista oraz wydruk miesięcznych odpisów amortyzacyjnych za miesiąc luty 2015 roku wykonane w dniu 18 marca 2015 roku.

W dniu 14 maja 2015 roku Burmistrz skierował do spółki Instalacje Basista pismo informujące o zamiarze rozwiązania umowy z dniem 31 lipca 2015 roku (umowa była zawarta na czas oznaczony i przedłużona aneksem do tego dnia). Burmistrz wyjaśnił że zdaniem Organu przedmiot dzierżawy nie jest wykorzystywany w prawidłowy sposób oraz z zachowaniem należytej staranności, bo rodzi skargi i niezadowolone odbiorców. Jednocześnie prosząc o zaniechanie ewentualnych inwestycji oraz uregulowanie przez spółkę spraw związanych z umowami na dostarczenie ciepła zawartymi z poszczególnymi odbiorcami na terenie miasta Pajęczna.

W dniu 15 czerwca 2015 roku wystosowano oficjalne wypowiedzenie umowy dzierżawy z dnia 7 lipca 2003 roku, w którym szczegółowo opisano powody rozwiązania umowy. Pismo zostało doręczone w dniu 19 czerwca 2015 roku. W dniu 30 lipca 2015 roku sporządzono protokół zdawczo odbiorczy.

W dniu 14 września 2015 roku wpłynęło do Urzędu Miejskiego pismo od Kancelarii Adwokackiej Michał Zientek, w którym ww. adwokat działający w imieniu spółki jawnej Instalacje Basista wzywał Urząd do zapłaty na rzecz ww. spółki kwoty 308.269 zł stanowiącej niezamortyzowaną wartość nakładów poczynionych przez dzierżawcę na kotłownię oraz linie przesyłowe. Z wyliczenia wydatków poczynionych przez dzierżawcę w latach 2003-2015 wynikała kwota 1.541.345,28 zł. W związku tym spółka żądała zwrotu nakładów za okres 36 miesięcy, „kiedy nie znalazły pokrycia w użytku, a

zwiększoną wartością korzyści w chwili jej wydania". W załącznikach znajdowało się zestawienie wydatków za lata 2003-2015.

W dniu 28 września 2015 roku Burmistrz skierował pismo do ww. Kancelarii z wnioskiem o przedstawienie poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii faktur wymienionych w piśmie dokumentujących poniesione nakłady oraz wskazanie konkretnych miejsc, w których wymienione na fakturze pozycje zostały naniesione na przedmiot dzierżawy.

W dniu 8 października 2015 roku do Urzędu Miejskiego wpłynęło pismo wraz załączonymi kserokopiami faktur dokumentującymi zakup materiałów zamontowanych w przedmiocie dzierżawy.

Burmistrz skierował ponowne pismo w dniu 14 października 2015 roku o wskazanie miejsc w których wymienione na fakturach pozycje zostały naniesione na przedmiot dzierżawy oraz o wskazanie w przesłanej do Urzędu ewidencji środków trwałych nakładów poniesionych na przedmiot dzierżawy. Burmistrz podtrzymał ponadto stanowisko kwestionujące zasadność roszczeń i kwotę do zapłaty na rzecz dzierżawcy.

W dniu 29 czerwca 2016 roku Kancelaria Radców Prawnych Koza-Nessmann-Tajak-Mura działająca w imieniu spółki Instalacje Basista oraz Atec sp. z o.o. skierowała do Sądu Rejonowego w Sieradzu (Wydział V Gospodarczy) wniosek o zawiązekanie do próby ugodowej w sprawie o zapłatę kwoty 2.050.582,74 zł stanowiącej odszkodowanie z tytułu poniesionych nakładów oraz utraconych korzyści przez wnioskodawców w związku z wypowiedzeniem umowy zawartej między stronami.

W dniu 24 sierpnia 2016 roku wpłynęło do Urzędu Miejskiego wystosowane przez Sąd Rejonowy w Sieradzu wezwanie na 21 października 2016 roku w charakterze strony w sprawie z zawiązekania do próby ugodowej (sygn. Akt V GCo 95/16).

W dniu 7 września 2016 roku Burmistrz skierował do Sądu pismo, w którym poinformowano Sąd, że Gmina Pajęczno nie widzi możliwości zawarcia ugody.

Dalszych działań w tej sprawie Gmina Pajęczno nie podejmowała, jak też nie otrzymała innych pism od byłego dzierżawcy w sprawie roszczeń o jakie występowała spółka.

Ustalenia kontroli

- 1) **Oddając w najem lokale użytkowe, bądź w dzierżawę grunty na rzecz najemców/dzierżawców przyjętych jako próba kontroli jednostka nie zachowała procedury oddania nieruchomości w najem w zakresie obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.**
- 2) Przedłużono 7 umów dzierżawy nieruchomości, zawartych na kolejny okres do 3 lat. Zgodnie z § 9 ust 4 uchwały nr 257/XXXI/09 z dnia 29 grudnia 2009 roku Rada Miejska określiła, że wyraża się zgodę na zawieranie kolejnej umowy dzierżawy lub najmu, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejną umowę do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość pod warunkiem, gdy strona wywiązała się z postanowień poprzedniej umowy.
- 3) **W dwóch przypadkach zawarto z dzierżawcami umowy po raz pierwszy, a kontrolowana jednostka nie dochowała obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy wynikającego z art. 37 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (umowy z Best Cars Karol Zdunek i (...)⁵⁷).**

---

⁵⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z

- 4) Kontrolę terminowości wpłat czynszu przeprowadzono w odniesieniu do umów dzierżawy, wymienionych przez dzierżawców wymienionych w punktach od 1 do 10. Stwierdzono, że kwoty zapłaconego czynszu, odpowiadały stawkom czynszu określonym w umowach dzierżawy poza jednym przypadkiem, które poddano kontroli. W większości przypadków czynsze wnoszono terminowo. W sytuacji płatności czynszu po terminie naliczono odsetki za zwłokę.
- 4) W trakcie kontroli ustalono, że w jednym przypadku stawka czynszu nie odpowiadała stawce wynikającej z zarządzenia nr 45/15, co zostało powyżej opisane.**
- 5) W trakcie kontroli ustalono, że w 2016 roku nie dokonywano waloryzacji czynszu z uwagi na fakt, że średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłoszony przez Prezesa GUS uległ obniżeniu w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 99,1% (Mon. Pol. z 2016 r. poz. 73).

Zaległości z tytułu zawartych umów najmu/dzierżawy nieruchomości gminnych

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wystąpiły zaległości z tytułu najmu i dzierżawy na kwotę 36.431,80 zł, a na dzień 30 września 2016 roku na kwotę 33.846,88 zł. Takie też kwoty wykazano w rozdziale 70005 § 0750 w sprawozdaniach Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i do dnia 30 września 2016 roku.

W kwocie zaległości ujęto zaległe czynsze, natomiast wynikające z umów najmu lokali mieszkalnych zaległe opłaty za wodę, ścieki, wywóz nieczystości i energię elektryczną wykazano w § 069 – wpływy z różnych opłat.

Kontrolą objęto zaległości:

- (...) ⁵⁸ na kwotę 6.377,20 zł według stanu na dzień 30 września 2016 roku (zaległość dotyczyła czynszu za miesiące VI-IX 2016 roku). Do najemcy wysłano wezwania do zapłaty w dniach 15 czerwca, 4 sierpnia i 30 września 2016 roku na zaległości dotyczące 2016 roku. Zaległości zostały uregulowane wraz z należnymi odsetkami i kosztami wezwań w miesiącach październiku i listopadzie 2016 roku.
- BIG PROJEKT Ball Artur na kwotę 4.091,64 zł według stanu na dzień 30 września 2016 roku (zaległość dotyczyła czynszu za miesiące IV-IX 2016 roku). Do najemcy wysłano wezwania do zapłaty w dniach 4 sierpnia, 30 września i 16 listopada 2016 roku na zaległości dotyczące 2016 roku. Zaległości zostały uregulowane w dniu 29 listopada 2016 roku za należności od kwietnia do września 2016 roku.

Kontroli poddano 30,93% zaległości z tytułu umów najmu figurujących na kontach najemców na dzień 30 września 2016 roku.

---

dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

3. POZOSTAŁE DOCHODY

3.2. Inne dochody

Opłata adiacencka

Opłata adiacencka to opłata ustalona w związku ze wzrostem wartości nieruchomości spowodowanym budową urządzeń infrastruktury technicznej z udziałem środków Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, albo opłata ustalona w związku ze scaleniem i podziałem nieruchomości, a także podziałem nieruchomości.

Opłata adiacencka związana ze wzrostem wartości nieruchomości posiada swoje umocowanie w art. 143 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z ust. 1 art. 143 opłatę adiacencką stosuje się do nieruchomości bez względu na ich rodzaj i położenie, jeżeli urządzenia infrastruktury technicznej zostały wybudowane z udziałem środków Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, z wyłączeniem nieruchomości przeznaczonych w planie miejscowym na cele rolne i leśne, a w przypadku braku planu miejscowego do nieruchomości wykorzystywanych na cele rolne i leśne.

Natomiast stosownie do art. 143 ust. 2 ustawy przez budowę urządzeń infrastruktury technicznej rozumie się budowę drogi oraz wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych.

W art. 144 wskazano, że właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz gminy opłat adiacenckich. Powyższy przepis stosuje się także do użytkowników wieczystych nieruchomości gruntowych, którzy na podstawie odrębnych przepisów nie mają obowiązku wnoszenia opłat rocznych za użytkowanie wieczyste lub wnieśli, za zgodą właściwego organu, jednorazowo opłaty roczne za cały okres użytkowania wieczystego.

Komórką organizacyjną odpowiedzialną za prowadzenie postępowań w sprawach wydania decyzji określającej opłatę adiacencką jest Referat Planowania Przestrzennego i Inwestycji, kierowany przez Wandę Koperską.

Kontrolą objęto prawidłowość ustalenia opłaty adiacenckiej w związku ze wzrostem wartości nieruchomości spowodowanym budową urządzeń infrastruktury technicznej z udziałem środków Gminy i Miasta Pajęczno, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi oraz środków z budżetu Unii Europejskiej w miejscowości Sieniec.

Uchwałą nr 27/IV/07 z dnia 2 marca 2007 roku Rada Miejska w Pajęcznie ustaliła stawkę opłaty adiacenckiej w wysokości 40 % różnicy między wartością jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością nieruchomości po ich wybudowaniu. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 96 poz. 827 z dnia 11 kwietnia 2007 roku

Protokół zrealizowanej sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami został podpisany w dniu 30 września 2011 roku.

W aktach znajdowało się również potwierdzenie z dnia 26 października 2011 roku zawiadomienia o zakończeniu robót budowlanych przy budowie kanalizacji sanitarnej z przyłączami oraz dwóch pompowni ścieków i dwóch przyłączy energetycznych do

pompowni. Tym samym w dniu 26 października 2011 roku stworzona została techniczna możliwość podłączenia nieruchomości w Siedlcu do wybudowanej kanalizacji.

Operaty szacunkowe w 2013 roku zostały wykonane przez Mariolę Paśnik właścicielkę Biura Projektowego i Wycen Nieruchomości w Działoszynie, rzeczoznawcę majątkowego uprawnienia nr 1986.

Umowę z ww. przedsiębiorcą zawarto w dniu 12 lutego 2013 roku. Przedmiotem umowy było wykonanie operatów szacunkowych wzrostu wartości nieruchomości położonych na terenie miasta i gminy Pajęczno oraz wykonanie operatów szacunkowych wartości nieruchomości położonych na terenie miasta i gminy Pajęczno. Umowę zawarto na okres od 12 lutego do 31 grudnia 2013 roku.

Za wykonanie operatu szacunkowego określającego wzrost wartości:

- a) jednej działki ustalono cenę 90 zł netto, 20,70 zł VAT, 110,70 zł brutto,
- b) każdej następnej działki w tym samym terenie ustalono cenę netto 140 zł, VAT 32,20 zł, brutto 172,20 zł,
- c) jednej działki (działki o pow. mniejszej niż 0,15 ha) ustalono cenę netto 70 zł, 16,10 zł VAT, 86,10 zł brutto,
- d) każdej następnej działki w tym samym zleceniu (działki o pow. mniejszej niż 0,15 ha) ustalono cenę 140 zł netto, 32,20 zł VAT, 172,20 zł brutto.

Operaty szacunkowe w 2014 roku zostały wykonane przez Jolantę Soberę właścicielkę „Wycen Nieruchomości” w Pajęcznie, rzeczoznawcę majątkowego uprawnienia nr 5220.

Umowę nr V.272.4.1.2014 z ww. przedsiębiorcą zawarto w dniu 24 marca 2014 roku. Przedmiotem umowy było wykonanie operatów szacunkowych wzrostu wartości nieruchomości położonych na terenie miasta i gminy Pajęczno. Umowę zawarto na okres od 24 marca do 31 grudnia 2014 roku.

Za wykonanie operatu szacunkowego określającego wzrost wartości nieruchomości składającej się z:

- a) działki o pow. powyżej 0,1500 ha ustalono cenę 146,34 zł netto, 33,66 zł VAT, 180,00 zł brutto,
- b) działki o pow. poniżej 0,1500 ha ustalono cenę netto 146,34 zł, VAT 33,66 zł, brutto 180,00 zł,

Kontroli poddano 31 decyzji w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej wydanych w 2013 i 2014 roku w związku z wybudowaniem kanalizacji w miejscowości Sieniec.

Zestawienie decyzji objętych kontrolą oraz zestawienie decyzji umarzających postępowanie w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej objętych kontrolą stanowi załącznik nr 17 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli:

- postępowania w sprawie ustalenia opłat adiacenckich były wszczynane z urzędu poprzez doręczenie stronie zawiadomienia o wszczęciu postępowania;
- stronom zapewniono czynny udział w postępowaniu, stosownie do art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, strony zawiadamiano o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy (operatem szacunkowym);

- w aktach znajdowała się umowa użyczenia gruntu, zawarta w dniu 17 listopada 2010 roku z (...) ⁵⁹ właścicielem działki nr 161 o pow. 0,61 ha położonej w Siedlcu. Na podstawie umowy właściciel zobowiązał się do użyczenia ww. działki celem wybudowania na niej sieci kanalizacyjnej i przepompowni ścieków. Czynsz za dzierżawę ww. działki miał zostać uregulowany odrębną umową i miał być określony w wysokości pokrywającej koszty odbioru ścieków odprowadzanych przez właściciela nieruchomości do sieci kanalizacyjnej. **Ponadto inwestor w ramach rekompensaty za wyrażenie zgody na budowę przepompowni ścieków i sieci kanalizacyjnej miał odstąpić w przyszłości od naliczenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości działek 162 i 52. W aktach znajdowała się również notatka służbowa z dnia 17 marca 2014 roku sporządzona przez inspektora Łuksza Szczęsnego i Kierownika Referatu Planowania Przestrzennego i Inwestycji – Wandę Koperską, zgodnie z której treścią w związku z umową użyczenia z dnia 17 listopada 2010 roku odstąpiono od naliczenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości działek nr 162 i 52.**
- W aktach znajdowała się odręcznie napisana zgoda (...) ⁶⁰ z dnia 13 marca 2007 roku na lokalizację sieci i wykonanie robót z tym związanych na działce nr 169, której właścicielami są (...) ⁶¹ **w zamian za wyrażoną zgodę Gmina zobowiązuje się wykonać przykanalik do działki nr 56.** Działka 56 znajduje się po drugiej stronie drogi naprzeciwko działki 169. W aktach znajdowały się tylko mapki z planowaną kanalizacją na działce 169 i przykanalikiem na działce 56. **Brak decyzji o opłacie adiacenckiej.**

Kontrolujące wskazują, że przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami (regulujące ustalanie opłaty) nie przewidują możliwości zwolnienia od jej ponoszenia, a jedyną ulgą w uiszczeniu opłaty może polegać na rozłożeniu jej na raty roczne płatne do 10 lat. Taki sposób interpretacji potwierdza wyrok NSA z dnia 20 grudnia 2002 r., I SA 342/01, (M. Praw. 2003, nr 3, poz. 98). **Zatem odstąpienie od naliczenia opłaty adiacenckiej w ww. przypadkach stanowi naruszenie art. 143 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.**

Kserokopie: umowy użyczenia gruntu, zawarta w dniu 17 listopada 2010 roku z (...) ⁶² właścicielem działki nr 161 o pow. 0,61 ha położonej w Siedlcu, zgoda (...) ⁶³ z dnia 13 marca

⁵⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

2007 roku na lokalizację sieci i wykonanie robót z tym związanych na działce nr 169 stanowią akta kontroli strony nr 25-30

- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego został zatwierdzony uchwałą nr 102/XII/03 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 30 grudnia 2003 roku i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 34 poz. 345 z 14 lutego 2004 roku.
- **W przypadku 8 skontrolowanych postępowań o ustalenie opłaty adiacenckiej wydano decyzje dotyczące umorzenia postępowania, z uwagi na fakt, że działki są użytkowane rolniczo, a ich właściciele nie mają zamiaru ich zagospodarowania w inny sposób, w przeważającej mierze działki te były o szerokości nie przekraczającej 20 m (od 9 m do 17m), w związku z tym dokonanie na nich zabudowy byłoby znacznie utrudnione lub niemożliwe. W związku z powyższymi przesłankami Burmistrz odstąpił od wydania decyzji o ustaleniu opłaty adiacenckiej (na łączną kwotę 5.871 zł).** Wg miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki te w przeważającej części położone są na terenach upraw polowych i sadowniczych oznaczonych symbolem C.RP 1, natomiast na obszarze 70 m od drogi działki te położone są wg miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie przewidującym zabudowę mieszkaniową jednorodzinna jako funkcję podstawową oraz usługi jako funkcję uzupełniającą oznaczoną symbolem C.MN 13. Operaty szacunkowe dla tych nieruchomości dotyczyły wyceny gruntu objętego naliczeniem opłaty adiacenckiej tj. oznaczonych symbolem C.MN 13 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (poza jednym przypadkiem, gdzie w ogóle nie sporządzano operatu szacunkowego). Należy ponadto zauważyć, że działki objęte decyzjami o umorzeniu postępowania sklasyfikowane były w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne.

W aktach znajdowało się pismo 34 mieszkańców wsi Siedlec z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie umorzenia lub zaniechania wymiaru opłaty adiacenckiej z tytułu zwiększenia wartości działek, które nie są zabudowane i w najbliższych latach budowie na nich nie powstaną. W odpowiedzi Burmistrz informował, że każda sprawa będzie rozpatrywana indywidualnie w toku prowadzonego postępowania.

Kontrolujące wskazują, że umorzenie postępowania z przyczyn wyżej wymienionych nie jest prawidłowym działaniem i stanowiło naruszenie art. 143 § 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Artykuł 143 ust. 1 określa zakres przedmiotowy stosowania przepisów regulujących zagadnienie udziału w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej zrealizowanych z udziałem środków publicznych. Przepisy rozdziału 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami stosuje się do wszystkich nieruchomości, bez względu na ich rodzaj i położenie, z wyłączeniem nieruchomości przeznaczonych w planie miejscowym na cele rolne i leśne, a w przypadku braku planu miejscowego - do nieruchomości wykorzystywanych na cele rolne i leśne. Zgodnie z brzmieniem art. 92 ust. 2, do którego komentowany przepis odsyła, za nieruchomości wykorzystywane na cele rolne i leśne uznaje się nieruchomości wykazane w katastrze nieruchomości jako użytki rolne albo grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, a także wchodzące w skład nieruchomości rolnych użytki kopalne, nieużytki i drogi, jeżeli nie ustalono dla nich warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Jeśli działka jest wykorzystywana rolniczo i jako taka

jest określona w ewidencji gruntów, to zamieszczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego postanowień przeznaczających teren tej nieruchomości na inne cele niż rolne lub leśne wyklucza możliwość zastosowania wyłączenia, o którym mowa w komentowanym przepisie (wyrok WSA w Szczecinie, II SA/Sz 682/12, LEX nr 1241433). Z treści ww. wyroku wynika że przepis art. 92 ust. 2 stosuje się odpowiednio". Zwrócić trzeba uwagę, na użyty w wyżej cytowanym przepisie zwrot: "z wyłączeniem nieruchomości przeznaczonych w planie miejscowym na cele rolne i leśne". Zwrot ten oznacza bowiem, że o wyłączeniu określonej nieruchomości z zakresu przedmiotowego spornej opłaty adiacenckiej nie decyduje aktualna kwalifikacja nieruchomości w rejestrze gruntów, lecz jej przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to na przykład, że jeśli działka jest wykorzystywana rolniczo i taki jej charakter figuruje w rejestrze gruntów, to zamieszczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego postanowień przeznaczających teren tej nieruchomości na inne cele niż rolne lub leśne wyklucza możliwość zastosowania wyłączenia, o którym mowa w art. 143 ust. 1 in fine u.g.n.

- Wyceny nieruchomości zostały dokonane przez rzeczoznawców majątkowych, – zgodnie z art. 146 ust. 1a ustalenie opłaty adiacenckiej następuje po uzyskaniu opinii rzeczoznawcy majątkowego, określającej wartość nieruchomości. Wskazać należy, że treść opinii rzeczoznawcy majątkowego nie podlega kontroli wykonywanej przez regionalne izby obrachunkowe.
- W kilku przypadkach opłata adiacencka została rozłożona na raty na wniosek właściciela. Warunki rozłożenia na raty określono w decyzji o ustaleniu opłaty. **Kontrolujące ustaliły, że w przypadku opłaty adiacenckiej rozłożonej na raty nie dokonywano zabezpieczenia należności z tego tytułu** (wg ustnych oświadczeń Wandy Koperskiej – Kierownika Referatu Planowania Przestrzennego i Inwestycji i Elżbiety Kościanek – inspektora w Referacie Księgowości Budżetowej). Stosownie do art. 147 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - opłata adiacencka może być, na wniosek właściciela nieruchomości, rozłożona na raty roczne płatne w okresie do 10 lat. Warunki rozłożenia na raty określa się w decyzji o ustaleniu opłaty. Należność gminy z tego tytułu podlega zabezpieczeniu, w tym przez ustanowienie hipoteki. Decyzja o ustaleniu opłaty adiacenckiej stanowi podstawę wpisu do księgi wieczystej.
- **Oprocentowanie należności z tytułu opłaty adiacenckiej rozłożonej na raty wg stopy redyskonta weksli dokonano tylko w dwóch na siedem skontrolowanych decyzji rozkładających na raty opłatę adiacencką.** Naliczenia oprocentowania były dokonane wśród skontrolowanych decyzji na kwotę 18,28 zł. W wydanych decyzjach w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej, w przypadkach, gdy opłata była rozkładana na raty, w zakresie oprocentowania stopą redyskonta weksli znajdował się zapis, że należne odsetki za cały okres spłaty podlegają zapłacie wraz z ostatnią ratą. W skontrolowanych decyzjach opłata adiacencka rozkładana była na 2 do 4 rat. Wśród skontrolowanych decyzji należności rozłożone na raty podlegały zapłacie w latach 2014-2016. **W przypadku 5 decyzji nie dokonano naliczenia oprocentowania z tytułu rozłożenia na raty na łączną kwotę 174,27 zł.** Ponadto w dwóch przypadkach kiedy dokonano naliczenia oprocentowania, kwota ta była zaniżona. Naliczono 18,28 zł zamiast 30,17 zł. **W tych przypadkach oprocentowanie zaniżono o kwotę 11,89 zł.** Naliczenia oprocentowania wg stopy redyskonta weksli dokonano w trakcie kontroli pod datą 31 grudnia 2016 roku. Dla skontrolowanych decyzji naliczono oprocentowanie w kwocie 174,10 zł.

Wyliczenie oprocentowania wg stopy redyskonta weksli dla decyzji objętych kontrolą, w których opłata została rozłożona na raty stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli

Kserokopie: decyzji o ustaleniu opłaty adiacenckiej, które podlegały rozłożeniu na raty, decyzji umarzających postępowanie w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej, pisma mieszkańców Sieńca i odpowiedzi Burmistrza stanowią akta kontroli strony nr 31-143

- Skontrolowani właściciele nieruchomości zobowiązani do wniesienia opłaty adiacenckiej w 12 przypadkach uregulowali swoje należności po terminie, w przypadku opóźnienia wpłat opłat pobierane były należne odsetki za okres zwłoki oraz koszty wezwań do zapłaty.
- **Kontrolujące ustaliły, że w przypadku należności z tytułu opłaty adiacenckiej rozłożonych na raty, dla których termin płatności przypadł w latach następnym po wydaniu decyzji nie dokonywano waloryzacji opłaty adiacenckiej** wg ustnych oświadczeń Wandy Koperskiej – Kierownika Referatu Planowania Przestrzennego i inwestycji i Elżbiety Kościanek – inspektora w Referacie Księgowości Budżetowej). Stosownie do art. 148 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - obowiązek wnoszenia opłaty adiacenckiej powstaje po upływie 14 dni od dnia, w którym decyzja o ustaleniu opłaty stała się ostateczna. W przypadku rozłożenia opłaty na raty obowiązek ten dotyczy wpłacenia pierwszej raty. Przepis art. 148 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami wprowadza zasadę waloryzacji wysokości opłaty adiacenckiej. Wynika z niego, iż wysokość opłaty adiacenckiej ustalona w decyzji podlega waloryzacji począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wydana została decyzja, do pierwszego dnia miesiąca, w którym powstał obowiązek zapłaty. W tym przypadku waloryzacja (której celem jest zawsze urealnienie wcześniej ustalonej kwoty) związana jest z upływem czasu pomiędzy pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym wydana została decyzja o ustaleniu opłaty, a pierwszym dniem miesiąca, w którym powstał obowiązek zapłaty. Waloryzacji dokonuje się zgodnie z art. 5 ww. ustawy. Stosownie do art. 5 ust. 1 i 4 ww. ustawy waloryzacji kwot należnych z tytułów określonych w ustawie dokonuje się przy zastosowaniu wskaźników zmian cen nieruchomości dla nieruchomości sklasyfikowanych w rejestrze cen i wartości nieruchomości, z uwzględnieniem danych wynikających z ewidencji gruntów i budynków. W przypadku gdy dla danego rodzaju nieruchomości nie ogłoszono wskaźnika zmian cen nieruchomości, waloryzacji kwot należnych z tytułów określonych w ustawie w tym zakresie dokonuje się przy zastosowaniu wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Prezes GUS w okresie objętym kontrolą nie publikował wskaźników cen nieruchomości, zatem zastosowanie powinien mieć tu wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszany również przez Prezesa GUS.

Windykacja opłaty adiacenckiej:

- W przypadku decyzji nr V.3134.Sd.25.2013 na kwotę 912 zł został wystawiony tytuł wykonawczy nr 3161.2.2013 w dniu 14 listopada 2013 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku właściciel nieruchomości zalegał z opłatą w kwocie 712 zł. Zaległość została w całości uregulowana w kwietniu 2014 roku.
- W przypadku decyzji nr V.3134.Sd.12.2013 na kwotę 2.079 zł (płatność rozłożona na 4 raty roczne po 519,75 zł) wpłacona została tylko 1 rata. Na 3 pozostałe raty płatne w 2014, 2015 i 2016 roku wystawione zostały tytuły wykonawcze nr SW 18/9/2014, KB.3161.OPA.11.2015 i KB.3161.OPA.1.2016. W dniu 21 listopada 2016 roku Gmina Pajęczno zwróciła się do Naczelnika Urzędu Skarbowego o udzielenie informacji na jakim etapie znajduje się prowadzone

postępowanie egzekucyjne dotyczące ww. tytułów wykonawczych. Z przedłożonych przez Urząd Skarbowy wydruku czynności w sprawie wynikało, że został zajęty rachunek bankowy jednak występowała niemożność dokonania czynności egzekucyjnych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku zaległość z tytułu opłaty adiacenckiej wyniosła 1.559,25 zł.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

2. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2015 ROK

1.1. Informacje ogólne

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pajęcznie utworzony został na podstawie uchwały nr 56/XI/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Pajęcznie z dnia 18 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie. Jest on jednostką organizacyjną Gminy i Miasta Pajęczno działającą w formie jednostki budżetowej w celu realizacji zadań własnych oraz zleconych gminie. Do zadań MGOPS w Pajęcznie należą sprawy dotyczące funkcjonowania pomocy społecznej, a w szczególności: [1] tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, [2] analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, [3] przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą, [4] pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, [5] praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Uchwałą nr 261/XXX/05 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 30 grudnia 2005 roku nadano statut Miejsko - Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Pajęcznie.

Uchwałą nr 68/50/2000 Zarządu Miejskiego w Pajęcznie z dnia 26 lipca 2000 roku na stanowisko Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie powołano Bożenę Biernat.

Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno upoważnił Bożenę Biernat – Kierownika MGOPS w Pajęcznie do:

- wydawania decyzji administracyjnych w zakresie świadczeń rodzinnych – zarządzenie nr 34/2004 z 4 maja 2004 roku,
- prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach – zarządzenie nr 5/2010 z 11 października 2010 roku,
- prowadzenia postępowań w sprawach zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – zarządzenie nr 214/13 z 18 czerwca 2013 roku,
- prowadzenia postępowania w sprawach o zasiłki dla opiekunów oraz do wydawania decyzji w tych sprawach – zarządzenie nr 288/14 z 28 maja 2014 roku,

- prowadzenia spraw z zakresu wydawania Kart Dużej Rodziny i wydawania w tej sprawie decyzji administracyjnych – zarządzenie nr 13/15 z 30 stycznia 2015 roku,
- wykonywania czynności związanych z wypłacaniem świadczenia pieniężnego osobom kierowanym do prac społecznie użytecznych – zarządzenie nr 82/15 z 9 września 2015 roku.

1.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w 2015 roku

Wyszczególnienie	2015 rok (zł)
Dział 852 Rozdział 85203 (Ośrodki wsparcia)	-
Dział 852 Rozdział 85204 (Rodziny zastępcze)	13.377,14
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia)	40.172,41
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	145.788,52
Dział 852 Rozdział 85215 (Dodatki mieszkaniowe)	117.949,03
Dział 852 Rozdział 85217 (Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej)	-
Dział 852 Rozdział 85218 (Koszty utrzymania Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie)	-
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej)	431.315,39
Dział 852 Rozdział 85231 (Pomoc dla uchodźców).	-
Dział 852 Rozdział 85278 (Usuwanie skutków klęsk żywiołowych).	-
Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność.	-

Dane o wykonaniu rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej, zawarto w załączniku nr 19 do protokołu kontroli.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość przyznawania i wypłaty wybranych świadczeń. W 2015 roku na podstawie decyzji Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie przyznano i wypłacono zasiłki okresowe dla 95 osób w łącznej kwocie 104.004,00 zł oraz zasiłki stałe dla 65 osób w łącznej kwocie 283.339,76 zł.

Wyrywkowej kontroli poddano następujące decyzje wydane w roku 2015:

Zasiłki stałe:

- **Decyzja nr MGOPS.5100.11.2015 z dnia 15 maja 2015 roku** (kontynuacja zasiłku stałego – mocą poprzedniej decyzji nr MGOPS-8122/11/2012 zasiłek stały przyznany do 31 marca 2015 roku z powodu orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przyznanego do 31 marca 2015 roku) – przyznająca zasiłek stały bezterminowo od dnia 1 kwietnia 2015 roku w wysokości 529 zł osobie samotnie gospodarującej, niemającej praw do renty i emerytury z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym orzeczonej na czas nieokreślony (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej – 542 zł, faktyczny dochód – 0,00 zł) - wniosek z dnia 15 maja 2015 roku. W dniu 15 maja 2015 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono dokumenty: oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa), orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Wypłata świadczenia realizowana na wskazany numer rachunku bankowego 25 dnia każdego miesiąca. Aktualizacja wywiadu w dniu 19 października 2015 roku.
- **Decyzja nr MGOPS.5100.64.2015 z dnia 19 października 2015 roku**

(uaktualnienie decyzji nr MGOPS.5100.17.2014 z 17 lipca 2014 roku w części dotyczącej wysokości zasiłku stałego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie weryfikacji kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 1 października 2015 roku) – przyznająca zasiłek stały od dnia 1 października 2015 roku do dnia 31 maja 2017 roku w wysokości 604,00 zł, osobie samotnie gospodarującej, niemającej praw do renty i emerytury, z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym orzeczonej na czas określony – do dnia 31 maja 2017 roku (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej - 634,00 zł, faktyczny dochód – 0,00 zł). Wypłata świadczenia realizowana gotówką w kasie Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno do 1 dnia każdego miesiąca. Aktualizacja wywiadu do decyzji nr MGOPS.5100.17.2014 w dniach: 22 stycznia i 16 lipca 2015 roku. Załączono: oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa), orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

- **Decyzja nr MGOPS.5100.70.2015 z dnia 21 października 2015 roku** (uaktualnienie decyzji nr MGOPS.5100.21.2014 z 23 października 2014 roku w części dotyczącej wysokości zasiłku stałego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie weryfikacji kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 1 października 2015 roku) – przyznająca zasiłek stały od dnia 1 października 2015 roku do dnia 30 września 2017 roku w wysokości 604,00 zł, osobie samotnie gospodarującej, niemającej praw do renty i emerytury, z powodu niepełnosprawności w stopniu znacznym orzeczonej na czas określony – do dnia 30 września 2017 roku (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej - 634,00 zł, faktyczny dochód – 0,00 zł). Wypłata świadczenia realizowana gotówką w kasie Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno do 25 dnia każdego miesiąca. Aktualizacja wywiadu do decyzji nr MGOPS.5100.21.2014 w dniach: 2 kwietnia i 21 października 2015 roku. Załączono: oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa), orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.
- **Decyzja nr MGOPS.5100.32.2015 z dnia 8 października 2015 roku** (uaktualnienie decyzji nr MGOPS.8122/61/2012 z 18 października 2012 roku w części dotyczącej wysokości zasiłku stałego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie weryfikacji kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 1 października 2015 roku) – przyznająca zasiłek stały bezterminowo od dnia 1 października 2015 roku w wysokości 604,00 zł, osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu znacznym orzeczonej na czas nieokreślony (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej - 634,00 zł, faktyczny dochód – 0,00 zł). Wypłata świadczenia realizowana na konto bankowe do 25 dnia każdego miesiąca. Aktualizacja wywiadu do decyzji nr MGOPS.8122/61/2012 w dniach: 20 kwietnia i 8 października 2015 roku. Załączono: oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa), orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.
- **Decyzja nr MGOPS.5100.37.2015 z dnia 9 października 2015 roku** (uaktualnienie decyzji nr MGOPS.8122/52/2012 z 17 października 2012 roku w części dotyczącej wysokości zasiłku stałego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie weryfikacji kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 1 października 2015 roku) – przyznająca zasiłek stały bezterminowo od dnia 1 października 2015 roku w wysokości 604,00 zł, osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym orzeczonej na czas nieokreślony (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej - 634,00 zł, faktyczny dochód – 0,00 zł). Wypłata świadczenia realizowana na konto bankowe. Aktualizacja wywiadu do decyzji nr MGOPS.8122/52/2012 w dniach: 10 lutego i 17

sierpnia 2015 roku. Załączono: oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa), orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

- **Decyzja nr MGOPS.5100.8.2015 z dnia 16 kwietnia 2015 roku** – przyznająca zasiłek stały od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 stycznia 2016 roku w wysokości 529 zł osobie samotnie gospodarującej, niemającej praw do renty i emerytury z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym orzeczonej na czas określony – do dnia 31 stycznia 2016 roku (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej – 542 zł, faktyczny dochód – 0,00 zł) - wniosek z dnia 13 kwietnia 2015 roku. W dniu 13 kwietnia 2015 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono dokumenty: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenie z KRUS i ZUS o braku uprawnień do pobierania renty/emerytury. Wypłata świadczenia realizowana na wskazany numer rachunku bankowego 25 dnia każdego miesiąca. Aktualizacja wywiadu w dniu 13 października 2015 roku.

Zasiłki okresowe:

- **Decyzja nr MGOPS.5101.141.2015 z dnia 30 września 2015 roku** - przyznano na okres od 1 września do 30 września 2015 roku pomoc społeczną w formie zasiłku okresowego w wysokości 109,50 zł miesięcznie (kryterium dochodowe sześćosobowej rodziny – 6 x 456,00 zł = 2.736,00 zł, dochód faktyczny rodziny – 2.517,00 zł) - wniosek z dnia 10 września 2015 roku. W dniu 22 września 2015 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa). Wypłata zasiłku będzie zrealizowana na podany rachunek bankowy w dniu 26 października 2015 roku.
- **Decyzja nr MGOPS.5101.144.2015 z dnia 19 października 2015 roku** przyznano na okres od 1 października do 31 grudnia 2015 roku zasiłek okresowy z powodu niepełnosprawności w kwocie 164,65 zł miesięcznie (kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej – 634,00 zł, dochód faktyczny - 304,71 zł) – wniosek złożony w dniu 5 października 2015 roku. W dniu 16 października 2015 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: rachunek z apteki, zaświadczenie o uzyskanych dochodach, decyzję o wysokości dodatku mieszkaniowego. Wypłata zasiłku będzie realizowana przelewem na wskazany numer rachunku bankowego do 1 dnia każdego miesiąca.
- **Decyzja nr MGOPS.5101.71.2015 z dnia 20 maja 2015 roku** przyznano na okres od 1 maja do 31 maja 2015 roku zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w kwocie 271,00 zł miesięcznie (kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej – 542,00 zł, dochód faktyczny - 0,00 zł) – wniosek złożony w dniu 14 maja 2015 roku. W dniu 19 maja 2015 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa), zaświadczenie z ZUS o posiadaniu statusu osoby bezrobotnej bez prawa do zasiłku. Wypłata zasiłku będzie realizowana w kasie Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno w dniu 25 maja 2015 roku.
- **Decyzja nr MGOPS.5101.44.2015 z dnia 17 marca 2015 roku** przyznano na okres od 1 marca do 30 kwietnia 2015 roku zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w kwocie 271,00 zł miesięcznie (kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej – 542,00 zł, dochód faktyczny - 0,00 zł) – wniosek złożony w dniu 11 marca 2015 roku. W dniu 11 marca 2015 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa), zaświadczenie z ZUS o posiadaniu statusu osoby bezrobotnej bez prawa do zasiłku, rachunek z apteki. Wypłata zasiłku będzie realizowana w kasie Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno.
- **Decyzja nr MGOPS.5101.83.2015 z dnia 10 czerwca 2015 roku** - przyznano na

okres od 1 maja do 31 sierpnia 2015 roku pomoc społeczną w formie zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w wysokości 103,00 zł miesięcznie (kryterium dochodowe dwuosobowej rodziny – 2 x 456,00 zł = 912,00 zł, dochód faktyczny rodziny – 706,00 zł) - wniosek z dnia 19 maja 2015 roku. W dniu 1 czerwca 2015 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa), oświadczenie o stanie majątkowym, zaświadczenie z MGOPS Pajęczno o wysokości zasiłku rodzinnego, zaświadczenie z ZUS o posiadaniu statusu osoby bezrobotnej bez prawa do zasiłku, wyrok SR Wieluń dot. zasądzonych alimentów. Wypłata zasiłku będzie realizowana gotówką w kasie Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie do 25 dnia każdego miesiąca.

- **Decyzja nr MGOPS.5101.12.2015 z dnia 22 stycznia 2015 roku** - przyznano na okres od 1 stycznia do 31 stycznia 2015 roku pomoc społeczną w formie zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w wysokości 190,31 zł miesięcznie (kryterium dochodowe trzyosobowej rodziny – 3 x 456,00 zł = 1.368,00 zł, dochód faktyczny rodziny – 987,38 zł) - wniosek z dnia 8 stycznia 2015 roku. W dniu 14 stycznia 2015 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: dowód wpłaty – zobowiązanie alimentacyjne, oświadczenie złożone na wniosek strony (art. 75 § 2 kpa), potwierdzenie przelewu dotyczące wysokości wynagrodzenia za umowę zlecenie, decyzja z ZUS o wysokości renty, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenie z MGOPS Pajęczno o wysokości pobieranych zasiłków. Wypłata zasiłku będzie realizowana gotówką w kasie Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie w dniu 26 stycznia 2015 roku.

Ustalenia kontroli:

Zasiłki stałe i okresowe stanowiące próbę kontroli ustalane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 930) i rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z dnia: [1] 17 lipca 2012 roku (Dz. U. z 2012 roku, poz. 823), [2] 14 lipca 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1058).

Ww. świadczenia przyznawano w formie decyzji administracyjnej. Decyzje wydawane na okres dłuższy niż do 30 września 2015 roku zostały uaktualnione z dniem 1 października 2015 roku w części dotyczącej wysokości zasiłku stałego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie weryfikacji kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 1 października 2015 roku.

Objęte kontrolą zasiłki stałe wypłacono osobom, którym pomoc przysługuje i ustalano je: 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a faktycznym dochodem tej osoby, 2) w przypadku osoby w rodzinie – w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie, zgodnie z art. 37 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy o pomocy społecznej. Kwota zasiłku stałego nie przekraczała maksymalnej kwoty zasiłku stałego ustalonej od dnia: [1] 1 października 2012 roku, tj. 529,00 zł, [2] 1 października 2015 roku, tj. 604,00 zł, zgodnie z ww. rozporządzeniami Rady Ministrów.

Objęte kontrolą zasiłki okresowe wypłacono ze względu na bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwałą chorobę oraz ustalano je: 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, 2) w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny. Kwoty zasiłku okresowego ustalono w wysokości nie mniejszej niż 50 % różnicy między: 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, 2) kryterium

dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny, zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Przyznanie zasiłków objętych próbą kontroli poprzedzone było przeprowadzeniem przez pracowników Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pajęcznie wywiadu środowiskowego. Do kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego załączano dokumenty takie jak: wniosek o udzielenie pomocy, oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oświadczenia o dochodach, zaświadczenia o dochodach, zaświadczenie z PUP Sieradz o posiadanym statusie osoby bezrobotnej.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH - 2015 ROK

Szczegółowe zestawienie dotacji przyznanych w 2015 roku podmiotom spoza sektora finansów publicznych z budżetu Gminy i Miasta Pajęczno zawiera [załącznik nr 20 do protokołu kontroli](#).

Konsultacje z organizacjami pozarządowymi

Uchwałą nr 335/XXXVIII/10 z dnia 29 października 2010 roku Rada Miejska w Pajęcznie przyjęła regulamin konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Pismem z dnia 1 października 2014 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno zaprosił wszystkie zainteresowane organizacje pozarządowe, do wzięcia udziału w konsultacjach projektu programu współpracy Gminy i Miasta Pajęczno z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2015. Termin przeprowadzenia konsultacji określono od 15 do 29 października 2014 roku, w ramach konsultacji wyznaczono na dzień 28 października 2014 roku otwarte spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Ponadto do dnia 29 października 2014 roku organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mogły składać do Burmistrza Gminy i Miasta opinie i uwagi na piśmie do projektu programu.

W dniu 30 października 2014 roku sporządzono informację o wynikach konsultacji, z której wynikało, że na spotkanie nie przybył żaden przedstawiciel organizacji pozarządowych i w terminie przewidzianym w ogłoszeniu nie wpłynęły żadne uwagi i opinie.

Z adnotacji na informacji wynikało, że informacja o konsultacjach wraz z projektem programu została udostępniona na stronie BIP, na stronie internetowej Urzędu oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Uchwałą nr 376/XXXVIII/14 z dnia 30 października 2014 roku Rada Miejska w Pajęcznie uchwaliła program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami na 2015 rok.

Komisja konkursowa

Zgodnie z uchwałą w sprawie uchwalenia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami na 2015 rok, Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno każdorazowo po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań

publicznych powołuje w drodze zarządzenia komisję konkursową do oceny złożonych ofert. W skład komisji wchodzi przedstawiciele Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie oraz wskazani przedstawiciele organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy biorące udział w konkursie.

Planowane wydatki na dotacje dla organizacji pozarządowych w budżecie

Uchwałą nr 9/II/14 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 29 grudnia 2014 roku zaplanowano w budżecie Gminy i Miasta Pajęczno dotacje dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych w następujący sposób: [1] dział 926, rozdział 92605 – 150.000,00 zł, [2] dział 801, rozdział 80195 – 21.000,00 zł, [3] dział 851, rozdział 85154 – 110.000,00 zł.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku wykazano: [1] w dziale 926, rozdział 92605, § 2830 – plan 150.000,00 zł, wykonanie 150.000,00 zł, [2] dział 801, rozdział 80195, § 2360 – plan 21.000,00 zł, wykonanie 21.000,00 zł, [3] dział 851, rozdział 85154, § 2360 – plan 110.000,00 zł, wykonanie 110.000,00 zł.

Zadanie z zakresu kultury fizycznej i sportu w 2015 roku pn. „Na sportowo przez cały rok” (rozdział 85154)

Ogłoszenie otwartego konkursu ofert

W dniu 2 grudnia 2014 roku Burmistrz Gminy i Miasta ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu kultury fizycznej i sportu w 2015 roku pod nazwą „Na sportowo przez cały rok – szkolenie w zakresie piłki nożnej, piłki siatkowej, kolarstwa, pływania, sportów walki na terenie Gminy i Miasta Pajęczno w 2015 roku”.

W ogłoszeniu wskazano:

- rodzaje zadań i wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadań – 110.000,00 zł, termin realizacji styczeń – grudzień 2015 roku,
- zasady przyznawania dotacji, w tym między innymi, że dotacja nie będzie udzielana: [1] na podejmowanie działalności gospodarczej, [2] na cele nie związane z działalnością statutową organizacji, [3] na pokrycie deficytu zrealizowanych wcześniej przedsięwzięć oraz refundacje kosztów, [4] organizacjom, które nie wywiązały się lub nie rozliczyły z zawartych z gminą umów, [5] na dotowanie przedsięwzięć, które już są dofinansowane z budżetu gminy lub jej funduszy celowych na podstawie przepisów szczegółowych,
- warunki realizacji zadania – zadania muszą być realizowane do 31 grudnia 2015 roku, zgodnie z zawartą umową oraz obowiązującymi standardami i przepisami w zakresie opisanym w ofercie,
- termin i miejsce składania ofert – do dnia 30 grudnia 2014 roku w sekretariacie Urzędu,
- termin, tryb i kryteria stosowane przy dokonywaniu wyboru ofert – opiniowanie ofert przez komisję do dnia 5 stycznia 2015 roku. Przy wyborze ofert zostanie dokonana ocena: [1] możliwości realizacji zadania przez wnioskodawcę, [2] przedstawionej kalkulacji kosztów realizowanego zadania, [3] zgodności ofert z celami konkursu, [4] wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania, [5] liczby organizacji realizujących wspólnie dane zadanie,

W ww. punkcie wskazano, że ostateczną decyzję o przyznaniu dotacji podejmuje, po zapoznaniu się z opinią komisji konkursowej, **Burmistrz Ożarowa Mazowieckiego,**

- informacja o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami – w 2014 roku przyznano dotacje na łączną kwotę 110.000,00 zł.

Ogłoszenie zostało zamieszczone w BIP, na stronie internetowej Urzędu oraz wywieszony na tablicy ogłoszeń w Urzędzie (adnotacja w protokole z posiedzenie komisji konkursowej).

Zarządzeniem nr 10/14 z dnia 29 grudnia 2014 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno powołał komisję konkursową opiniującą wnioski na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i sportu w 2015 roku pn. „Na sportowo przez cały rok – szkolenie w zakresie piłki nożnej, piłki siatkowej, kolarstwa, pływania i sportów walki na terenie Gminy i Miasta Pajęczno w 2015 roku” i „Powszechna nauka pływania dla dzieci z terenu Gminy i Miasta Pajęczno w 2015 roku” oraz oferty o dofinansowanie składanych przez kluby sportowe w ramach finansowego wspierania rozwoju sportu w Gminie i Mieście Pajęczno w roku 2015.

Z informacji uzyskanych od Jarosława Gruszki – inspektora ds. promocji i rozwoju gospodarczego gminy oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi wynikało, że w skład komisji konkursowej weszło dwóch radnych, dyrektor i instruktor w Ośrodku Kultury i Sportu oraz pracownicy Urzędu. W skład komisji konkursowej powołanej przez organ jednostki samorządu terytorialnego nie weszły osoby reprezentujące organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ww. ustawy. Na terenie Gminy i Miasta Pajęczno nie funkcjonują organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie inne niż te, które były uczestnikami przedmiotowego konkursu.

W dniu 2 stycznia 2015 roku został sporządzony protokół z posiedzenia komisji konkursowej. Z protokołu wynikało, że w terminie zgodnym z ogłoszeniem, czyli do dnia 30 grudnia 2014 roku oferty złożyły Kluby:

- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy MEDUZA, wnioskowana kwota dotacji 21.000,00 zł,
- Klub Sportowy ORIENT, wnioskowana kwota dotacji 3.000,00 zł,
- Ludowy Klub Sportowy ZAWISZA, wnioskowana kwota dotacji 64.000,00 zł,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy LIBERO, wnioskowana kwota dotacji 27.340,00 zł,
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy, wnioskowana kwota dotacji 10.000,00 zł,
- Ludowy Klub Sportowy PŁOMIEN, wnioskowana kwota dotacji 15.000,00 zł.

W dniu 2 stycznia 2015 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno postanowił przyznać dotację w kwotach: [1] dla Klubu MEDUZA – 10.000,00 zł, [2] dla Klubu ORIENT – 3.000,00 zł, [3] dla Klubu ZAWISZA – 64.000,00 zł, [4] dla Klubu LIBERO – 13.000,00 zł, [5] dla Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego – 5.000,00 zł, [6] dla Klubu PŁOMIEN – 15.000,00 zł.

Kontroli poddano oferty Ludowego Klubu Sportowego ZAWISZA i MUKS MEDUZA.

Oferta Ludowego Klubu Sportowego ZAWISZA z Pajęczna wpłynęła do Urzędu Gminy i Miasta w dniu 30 grudnia 2014 roku.

W ofercie wskazano całkowity koszt zadania na kwotę 68.000,00 zł, w tym wnioskowana kwota dotacji 64.000,00 zł (94%).

W dniu 2 stycznia 2015 roku została podpisana umowa nr 4123/1/2015 o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Na sportowo przez cały rok – szkolenie dzieci i młodzieży w sekcji piłki nożnej”. Ze strony Gminy umowę podpisał Burmistrz Dariusz Tokarski przy kontrasygnacie Skarbnika. W umowie określono: [1] termin realizacji zadania od dnia 2 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 roku, [2] dotację w wysokości

64.000,00 zł, płatną do dnia 31 marca 2015 roku, [3] zleceniobiorca zobowiązał się do przekazania na realizację zadania środków finansowych własnych w wysokości 4.000,00 zł, [4] całkowity koszt zadania wynosi 68.000,00 zł i stanowi sumę kwot dotacji, środków finansowych własnych, środków finansowych z innych źródeł oraz wkładu osobowego, [5] procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania wynosi nie więcej niż 95%, [6] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, [7] jeśli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 10%.

Dotację w kwocie 40.000,00 zł przekazano w dniu 25 lutego 2015 roku, wb nr 34/2015. Pozostałą kwotę dotacji w wysokości 24.000,00 zł przekazano w dniu 16 marca 2015 roku, wb nr 45/2015.

Klub zaktualizował harmonogram kosztów (**brak daty sporządzenia i złożenia w Urzędzie**).

Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania zostało złożone w Urzędzie w dniu 27 stycznia 2016 roku. Koszt całkowity zadania wyniósł 72.522,29 zł, w tym ze środków pochodzących z dotacji pokryto 64.000,00 zł (88,24%), ze środków własnych 8.522,29 zł (11,76%). Do sprawozdania załączono zestawienie faktur (rachunków). Dokumenty źródłowe dotyczące realizowanego zadania zostały wystawione w okresie od 17 stycznia do dnia 22 grudnia 2015.

Rodzaj kosztów	Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów (do pokrycia z wnioskowanej dotacji)	Zaktualizowany harmonogram kosztów	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków	% wykorzystania dotacji
Płace	8.000,00	15.000,00	15.000,00	100,00%
Sprzęt sportowy	10.000,00	9.000,00	8.643,51	96,04%
Wyżywienie	15.000,00	6.000,00	6.048,00	100,80%
Transport	25.000,00	30.500,00	30.803,49	101,00%
Opłaty związkowe	2.000,00	500,00	500,00	100,00%
Delegacje sędziowskie	4.000,00	3.000,00	3.005,00	100,17%
Razem	64.000,00	64.000,00	64.000,00	100,00%

Na sprawozdaniu końcowym pracownik Urzędu zawarł adnotację – „wydatkowanie środków zgodne z umową i harmonogramem”. Z rozliczenia dotacji inspektor Aneta Wiśniewska sporządziła protokół, z którego wynikało, że dotacja została sprawdzona pod względem rachunkowym. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Oferta Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego MEDUZA (rodzaj zadania Szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej ruchowo w kierunku pływania sportowego) w Pajęcznie wpłynęła do Urzędu Gminy i Miasta w dniu 29 grudnia 2014 roku.

W ofercie wskazano całkowity koszt zadania na kwotę 27.000,00 zł, w tym wnioskowana kwota dotacji 21.000,00 zł (70%), środki finansowe własne 6.000,00 zł (30%).

Klub zaktualizował harmonogram kosztów (**brak daty sporządzenia i złożenia w Urzędzie**) – całkowity koszt 14.172,09 zł, wnioskowana kwota dotacji 10.000,00 zł, udział własny 4.172,09 zł.

W dniu 2 stycznia 2015 roku została podpisana umowa nr 4123/6/2015 o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Na sportowo bez nałogów przez cały rok – szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej ruchowo w kierunku pływania sportowego”. Ze strony

Gminy umowę podpisał Burmistrz Dariusz Tokarski przy kontrasygnacie Skarbnika. W umowie określono: [1] termin realizacji zadania od dnia 2 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 roku, [2] dotację w wysokości 10.000,00 zł, płatną do dnia 31 marca 2015 roku, [3] zleceniobiorca zobowiązał się do przekazania na realizację zadania środków finansowych własnych w wysokości 4.000,00 zł, [4] procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania wynosi nie więcej niż 70%, udział ten nie może zwiększyć się o więcej niż 5%, [5] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, [6] jeśli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 10%.

W § 3 umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego stwierdzono nieścisłości dotyczące kwoty całkowitego kosztu zadania publicznego. W pkt 1 § 3 wskazano, że zleceniodawca zobowiązuje się do przekazania na realizację zadania publicznego kwoty dotacji w wysokości 10.000 zł. W pkt 2 § 3 określono, że zleceniobiorca zobowiązuje się do przekazania na realizację zadania środków finansowych własnych w wysokości 4.000 zł. Zgodnie natomiast z pkt 4 § 3 umowy, całkowity koszt zadania publicznego, stanowi sumę kwot dotacji, środków finansowych własnych, środków finansowych z innych źródeł oraz wkładu własnego osobowego (w tym świadczeń wolontariuszy i pracy społecznej członków), o których mowa w ust. 1 i 4 i wynosi 15.000 zł (słownie piętnaście tysięcy siedemset złotych).

Niedochowanie należytej staranności w sformułowaniu treści umowy spowodowało, że trudno zweryfikować kontrolującym między innymi zapis umowy zawarty w pkt 2 § 4, zgodnie z którym procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego wynosi nie więcej niż 70%. W przypadku przyjęcia całkowitego kosztu zadania w kwocie 14.000 zł (10.000 zł kwota dotacji + 4.000 zł udział własny) – procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania przekracza 70%. W sytuacji przyjęcia całkowitego kosztu zadania w kwocie 15.000 zł, bądź 15.700 zł – procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania zostałyby zachowane.

Dotację w kwocie 10.000,00 zł przekazano w dniu 26 lutego 2015 roku, wb nr 35/2015.

Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania zostało złożone w Urzędzie w dniu 29 stycznia 2016 roku. Koszt całkowity zadania wyniósł 14.172,09 zł, w tym ze środków pochodzących z dotacji pokryto 10.000,00 zł (70,56%), ze środków własnych 4.172,09 zł (29,44%). Do sprawozdania załączono zestawienie faktur (rachunków). Dokumenty źródłowe dotyczące realizowanego zadania zostały wystawione w okresie od 21 lutego do dnia 17 grudnia 2015.

Rodzaj kosztów	Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów (do pokrycia z wnioskowanej dotacji) załączony do umowy	Zaktualizowany harmonogram kosztów	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków	% wykorzystania dotacji
Organizacja zawodów lokalnych	1.000	-	-	-
Wynajem obiektu	5.400	5.400	5.400	100,00%
Wyjazdy na zawody ligowe	7.000	3.600	3.600	100,00%
Wyjazdy na Mistrzostwa Polski	3.600	1.000	1.000	100,00%
Dofinansowanie obozu sportowego	3.000	-	-	-
Razem	21.000	10.000	10.000	100,00%

Na sprawozdaniu końcowym pracownik Urzędu zawarł adnotację – „wydatkowanie środków zgodnie z umową i harmonogramem”. Z rozliczenia dotacji inspektor Aneta Wiśniewska sporządziła protokół, z którego wynikało, że dotacja została sprawdzona pod względem rachunkowym. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zadanie z zakresu „Powszechna nauka pływania dla dzieci z terenu Gminy i Miasta Pajęczno w roku 2015”

W dniu 20 lutego 2015 roku Burmistrz Gminy i Miasta ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. „Powszechna nauka pływania dla dzieci z terenu Gminy i Miasta Pajęczno w roku 2015”.

W ogłoszeniu wskazano:

- rodzaj i cele zadania – powszechna nauka pływania dla dzieci z terenu Gminy i Miasta Pajęczno - popularyzacja pływania poprzez realizację całorocznego systemu szkolenia dzieci i młodzieży, propagowanie wśród dzieci i młodzieży aktywności ruchowej dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego. Beneficjenci zadania – dzieci, młodzież z klas I-III szkół podstawowych z terenu Gminy i Miasta Pajęczno,
- wysokość środków publicznych na realizację zadania – 21.000,00 zł,
- zasady i warunki przyznania dotacji, w tym między innymi wskazano, że koszty pokrywane z dotacji to: zakup niezbędnego sprzętu sportowego, zakup drobnych nagród rzeczowych, transport (w tym ewentualnie zakup paliwa niezbędnego do realizacji zadania), wynajem obiektów oraz urządzeń sportowych i rekreacyjnych, płace szkoleniowców (do 30% wartości udzielonej dotacji ogółem), obsługa medyczna i techniczna, opłaty pocztowe, zakup niezbędnych materiałów i urządzeń biurowych,
- termin składania ofert – do dnia 20 marca 2015 roku, rozpatrzenie ofert w nieprzekraczalnym terminie 2 miesiące od daty złożenia wniosku,
- tryb i kryteria stosowane przy wyborze ofert, tj. ocenie podlegają kryteria: merytoryczna ocena projektu i jego zgodność z celami zadania, koszt realizacji zadania, wiarygodność finansowa, w tym zakres finansowania z innych źródeł, analiza i ocena realizacji zadań zleconych podmiotowi uprawnionemu w okresie poprzednim, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków, posiadanie bazy lokalowej i wyposażenia umożliwiających realizację zadania. Dotowaniu podlegają tylko zadania realizowane na terenie miasta i gminy Pajęczno lub na rzecz jej mieszkańców.

W ogłoszeniu nie zawarto informacji o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3. Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 1817 ze zm.) taka informacja powinna zostać zamieszczona.

Ogłoszenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Urzędu, na stronie BIP oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu (adnotacja w protokole z posiedzenia komisji do oceny ofert).

Zarządzeniem nr 10/14 z dnia 29 grudnia 2014 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno powołał komisję konkursową opiniującą wnioski na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i sportu w 2015 roku pn. „Na sportowo przez cały rok – szkolenie w zakresie piłki nożnej, piłki siatkowej, kolarstwa, pływania i sportów walki na

terenie Gminy i Miasta Pajęczno w 2015 roku” i „Powszechna nauka pływania dla dzieci z terenu Gminy i Miasta Pajęczno w 2015 roku” oraz oferty o dofinansowanie składanych przez kluby sportowe w ramach finansowego wspierania rozwoju sportu w Gminie i Mieście Pajęczno w roku 2015.

W dniu 2 kwietnia 2015 roku został sporządzony protokół z posiedzenia komisji konkursowej. Z protokołu wynikało, że w terminie zgodnym z ogłoszeniem, wpłynęła oferta Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego MEDUZA – wnioskowana kwota dotacji 21.000,00 zł. Burmistrz Gminy i Miasta zatwierdził ww. kwotę dotacji.

Oferta MUKL MEDUZA z Pajęczna wpłynęła do Urzędu Gminy i Miasta w dniu 19 marca 2015 roku.

W ofercie wskazano całkowity koszt zadania na kwotę 33.440,00 zł, w tym wnioskowana kwota dotacji 21.000,00 zł (62,80%), środki finansowe własne 12.440,00 zł (37,20%).

W dniu 20 kwietnia 2015 roku została podpisana umowa nr 4123/PNP/2015 o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Powszechna nauka pływania dzieci z terenu miasta i gminy Pajęczno”. Ze strony Gminy umowę podpisał Burmistrz Dariusz Tokarski przy kontrasygnacie Skarbnika. W umowie określono: [1] termin realizacji zadania od dnia 20 kwietnia do dnia 31 grudnia 2015 roku, [2] dotację w wysokości 21.000,00 zł, płatną do dnia 30 czerwca 2015 roku, [3] zleceniobiorca zobowiązał się do przekazania na realizację zadania środków finansowych własnych w wysokości 12.440,00 zł, [4] całkowity koszt zadania wynosi 33.440,00 zł i stanowi sumę kwot dotacji, środków finansowych własnych, środków finansowych z innych źródeł oraz wkładu osobowego, [5] procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania wynosi nie więcej niż 63%, [6] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, [7] jeśli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 10%.

Dotację w wysokości 21.000,00 zł przekazano na konto Klubu w dniu 18 czerwca 2015 roku, wb nr 105/2015.

Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania zostało złożone w Urzędzie w dniu 29 stycznia 2016 roku. Koszt całkowity zadania wyniósł 33.440,00 zł, w tym ze środków pochodzących z dotacji pokryto 21.000,00 zł (62,80%), ze środków własnych 12.440,00 zł (37,20%). Do sprawozdania załączono zestawienie faktur (rachunków) oraz kserokopie faktur. Dokumenty źródłowe dotyczące realizowanego zadania zostały wystawione w okresie od 18 maja do dnia 30 października 2015.

Rodzaj kosztów	Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów (do pokrycia z wnioskowanej dotacji) załączony do umowy	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków
Koszty transportu	5.600,00	5.600,00
Wynajęcie obiektu	15.400,00	15.400,00
Razem	21.000,00	21.000,00

Na sprawozdaniu końcowym pracownik Urzędu zawarł adnotację – „wydatkowanie środków zgodne z umową i harmonogramem”. Ponadto sporządzono protokół z rozliczenia dotacji udzielonej Klubowi MEDUZA. Z protokołu wynikało, że dotacja została sprawdzona pod względem rachunkowym. Nieprawidłowości w rozliczeniu dotacji nie stwierdzono.

Finansowe wspieranie rozwoju sportu w Gminie i Mieście Pajęczno

W dniu 27 czerwca 2011 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 55/VIII/11 w sprawie określenia warunków i trybu finansowego wspierania rozwoju sportu w Gminie i Mieście Pajęczno. Wymieniona uchwała określiła warunki i tryb finansowania zadań z zakresu rozwoju sportu. Celem publicznym, jaki zamierza osiągnąć Gmina jest upowszechnianie kultury fizycznej poprzez popularyzację i upowszechnianie oraz wspieranie rozwoju sportu, wychowania fizycznego, rehabilitacji ruchowej oraz innych form zorganizowanych i niezorganizowanych aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach.

Dotację celową z budżetu Gminy może otrzymać klub sportowy, działający na obszarze Gminy Pajęczno i nie działający w celu osiągnięcia zysku. Dotacja może być przeznaczona na: 1) realizację programów szkolenia sportowego, 2) zakup sprzętu sportowego, 3) pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach, 4) pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego, 5) sfinansowanie stypendiów sportowych i wynagrodzenia kadry szkoleniowej, 6) pokrycie kosztów pośrednich w postaci obsługi księgowej związanej z realizacją projektu do wysokości 10% przyznanej dotacji,

jeżeli wpłynie to na poprawę warunków uprawiania sportu przez członków klubu sportowego, który otrzyma dotację lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez ten klub.

Dotacja na realizację projektu w zakresie rozwoju sportu może być przyznana przez Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno na wniosek klubu sportowego.

W dniu 20 lutego 2015 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno ogłosił nabór wniosków o wsparcie finansowe zadań z zakresu rozwoju sportu w 2015 roku. W ogłoszeniu określono:

- rodzaj zadania – wsparcie finansowe zadań z zakresu rozwoju sportu w ramach współzawodnictwa sportowego grupy seniorów i grup młodzieżowych,
- wysokość środków przeznaczonych w budżecie Gminy i Miasta na realizację zadania – 150.000,00 zł,
- zasady przyznawania wsparcia, określone uchwałą Rady Miejskiej z dnia 27 czerwca 2011 roku,
- warunki i termin składania wniosków – do dnia 20 marca 2015 roku, wniosek należało złożyć wraz z wymienionymi w ogłoszeniu dokumentami,
- termin, tryb i kryteria stosowane przy wyborze – wybór wniosków w ciągu 14 dni od upływu terminu ich składania. Do oceny wniosków komisja przyjmuje kryteria: [1] oddziaływanie przedsięwzięcia na sferę organizacyjną sportu lub współzawodnictwo sportowe i ich rozwój na właściwym poziomie, [2] wysokość środków w budżecie gminy przeznaczonych na dotację dla klubów sportowych, [3] kalkulacja kosztów w odniesieniu do zakresu rzeczowego, cel przedsięwzięcia i planowane efekty.

Do oceny ofert o dofinansowanie wspierania rozwoju sportu, Burmistrz Gminy i Miasta powołał w dniu 29 grudnia 2014 roku komisję konkursową (zarządzenie nr 10/14).

W dniu 2 kwietnia został sporządzony protokół z posiedzenia komisji do oceny wniosków. Komisja stwierdziła, że ogłoszenie o nabór wniosków o wsparcie finansowe zadań z zakresu rozwoju sportu zamieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu i na stronie BIP. W terminie wskazanym w ogłoszeniu wpłynęły 4 wnioski:

- Ludowego Klubu Sportowego ZAWISZA z/s w Pajęcznie, złożony w dniu 20 marca 2015 roku na zadanie pn. „Rozwój piłki nożnej na terenie Gminy i Miasta Pajęczno poprzez udział drużyn w rozgrywkach IV ligi,

- Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego z/s w Pajęcznie, złożony w dniu 20 marca 2015 roku na zadanie pn. „Rozwój kolarstwa Szosowego, Górskiego i Przełajowego na terenie Gminy i Miasta Pajęczno w 2015 roku”,
- Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego MEDUZA z/s w Pajęcznie, złożony w dniu 20 marca 2015 roku na zadanie pn. „Pokaż jak jesteś dobry – pływacy z Pajęczna na arenie wojewódzkiej i ogólnopolskiej”,
- Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego LIBERO z/s w Pajęcznie, złożony w dniu 20 marca 2015 roku na zadanie pn. „Popularyzacja piłki siatkowej na terenie Gminy i Miasta Pajęczno poprzez udział młodzieży w rozgrywkach kadetów i juniorów”.

Komisja zaproponowała przyznać ww. Klubom dotacje na cele zawarte w złożonych przez te kluby wnioskach, tj.: [1] LKS ZAWISZA – 130.000,00 zł, [2] ULKS w Pajęcznie – 7.000,00 zł, [3] MUKS MEDUZA – 4.000,00 zł, [4] MUKS LIBERO – 9.000,00 zł. Burmistrz Gminy i Miasta zaakceptował zaproponowane przez komisję kwoty dotacji.

Kontroli poddano wniosek złożony przez Ludowy Klub Sportowy ZAWISZA z/s w Pajęcznie. Wniosek Klubu wpłynął do Urzędu w dniu 20 marca 2015 roku. We wniosku wskazano całkowity koszt zadania 130.000,00 zł, w tym koszty do pokrycia z dotacji – 130.000,00 zł.

W dniu 20 kwietnia 2015 roku została zawarta z LKS ZAWISZA umowa nr WRS/1/15 o dotację realizacji celu publicznego – zadania pn. „Rozwój piłki nożnej na terenie Gminy i Miasta Pajęczno poprzez udział drużyn w rozgrywkach IV ligi”. Ze strony Gminy umowę podpisał Burmistrz Dariusz Tokarski. Umowę kontrasygnowała Skarbnik Gminy i Miasta. W umowie określono: [1] kwotę dotacji – 130.000,00 zł, [2] termin przekazania środków – do dnia 30 czerwca 2015 roku, [3] termin wykonania zadania od 20 kwietnia do 31 grudnia 2015 roku, [4] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, [5] w uzasadnionych przypadkach zleceńbiorca może dokonać przesunięć do 20% pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysu przedsięwzięcia, przy czym każda zmiana kosztorysu wymaga pisemnego powiadomienia Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno.

Dotację przekazano w dniach: 29 kwietnia 2015 roku kwotę 65.000,00 zł, wb nr 74/2015 i 11 czerwca 2015 roku kwotę 65.000,00 zł, wb nr 102/2015.

Sprawozdanie z wykonania zadania w zakresie rozwoju sportu i rozliczenia przyznanej dotacji zostało złożone w Urzędzie dnia 27 stycznia 2016 roku. Na całość zadania poniesiono wydatki w kwocie 141.863,07 zł, w tym z dotacji w kwocie 130.000,00 zł (92%), ze środków własnych w kwocie 11.863,07 zł (8%). Do sprawozdania załączono zestawienie wszystkich faktur (rachunków) oraz kserokopie faktur, rachunków, umów zleceń.

Rodzaj kosztów	Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów (do pokrycia z wnioskowanej dotacji)	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków
Płace, stypendia	38.000,00	38.000,00
Sprzęt sportowy	23.000,00	23.491,89
Transport	49.000,00	49.043,31
Wyżywienia	11.000,00	11.124,00
Delegacje sędziowskie	6.500,00	6.300,00
Opłaty związkowe	2.000,00	1.760,00
Pozostałe	500,00	280,80
Razem	130.000,00	130.000,00

Na podstawie sprawozdania końcowego i załączonych do niego dokumentów źródłowych ustalono, że w kwotach wydatkowanych ze środków dotacji uwzględniono fakturę z dnia 7 lipca 2015 roku na kwotę 1.760,00 zł wystawioną przez Łódzki Związek Piłki Nożnej tytułem „rozliczenie ryczału za żółte kartki wiosna 2014/2015”. Wymienioną kwotę uwzględniono w sprawozdaniu końcowym w pozycji „opłaty związkowe”. Kontrolujące wskazują, że w § 5 pkt 2.1 uchwały nr 55/VIII/11 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 27 czerwca 2011 roku wskazano, że z dotacji nie mogą być finansowane lub dofinansowane w szczególności zapłaty kar, mandatów innych kar sankcyjnych nałożonych na klub sportowy lub na zawodnika tego klubu.

W świetle art. 252 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego: 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, 2) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości - podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2. Natomiast w myśl art. 252 ust. 5 i 6 ww. ustawy, zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnie udzielona lub pobrana w nadmiernej wysokości. Odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego nalicza się począwszy od dnia: 1) przekazania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, 2) następującego po upływie terminów zwrotu określonych w ust. 1 i 2 w odniesieniu do dotacji pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Na sprawozdaniu końcowym pracownik Urzędu zawarł adnotację – „wydatkowanie środków zgodne z umową i harmonogramem”. Ponadto sporządzono protokół z rozliczenia dotacji udzielonej Klubowi. Z protokołu wynikało, że dotacja została sprawdzona pod względem rachunkowym. **Jak wynika z ww. opisanych nieprawidłowości, kontrola finansowa i merytoryczna rozliczenia dotacji, przeprowadzona przez pracowników Urzędu nie była jednak wystarczająca i skuteczna.**

Należy mieć na uwadze, że skuteczna kontrola prowadzona przez jednostki udzielające dotacji ma kluczowe znaczenie dla efektywności realizacji zleczanych zadań i wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na ich realizację.

Dotacje na realizację zadań z zakresu sportu są udzielane ze środków publicznych i dlatego zarówno proces ich przyznawania jak i wykorzystanie muszą podlegać rygorystycznej kontroli.

W art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1870 ze zm.) zastrzeżono, że dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

3. WYDATKI OSOBOWE

4.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2015 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

W 2015 roku wydatki na wynagrodzenia (§ 401) w kontrolowanej jednostce wynosiły 13.222.020,47 zł (tj. 42,79% ogółu wydatków budżetowych), w tym w rozdziale 75023 – 2.396.459,77 zł (tj. 7,76% ogółu wydatków budżetowych).

Na dzień 30 września 2016 roku wydatki na wynagrodzenia (§ 401) w kontrolowanej jednostce wynosiły 10.349.348,24 zł (tj. 37,05% ogółu wydatków budżetowych), w tym w rozdziale 75023 – 1.747.573,06 zł (tj. 6,26% ogółu wydatków budżetowych).

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

W okresie objętym kontrolą za prawidłowość i kompletność akt osobowych pracowników odpowiedzialność ponosiła Danuta Cichowlas – inspektor w Referacie Ogólno – Organizacyjnym, Obsługi Samorządowej i Kadr, a za sporządzanie dokumentów dotyczących wypłat wynagrodzeń – Elżbieta Gajęcka – inspektor w Referacie Księgowości Budżetowej.

Kontrolą prawidłowości przyznanych wynagrodzeń poddano listy płac, na podstawie których dokonano wypłaty wynagrodzeń pracownikom Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno według wybranych miesięcy:

- wrzesień 2015 roku – lista płac z dnia 23 września 2015 roku,
- grudzień 2015 roku – listy płac z dnia 17 i 23 grudnia 2015 roku,
- sierpień 2016 roku – lista płac z dnia 23 sierpnia 2016 roku,
- wrzesień 2016 roku – lista płac z dnia 26 września 2016 roku.

w odniesieniu do niżej wymienionych pracowników Gminy:

- Burmistrza Gminy i Miasta,
- Sekretarza Gminy i Miasta,
- Skarbnika Gminy i Miasta,
- dwóch inspektorów w Referacie Wymiaru Podatków i Opłat,
- kierownika Referatu Księgowości Budżetowej,
- radcy prawnego,
- podinspektora w Referacie Nadzoru Komunalnego i Gospodarowania Nieruchomościami Gminy,
- starszego informatyka,
- asystenta Burmistrza,
- kierownika Referatu Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Rozwoju Gospodarczego,
- inspektora w Referacie Księgowości Budżetowej,
- pomocy administracyjnej.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość zastosowania kategorii zaszeregowania dla ww. pracowników Urzędu Gminy i Miasta, a także prawidłowość zastosowania stawek wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i regulacje wewnętrzne, tj.:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz. 1786),
- zarządzenie nr 38/09 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 4 czerwca 2009 roku w sprawie regulaminu wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno,

- zarządzenie nr 60/09 Burmistrza Gminy i Miasto Pajęczno z dnia 5 sierpnia 2009 roku w sprawie zasad przyznawania dodatku specjalnego pracownikom Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno zatrudnionym na podstawie powołania, tj. zastępcy Burmistrza i Skarbnikowi Gminy i Miasta Pajęczno.

Wynagrodzenie Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno ustalone zostało przez Radę Miejską uchwałą nr 6/II/2010 z dnia 1 grudnia 2010 roku w następujący sposób:

- wynagrodzenie zasadnicze	5.900,00 zł,
- dodatek funkcyjny	1.600,00 zł,
- dodatek specjalny	2.925,00 zł,
- <u>dodatek stażowy (17%)</u>	<u>1.003,00 zł,</u>
ogółem wynagrodzenie	11.428,00 zł.

Uchwała weszła w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 grudnia 2010 roku.

Kontrolujące wskazują, że zgodnie z art. 73 § 2 Kodeksu pracy, stosunek pracy z wyboru rozwiązuje się z wygaśnięciem mandatu. Zatem Rada Miejska, z uwagi na powstanie nowego stosunku pracy (ponowny wybór), obowiązana była ustalić wynagrodzenie Burmistrza Pajęczna na okres rozpoczynającej się nowej kadencji (nawet gdy wynagrodzenie nie uległo zmianie). Nie ma przy tym znaczenia, że Burmistrzem Pajęczna została ta sama osoba, która pełniła tę funkcję w poprzedniej kadencji. Dotychczasowa uchwała, dotycząca wyłączenie poprzedniego stosunku pracy, utraciła moc z chwilą wygaśnięcia tego stosunku.

Ustalenia kontroli

Wynagrodzenie Burmistrza nie przekraczało maksymalnych stawek (dotyczących wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego) określonych dla stanowisk z wyboru we wskazanym powyżej rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny Skarbnika Gminy i Miasta przyznane przez Burmistrza mieściły się w stawkach wynagrodzenia zasadniczego i w stawkach dodatku funkcyjnego określonych w ww. rozporządzeniu dla stanowisk z powołania.

Karty wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy i Miasta i listy płac prowadzono komputerowo. Stwierdzono zgodność dokonanych wypłat ww. pracownikom objętym próbą kontroli z zapisami w angażach pracowniczych i na kartach wynagrodzeń. Listy płac zostały sporządzone przez inspektora ds. płac w Referacie Księgowości Budżetowej.

W wyniku kontroli ustalono, że jednemu z pracowników objętych próbą kontroli nie zaliczono do stażu pracy okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 13 marca do dnia 31 sierpnia 2003 roku, co stanowiło 5 miesięcy i 20 dni. Tym samym dodatek za wysługę lat wzrastał corocznie o 1% od dnia 1 kwietnia 2005 roku, a powinien wzrastać o 1% od dnia 1 listopada 2004 roku. W trakcie kontroli RIO, z dniem 1 listopada 2016 roku przyznano ww. 17% dodatku za wysługę lat od wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 884,00 zł. Jednocześnie wyrównano dodatek za 2 miesiące 2014 roku (2*50 zł = 100 zł), za 5 miesięcy 2015 roku (5*52 zł=260 zł) i 3 miesiące 2016 roku (3*52 zł = 156 zł). Łącznie do wypłaty 516 zł brutto. Przedłożono kontrolującym listę płac z dnia 25 listopada 2016 roku, na podstawie której dokonano wyrównania dodatku stażowego.

W przypadku pracownika zatrudnionego na stanowisku pomocy administracyjnej, przyznano wynagrodzenie zasadnicze według III kategorii zaszeregowania w kwocie 2.400,00 zł. Zgodnie z załącznikiem nr 6 do regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno, dla stanowiska pomoc administracyjna przewidziano

kategorii zaszeregowania od III do IV. Z kolei w załączniku nr 1 do wymienionego regulaminu dla III kategorii zaszeregowania określono wynagrodzenie zasadnicze w przedziale 1.140 zł – 2.000 zł. Pracownik pozostawał zatrudniony na wskazanym stanowisku od dnia 18 lipca 2016 roku do dnia 17 stycznia 2017 roku. **Tym samym przez okres 6 miesięcy pracownikowi przyznano i wypłacono wynagrodzenie w zawyżonej wysokości (zawyżenie o 400 zł brutto miesięcznie).** W przypadku pozostałych pracowników objętych próbą kontroli, w prawidłowy sposób zastosowano w angażach kategorii zaszeregowania, z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych.

Pracownik zatrudniony w Urzędzie Gminy i Miasta na stanowisku starszego informatyka do udokumentowania stażu pracy przedłożył świadectwa pracy z poprzednich zakładów pracy. W jednym z świadectw określono, że pracownik korzystał z urlopu bezpłatnego w okresie jednego miesiąca (nie wskazano dokładnych dat korzystania z urlopu bezpłatnego). Okresu korzystania przez pracownika z urlopu bezpłatnego nie wyłącza się z ogólnego stażu pracy. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 902 ze zm.), do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowej i jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Natomiast w świetle art. 174 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1666 ze zm.), okresu urlopu bezpłatnego nie wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Z informacji uzyskanej od Danuty Cichowlas – inspektora w Referacie Ogólno – Organizacyjnym, Obsługi Samorządowej i Kadr wynikało, że w latach 2014 – 2016 (do dnia kontroli zagadnienia) wypłacono 4 odprawy emerytalne, 1 odprawę rentową oraz 3 ekwiwalenty za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Kontrolą objęto świadczenia:

Odprawy emerytalne:

- dla podinspektora w Referacie Nadzoru Komunalnego, Gospodarki Nieruchomościami Gminy, Ochrony Środowiska i Rolnictwa w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia w związku z przejściem w dniu 30 listopada 2014 roku na emeryturę. Odprawę w wysokości 20.304,00 zł brutto wypłacono w dniu 27 listopada 2014 roku (wb nr 217/2014) na podstawie listy płac z dnia 26 listopada 2014 roku,
- dla Zastępcy Kierownika USC w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia w związku z przejściem w dniu 31 sierpnia 2014 na emeryturę. Odprawę w wysokości 16.848,00 zł brutto wypłacono w dniu 27 sierpnia 2014 roku (wb nr 153/2014) na podstawie listy płac z dnia 26 sierpnia 2014 roku,
- dla sprzątaczkę w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia w związku z przejściem w dniu 31 maja 2015 roku na emeryturę. Odprawę w wysokości 12.600,00 zł wypłacono w dniu 29 maja 2015 roku (wb nr 93/2015) na podstawie listy płac z dnia 27 maja 2015 roku,
- dla Kierownika Referatu Księgowości Budżetowej w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia w związku z przejściem w dniu 27 lipca 2016 roku na emeryturę. Odprawę w kwocie 29.844,00 zł brutto wypłacono w dniu 27 lipca 2016 roku (wb nr 140/2016) na podstawie listy płac z dnia 26 lipca 2016 roku.

W trzech wyżej opisanych przypadkach, odprawy emerytalne wypłacono przed dniem ustania stosunku pracy. Zgodnie natomiast z § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników

samorządowych, jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy jest wypłacana w dniu ustania stosunku pracy.

Odprawy rentowe:

- dla inspektora w Referacie Nadzoru Komunalnego, Gospodarki Nieruchomościami Gminy, Ochrony Środowiska i Rolnictwa w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z dniem 10 października 2014 roku. Odprawę w kwocie 17.280,00 zł brutto wypłacono w dniu 14 października 2014 roku (wb nr 187/2014) na podstawie listy płac z dnia 13 października 2014 roku.

Ekwiwalenty za urlop wypoczynkowy:

- dla robotnika gospodarczego w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z dniem 14 stycznia 2014 roku za 10 dni (80 godzin) w wysokości 748,00 zł brutto. Ekwiwalent wypłacono w dniu 15 stycznia 2014 roku (raport kasowy nr 3/2014) na podstawie listy płac z dnia 13 stycznia 2014 roku,

Ustalono, że ww. przypadku zaniżono wypłatę ekwiwalentu o kwotę 59,20 zł brutto. Powyższe wynikało z błędu rachunkowego. W trakcie kontroli RIO skorygowano nieprawidłowość, przedłożono kontrolującym listę płac z dnia 23 listopada 2016 roku, na podstawie której dokonano wyrównania ekwiwalentu w kwocie 59,20 zł brutto.

4.2. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity z 2016 roku, poz. 800 ze zm.), wysokość odpisu podstawowego wynosi na jednego zatrudnionego 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą. W myśl art. 5 ust. 4 i 5 wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz na każdego emeryta lub rencistę uprawnionego do opieki socjalnej, którą sprawuje pracodawca.

Kontroli poddano prawidłowość naliczenia i przekazywania środków na rachunek w 2015 roku. Ustalono, że:

- w 2015 roku, w związku z art. 5d ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, podstawą określenia wysokości odpisu podstawowego na fundusz socjalny w 2015 roku było przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2010 roku, ogłoszone przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” z 2011 roku, Nr 15, poz. 156, które wyniosło 2.917,14 zł,
- łączna kwota odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przyjęta do budżetu na 2015 rok w oparciu o planowaną przeciętną liczbę zatrudnionych i emerytów wynosiła 97.186,00 zł (w rozdziałach 75023 i 90095 – zarządzenie nr 12/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 5 stycznia 2015 roku),
- do dnia 31 maja 2015 roku przekazano na rachunek funduszu kwoty odpis w kwocie 66.934,81 zł, w tym: [1] 2.000,00 zł przekazano w dniu 27 stycznia 2015 roku, [2] 8.000,00 zł przekazano w dniu 12 marca 2015 roku, [3] 30.000,00 zł przekazano w dniu 19 marca 2015 roku, [4] 2.000,00 zł przekazano w dniu 14 maja 2015 roku, [5] 24.934,81 zł przekazano w dniu 25 maja 2015 roku. Przekazana kwota

stanowiła co najmniej 75% równowartości odpisów, o których mowa w art. 5 ust. 1-3 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych,

- pozostała kwota odpisu na ZFŚS została przekazana w daniach: [1] 11 sierpnia 2015 roku w kwocie 8.600,85 zł, [2] 28 sierpnia 2015 roku w kwocie 5.000,00 zł, [3] 28 września 2015 roku w kwocie 8.710,75 zł.

Do dnia 30 września 2015 roku przekazano odpis w kwocie 89.246,41 zł.

Jednostka kontrolowana skorygowała pod koniec 2015 roku kwotę odpisu według faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych w 2015 roku (korekty według stanu na dzień 31 października 2015 roku i 3 grudnia 2015 roku). Wg korekty wyliczono:

- 72,44 etatu x 2.917,14 zł x 37,5% = 79.244,28 zł,
- 30 emerytów x 2.917,14 zł x 6,25% = 5.469,60 zł,
- 5 osób niepełnosprawnych x 2.917,14 zł x 37,5% + (5 x 2.917,14 zł x 6,25%) = 5.743,12 zł.

Odpis po korektach na koniec 2015 roku stanowił kwotę 90.456,80 zł.

W dniu 5 listopada 2015 roku przekazano na rachunek ZFŚS kwotę 762,10 zł, a w dniu 3 grudnia 2015 roku kwotę 448,29 zł.

4.3. Wydatki na podróże służbowe pracowników - 2015 rok

Podróże zagraniczne

W wyniku kontroli ustalono, że w 2015 roku nie wydatkowano żadnych środków na podróże zagraniczne pracowników Urzędu.

4.4. Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2015 - (do 30 września) 2016

Zasady wypłaty diet

W sprawozdaniach rocznych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za lata 2015 – 2016 (do 30 września 2016 roku) w klasyfikacji budżetowej Dz. 750 Administracja publiczna Rozdział 75022 Rady gmin § 303 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych wykazano:

Na dzień	Plan po zmianach	Wykonanie
31.12.2015	156.596,00	156.595,56
30.09.2016	156.596,00	117.446,67

Ewidencję księgową naliczenia i wypłaty diet dla radnych prowadzono w kontrolowanym okresie na koncie 240 – pozostałe rozrachunki.

Stwierdzono zgodność wykazanych w sprawozdaniach danych z ewidencją księgową.

Zasady wypłaty diet zawarto w uchwale nr 128/XVI/08 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 28 maja 2008 roku. W uchwale określono, że przewodniczącemu Rady przysługuje dieta miesięczna w wysokości 100%, przewodniczącym Komisji Stałych Rady – 75% i pozostałym radnym – 60% kwoty maksymalnej wysokości diety wynikającej z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy. Zgodnie z uchwałą, dieta płatna jest za okres miesiąca z dołu, do ostatniego dnia danego miesiąca.

Prawidłowość wypłaty diet

Kontrolą prawidłowości wypłat diet dla radnych objęto dokumenty wypłat diet w miesiącach październik - grudzień 2015 roku oraz styczeń – marzec 2016 roku:

- za październik 2015 roku na kwotę 13.049,63 zł – listy płac z dnia 26 października 2015 roku. Wypłacono w dniu 27 października 2015 roku, raport kasowy nr 102/2015 z dnia 26 października 2015 roku. Wypłacono w dniu 27 października 2015 roku, wyciąg bankowy nr 186 z dnia 27 października 2015 roku,
- za listopad 2015 roku na kwotę 13.049,63 zł – listy płac z dnia 25 listopada 2015 roku. Wypłacono w dniu 26 listopada 2015 roku, raport kasowy nr 116/2015 z dnia 26 listopada 2015 roku oraz wyciąg bankowy nr 210/2015 z dnia 26 listopada 2015 roku,
- za grudzień 2015 roku na kwotę 13.049,63 zł – listy płac z dnia 17 grudnia 2015 roku. Wypłacono w dniu 21 grudnia 2015 roku, raport kasowy nr 126/2015 z dnia 17 grudnia 2015 roku oraz wyciąg bankowy nr 227/2015 z dnia 21 grudnia 2015 roku,
- za styczeń 2016 roku na kwotę 13.049,63 zł – listy płac z dnia 27 stycznia 2016 roku. Wypłacono w dniu 28 stycznia 2016 roku, raport kasowy nr 9/2016 z dnia 26 stycznia 2016 roku oraz wyciąg bankowy nr 17/2016 z dnia 28 stycznia 2016 roku,
- za luty 2016 roku na kwotę 13.049,63 zł – listy płac z dnia 24 lutego 2016 roku. Wypłacono w dniu 25 lutego 2016 roku, raport kasowy nr 21/2016 z dnia 25 lutego 2016 roku oraz wyciąg bankowy nr 36/2016 z dnia 25 lutego 2016 roku.,
- za marzec 2016 roku na kwotę 13.049,63 zł – listy płac z dnia 22 marca 2016 roku. Wypłacono w dniu 23 marca 2016 roku, raport kasowy nr 29/2016 z dnia 23 marca 2016 roku oraz wyciąg bankowy nr 55/2016 z dnia 23 maja 2016 roku.

Kontrolą objęto w 2015 roku wypłatę diet na łączną kwotę 39.148,89 zł, co stanowiło 25% ogółu wypłaconych diet w 2015 roku, a w 2016 roku wypłatę diet na łączną kwotę 39.148,89 zł, co stanowiło 33,33% ogółu wypłaconych diet według stanu na dzień 30 września 2016 roku.

Zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2016 roku, poz. 446 ze zm.), wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2015 roku, poz. 2030 i 2199 oraz z 2016 roku, poz. 178).

Maksymalna dieta radnego w gminie poniżej 15 tys. mieszkańców – zgodnie z § 3 pkt. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diety przysługującej radnemu gminy (Dz. U. nr 61, poz. 710) wynosi 50% maksymalnej wysokości diety. Zgodnie z art. 9 ustawy budżetowej na 2015 rok (Dz. U. z 2015 roku, poz. 153) i ustawy budżetowej na 2016 rok (Dz. U. z 2016 roku, poz. 278) kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosiła 1.766,46 zł, a maksymalna dieta miesięczna 1.324,85 zł (kwota bazowa 1.766,46 zł x 1,5 x 50%).

Wysokość diet radnych wypłaconych w ww. miesiącach nie naruszała obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

4. DOTACJE NA RZECZ SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI NIEPUBLICZNYCH (ART.90 USTAWY O SYSTEMIE OŚWIATY) - 2015 ROK

Na terenie Gminy i Miasta Pajęczno nie funkcjonują niepubliczne szkoły i przedszkola, w związku z tym Gmina nie realizowała w 2015 roku wydatków z tego tytułu.

5. WYDATKI NA DOSTAWY MATERIAŁÓW I USŁUG

Wybór banku kredytującego

Kontrolą objęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem było udzielenie kredytu do wysokości 2.000.000 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów oraz na pokrycie deficytu budżetu.

Zarządzeniem nr 128/16 z dnia 10 marca 2016 roku Burmistrz powołał komisję przetargową w pięcioosobowym składzie. W pkt 3 zarządzenia wskazano, że tryb pracy komisji oraz członków komisji określa regulamin stanowiący załącznik do zarządzenia.

W dniu 7 marca 2016 roku Skarbnik Miasta – Zuzanna Podlejska ustaliła szacunkową wartość zamówienia w wysokości 443.632,63 zł (106.261,90 euro). Jako podstawę ustalenia wartości przedmiotu zamówienia wskazano założenie stopy procentowej na poziomie 4%.

W ogłoszeniu o zamówieniu z dnia 15 marca 2016 roku wskazano między innymi: 1) nazwę i adres Zamawiającego, 2) tryb zamówienia: przetarg nieograniczony o wartości szacunkowej poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, 3) adres strony internetowej, na której zamieszcza się SIWZ, 4) przedmiot oraz wielkość zamówienia - zamawiający nie dopuścił możliwości składania ofert częściowych, 5) informację o możliwości złożenia oferty wariantowej - zamawiający nie dopuścił możliwości składania ofert wariantowych, 6) termin wykonania zamówienia określony jako: „zakończenie: 31.03.2022” (czyli termin zapadalności ostatniej raty spłaty kredytu, a nie termin postawienia kredytu do wykorzystania określony w SIWZ pod datą 1 sierpnia 2016 roku), 7) warunki udziału w postępowaniu oraz sposób dokonywania oceny spełniania tych warunków, 8) informację o oświadczeniach lub dokumentach, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz niepodleganiu wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy, 9) wadium - zamawiający nie wymagał wniesienia, 10) kryteria oceny ofert: 1) cena – 95, 2) czas uruchomienia kredytu od dnia przekazania dyspozycji – 5.

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 15 marca 2016 roku pod nr 58212-2016 oraz w siedzibie zamawiającego na tablicy ogłoszeń w okresie od 15 do 24 marca 2016 roku.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została zatwierdzona przez Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno w dniu (brak daty).

W SIWZ określono między innymi: [1] przewidywany harmonogram spłaty kapitału kredytu, z zastrzeżeniem, że okres kredytowania oraz harmonogram spłat mogą ulec zmianie w zależności od wyliczonego indywidualnego wskaźnika spłat, zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, karencja w spłacie kredytu do 30 marca 2017 roku, [2] prowizja płatna w dniu uruchomienia transzy w wysokości określonej w ofercie, [3] oprocentowanie kredytu zmienne obliczone w oparciu o stawkę WIBOR 1M i dodatnią lub ujemną marżę banku. Stawka WIBOR będzie liczona jako średniomiesięczna z miesiąca poprzedzającego okres naliczania odsetek, [4] termin wykonania zamówienia – od dnia zawarcia umowy do dnia 31 marca 2022 roku (dzień zakończenia spłaty kredytu). Kredyt miał być uruchomiony w dwóch transzach po

1.000.000 zł 15 kwietnia i 1 sierpnia 2016 roku, [5] zamawiający nie wymagał wniesienia wadium oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy, [6] miejsce i termin składania ofert – w siedzibie zamawiającego do dnia 23 marca 2016 roku, do godz. 10.00, [7] sposób obliczenia ceny, [8] kryterium oceny ofert – cena oferty brutto (koszt kredytu) – 95%, czas uruchomienia kredytu od dnia przekazania dyspozycji - 5%

Od wykonawcy wymagano złożenia oświadczenia o spełnianiu warunków zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy Pzp oraz o braku podstaw do wykluczenia zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy Pzp oraz posiadania zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego lub innego dokumentu uprawniającego do wykonywania czynności bankowych.

W dniu 16 i 17 marca 2016 roku wpłynęły pytania od oferentów wraz z prośbą o przedłużenie terminu składania ofert do 25 marca 2016 roku.

W dniu 18 marca 2016 roku zamawiający na stronie Biuletynu Informacji Publicznej opublikowała odpowiedzi na 22 pytania (dwie odpowiedzi) oraz zamieścił dokumenty dotyczące wyboru Skarbnika oraz absolutorium dla Burmistrza.

Z protokołu postępowania (druk ZP-PN) wynikało, że przed otwarciem ofert zamawiający poinformował, że zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia kwotę 443.632 zł.

Otwarcia ofert dokonano zgodnie z SIWZ, w dniu 23 marca 2016 roku.

Kierownik zamawiającego i członkowie Komisji Przetargowej złożyli oświadczenia w trybie art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych o braku okoliczności powodujących wyłączenie z postępowania o zamówienie publiczne.

Wpłynęło sześć ofert:

- 1) Bank Spółdzielczy w Andrespolu – cena oferty brutto 313.503,88 zł, uruchomienie kredytu 1 dzień,
- 2) Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie – cena oferty brutto 284.908,40 zł, uruchomienie kredytu 1 dzień,
- 3) Bank Spółdzielczy w Bełchatowie – cena oferty brutto 214.002,43 zł, uruchomienie kredytu 1 dzień,
- 4) Bank Spółdzielczy w Warcie oddział w Siemkowicach – cena oferty brutto 224.574,85 zł, uruchomienie kredytu 1 dzień,
- 5) ES BANK Bank Spółdzielczy w Radomsku i SGB- Bank S.A. – cena oferty brutto 341.902,59 zł, uruchomienie kredytu 1 dzień,
- 6) Bank PKO S.A. – cena oferty brutto 337.365,29 zł, uruchomienie kredytu 1 dzień,

W dniu 30 marca 2016 roku komisja przetargowa sporządziła protokół z posiedzenia, z którego wynikało, że wszystkie oferty zostały złożone prawidłowo oraz że najkorzystniejszą ofertę złożył Bank Spółdzielczy w Bełchatowie.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty sporządzono z datą 30 marca 2016 roku i przesłano do uczestników postępowania o zamówienie publiczne faksem w dniu 30 marca 2016 roku i drogą pocztową (potwierdzenie odbioru z dnia od 31 marca do 4 kwietnia 2016 roku). Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty zamieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego w okresie od dnia 30 marca do dnia 11 kwietnia 2016 roku oraz na stronie internetowej BIP Urzędu w dniu 30 marca 2016 roku.

W dniu 11 kwietnia 2016 roku Aleksandra Bilcka sporządziła protokół z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, który został zatwierdzony przez Burmistrza Dariusza Tokarskiego.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w BZP w dniu 11 kwietnia 2016 roku pod nr 83292-2016.

Przy udzieleniu ww. zamówienia publicznego nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Umowę nr 40/16 podpisał Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno – Dariusz Tokarski przy kontrasygnacie Skarbnika – Zuzanny Podlejskiej w dniu 7 kwietnia 2016 roku.

6. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w roku 2015

Dział	Rozdział	§	2015 rok	
			Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
600	60016	6050	758.526,87	493.332,54
600	60095	6060	6.000,00	6.000,00
600	60095	6050	-	-
710	71012	6050	-	-
710	71014	6050	160.712,45	148.153,50
700	70005	6060	-	-
750	75023	6057	52.849,74	50.073,66
750	75023	6059	10.100,00	9.876,53
750	75023	6060	80.000,00	79.900,00
750	75023	6660	14.175,92	14.174,74
750	75095	6050	64.000,00	64.000,00
750	75404	6170	10.000,00	10.000,00
754	75412	6050	123.300,00	107.557,93
754	75412	6057	100.000,00	100.000,00
754	75412	6059	208.500,00	208.180,66
801	80101	6050	49.000,00	43.250,00
801	80104	6050	46.651,24	46.595,54
801	80104	6060	4.959,00	4.959,00
801	80110	6050	803.000,00	744.316,10
801	80110	6660	44.018,56	42.909,43
900	90001	6050	-	-
900	90002	6060	50.000,00	39.844,62
900	90015	6050	80.000,00	77.276,03
900	90095	6010	5.000,00	0,00
900	90095	6050	20.000,00	15.563,70
900	90095	6057	11.061,60	11.060,72
900	90095	6059	8.938,40	8.704,15
921	92109	6050	113.000,00	112.574,16
926	92601	6050	-	-

926	92601	6057	24219,11	24.219,10
926	92601	6059	13.280,89	13.017,78
Razem			2 861 293,78	2 475 539,89
Wydatki budżetowe ogółem			31 891 777,76	30 900 760,49
% udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem			8,97%	8,01%

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2015-2016

Źródła finansowania inwestycji w poszczególnych działach i rozdziałach stanowią [załącznik nr 21 do protokołu kontroli](#).

Podstawowe dane o kontrolowanych zadaniach inwestycyjnych stanowią [załącznik nr 22 do protokołu kontroli](#).

Ewidencja księgowa wydatków inwestycyjnych

Ewidencja księgowa kosztów inwestycji prowadzona jest w Urzędzie Gminy i Miasta na koncie syntetycznym 080 - środki trwałe w budowie (inwestycje). Kontrolującym przedłożono ewidencję szczegółową do ww. konta, zapewniającą wyodrębnienie poszczególnych kosztów inwestycji.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, zawartymi między innymi w regulaminie organizacyjnym Gminy i Miasta Pajęczno – przygotowywanie inwestycji i nadzór nad ich realizacją należy do Referatu Planowania Przestrzennego i Inwestycji. Wydziałem tym kieruje Wanda Koperska.

W kontrolowanej jednostce nie wprowadzono regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości kwoty 30.000 euro.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

„Termomodernizacja strażnicy OSP w Makowiskach”

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Wieluniu VIII Zamiejscowy Wydział Cywilny z/s w Pajęcznie z dnia 28 lutego 2013 roku stwierdzono, że OSP w Makowiskach nabyła przez zasiedzenie z dniem 2 stycznia 1985 roku własność zabudowanej nieruchomości położonej w Makowiskach w gminie Pajęczno, stanowiącej działkę oznaczoną nr ewidencyjnym 94 o powierzchni 0,2277 ha.

W dniu 26 sierpnia 2014 roku OSP Makowiska zgłosiła do Starosty Pajęczańskiego zamiar wykonania robót budowlanych niewymagających decyzji o pozwoleniu na budowę.

Plac budowy został przekazany protokolarnie w dniu 8 grudnia 2014 roku. Z dziennika budowy wynikało, że prace rozpoczęto w dniu 9 grudnia 2014 roku.

Nakłady i źródła finansowania

Nakłady i limity dla zadania określone w Wieloletniej Prognozie Finansowej

2012 rok

W dniu 24 grudnia 2012 roku została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla zadania inwestycyjnego pn. „Termomodernizacja strażnicy OSP w Makowiskach” na kwotę 21.033,00 zł (termin wykonania dokumentacji określono do dnia 30 czerwca 2013 roku). Wymienionego zadania nie ujęto w WPF na lata 2012-2021.

Stosownie do przepisów art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia: 1) nazwę i cel; 2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia; 3) okres realizacji i łączne nakłady finansowe; 4) limity wydatków w poszczególnych latach; 5) limit zobowiązań.

Ponadto w myśl art. 226 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia. Przedsięwzięciem jest wieloletnie zadanie lub projekt, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ww. ustawy.

Tym samym zgodnie z podpisaną umową limit zobowiązań na 2012 rok dla przedmiotowego zadania powinien wynosić 21.033,00 zł. Natomiast limit wydatków na 2012 rok powinien zostać określony w kwocie 0,00 zł.

Podkreślić należy, że uchwała w sprawie WPF stanowi jedyną podstawę zaciągnięcia zobowiązań w zakresie umów związanych z realizacją przedsięwzięć, przynoszących wydatki w kolejnych latach budżetowych, o czym stanowi art. 228 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W świetle tego przepisu, uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.

2014 rok

Na podstawie uchwały nr 375/XXXVIII/14 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 30 października 2014 roku wprowadzono do wykazu przedsięwzięć, stanowiącego załącznik nr 2 do wieloletniej prognozy finansowej na lata 2014-2021 zadanie pn. „Termomodernizacja OSP Makowiska – poprawa estetyki budynku, usunięcie przecieków i remont konstrukcji dachu i obniżenie kosztów ogrzewania – okres realizacji 2014-2015. Na zadanie zaplanowano łączne nakłady finansowe w kwocie 532.000 zł, w tym limit na 2015 rok w kwocie 532.000 zł oraz limit zobowiązań ustalono w kwocie 532.000 zł.

W limicie zobowiązań uwzględniono umowy: [1] na wykonanie dokumentacji budowlanej (remont dachu) zawartą w dniu 14 maja 2014 roku z PPHU PAPEX Anetta Pełka z/s Pajęczno na kwotę 9.717 zł brutto (termin wykonania umowy do dnia 25 czerwca 2014 roku, za usługę zapłacono w dniu 14 lipca 2014 roku), [2] na roboty budowlane zawartą w dniu 3 grudnia 2014 roku z FBHU SAF-BUD Dariusz Szafarz z/s w Sieradzu na kwotę 293.906,80 zł brutto (zapłacono w dniu 31 marca 2015 roku), [3] umowę na nadzór inwestorski zawartą w dniu 2 grudnia 2014 roku z PPIB PRINBUD z/s w Pajęcznie na kwotę 7.000 zł brutto (zapłacono w dniu 31 marca 2015 roku), [4] umowę na wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej zawartą w dniu 24 grudnia 2012 roku z Architektoniczną Pracownią Projektową mgr inż. Grzegorz Krzysztofiński, Krzysztof Sójka sc z/s w Wieluniu, w której określono wynagrodzenie za nadzór autorski w kwocie 1.107 zł (zapłacono w dniu 9 czerwca 2015 roku).

2015 rok

Uchwałą nr 10/II/14 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pajęczno na lata 2015-2021 zaplanowano łączne nakłady finansowe w kwocie 532.000 zł, limit wydatków w kwocie 532.000 zł, limit zobowiązań 532.000 zł.

Uchwałą nr 26/IV/15 z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie zmiany WPF Rada Miejska zmieniła łączne nakłady finansowe w kwocie 350.000 zł, limit wydatków w kwocie 350.000 zł, limit zobowiązań 350.000 zł.

Uchwałą nr 36/VI/15 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 29 kwietnia 2015 roku w sprawie zmiany WPF zaplanowano łączne nakłady finansowe na kwotę 308.000 zł, limit wydatków na kwotę 308.000 zł, limit zobowiązań na kwotę 308.000 zł.

Uchwałą nr 54/VII/15 Rady Miejskiej w Pajęcznie z dnia 24 czerwca 2015 roku w sprawie zmiany WPF zaplanowano łączne nakłady finansowe w kwocie 308.500 zł, limit wydatków w kwocie 308.500 zł, limit zobowiązań 308.500 zł.

Uchwałą nr 93/XI/15 Rady Miejskiej w Pajęcznie na lata 2015-2021 z dnia 30 listopada 2015 roku zaplanowano łączne nakłady finansowe w kwocie 308.500 zł, limit wydatków w kwocie 308.500 zł, limit zobowiązań 308.500 zł.

Kontrolujące wskazują, że w 2015 roku limit zobowiązań został błędnie ustalony, ponieważ wszystkie umowy w sprawie przedmiotowego zadania zostały zawarte w 2012 i 2014 roku. W 2015 roku nie zawierano nowych umów, a jedynie dokonano niżej wymienionych wydatków:

Nr faktury	Kontrahent	Nazwa usługi	Kwota brutto	Data zapłaty
1/2015 z 30.03.2015	FBHU SAF-BUD Dariusz Szafarz	Termomodernizacja OSP Makowiska	298.073,66	31.03.2015
9/2015 z 06.05.2015	Architektoniczna Pracownia Projektowa Grzegorz Krysztofiński, Krzysztof Sójka sc	Nadzór autorski	1.107,00	09.06.2015
6/03/2015 z 30.03.2015	PPiB PROINBUD Agnieszka Wawrzak	Nadzór inwestorski	7.000,00	31.03.2015

Zatem limit zobowiązań na 2015 roku powinien wynieść 0,00 zł. Powyższe działanie stanowiło również naruszenie art. 228 ust. 1 w zw. z art. 226 ust.1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.

Zabezpieczenie inwestycji w budżecie

Nr uchwały/zarządzenia	Data	Klasyfikacja budżetowa	Kwota
164/XX/12	21.09.2012	710, 71014, § 6050	90.000,00(1)
185/XXII/12	30.11.2012	710, 71014, § 6050	-30.000,00(1)
198/XXIII/12	28.12.2012	710, 71014, § 6050	79.484,74(1)
207/XXIV/13	25.01.2013	710, 71014, § 6050	+42.000,00(1)
266/XXIX/13	27.09.2013	710, 71014, § 6050	+1.500,00(1)
335/XXXV/14	24.04.2014	710, 71014, § 6050	145.000,00(2)
7/II/14	29.12.2014	710, 71014, § 6050	-85.837,00 (3)
9/II/14	29.12.2014	754, 75412, § 6050	+532.000,00
25/IV/15	26.02.2015	754, 75412, § 6050	-532.000,00
		754, 75412, § 6057	+100.000,00
		754, 75412, § 6059	+250.000,00
35/VI/15	29.04.2015	754, 75412, § 6059	-42.000,00
53/VII/15	24.06.2015	754, 75412, § 6059	+500,00

(1) kwota dot. planowanych wydatków na dokumentację dla zadań Rozbudowa Przedszkola nr 1, Dodatkowe miejsca postojowe przy targowisku miejskim, Rozbudowa zaplecza socjalnego na stadionie w Pajęcznie i Termomodernizacja OSP w Makowiskach.

(2) kwota dot. planowanych wydatków na dokumentację techniczną dla zadań: 1.Przebudowa ul. 22 lipca w Pajęcznie, 2.Rozbud. kanaliz. sanit. w ul. Parkowej, 3.Koncepcja rozbudowy

oczyszczalni ścieków, 4.Dokum.tech.ośw.ulicz.ul.Okólnej, ul.22Lipca, Parku Miejskiego, drogi Makow. Podmur., 5.Termomoder.strażnicy OSP Makowiska,

(3) kwota dot. planowanych wydatków na dokumentację techniczną dla zadań: 1.Przebud.ul. 22 lipca w Pnie, 2.Rozbud.kanaliz.sanit.w ul. Parkowej, 3.Dokum.tech.ośw.ulicz.Okólnej, 22Lipca, Parku Miejsk., drogi Makow.-Podmur.,4.Term.straż.OSP Makowiska, 5.kanal.san.w ul. Krótka 6. Budow. budyn. soc.

Umowy o dofinansowanie

Umowa o przyznanie pomocy nr 01894-6930-UM0530076/14 w ramach działania 413 "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju" w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego PROW na lata 2007-2013 z dnia 19 stycznia 2015 roku z Samorządem Województwa Łódzkiego. Ze strony Gminy i Miasta umowę podpisał Burmistrz Dariusz Tokarski. Ww. umową Gmina zobowiązała się do realizacji operacji „Termomodernizacja straźnicy OSP Makowiska”, której celem będzie stworzenie mieszkańcom m. Makowiska miejsca do spotkań, w którym będzie ona mogła integrować się ze sobą, zaspokajać swoje potrzeby kulturalne i społeczne. Przyznano Gminie pomoc w wysokości 100.000,00 zł, jednak nie więcej niż 80% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji. W dniu 24 kwietnia 2015 roku został podpisany aneks nr 1 do ww. umowy, którym zmieniono brzmienie załącznika do umowy.

W dniu 31 marca 2015 roku Gmina sporządziła wniosek o płatność oraz sprawozdanie końcowe z realizacji zadania. W dniu 3 czerwca 2015 roku wniosek skorygowano.

Pomoc w kwocie 100.000,00 zł wpłynęła na rachunek bankowy Gminy w dniu 30 czerwca 2015 roku, wb nr 127/2015.

Umowy zawarte w związku z realizacją zadania inwestycyjnego

1) Dokumentacja projektowa

W dniu 24 grudnia 2012 roku została zawarta umowa nr V.272.12.2012 pomiędzy Gminą i Miastem Pajęczno, reprezentowaną przez Burmistrza Dariusza Tokarskiego, a Architektoniczną Pracownią Projektową mgr inż. Arch. Grzegorz Krysztofiński, Krzysztof Sójka sc z/s w Wieluniu. Umowę kontrasygnowała Skarbnik Gminy i Miasta. Jako przedmiot umowy wskazano:

- wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla zadań inwestycyjnych: [1] termomodernizacja straźnicy OSP w Makowiskach, [2] rozbudowa Przedszkola nr 1 w Pajęcznie, [3] rozbudowa zaplecza socjalnego na stadionie w Pajęcznie,
- opracowanie: projektu konstrukcyjno – architektonicznego, projektów branżowych (tj. instalacji sanitarnej i elektrycznej) – 5 egz., przedmiarów robót i kosztorysów ślepych w 2 egzemplarzach i na płycie CD w 1 egz. oraz pozyskanie map sytuacyjno – wysokościowych do celów projektowych,
- sprawowanie nadzoru autorskiego,
- pozyskanie pozwolenia na budowę bądź zgłoszenie rozpoczęcia robót.

W umowie określono również: [1] termin przekazania kompletnego i zgodnego z umową opracowania projektowego – do dnia 30 czerwca 2013 roku, [2] wynagrodzenie – 98.500,00 zł netto plus podatek VAT, tj. 121.155,00 zł brutto, w tym na termomodernizację straźnicy OSP na kwotę 21.033,00 zł oraz wynagrodzenie za nadzór autorski (5%) w kwocie 1.107,00 zł.

Dokumentację przekazano protokolarnie w dniu 8 kwietnia 2013 roku.

Za wykonaną usługę została wystawiona faktura VAT nr 18/2013 z dnia 8 kwietnia 2013 roku na kwotę 21.033,00 zł, z terminem płatności do dnia 8 maja 2013 roku – zapłacono w dniu 26 kwietnia 2013 roku (dział 710, rozdział 71014, § 6050).

Za nadzór autorski wystawiono fakturę VAT nr 9/2015 z dnia 6 maja 2015 roku na kwotę 1.107,00 zł, płatną do 5 czerwca 2015 roku – zapłacono w dniu 9 czerwca 2015 roku (dział 710, rozdział 75412, § 6059).

W dniu 14 maja 2014 roku została zawarta umowa nr PI.7011.7.2014 pomiędzy Gminą i Miastem Pajęczno, reprezentowaną przez Burmistrza Dariusza Tokarskiego, a PPHU BAPEX Anetta Pełka z/s Pajęczno na wykonanie dokumentacji budowlanej dla zadania „Termomodernizacja strażnicy OSP Makowiska – remont dachu”. Umowę kontrasygnowała Skarbnik Gminy i Miasta. W umowie wskazano, że dokumentacja będzie zawierać: audyt energetyczny z wyliczeniem osiągnięcia efektu ekologicznego, ocenę stanu technicznego dachu w dwóch egzemplarzach, projekt budowlany w czterech egzemplarzach, kosztorys inwestorski w dwóch egzemplarzach. Przedmiar robót i kosztorys nakładczy w dwóch egzemplarzach, specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót w dwóch egzemplarzach, płytę CD zawierającą projekt budowlany, przedmiary robót i specyfikację techniczną w jednym egzemplarzu. Umowę zawarto w oparciu o art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zobowiązano wykonawcę do przekazania zamawiającemu kompletnej i zgodnej z umową dokumentacji projektowej w terminie do dnia 25 czerwca 2014 roku. Strony umowy ustaliły wynagrodzenie za prace projektowe w wysokości 7.900,00 zł netto + podatek VAT, tj. 9.717,00 zł brutto.

Dokumentację dotyczącą strażnicy OSP w Makowiskach przekazano protokolarnie w dniu 2 czerwca 2014 roku.

Za wykonaną usługę została wystawiona faktura VAT nr 29/06/2014 z dnia 16 czerwca 2014 roku na kwotę 9.717,00 zł, termin płatności do dnia 14 lipca 2014 roku, zapłacono w dniu 14 lipca 2014 roku (dział 710, rozdział 71014, § 6050).

2) Umowa o roboty budowlane

W dniu 3 grudnia 2014 roku została zawarta umowa na roboty budowlane nr NK.272.9.2014 z FBHU SAF-BUD Dariusz Szafarz z/s w Sieradzu. Ze strony Gminy umowę podpisał Burmistrz Gminy i Miasta Dariusz Tokarski, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy i Miasta. Zgodnie z wynikiem przetargu nieograniczonego i ww. umową, wykonawca przyjął do wykonania realizację inwestycji pn. „Termomodernizacja OSP Makowiska”, w tym wykonanie robót:

- wykonanie ocieplenia ścian zewnętrznych styropianem o grubości 15 cm,
- wykonanie elewacji tynkami cienkowarstwowymi,
- wymianę stolarki okiennej,
- remont balkonów,
- wykonanie zadaszenia nad wejściem,
- montaż instalacji odgromowej,
- wymiana rynien dachowych i rur spustowych,
- wymiana i wzmocnienie elementów konstrukcyjnych więźby dachowej,
- zmiana pokrycia dachowego z blachy płaskiej na blachę trapezową,
- wykonanie docieplenia poddasza wełną mineralną o grubości 15 cm.

W umowie wskazano między innymi: [1] wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy jest wynagrodzeniem kosztorysowym w kwocie 238.948,62 zł netto plus podatek VAT, tj. 293.906,80 zł brutto, [2] zamawiający przewidział fakturowanie po zakończeniu i odbiorze poszczególnych etapów robót – płatność nastąpi na podstawie rachunków lub faktur VAT częściowych, z zastrzeżeniem, że wysokość płatności należnej na podstawie rachunku lub faktury VAT końcowej nie może być mniejsza niż 25% kwoty szacunkowej wynagrodzenia, [3] termin wykonania prac: rozpoczęcia robót – nie później niż w terminie 10 dni od dnia protokolarnego przekazania przez zamawiającego terenu budowy. Protokolarne przekazanie terenu budowy przez zamawiającego miało nastąpić

nie później niż w terminie 7 dni od dnia podpisania umowy; zakończenia całości robót – do dnia 30 marca 2015 roku. Zgodnie z umową rozliczenie robót miało nastąpić w oparciu o kosztorys powykonawczy potwierdzający faktycznie wykonane zakres robót budowlanych.

W dniu 23 marca 2015 roku został podpisany aneks do ww. umowy. Powołując się na art. 144 ust. 1 i art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych oraz § 17 ust. 2 pkt 2 umowy, strony dokonały zmian przedmiotowej umowy w zakresie: [1] rozszerzenia zakresu robót o wymianę oświetlenia zewnętrznego, demontaż i ponowny montaż klimatyzatorów oraz wykonanie wylotów wentylacyjnych ponad dach, [2] zmiany wynagrodzenia kosztorysowego na podstawie oferty wykonawcy i protokołu konieczności na kwotę netto 242.336,31 zł + VAT, tj. 298.073,66 zł brutto, [3] zmiany kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy na kwotę 14.903,68 zł (5% wynagrodzenia całkowitego brutto). W aneksie wskazano, że wymienione zmiany uzasadnia się koniecznością wykonania robót dodatkowych i zamiennych, związanych z termomodernizacją strażnicy OSP Makowiska, tj. [1] wymiana istniejącego oświetlenia zewnętrznego, [2] demontaż i ponowny montaż klimatyzatorów, [3] założenie folii paraizolacyjnej przeciwwilgociowej pod i nad wełną mineralną, [4] zamontowanie okna i wjazdu dachowego w pokryciu dachu, [5] zabudowa płytami rury odpływu wody z balkonu oraz obudowa słupów metalowych przy garażach, [6] wykonanie podłogi ślepej w dolnej części dźwigara dachowego, [7] zamontowanie kanałów wentylacyjnych ponad dach i barierki śniegowych na pokrycie dachu. Potrzeba tych zmian, jak wskazano w aneksie, wynikała z dostosowania kosztorysu powykonawczego do obmiarów powykonawczych. Konsekwencją powyższego było zwiększenie kosztów inwestycji o kwotę 4.166,86 zł brutto, a więc zwiększenie wartości kosztorysowej przedmiotu zamówienia, stanowiącej nie więcej niż 20% wartości zamówienia podstawowego, które było przewidziane i jest zgodne z przedmiotem zamówienia.

Protokół konieczności nr 1

W dniu 16 marca 2015 roku spisano protokół konieczności wykonania robót budowlanych nie objętych dokumentacją projektową. Komisja w składzie wymienionym w protokole konieczności stwierdziła konieczność wykonania następujących robót: [1] wymiana istniejącego oświetlenia zewnętrznego, [2] demontaż i ponowny montaż klimatyzatorów, [3] założenie folii paraizolacyjnej jako izolacji przeciwwilgociowej pod i nad wełną mineralną, [4] zamontowanie okna i wjazdu dachowego w pokryciu dachu, [5] zabudowa płytami rury odpływu z balkonu oraz obudowa słupów metalowych przy garażach, [6] wykonanie pomostu roboczego w dolnej części dźwigara dachowego, [7] zamontowanie kanałów wentylacyjnych ponad dach i barierki śniegowych na pokryciu dachu. W protokole wskazano, że roboty te nie są objęte zakresem umownym. Koszt robót miał zostać określony kosztorysem powykonawczym. Koszt robót oszacowano na ok. 20.000,00 zł.

Roboty odebrano protokolarnie w dniu 27 marca 2015 roku. Z protokołu wynikało, że roboty zostały wykonane zgodnie z umową i projektem technicznym.

Wyszczególnienie	Kosztorys ofertowy kwota netto	Kosztorys powykonawczy kwota netto
Termomodernizacja – roboty budowlane	133.135,98	124.007,82
Remont drewnianej konstrukcji dachu	105.812,64	98.984,63
Roboty dodatkowe	-	12.738,32
Remont oświetlenia terenu, demontaż i montaż klimatyzatorów	-	6.605,54
Razem	238.948,62	242.336,31
Razem z VAT	293.906,80	298.073,66

Odchylenia finansowe w pozycji Remont drewnianej konstrukcji dachu wynikał ze zmiany miejsca ułożenia wełny mineralnej, która pierwotnie była przewidziana do ułożenia w przestrzeni międzybelkowej dachu. W trakcie wykonywania robót (po uzgodnieniu z projektantem) zdecydowano wykonać ocieplenie w części dolnej dźwigara kratowego, co w konsekwencji spowodowało zmniejszenie ilości wykonanych prac o 105,605 m².

Odchylenia finansowe w pozycji Roboty budowlane (roboty rozbiórkowe, podłóża, podłogi, elementy kowalsko - ślusarskie) wynikały z wykonania posadzki z płytek ceramicznych na tarasie oraz wykonania wymiany balustrady tarasu w ramach prac własnych przez właściciela obiektu. Prace te zostały wykonane na koszt właściciela obiektu.

Odchylenia finansowe w pozycji Roboty budowlane (montaż stolarki okiennej i drzwiowej) wynikał z faktu, że część stolarki okiennej nie została wymieniona, ponieważ właściciel budynku dokonał wymiany przez rozpoczęciem inwestycji.

Za wykonaną usługę została wystawiona faktura VAT nr 1/2015 z dnia 30 marca 2015 roku na kwotę 298.073,66 zł, z terminem płatności 30 dni – zapłacono w dniu 31 marca 2015 roku (dział 710, rozdział 71014, § 6057, 6059).

Postępowanie przetargowe

W dniu 6 października 2014 roku Wanda Koperska – Kierownik Referatu Planowania Przestrzennego i Inwestycji ustaliła wartość szacunkową zadania pn. „Termomodernizacja OSP Makowiska” na kwotę 479.964,68 zł netto, w przeliczeniu na euro 113.603,80 zł (kurs euro 4,2249). Wartość zamówienia ustalono na podstawie kosztorysów inwestorskich (kwota 399.970,57 zł) + 20% zamówienie uzupełniające. Kosztorysy inwestorskie zostały sporządzone w dniach 15 i 22 kwietnia 2014 roku.

Zarządzeniem nr 323/14 z dnia 14 października 2014 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno powołał komisję przetargową do przygotowania i przeprowadzenia procedury postępowania o zamówienia publiczne w celu wyboru najkorzystniejszej oferty na realizację zadania pn. „Termomodernizacja OSP Makowiska”.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 22 października 2014 roku pod pozycją nr 351942-2014. W tym samym dniu ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono na stronie internetowej Urzędu i na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego w okresie od 22 października do 6 listopada 2014 roku.

W ogłoszeniu i SIWZ zamawiający dopuścił udzielenie zamówień uzupełniających stanowiących nie więcej niż 20% wartości zamówienia podstawowego.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została zatwierdzona przez Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno w dniu 21 października 2014 roku. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawarto wszystkie informacje wymagane przez art. 36 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

SIWZ została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu w okresie od dnia 22 października 2014 roku.

Zgodnie z wymogami zawartymi w SIWZ, zamawiający zażądał wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 5% ceny całkowitej podanej w ofercie.

Jako kryteria oceny ofert wskazano cenę ofertową – 100%.

W dniu 6 listopada 2014 roku zamawiający podał kwotę, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia publicznego, tj. 532.000,00 zł. W tym samym dniu dokonano otwarcia ofert. Złożono następujące oferty:

1. PHU MARBUD I s.c. M&M Pacholec z/s Kielce – cena brutto 299.504,57 zł,
2. OST-BUD Sławomir Oset z/s Bełchatów – cena brutto 416.244,15 zł,
3. PHB ZAMBUD II Bartłomiej Biniek z/s Sieradz – cena brutto 439.694,82 zł,
4. Zakład Usług Budowlanych Krzysztof Kluska z/s Rząśnia – cena brutto 398.868,90 zł,
5. PBHU SAF-BUD Dariusz Szafarz z/s Sieradz – cena brutto 293.906,80 zł,
6. CEHINI Marcin Gil z/s Zgierz – cena brutto 335.653,96 zł,
7. ZPHU RED HOUSE Grzegorz Buczyński z/s Włoszczowa – cena brutto 322.025,07 zł,
8. PHU BUDEX Tobiasz Lebioda z/s Wieluń – cena brutto 319.574,12 zł,
9. ROL-BUD Elżbieta Grabiszewska z/s Szczerców – cena brutto 324.133,83 zł.

Protokół z posiedzenia komisji przetargowej został sporządzony w dniu 12 listopada 2014 roku. W postępowaniu złożono 9 ofert. Komisja wskazała, że oferta nr 9 nie zawierała kompletu dokumentów wymaganych w SIWZ, dlatego też podjęto decyzję o wezwaniu wykonawcy do uzupełnienia dokumentów. Oferty nr 4 i 6 zawierały błędy w kosztorysach, mające wpływ na obliczenie ceny, dlatego też oferty zostały odrzucone.

Zamawiający w SIWZ wymagał, aby wykonawcy do oferty dołączyli opłaconą polisę, a w przypadku jej braku innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia z sumą ubezpieczenia minimum 300.000,00 zł wraz z dowodem opłacenia składek. **W trakcie kontroli ustalono, że jeden z oferentów (oferta nr 8) na potwierdzenie spełnienia warunku sytuacji ekonomicznej i finansowej – nie przedłożył wymaganego w SIWZ dowodu potwierdzającego opłacenie polisy odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności.**

Stosownie do postanowień art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych zamawiający powinien wezwać ww. oferenta do uzupełnienia dokumentu wymaganego w SIWZ na potwierdzenie spełnienia warunku udziału w postępowaniu w zakresie sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia.

W dniu 19 listopada 2014 roku komisja oceniła oferty złożone w postępowaniu. Z protokołu wynikało, że najwyższą liczbę punktów przyznano ofercie nr 5.

Wykonawcą zadania inwestycyjnego został FBHU SAF-BUD Dariusz Szafarz za cenę brutto 293.906,80 zł, tj. za najniższą cenę ze złożonych ofert. **Cena wybranej oferty w stosunku do wartości zamówienia brutto, stanowiącej kwotę 491.963,80 zł (wartość zamówienia netto 399.970,57 zł bez zamówień uzupełniających + podatek VAT 23% na kwotę 91.993,23 zł) stanowiła 59,74% wartości zamówienia brutto i była niższa od wartości zamówienia brutto o 40,26%. Cena wybranej oferty stanowiła 84,01% średniej arytmetycznej złożonych ofert, wynoszącej 349.845,14 zł (3.148.606,22 zł/9 ofert) i była niższa od średniej arytmetycznej o 15,99%.**

W związku z powyższym wskazać należy, że ze względu na okoliczność, że cena ofertowa była niższa o 40,26% od wartości szacunkowej zamówienia brutto i przekraczała 30% limit, zamawiający przed dokonaniem oceny ofert miał obowiązek (czego nie uczynił) wszcząć procedurę na podstawie art. 90 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych i wezwać wykonawcę do złożenia wyjaśnień, co do ceny ofertowej. Wskazany przepis (w brzmieniu obowiązującym dla okresu obowiązującego zamówieniem tj. od dnia 19 października 2014 roku) stanowił - jeżeli cena oferty wydaje się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwości

zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów, w szczególności jest niższa o 30% od wartości zamówienia lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny, w szczególności w zakresie: 1) oszczędności metody wykonania zamówienia, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków wykonywania zamówienia dostępnych dla wykonawcy, oryginalności projektu wykonawcy, kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. nr 200, poz. 1679, z 2004 r. nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. nr 157, poz. 1314); 2) pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów. Stosownie do zapisu w ust.2 – obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na wykonawcy.

Podkreślić należy, że w świetle wskazanego przepisu zamawiający zobowiązany był wystąpić o udzielenie wyjaśnień do wszystkich wykonawców, którzy zaoferowali cenę niższą o 30% od wartości zamówienia brutto. W omawianym przypadku dotyczyło to również ofert złożonych przez wykonawców: [1] PHU MARBUD I s.c. M&M Pacholec z/s Kielce – cena oferty niższa o 39,12% od wartości szacunkowej zamówienia brutto (100,00% - 299.504,57 zł/491.963,80 zł), [2] CEHINI Marcin Gil z/s Zgierz – cena oferty niższa o 31,77% od wartości szacunkowej zamówienia brutto (100%-335.653,96 zł/491.963,80 zł), [3] ZPHU RED HOUSE Grzegorz Buczyński z/s Włoszczowa – cena oferty niższa o 34,54% od wartości szacunkowej brutto (100%-322.025,07 zł/491.963,80 zł), [4] PHU BUDEX Tobiasz Lebioda z/s Wieluń – cena oferty niższa o 35,04% od wartości szacunkowej brutto (100%-319.574,12 zł/491.963,80 zł), [5] ROL-BUD Elżbieta Grabiszewska z/s Szczerców – cena oferty niższa o 34,11% od wartości szacunkowej brutto (100%-324.133,83 zł/491.963,80 zł)⁶⁴.

Wskazany artykuł 90 ustawy Prawo zamówień publicznych został zmieniony ustawą z dnia 22 czerwca 2016 roku o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1020) i ustawę z dnia 22 lipca 2016 roku o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1265). Po zmianie wprowadzonej ustawą z dnia 22 czerwca 2016 roku w art. 90 po ust. 1 wprowadzono m.in. ustęp 1a o treści: „W

⁶⁴ W wyroku z dnia 9 lutego 2015 roku, sygn. KIO 165/15 Krajowa Izba Odwoławcza stwierdziła:

„Wskazanie w art. 90 ust. 1 ustawy Pzp wyznacznika „wartość zamówienia”, w ocenie Izby, biorąc pod uwagę dotychczasową wykładnię tego pojęcia, w kontekście konieczności oceny podejrzenia rażąco niskiej ceny, należy interpretować jako wartość szacunkową danego, konkretnego zamówienia, które będzie określone przedmiotem świadczenia (a więc chodzi o wartość szacunkową z odliczeniem wartości przewidywanych zamówień uzupełniających), jednakże obliczoną z należytą starannością, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy Pzp jako wartość netto, do której to wartości w celu porównywalności tej wartości z wartością ofert złożonych w postępowaniu należy doliczyć kwotę podatku VAT, właściwą dla danego przedmiotu zamówienia. Porównanie bowiem wartości szacunkowej netto z wartością ofert - zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy Pzp w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915) - określanych w kwotach brutto, prowadziłaby do konieczności oceny nieporównywalnych de facto elementów i w konsekwencji niewymiernych wyników tej oceny. Tak więc interpretacja pojęcia „wartość zamówienia” literalnie ze znaczeniem tego pojęcia, jakie mu nadaje art. 32 ust. 1 ustawy Pzp, szczególnie w sytuacji określonej w art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, prowadziłaby do nieracjonalnych wniosków, nonsensów (wykładnia ad absurdum). Z tych też względów wydaje się zasadnym zastosowanie w tym względzie innych metod wykładni i w efekcie przyjęcie, że dla celów porównawczych i oceny czy konkretna cena ofertowa nie jest rażąco niska zasadnym jest „ubruttwienie” szacunku zamawiającego. Na marginesie tylko – dla zobrazowania w pełnym zakresie tej kwestii - zauważyć należy, że z pewnością nieuzasadnionym jest porównywanie ceny ofertowej wprost do kwoty podawanej przez zamawiającego - zgodnie z art. 86 ust. 3 ustawy Pzp - bezpośrednio przed otwarciem ofert, tj. kwoty na sfinansowanie zamówienia. Kwota podawana na otwarciu ofert przez zamawiającego stanowi jedynie odzwierciedlenie jego możliwości finansowych związanych z realizacją zamówienia w danym momencie postępowania i ma służyć zabezpieczeniu interesów wykonawców przed nieuzasadnionym unieważnieniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z powodu rzekomego braku środków na jego sfinansowanie. Kwota ta nie stanowi wprost - biorąc pod uwagę regulacje ustawy Pzp - należytego szacunku przedmiotu zamówienia, jak ma to miejsce w przypadku wartości (szacunkowej) zamówienia obliczonej zgodnie z art. 32 i następnymi ustawami Pzp”.

przypadku gdy cena całkowita oferty jest niższa o co najmniej 30% od: 1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 35 ust.1 i ust.2 lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba, że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia; 2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek VAT od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust.1.

Oceny złożonych ofert dokonała komisja przetargowa. Kierownik zamawiającego oraz członkowie komisji przetargowej złożyli oświadczenia, iż nie podlegają wyłączeniu z postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty sporządzono z datą 20 listopada 2014 roku i zamieszczono na stronie internetowej Urzędu oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu. Zawiadomienie przesłano oferentom w dniu 21 listopada 2014 roku faxem i drogą pocztową.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 3 grudnia 2014 roku (nr 397394-2014).

Protokół z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego został sporządzony przez Aleksandrę Bilską oraz zatwierdzony w dniu 3 grudnia 2014 roku przez Burmistrza.

3) Nadzór inwestorski

W dniu 2 grudnia 2014 roku została zawarta umowa nr PI.7013.7a.2014 z Przedsiębiorstwem Projektowania i Budownictwa PRINBUD z/s w Pajęcznie, a Gminą i Miastem Pajęczno, reprezentowaną przez Burmistrza. Umowę kontrasygnowała Skarbnik Gminy i Miasta. Jako przedmiot umowy wskazano pełnienie nadzoru inwestorskiego na zadaniu budowlanym pn. "Termomodernizacja OSP Makowiska". Strony umowy ustaliły wynagrodzenie w wysokości 5.691,06 zł netto + podatek VAT w kwocie 7.000,00 zł. Termin wykonania usługi ustalono do dnia 31 marca 2015 roku.

Zleceniobiorcą wybrano na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Za wykonaną usługę została wystawiona faktura nr 6/03/2015 z dnia 30 marca 2015 roku na kwotę 7.000,00 zł, z terminem płatności do dnia 29 kwietnia 2015 roku – zapłacono w dniu 31 marca 2015 roku.

Zakończenie i koszty zadania inwestycyjnego

Roboty odebrano protokolarnie w dniu 27 marca 2015 roku. Z protokołu wynikało, że roboty zostały wykonane zgodnie z umową i projektem technicznym.

Według konta 080 koszty zadania inwestycyjnego do dnia zakończenia kontroli stanowiły kwotę 338.930,66 zł. Inwestycję przyjęto na stan środków trwałych na podstawie dowodu OT nr 13/06/15 z dnia 30 czerwca 2015 roku na kwotę 338.930,66 zł.

Nr faktury/rachunku z dnia...	Kontrahent	Opis operacji	Kwota brutto/netto	Termin płatności	Zapłata	Uwagi (*)
18/2013 z 08.04.2013	Architektoniczna Pracownia Projektowa Grzegorz Krysztofiński, Krzysztof Sójka sc	Dokumentacja projektowo – kosztorysowa	21.033,00	08.05.2013	26.04.2013	-
29/06/2014 z 16.06.2014	PPHU PAPEX Anetta Pelka	Dokumentacja budowlana	9.717,00	14.07.2014	14.07.2014	-
2/01/2015 z 23.01.2015	PPiB PROINBUD Agnieszka Wawrzak	Inwentaryzacja budowlana budynku	2.000,00 (*)	06.02.2015	06.02.2015	-

		strażnicy OSP Makowiska				
1/2015 z 30.03.2015	FBHU SAF-BUD Dariusz Szafarz	Termomodernizacja OSP Makowiska	298.073,66	30 dni	31.03.2015	-
9/2015 z 06.05.2015	Architektoniczna Pracownia Projektowa Grzegorz Krysztofiński, Krzysztof Sójka sc	Nadzór autorski	1.107,00	05.06.2015	09.06.2015	-
6/03/2015 z 30.03.2015	PPiB PROINBUD Agnieszka Wawrzak	Nadzór inwestorski	7.000,00	29.04.2015	31.03.2015	-
Razem koszty zadania, zgodne z kontem 080			338.930,66	X	x	x

(*) Pismem z dnia 5 stycznia 2015 roku Gmina i Miasto Pajęczno zleciła PPiB PROINBUD z/s Pajęczno wykonanie inwentaryzacji istniejącego budynku strażnicy OSP Makowiska z wyczeniem powierzchni użytkowej obiektu. Termin wykonania zlecenia ustalono do dnia 30 stycznia 2015 roku. Ustalono wynagrodzenie za wykonanie zlecenia w kwocie 2.000,00 zł. Protokół zdawczo – odbiorczy przekazania inwentaryzacji spisano w dniu 23 stycznia 2015 roku.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady ewidencji składników majątkowych określone zostały w dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno, a w szczególności w: [1] zasadach prowadzenia rachunkowości, [2] zakładowym planie kont Urzędu Gminy i Miasta oraz [3] instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych. Powyższa dokumentacja wprowadzona została zarządzeniem nr 16/2004 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 9 marca 2004 roku, zmieniona zarządzeniami nr: 27/07 z dnia 25 maja 2007 roku, 54/10 z dnia 27 października 2010 roku, 140/16 z dnia 17 maja 2016 roku.

Środki trwałe ewidencjonowane są na koncie 011 według wartości rynkowej lub ich wartości według niezależnej wyceny. W przypadku, gdy nie jest możliwe uzyskanie niezależnej wyceny środków trwałych ewidencjonowane są według aktualnej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem aktualnego stopnia ich zużycia. Do szczegółowej ewidencji środków trwałych służą: księga obiektów inwentarzowych, szczegółowe indywidualne karty obiektów inwentarzowych lub inne urządzenia ewidencyjne o tym samym przeznaczeniu oraz tabele amortyzacyjne. Księga inwentarzowa stanowiąca wykaz poszczególnych obiektów prowadzona jest łącznie dla wszystkich środków trwałych, z tym że może być w niej uwzględniony podział na poszczególne grupy rodzajowe. W księdze tej ewidencjonuje się każdy obiekt w oddzielnej pozycji. Numer pozycji przychodu staje się numerem inwentarzowym obiektu, którym każdy obiekt jest trwale oznakowany. Przy ewidencji rozchodu środka trwałego podaje się numer pozycji przychodu. Zapisy w księdze inwentarzowej dokonywane są w porządku chronologicznym. W ewidencji szczegółowej ujmuje się oddzielnie wartość początkową i umorzenie każdego obiektu inwentarzowego z uwzględnieniem zmian z tytułu aktualizacji oraz zwiększeń wartości początkowej o poniesione koszty ulepszenia lub zmniejszeń z tytułu częściowej likwidacji.

Pozostałe środki trwałe wydane do używania na potrzeby działalności jednostki podlegają umorzeniu lub amortyzacji w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania. Na koncie 013 ujmuje się środki trwałe: [1] bez względu na wartość początkową, jeśli stanowią: środki dydaktyczne, w tym także środki transportu służące

do nauczania i wychowywania w szkołach i placówkach oświatowych; odzież i umundurowanie (o normalnym okresie używania dłuższym niż jeden rok); meble i dywany; inwentarz żywy; [2] wartości początkowej nie wyższej niż 3.500 zł dla tych środków trwałych, od których odpisy amortyzacyjne mogą być dokonywane w miesiącu oddania do używania. Pozostałe środki trwałe ewidencjonowane na koncie 013 o wartości jednostkowej do 100 zł objęte są ewidencją ilościową, natomiast te o wartości jednostkowej przekraczającej 100 zł do 3.500 zł ewidencją szczegółową ilościowo-wartościową. Ewidencja na koncie 013 prowadzona jest w oparciu o zwiększenia i zmniejszenia wartości pozostałych środków trwałych w używaniu, jeśli podlegają one ewidencji ilościowo-wartościowej. Do konta 013 prowadzona jest szczegółowa ewidencja ilościowo-wartościowa umożliwiająca ustalenie wartości początkowej i ilości pozostałych środków trwałych oddanych do użytkowania oraz osób, u których znajdują się środki trwałe lub komórki organizacyjnych, w których środki trwałe się znajdują. Analityczne ewidencje ilościowo-wartościowe prowadzone są według poszczególnych miejsc używania.

Środki trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia oraz wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy tytułu trwałej utraty wartości. Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostającym w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Środki trwałe stanowiące własność Gminy i Miasta Pajęczno otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, mogą być wycenione w wartości określonej w tej decyzji.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowo

W okresie objętym kontrolą ewidencja syntetyczno - analityczna środków trwałych w jednostce prowadzona jest komputerowo. Ewidencję środków trwałych prowadzono według grup rodzajowych, w tym: [1] grunty – 12.620.575,20 zł, [2] budynki, lokale(...) - 6.013.700,40 zł, [3] budowle – 34.945.426,02 zł, [4] maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania – 158.466,41 zł, [5] specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty – 24.345,00 zł, [6] urządzenia techniczne – 25.234,67 zł, [7] środki techniczne – 196.540,62 zł, [8] narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie – 94.816,48 zł, [9] inwentarz żywy – 0,00 zł.

W przedłożonej do kontroli ewidencji zawarto dane charakteryzujące środek trwały tj. – jego nr inwentarzowy, datę jego przyjęcia, wartość początkową, stawkę amortyzacji, naliczone umorzenie. Szczegółowa kontrola ewidencji środków trwałych w grupie „2” wykazała, iż przedłożona księga środków trwałych w wielu przypadkach nie została uzupełniona o numery dowodu przyjęcia do użytkowania. W zakresie konta 011 – środki trwałe stwierdzono zgodność danych zawartych w ewidencji analitycznej z danymi zawartymi w ewidencji syntetycznej (podsumowanie każdej z grup środków trwałych nastąpiło automatycznie).

Ewidencja syntetyczna oraz analityczna pozostałych środków trwałych prowadzona jest komputerowo. Ewidencja analityczna prowadzona jest w księgach inwentarzowych prowadzonych dla Urzędu Gminy i Miasta Pajęczno (w podziale na miejsce użytkowania środka trwałego), ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy i Miasta oraz zakupów związanych z wydatkami z funduszu sołeckiego. Stwierdzono zgodność danych zawartych w ewidencji analitycznej z danymi zawartymi w ewidencji syntetycznej. Pozostałe środki trwałe umarżane są w 100% w momencie przyjęcia ich do użytkowania.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2015 rok

Konto 011

W kontrolowanym okresie obroty na koncie 011 przedstawiały się następująco:

Stan środków trwałych na dzień 1 stycznia 2015 roku wynosił 54.004.078,60 zł.
Przychód środków trwałych w 2015 roku w kwocie 4.235.483,35 zł. Wyrównawczej kontroli poddano niżej wymienione dowody księgowe zaewidencjonowane na koncie 011:

- OT nr 18/2015 z dnia 14 kwietnia 2015 roku na kwotę 150.000 zł – zakup działki zabudowanej nr 5140/3, położonej w Pajęcznie, przy ul. Ściegiennej, o pow. 0,5108 ha na podstawie aktu notarialnego Rep. A 1779/2015 z dnia 30 marca 2015 roku. Zaewidencjonowano w dniu 22 kwietnia 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 25/IV/2015 poprzez zapis na kontach Wn 011, Ma 800,
- OT nr 13/06/15 z dnia 30 czerwca 2015 roku na kwotę 338.930,66 zł – termomodernizacja strażnicy OSP Makowiska. Zaewidencjonowano w dniu 30 czerwca 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 39/VI/15 poprzez zapis na kontach Wn 011, Ma 080,
- OT nr 19/09/2015 z dnia 18 września 2015 roku na kwotę 95.000 zł – utwardzenie terenu przy budynku Domu Kultury w Jankach. Tym samym dokonano zwiększenia wartości istniejącego już środka trwałego o nr inwentarzowym UGIM/107/39/2009 (WT nr 2/09/2015 z 18 września 2015 roku) na kwotę 229.087,65 zł. Zaewidencjonowano w dniu 18 września 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 53/IX/15 poprzez zapis na kontach Wn 011, Ma 080,
- PT nr 101/11/1 z dnia 29 października 2015 roku na kwotę 139.120,45 zł – przekazanie do Gminy i Miasta Pajęczno przez Miejski Zakład Komunalny w Pajęcznie budynku kotłowni przy ul. Wiśniowej zgodnie z pismem z Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie z dnia 28 października 2015 roku – kwota 139.120,45 zł (w tym umorzenie 103.832,14 zł). Zaewidencjonowano w dniu 30 października 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 63/X/2015 poprzez zapis na kontach Wn 011, Ma 800 kwota (wartość początkowa – umorzenie) oraz Wn 011, Ma 071 (umorzenie),
- OT nr V-342/21/06 z dnia 20 marca 2015 roku na kwotę 219.912 zł – budowa oświetlenia ścieżki rowerowej przy ulicy Wieluńskiej. Zaewidencjonowano na podstawie dowodu PK nr 23/III/15 z dnia 31 marca 2015 roku poprzez zapis na kontach Wn 011, Ma 080,
- OT nr 4/06/2015 z dnia 10 czerwca 2015 roku na kwotę 610.295,75 zł – utwardzenie terenu z kostki brukowej grub. 8 cm dla ruchu pieszego i mechanicznego na powierzchni 2.441,80 m² (w tym 34 miejsca parkingowe). Zaewidencjonowano w dniu 12 czerwca 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 36/VI/15 poprzez zapis na kontach Wn 011, Ma 080,
- PT nr 211/8/2/W z dnia 29 października 2015 roku na kwotę 193.069 zł – przekazanie do Gminy i Miasta Pajęczno przez Miejski Zakład Komunalny w Pajęcznie sieci ciepłowniczej przy ulicy Sienkiewicza zgodnie z pismem z Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie z dnia 28 października 2015 roku – kwota 193.069 zł (w tym umorzenie 193.069 zł). Zaewidencjonowano w dniu 30 października 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 63/X/2015 poprzez zapis na kontach Wn 011, Ma 071 (umorzenie),

- PT nr 211/11/2/W z dnia 29 października 2015 roku na kwotę 955.114 zł – przekazanie do Gminy i Miasta Pajęczno przez Miejski Zakład Komunalny w Pajęcznie sieci ciepłowniczej przy ulicy Wiśniowej zgodnie z pismem z Urzędu Gminy i Miasta w Pajęcznie z dnia 28 października 2015 roku – kwota 955.114 zł (w tym umorzenie 946.292,38 zł). Zaewidencjonowano w dniu 30 października 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 63/X/2015 poprzez zapis na kontach Wn 011, Ma 800 kwota (wartość początkowa – umorzenie) oraz Wn 011, Ma 071 (umorzenie).

W 2015 roku rozchód środków trwałych wyniósł 4.160.457,15 zł i został zaewidencjonowany na podstawie następujących dokumentów:

- PT nr 6/06/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz MZK w Pajęcznie sieci kanalizacji sanitarnej ul. Kościuszki - Kopernika na podstawie zarządzenia nr 52/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 9 czerwca 2015 roku – kwota 494.396,97 zł (wartość początkowa – 911.330,76). Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 39/VI/15 z dnia 30 czerwca 2015 roku poprzez zapis na kontach Wn 800, Ma 011 (wartość początkowa – umorzenie) oraz Wn 071, Ma 011 (umorzenie),
- PT nr 3/06/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz MZK w Pajęcznie sieci kolektora sanitarnego ul. 1 Maja – 22 lipca na podstawie zarządzenia nr 52/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 9 czerwca 2015 roku – kwota 235.498,18 zł (wartość początkowa – 390.868,40). Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 39/VI/15 z dnia 30 czerwca 2015 roku poprzez zapis na kontach Wn 800, Ma 011 (wartość początkowa – umorzenie) oraz Wn 071, Ma 011 (umorzenie),
- PT nr 23/07/2015 z dnia 10 lipca 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz Publicznego Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Pajęcznie parkingów, dróg dojazdowych i dojścia (utwardzenie terenu z kostki brukowej grub. 8 cm dla ruchu pieszego i mechanicznego na powierzchni 2.441,80 m² – w tym 34 miejsca parkingowe) na podstawie zarządzenia nr 54/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 23 czerwca 2015 roku – kwota 608.007,14 zł (wartość początkowa – 610.295,75). Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 46/VII/15 z dnia 31 lipca 2015 roku poprzez zapis na kontach Wn 800, Ma 011 (wartość początkowa – umorzenie) oraz Wn 071, Ma 011 (umorzenie),
- LT nr 33/06/2015 z 16 czerwca 2015 roku na kwotę 39.395,52 zł – likwidacja zespołów komputerowych przejętych po zlikwidowanej Szkole Podstawowej w Gajęcicach. **Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 44/VII/15 z dnia 20 lipca 2015 roku** poprzez zapis na kontach Wn 071, Ma 011 (umorzenie),
- PT nr 11/06/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz MZK w Pajęcznie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na oś. Botaniczna w Pajęcznie na podstawie zarządzenia nr 52/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 9 czerwca 2015 roku – kwota 160.267,59 zł (wartość początkowa – 174.678,61 zł). Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 39/VI/15 z dnia 30 czerwca 2015 roku poprzez zapis na kontach Wn 800, Ma 011 (wartość początkowa – umorzenie) oraz Wn 071, Ma 011 (umorzenie),
- PT nr 21/06/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP w Siedlcu strażnicy OSP na podstawie zarządzenia nr 52/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 9 czerwca 2015 roku – kwota 66.492,24 zł (wartość początkowa – 18.414,90 zł). **Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku** poprzez zapis na kontach Wn 800, Ma 011 (wartość początkowa – umorzenie) oraz Wn 071, Ma 011 (umorzenie),

- PT nr 20/06/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP w Dylowie Rządowym strażnicy OSP na podstawie zarządzenia nr 52/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 9 czerwca 2015 roku – kwota 99.885,89 zł (wartość początkowa – 112.520,67 zł). **Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku** poprzez zapis na kontach Wn 800, Ma 011 (wartość początkowa – umorzenie) oraz Wn 071, Ma 011 (umorzenie).

Kontrolą objęto 64% przychodów środków trwałych w 2015 roku, oraz 41% rozchodów środków trwałych w 2015 roku.

Stan środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosił 54.079.104,80 zł.

Podstawę udokumentowania obrotów na koncie 011 stanowiły:

1. dokument OT dla składników majątkowych przyjętych do użytku,
2. dokument LT w przypadku likwidacji środka trwałego,
3. dokument PT w przypadku przekazania środków trwałych.

Konto 013

Stan pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 na dzień 1 stycznia 2015 roku wynosił 1.158.383,82 zł.

Przychód pozostałych środków trwałych w 2015 roku został zaewidencjonowany w kwocie 254.605,16 zł. Kontrolni poddano następujące dokumenty dotyczące przychodów pozostałych środków trwałych:

- faktura VAT nr 04/2015 z dnia 16 lutego 2015 roku za zakup zestawu mebli przeznaczonych na wyposażenie sekretariatu UG na kwotę 4.900,00 zł. Zaewidencjonowano w dniu 25 lutego 2015 roku (poz. ksiąg. 348),
- OT nr 9/06/2015 z dnia 10 czerwca 2015 roku na kwotę 14.145,00 zł – zakup 25 szt. ławek z oparciem dla Publicznego Gimnazjum w Pajęcznie. Zaewidencjonowano w dniu 12 czerwca 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 36/VI/15,
- faktura VAT nr FS2/15.11/0310 z dnia 23 listopada 2015 roku za zakup zestawu mebli dla Szkoły Podstawowej w Makowiskach na kwotę 48.010,64 zł. Zaewidencjonowano w dniu 30 listopada 2015 roku (poz. ksiąg. 2293),
- faktura VAT nr 468/2015/FA/M z dnia 30 października 2015 roku na zakup sprzętu audiowizualnego dla Szkoły Podstawowej w Pajęcznie na kwotę 33.378,51 zł. **Zaewidencjonowano w dniu 6 listopada 2015 roku** (poz. ksiąg. 11),
- faktura VAT nr 469/2015/FA/M z dnia 30 października 2015 roku na zakup sprzętu audiowizualnego dla Szkoły Podstawowej w Makowiskach na kwotę 33.378,51 zł. **Zaewidencjonowano w dniu 6 listopada 2015 roku** (poz. ksiąg. 10).

Rozchód pozostałych środków trwałych w 2015 roku został zaewidencjonowany w kwocie 446.999,79 zł i dotyczył m. in.:

- PT nr 27/07/2015 z dnia 10 lipca 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz Publicznego Gimnazjum w Pajęcznie 25 szt. ławek z oparciem na podstawie zarządzenia nr 54/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 23 czerwca 2015 roku – kwota 14.145,00 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 46/VII/15 z dnia 31 lipca 2015 roku,

- LN (likwidacja przedmiotu nietrwałego) nr 2/2015 z dnia 9 września 2015 roku obejmujący wyposażenie o łącznej wartości ewidencyjnej wynoszącej 16.022,97 zł (protokół Komisji Likwidacyjnej). Zaewidencjonowano w dniu 9 września 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 52/IX/15,
- LN (likwidacja przedmiotu nietrwałego) nr 3/2015 z dnia 30 października 2015 roku obejmujący wyposażenie o łącznej wartości ewidencyjnej wynoszącej 21.540,92 zł (protokół Komisji Likwidacyjnej). Zaewidencjonowano w dniu 30 października 2015 roku na podstawie dowodu PK nr 63/X/15,
- PT (brak numeru) z dnia 12 października 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP w Lipinie wyposażenia określonego w załączniku nr 8 do protokołu przekazania, na podstawie zarządzenia nr 91/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 29 września 2015 roku o łącznej wartości ewidencyjnej 13.231,38 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku,
- PT (brak numeru) z dnia 12 października 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP w Makowiskach wyposażenia określonego w załączniku nr 7 do protokołu przekazania, na podstawie zarządzenia nr 91/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 29 września 2015 roku o łącznej wartości ewidencyjnej 49.436,61 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku,
- PT (brak numeru) z dnia 12 października 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP Patrzyków wyposażenia określonego w załączniku nr 6 do protokołu przekazania, na podstawie zarządzenia nr 91/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 29 września 2015 roku o łącznej wartości ewidencyjnej 19.384,89 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku,
- PT (brak numeru) z dnia 12 października 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP w Niwiskach Górnych wyposażenia określonego w załączniku nr 5 do protokołu przekazania, na podstawie zarządzenia nr 91/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 29 września 2015 roku o łącznej wartości ewidencyjnej 26.838,94 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku,
- PT (brak numeru) z dnia 12 października 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP w Dylowie Rządowym wyposażenia określonego w załączniku nr 4 do protokołu przekazania, na podstawie zarządzenia nr 91/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 29 września 2015 roku o łącznej wartości ewidencyjnej 24.070,84 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku,
- PT (brak numeru) z dnia 12 października 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP w Siedlcu wyposażenia określonego w załączniku nr 3 do protokołu przekazania, na podstawie zarządzenia nr 91/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 29 września 2015 roku o łącznej wartości ewidencyjnej 15.380,79 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku,
- PT (brak numeru) z dnia 12 października 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP w Gajęcicach wyposażenia określonego w załączniku nr 1 do protokołu przekazania, na podstawie zarządzenia nr 91/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 29 września 2015 roku o łącznej wartości ewidencyjnej 18.143,04 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku,

- PT (brak numeru) z dnia 12 października 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz OSP w Pajęcznie wyposażenia określonego w załączniku nr 2 do protokołu przekazania, na podstawie zarządzenia nr 91/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 29 września 2015 roku o łącznej wartości ewidencyjnej 24.040,03 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 62/X/15 z dnia 30 października 2015 roku,
- LN (likwidacja przedmiotu nietrwałego) nr 70/06/2015 z dnia 10 czerwca 2015 roku obejmujący drukarkę OKI 3321 o łącznej wartości ewidencyjnej wynoszącej 2.249,00 zł (utylicacja – na podstawie protokołu Komisji Likwidacyjnej). **Zaewidencjonowano w dniu 20 lipca 2015 roku** na podstawie dowodu PK nr 44/VII/15,
- LN (likwidacja przedmiotu nietrwałego) nr 25/06/2015 z dnia 11 czerwca 2015 roku obejmujący komputer ICOM C 1800N wraz z monitorem o łącznej wartości ewidencyjnej wynoszącej 3.208,60 zł (utylicacja – na podstawie protokołu Komisji Likwidacyjnej). **Zaewidencjonowano w dniu 20 lipca 2015 roku** na podstawie dowodu PK nr 44/VII/15,
- PT nr 104/15 z dnia 5 listopada 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz Szkoły Podstawowej w Pajęcznie wyposażenia wg protokołu odbioru dostaw i FV nr 468/2015/FA/M z 30 października 2015 roku (sprzęt ITC, audiowizualny, tablice interaktywne), na podstawie zarządzenia Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno – kwota 33.378,51 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu WP nr 11/XI/15 z dnia 6 listopada 2015 roku,
- PT nr 104/15 z dnia 5 listopada 2015 roku – nieodpłatne przekazanie na rzecz Szkoły Podstawowej w Makowiskach wyposażenia wg protokołu odbioru dostaw i FV nr 469/2015/FA/M z 30 października 2015 roku (sprzęt ITC, audiowizualny, tablice interaktywne), na podstawie zarządzenia Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno – kwota 33.378,51 zł. Wyksięgowano na podstawie dowodu WP nr 10/XI/15 z dnia 6 listopada 2015 roku.

Kontrolą objęto 53% przychodów oraz 70% rozchodów pozostałych środków trwałych.

Stan pozostałych środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosił 965.989,19 zł.

Podstawę udokumentowania obrotów na koncie 013 stanowiły dokumenty zakupu (faktury), protokoły Komisji Likwidacyjnej, zarządzenia Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno wraz z załącznikami, dokument OT dla składników majątkowych przyjętych do użytku, dokument PT w przypadku przekazania środka nietrwałego oraz dokument LN w przypadku likwidacji pozostałych środków trwałych.

Ustalenia kontroli:

W wyniku badania dokumentów stwierdzono przypadki niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w miesiącu przekazania ich do używania, czym naruszono art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1888), który stanowi, że składniki majątku wprowadza się do ewidencji środków trwałych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania oraz art. 6 ust. 1 i 20 ustawy o rachunkowości, w myśl których w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W trakcie kontroli stwierdzono również przypadki ewidencjonowania pozostałych środków poprzez zapis na kontach Wn konto 013 – pozostałe środki trwałe Ma konto 072 – umorzenie pozostałych środków trwałych (jednoczesne przyjęcie i umorzenie środka trwałego), co było niezgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W powyższym rozporządzeniu określono, że umorzenia pozostałych środków trwałych dokonuje się poprzez zapis na kontach Wn konto 401 – zużycie materiałów i energii, Ma konto 072 – umorzenie pozostałych środków trwałych.

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2015 rok

Kontroli poddano prawidłowość naliczania umorzeń dla środków zaewidencjonowanych na koncie 011. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych sprawdzono w oparciu o umorzenia dokonane w 2015 roku.

W regulacjach wewnętrznych określono, że środki trwałe o wartości przekraczającej 3.500 zł amortyzowane są wg stawek określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Ewidencję pomocniczą prowadzoną dla konta 071 w celu naliczania odpisów umorzeniowych środków trwałych stanowiła w 2015 roku tabela amortyzacyjna, w której ujęto wszystkie środki trwałe (011) podlegające umorzeniu.

Kwota umorzenia wynosiła w 2015 roku – 1.744.264,67 zł. W zakresie prawidłowości zastosowanych stawek amortyzacyjnych kontroli poddano odpisy umorzeniowe dokonane w 2015 roku na kwotę 268.984,66 zł dotyczące wybranych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, próba przyjęta do kontroli stanowiła 15%.

Zestawienie środków trwałych objętych kontrolą naliczenia umorzeń stanowi [załącznik nr 23 do protokołu kontroli](#).

3. EWIDENCJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH – KONTO 020. PRAWDliwość STOSOWANYCH ODPISÓW UMORZENIOWYCH

Zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości określonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych umarza się lub amortyzuje według zasad określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

W Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno na koncie 020 – wartości niematerialne i prawne zaewidencjonowano zakupione przez jednostkę programy komputerowe i licencje. Ewidencja syntetyczna wartości niematerialnych i prawnych prowadzona jest komputerowo, a ewidencja analityczna ręcznie w książce inwentarzowej środków trwałych.

Według ewidencji księgowej na koncie 020 wartości niematerialne i prawne na dzień 1 stycznia 2015 roku wynosiły 177.530,02 zł, w ciągu roku zakupiono oprogramowanie PESEL, program OFFICE 2013 BAN 305/II/15, oprogramowanie do obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, licencje oraz zbudowano i wdrożono system informacji przestrzennej łącznie na kwotę 82.403,20 zł. Rozchód wartości niematerialnych i prawnych dotyczył wyśięgowania z dniem 20 lipca 2015 roku licencji PIK (LN nr 26/06/15, poz. księg. 44). Na dzień 31 grudnia 2015 roku stan wartości niematerialnych i prawnych stanowił kwotę 256.879,72 zł.

4. EWIDENCJA POZOSTAŁYCH SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (FINANSOWY MAJĄTEK TRWAŁY)

Finansowy majątek trwały

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Gmina i Miasto Pajęczno wg ewidencji konta 030 – długoterminowe aktywa finansowe posiadała udziały w Spółce z o.o. Eko-Region w kwocie 486.686,00 zł oraz w Powszechnym Towarzystwie Budownictwa Społecznego ENERGOPOL w kwocie 6.000,00 zł Szerzej na ten temat w pkt Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego.

5. INWENTARYZACJA

5.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

W jednostce obowiązuje Instrukcja przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji, stanowiąca załączniki nr 1-12 do zarządzenia nr 60/03 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczna z dnia 9 września 2003 roku w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji. Do ww. zarządzenia wprowadzono zmiany zarządzeniem nr 98/15 Burmistrza Gminy i Miasta Pajęczno z dnia 26 października 2015 roku.

3.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Szczegółową kontrolą w zakresie przygotowania, przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji objęto dokumenty źródłowe z przeprowadzonej inwentaryzacji pełnej w 2015 roku.

Zarządzeniem nr 99/15 z dnia 26 października 2015 roku Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury w Urzędzie Gminy i Miasta Pajęczno i powołanie komisji inwentaryzacyjnej. Przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji obejmującej wszystkie aktywa i pasywa miało nastąpić według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku. Termin rozpoczęcia inwentaryzacji określono od dnia 2 listopada 2015 roku, a zakończenia do dnia 31 grudnia 2015 roku. W § 4 zarządzenia określono, że: [1] środki trwałe, z wyjątkiem gruntów trudno dostępnych oglądowi (konto 011) - należy objąć spisem z natury. Grunty i trudno dostępne oglądowi środki trwałe zinwentaryzować w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych aktywów, [2] pozostałe środki trwałe, wartości niematerialne i prawne - konta 011, 020, 030, 080 – nie objęte spisem z natury zinwentaryzować drogą weryfikacji stanów księgowych z dokumentacją księgową aktywów, [3] środki pieniężne, druki ścisłego zarachowania – spis z natury, pełna inwentaryzacja roczna, [4] pozostałe środki trwałe w użytkowaniu – spis z natury, pełna inwentaryzacja roczna, [5] materiały – spis z natury, pełna inwentaryzacja.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji (arkusze spisu, rozliczenie) stwierdzono:

- metodą spisu z natury przeprowadzono inwentaryzację materiałów, środków trwałych i pozostałych środków trwałych, gotówki w kasie oraz druków ścisłego zarachowania,
- metodą potwierdzenia sald zinwentaryzowano aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych,

- drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników przeprowadzono inwentaryzację:
  - gruntów, wartość zgodna z rejestrem gruntów, w którym określono nr działek, powierzchnię działek, wartość. Wykaz podpisała Jolanta Chuda – podinspektor w Referacie Nadzoru Komunalnego, Gospodarowania Nieruchomościami Gminy, Ochrony Środowiska i Rolnictwa,
  - trudno dostępnych oglądowi środków trwałych,
  - wartości niematerialnych i prawnych,
  - długoterminowych aktywów finansowych,
  - funduszy jednostki,
  - należności i zobowiązań.

Ustalenia kontroli:

- Inwentaryzację przeprowadzono na arkuszach spisu ponumerowanych i zaparafowanych jako druki ścisłego zarachowania,
- przed rozpoczęciem spisu i po jego zakończeniu osoby materialnie odpowiedzialne za powierzone mienie złożyły oświadczenia, że wszystkie dowody przychodu i rozchodu inwentaryzowanych składników majątkowych zostały przekazane do Skarbnika – księgowości oraz zostały do chwili spisu z natury ujęte w księgach inwentarzowych, a po zakończeniu spisu osoby te złożyły oświadczenia, że nie roszczą żadnych pretensji i nie wnoszą uwag do komisji inwentaryzacyjnej w zakresie ilości i jakości zinwentaryzowanych składników majątkowych,
- w dniu 11 grudnia 2015 roku komisja inwentaryzacyjna sporządziła sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury. Ze sprawozdania wynikało, że w wyniku szczegółowego sprawdzenia pomieszczeń Urzędu Gminy i Miasta stwierdzono, że wszystkie składniki majątkowe podlegające inwentaryzacji zostały ujęte w arkuszach spisu z natury,
- komisja inwentaryzacyjna sporządziła w dniu 17 grudnia 2015 roku protokół rozliczeń wyników inwentaryzacji i dochodzeń w sprawie różnic inwentaryzacyjnych. Inwentaryzację przeprowadzono w Urzędzie Gminy i Miasta, OSP w Makowiskach, sołectwach w Nowych Gajęcicach, Makowiskach, Podładzinie, Patrzykowie, Niwiskach Górnych, Niwiskach Dolnych, Lipinie, Domu Kultury i Tradycji w Starych Gajęcicach i Siedlcu. Inwentaryzację przeprowadzono w dniach od 10 listopada do 10 grudnia 2015 roku. Niedoborów i nadwyżek nie stwierdzono. Kontrolujące ustaliły, że po zakończeniu inwentaryzacji, tj. po dniu 10 grudnia 2015 roku nie dokonywano zmniejszeń i zwiększeń środków trwałych (według ewidencji księgowej ostatnie zmniejszenie środków trwałych ujęto pod datą 9 grudnia 2015 roku, a zwiększenie pod datą 25 listopada 2015 roku).

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO - 2015

Pomoc finansowa dla Powiatowej Komendy Policji w Pajęcznie

W kontrolowanym okresie Gmina i Miasto Pajęczno udzieliła pomoc finansową dla Komendy Powiatowej Policji w Pajęcznie w łącznej kwocie 15.000,00 zł. Taką też kwotę wykazano w sprawozdaniu Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych jst za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, w dziale 754 rozdział 75404 § 3000 (plan 5.000,00 zł, wykonanie 4.960,00 zł) i w § 6170 (plan i wykonanie 10.000,00 zł).

Uchwałą nr 25/IV/15 z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2015 Rada Miejska w Pajęcznie zaplanowała w dziale 754 rozdział 75404 kwotę 15.000,00 zł.

Pismem z dnia 29 stycznia 2015 roku (wpływ do Urzędu w dniu 2 lutego 2015 roku) Komendant Powiatowy Policji w Pajęcznie zwrócił się do Burmistrza Gminy i Miasta w Pajęcznie z prośbą o rozważenie możliwości sfinansowania części kosztów funkcjonowania Policji z przeznaczeniem na wypłaty rekompensaty pieniężnej dla policjantów Komendy Powiatowej Policji w Pajęcznie za czas służby przekraczający normę, w kwocie 5.000,00 zł. W tym samym piśmie Komendant Powiatowy Policji zwrócił się z prośbą rozważenia możliwości dofinansowania kwotą 10.000,00 zł zakupu sprzętu techniki policyjnej oraz sprzętu informatycznego, ewentualnie dofinansowanie pojazdu służbowego.

W dniu 26 lutego 2015 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 21/IV/15 w sprawie przekazania Policji środków finansowych w wysokości 5.000,00 zł z przeznaczeniem na wypłaty rekompensat pieniężnych dla policjantów Komendy Powiatowej Policji w Pajęcznie za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji.

W dniu 23 kwietnia 2015 roku pomiędzy Komendą Powiatową Policji w Pajęcznie, a Gminą Miastem Pajęczno, reprezentowaną przez Burmistrza Dariusza Tokarskiego zostało zawarte porozumienie dotyczące sfinansowania przez Gminę i Miasto części kosztów funkcjonowania Policji poprzez przekazanie na wyodrębniony fundusz kwoty 5.000,00 zł z przeznaczeniem na wypłatę rekompensaty pieniężnej za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2 ustawy o Policji, dla policjantów Komendy Powiatowej Policji w Pajęcznie, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej na terenie Gminy i Miasta Pajęczno, w okresie od dnia zawarcia porozumienia do dnia 30 listopada 2015 roku.

W porozumieniu wskazano, że Komendant Wojewódzki Policji jako dysponent Funduszu Wsparcia Policji za pośrednictwem służb finansowych wydatkuje przekazane środki pieniężne zgodnie z celem, na jaki zostały przekazane, w terminie do dnia 30 listopada 2015 roku. Wydział Finansowy Komendy Wojewódzkiej Policji w terminie do 10 stycznia 2016 roku złoży końcowe rozliczenie finansowe przekazanych środków.

Dotacja w kwocie 5.000,00 zł została przekazana na Fundusz Wsparcia Policji Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi w dniu 27 kwietnia 2015 roku (wb nr 72). Niewykorzystana dotacja w kwocie 40,00 zł została zwrócona na rachunek bankowy Gminy w dniu 1

września 2015 roku, wb nr 152.

Rozliczenie dotacji zostało złożone przez Komendę Wojewódzką Policji w dniu 7 września 2015 roku. Z rozliczenia wynikało, że na zorganizowane w 2015 roku służby ponadnormatywne funkcjonariuszy Policji wydatkowano kwotę 4.960,00 zł. Niewykorzystane środki w kwocie 40,00 zł zostały przekazane na rachunek Gminy i Miasta Pajęczno w dniu 1 września 2015 roku. Przekazane przez Gminę i Miasto środki pozwoliły na zorganizowanie 31 dodatkowych służb ośmiogodzinnych.

W dniu 26 lutego 2015 roku Rada Miejska w Pajęcznie podjęła uchwałę nr 22/IV/15 w sprawie przekazania Policji środków finansowych w wysokości 10.000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu radiowozu dla Komendy Powiatowej Policji w Pajęcznie.

W dniu 17 czerwca 2015 roku pomiędzy Gminą Miastem Pajęczno, reprezentowaną przez Burmistrza Gminy i Miasto Pajęczno, a Komendą Wojewódzką Policji z/s w Łodzi została zawarta umowa dotacji. W umowie określono: [1] kwotę dotacji – 10.000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu radiowozu dla potrzeb Komendy Powiatowej Policji w Pajęcznie, [2] termin przekazania dotacji – do dnia 30 września 2015 roku, [3] zobowiązano dotowanego do zakupu samochodu z udziałem środków Gminy i Miasta do dnia 30 listopada 2015 roku oraz przedstawienia Gminie do dnia 10 grudnia 2015 roku potwierdzonych za zgodność z oryginałem dokumentów wydatkowania przekazanych środków, [4] termin przekazania środków dotacji do dnia 30 września 2015 roku.

Dotację w kwocie 10.000,00 zł przekazano na Fundusz Wsparcia Policji Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi w dniu 30 lipca 2015 roku (wb nr 131).

Rozliczenie dotacji zostało złożone w dniu 6 października 2015 roku. Do rozliczenia załączono potwierdzone za zgodność z oryginałem: fakturę zakupu samochodu z dnia 10 sierpnia 2015 roku na kwotę 46.117,47 zł, polecenie przelewu z dnia 7 września 2015 roku, protokół zdawczo – odbiorczy nr 53/2015 z dnia 21 sierpnia 2015 roku, dowód przyjęcia nr 5/15 z dnia 25 sierpnia 2015 roku oraz OT nr 51/15 z dnia 21 sierpnia 2015 roku.

XI. ROZLICZENIA BUDŻETU Z SAMORZĄDOWYMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

1. DOTACJE PRZEKAZYWANE NA RZECZ ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH I – WYSOKOŚĆ I RODZAJ - 2015 ROK

W okresie objętym kontrolą Gmina Pajęczno nie udzielała dotacji na rzecz Miejskiego Zakładu Komunalnego w Pajęcznie.

2. WPŁATY ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH GMINY - 2015 ROK

W 2015 roku Miejski Zakład Komunalny w Pajęcznie nie dokonywał wpłat nadwyżki środków obrotowych, gdyż nadwyżka nie wystąpiła na koniec 2015 roku.

3. DOTACJE NA RZECZ PUBLICZNYCH SAMODZIELNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ – 2015 ROK

W okresie objętym kontrolą Gmina Pajęczno nie udzielała dotacji na rzecz publicznych samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej.

XII. INNE USTALENIA

Jednorazowe dodatki uzupełniające dla nauczycieli za 2015 rok

Gmina Pajęczno w 2015 roku prowadziła następujące szkoły, przedszkola i placówki oświatowo-wychowawcze:

1. Szkołę Podstawową nr 1 w Pajęcznie,
2. Szkołę Podstawową w Makowiskach,
3. Publiczne Przedszkole nr 1 w Pajęcznie,
4. Publiczne Przedszkole nr 2 w Pajęcznie,
5. Publiczne Gimnazjum w Pajęcznie,

Obsługa finansowo-księgową prowadzona jest przez pracowników jednostek oświatowych.

Wszystkie ww. jednostki były w 2015 roku jednostkami budżetowymi i stosowały zasady gospodarki finansowej przewidziane dla tych jednostek przez ustawę o finansach publicznych.

Kontroli poddano prawidłowość wyliczenia przez Gminę Pajęczno kwoty różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli stażystów i mianowanych w 2015 roku, a iloczynem średniorocznej liczby etatów dla nauczycieli stażystów i mianowanych oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli ustalonych w danym roku (kwota, o której mowa w art. 30a ust. 2 ustawy Karta nauczyciela (t.j. Dz.U z 2016 roku, poz. 1379).

Gmina Pajęczno sporządziła sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę, z uwzględnieniem wysokości wyżej wskazanej kwoty różnicy. Sprawozdanie zostało sporządzone w dniu 10 lutego 2016 roku, tj. w terminie wynikającym z art. 30a ust.4 ustawy Karta nauczyciela. Sprawozdanie zostało podpisane przez Annę Stacherę – inspektora Urzędu Gminy i Miasta, jako osobę sporządzającą sprawozdanie oraz przez Burmistrza Pajęcza – Dariusza Tokarskiego.

W ww. sprawozdaniu zostały wykazane następujące dane:

stopień awansu zawod.	średnie wynagrodz. 1.01-31.08	średniorocz na liczba etatów 1.01-31.08	Kol. 2 x kol. 3 x 8 m-cy	średnie wynagrodz. 1.09-31.12	średniorocz na liczba etatów 1.09-31.12	Kol. 5 x kol. 6 x 4 m-ce	Kol. 4 + kol. 7	wykonane wydatki na wynagrodz.	kwota różnicy kol. 9 - kol. 8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
naucz. stażysta	2 717,59	2,2900	49 786,25	2 717,59	5,1400	55 873,65	105 659,90	99 897,21	-5 762,69
naucz. kontraktowy	3 016,52	16,1900	390 699,67	3 016,52	14,2800	172 303,62	563 003,29	541 070,30	-21 932,99

naucz. mianowany	3 913,33	29,3300	918 223,75	3 913,33	24,1200	377 558,08	1 295 781,83	1 156 580,72	-139 201,11
naucz. dyplomowany	5 000,37	102,4700	4 099 103,31	5 000,37	106,1600	2 123 357,12	6 222 460,43	5 679 515,26	-542 945,17

W sposób weryfikacyjny dokonano weryfikacji poprawności danych jednostkowych w oparciu o dokumenty źródłowe dotyczące zatrudnienia nauczycieli stażystów i mianowanych.

Próba przyjęta do kontroli obejmowała wynagrodzenia nauczycieli stażystów i mianowanych zatrudnionych w 2015 roku w jednostkach oświatowych Gminy Pajęczno.

Informacje jednostkowe o strukturze zatrudnienia oraz faktycznych wydatkach na wynagrodzenia nauczycieli po przeprowadzeniu analizy - zgodnie z art. 30a ust. 1 ustawy Karta nauczyciela zostały sporządzone przez pracowników obsługujących poszczególne jednostki oświatowe. Kontrola poddała prawidłowości wykazania w ww. informacjach ilości etatów oraz kwot wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli stażystów i mianowanych.

Na podstawie przedłożonych informacji o liczbie etatów w poszczególnych jednostkach oświatowych, kart zasiłkowych oraz zestawień średniego zatrudnienia nauczycieli stażystów i mianowanych w okresach: od 1 stycznia do 31 sierpnia 2015 roku, od 1 września do 31 grudnia 2015 ustalono średni wymiar etatu dla poszczególnych nauczycieli.

W sprawozdaniu wykazano w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2015 roku średnią liczbę etatów dla nauczycieli stażystów - 2,29, natomiast w okresie od 1 września do 31 grudnia 2015 roku - 5,14. Stwierdzono, że w sprawozdaniu została wykazana prawidłowa średnia liczba etatów dla nauczycieli stażystów.

W sprawozdaniu wykazano w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2015 roku średnią liczbę etatów dla nauczycieli mianowanych - 29,33, natomiast w okresie od 1 września do 31 grudnia 2015 roku - 24,12. Stwierdzono, że w sprawozdaniu została wykazana prawidłowa średnia liczba etatów dla nauczycieli mianowanych poza niżej wymienionymi przypadkami:

Kontrolujące ustaliły, że nieprawidłowości w ustaleniu średniego wymiaru etatu dotyczyły następującej sytuacji, w której nauczyciel w Publicznym Przedszkolu nr 2, w listopadzie 2015 roku skorzystał z 5 dni zwolnienia z tytułu opieki nad chorym członkiem rodziny płatnego z środków ZUS, natomiast z oświadczenia złożonego przez pracownika wynikało, że w jednym dniu opiekę nad dzieckiem (lat 5) mógł sprawować ojciec (z uwagi na zmianowy system pracy). W związku z powyższym uznano nieobecność nauczyciela w pracy w tym dniu za usprawiedliwioną, jednak bez prawa do zasiłku opiekuńczego. Zmniejszenia wynagrodzenia z tego tytułu dokonano mu w grudniu 2015 roku. **Wymiar etatu do celów obliczenia jednorazowego dodatku uzupełniającego został obniżony jedynie o 0,13 wynikający z 4 dni zwolnienia płatnego z środków ZUS, natomiast nie dokonano obniżenia wymiaru etatu o 0,05 (1 etat/20 dni x 1 dzień) tj. z tytułu 1 dnia nieobecności usprawiedliwionej jednak, za który pracownik nie otrzymał wynagrodzenia, ani zasiłku.**

Wg ustaleń kontrolujących średnia liczba etatów nauczycieli mianowanych powinna wynieść w okresie styczeń - sierpień 2015 roku - 29,33 i w okresie wrzesień - grudzień 2015 roku - 24,09. Średnioroczna liczba etatów nauczycieli mianowanych w okresie wrzesień - grudzień 2015 roku została zawyżona o 0,03.

Na podstawie list płac, kart wynagrodzeń oraz dokumentów zgromadzonych w teczkach akt osobowych ustalono, iż wszystkie składniki wynagrodzenia nauczycieli stażystów zostały prawidłowo ujęte do wydatków na wynagrodzenia, o których mowa w art. 30 ust. 1 Karty nauczyciela.

Na podstawie list płac, kart wynagrodzeń oraz dokumentów zgromadzonych w teczkach akt osobowych ustalono, iż wszystkie składniki wynagrodzenia nauczycieli mianowanych zostały prawidłowo ujęte do wydatków na wynagrodzenia, o których mowa w art. 30 ust. 1 Karty nauczyciela.

Z wyliczeń dokonanych przez kontrolujących wynika, że kwota różnicy w grupie nauczycieli mianowanych powinna wynieść 138.731,51 zł i była niższa od różnicy wykazanej w sprawozdaniu o 469,60 zł, co oznacza, że jednorazowy dodatek uzupełniający za 2015 roku w grupie nauczycieli mianowanych został zawyżony ogółem o 469,60 zł.

Zestawienie średniej liczby etatów, wynagrodzeń wypłaconych ze środków Urzędu, osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego zawiera załącznik nr 24 do protokołu kontroli.

Kontrolujące ustaliły, że w grupie nauczycieli mianowanych dokonano wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli w kwocie 139.201,11 zł, natomiast w grupie nauczycieli stażystów w kwocie 5.762,69 zł.

Wg list płac ustalona kwota różnicy dla poszczególnych stopni awansu zawodowego została wypłacona, w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego przez poszczególne jednostki oświatowe w dniach:

- z dnia 29 stycznia 2016 roku na kwotę 97.841,32 zł – Szkoła Podstawowa w Makowiskach;
- z dnia 29 stycznia 2016 roku na kwotę 78.999,46 zł – Publiczne Przedszkole nr 2 w Pajęcznie;
- z dnia 25 stycznia 2016 roku na kwotę 39.152,85 zł – Publiczne Przedszkole nr 1 w Pajęcznie;
- z dnia 22 stycznia 2016 roku na kwotę 281.440,24 zł – Szkoła Podstawowa nr 1 w Pajęcznie;
- z dnia 29 stycznia 2016 roku na kwotę 212.408,08 zł – Publiczne Gimnazjum w Pajęcznie.

Rozliczenie dochodów wykonanych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z wydatkami wykonanymi na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (art. 6r ust.2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 roku o czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm.) – 2015 rok

Tabela za 2015 rok

Lp.	Dochody	Wydatki	Różnica
	1.066.065,08	1.040.991,52	25.073,56

Skarbnik Gminy i Miasta Pajęczno – Zuzanna Podlejska wyjaśniła, że nadwyżka dochodów nad wydatkami związanymi z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami w 2015 roku, która to wyniosła 25.073,56 zł stanowiła część wolnych środków pozostałych na rachunku budżetu Gminy na koniec roku 2015, które to wyniosły 156.519.69 zł i na sesji Rady Miejskiej w dniu 29 kwietnia 2016 roku zostały wprowadzone na PRZYCHODY BUDŻETU i przeznaczone na finansowanie planowanego deficytu budżetu 2016 roku. Ze sprawozdania Rb-28 za 2015 rok wynika, że zobowiązania z tytułu zapłaty za usługi dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów

komunalnych oraz utworzenia i utrzymania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych za miesiące listopad i grudzień 2015 rok wobec firmy EKOREGION wyniosły 134.917,20 zł i były wyższe od kosztów z tego tytułu za m-ce listopad i grudzień 2014 r., które to wynosiły 94.800 zł. Od 2015 roku nastąpił wzrost wydatków z tego tytułu, a dochody z opłat pozostały na nie zmienionym poziomie od początku funkcjonowania systemu.

Tabela uzupełniająca

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Kwota
90002	4010	111.182,00
	4040	9.636,96
	4110	19.793,88
	4120	3.421,22
	4210	35.758,04
	4300	815.193,04
	4360	2.150,00
	4410	285,88
	4610	773,88
	4700	2.952,00
	6060	39.844,62
RAZEM:		1.040.991,52

Tabela za 2016 rok

Lp.	Dochody	Wydatki	Różnica
	1.083.727,18	1.029.391,45	+54.335,73

Nadwyżka dochodów została przeznaczona w 2017 roku na pokrycie zobowiązań z roku 2016.

Tabela uzupełniająca

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Kwota
90002	4010	119.061,00
	4040	10.120,00

	4110	20.464,00
	4120	2.917,00
	4210	4.685,96
	4300	858.186,11
	4360	1.016,22
	4410	0
	4610	694,16
	4700	746,00
	6060	11.498,00
RAZEM:		1.029.391,45

Skarbnik Gminy i Miasta Pajęczno – Zuzanna Podlejska wyjaśniła, że zobowiązania nie wymagalne z tytułu funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi dział 900 rozdział 90002 na dzień 31.12.2016 roku wynoszą 135.848,89 zł dotyczą kosztów odbioru odpadów poniesionych w listopadzie i grudniu 2016 roku, a termin płatności przypada na styczeń 2017 rok.

Nadwyżka dochodów nad wydatkami za 2016 rok wynosi +54.335,73 zł i wchodzi w skład wolnych środków pozostałych na rachunku budżetu gminy za rok 2016, która to zgodnie ze sprawozdaniem Rb NDS wynosi +1.150.507,24 zł.

Z dniem 1 lutego 2015 roku weszła w życie ustawa z dnia 28 listopada 2014 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu i czystości w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 87). Powyższą ustawą dodano art. 6r ust.1aa, z którego treści wynika, że środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania komunalnymi jak też dodano art. 6r ust.2c, zgodnie z którym – środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym.

Powyższe zmiany oznaczają, że nadwyżka dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, jako prawnie wyodrębniony zasób środków finansowych, pojawiła się w rozliczeniu budżetów gmin uchwalonych w 2015 roku, a zatem jego konsekwencją jest prawny obowiązek wykorzystania nadwyżki dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na pokrycie kosztów funkcjonowania tego systemu. Po raz pierwszy obowiązek ten wystąpi w zakresie budżetów za 2016 rok, co oznacza, że nadwyżka dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 rok po raz pierwszy w 2016 roku musiała zostać wykorzystana wyłącznie na pokrycie kosztów funkcjonowania tego systemu. **Kontrolujące zwracają uwagę, że zarówno za 2015 rok jak i za 2016 rok w Gminie Pajęczno wystąpiła nadwyżka dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, co więcej za 2016 roku nadwyżka ta była ponad dwukrotnie wyższa niż za 2015 rok. Jak wcześniej opisano w obecnym stanie prawnym przepisy ustawy o utrzymaniu i czystości w gminach wymagają rozliczenia nadwyżki poprzez jej wykorzystanie na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania**

odpadami. Kontrolujące zwracają uwagę na konieczność rozliczenia w 2017 roku nadwyżki dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 i 2016 rok poprzez przeznaczenie jej na pokrycie kosztów funkcjonowania tego systemu.

System gospodarowania odpadami podlega szczególnych zasad wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym, a wynika to z następujących przepisów. W art. 212 ustawy o finansach publicznych zostały wymienione elementy uchwały budżetowej. Jednym z takich elementów jest określenie szczególnych zasad wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym, wynikających z odrębnych ustaw (art. 212 ust. 1 pkt 8). Odrębne ustawy określają zasady wydatkowania środków budżetowych z określonych źródeł na ściśle określone w tych ustawach zadania.

Planowanie dochodów i wydatków związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu wynika z art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W świetle przywołanego przepisu, w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego określa się także dochody i wydatki finansowane z tych dochodów, związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw.

W tym przypadku szczególnymi przepisami, o których mówi ustawa o finansach publicznych będzie ustawa z dnia 13 września 1996 roku o czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z art. 263 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, niezrealizowane kwoty wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego wygasają, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4, z upływem roku budżetowego. Z końcem roku nie wygasają jedynie wydatki ustalone przez radę gminy w drodze uchwały (tzw. wydatki niewygasające). W wykazie tworzonym przez organ stanowiący JST ujmuje się wydatki wynikające z ustawy o finansach publicznych. Rada może określić termin dokonania każdego wydatku ujętego w tym wykazie w następnym roku budżetowym – ostateczny jednak termin realizacji wydatków niewygasających upływa 30 czerwca roku następnego.

Z przepisu wynika, że wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, wygasają z końcem roku budżetowego. Wobec powyższego nie ma obowiązku przenoszenia środków niewykorzystanych w roku poprzednim na rok następny. Sposób wykorzystania przedmiotowych środków zależy wyłącznie od woli organu stanowiącego JST.

Inaczej jednak będzie w przypadku opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie bowiem z wprowadzonym ustawą z dnia 28 listopada 2014 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw - art. 6r ust. 2c ustawy - środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym (jak wcześniej wskazano zmiana weszła w życie w 2015 roku i będzie mieć zastosowanie po raz pierwszy w 2016).

W związku z powyższym w sytuacji, gdy na koniec roku budżetowego pozostanie w budżecie gminy niewydatkowana kwota pobranej opłaty, to zgodnie z przywołanym przepisem nadwyżka ta powinna pozostawać na rachunku budżetu JST. Dochód gminy z tytułu tzw. opłaty śmieciowej spełnia bowiem warunki określone w art. 42 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym środki publiczne pochodzące z poszczególnych tytułów nie

mogą być przeznaczane na finansowanie imiennie wymienionych wydatków, chyba że odrębna ustawa stanowi inaczej. A tak właśnie stanowi ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Należy zaznaczyć również nie właściwym jest utożsamianie nadwyżki dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z kwotą wolnych środków.

Zgodnie bowiem z art. 217 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nadwyżką lub deficytem budżetu jednostki samorządu terytorialnego jest różnica między dochodami, a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Natomiast wolne środki w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 to nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Tak definiowane wolne środki wykazywane są w poz. D.16. sprawozdania o nadwyżce / deficycie jednostki samorządu terytorialnego (Rb-NDS). Wzór sprawozdania stanowi załącznik nr 22 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Zgodnie z art. 217 ust 2 wolne środki mogą być jednym ze źródeł pokrycia deficytu.

Należy zastrzec, że nie wszystkie środki pieniężne, które zostają w jednostce samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego to środki rozumiane przez ustawodawcę jako „wolne środki”, czyli wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

Do kategorii innych środków pieniężnych pozostałych na rachunku bankowym nie będących wolnymi środkami zaliczane to dochody samorządów, które muszą być klasyfikowane i wydatkowane w ściśle określony sposób. Wpływy te i cele, na jakie mogą być przeznaczone, określają ustawy odrębne od przepisów ustawy o finansach publicznych. Typowym przykładem takich środków są m.in. środki nadwyżki dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie ze wzorem sprawozdania Rb-NDS stanowiącym załącznik nr do załącznik nr 22 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej przychody budżetowe (D1) zostały pogrupowane w następujące kategorie:

- D11 – kredyty i pożyczki,
- D12 – spłaty pożyczek udzielonych,
- D13 – nadwyżka z lat ubiegłych,
- D14 – papiery wartościowe,
- D15 – prywatyzacja majątku jst,
- D16 – wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych,
- D17 – inne źródła.

Stosownie do wyjaśnienie zawartych w § 13 pkt 7 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w wierszach "inne źródła" przychodów i "inne cele" rozchodów ujmuje się źródła ujęte w uchwale budżetowej po zmianach, nie ujęte w innych wierszach sprawozdania. Z ww. kategorii przychodów grupowanych przez sprawozdanie Rb-NDS wynika, że nadwyżka dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi nie mieści się w pojęciu żadnej z kategorii przychodów poza „innymi źródłami”.

Kontrolujące zwracają również uwagę na fakt, że występująca od dwóch lat nadwyżka dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania

odpadami komunalnymi z wyraźną tendencją rosnącą powinna skłonić władze Gminy Pajęczno do ponownego przeanalizowania uchwalonych stawek opłaty pod kątem zweryfikowania ich wysokości.

XIII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 165 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Gminy i Miasta Pajęczno pod pozycją 3/2016.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Dariusz Tokarski	- Burmistrz Gminy i Miasta Pajęczno
2. Zuzanna Podlejska	- Skarbnik Gminy i Miasta Pajęczno
3. Justyna Stochniałek	- Sekretarz Gminy i Miasta Pajęczno
4. Agnieszka Jura	- Kierownik referatu księgowości budżetowej
5. Ewa Gałęcka	- Kierownik referatu podatków i opłat
6. Wanda Koperska	- Kierownik referatu planowania przestrzennego i inwestycji
7. Barbara Traczyńska	- kasjer
8. Anna Stachera	- inspektor ds. oświaty
9. Danuta Cichowlas	- inspektor ds. kadr
10. Elżbieta Gajęcka	- inspektor ds. płac
11. Jarosław Gruszka	- inspektor ds. promocji i rozwoju gospodarczego oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi
12. Elżbieta Kościanek	- inspektor ds. w referacie księgowości budżetowej
13. Magdalena Modlińska	- inspektor ds. w referacie księgowości budżetowej
14. Aleksandra Bilka	- inspektor referatu nadzoru komunalnego, gospodarowania nieruchomościami gminy, ochrony środowiska i rolnictwa
15. (...) ⁶⁵	- pomoc administracyjna w referacie nadzoru komunalnego, gospodarowania nieruchomościami gminy, ochrony środowiska i rolnictwa
16. Agnieszka Piejek	- inspektor w Referacie Wymiaru Podatków i Opłat
17. Karina Wzientek	- inspektor w Referacie Wymiaru Podatków i Opłat

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

- 1. Szczegółowe dane dotyczące spłaty rat kapitałowych i odsetek od kredytów i pożyczek*
- 2. Wyliczenie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych dla roku 2015 dotyczących podatku od nieruchomości*
- 3. Szczegółowe zestawienie zobowiązań z tyt. dostaw towarów i usług na dzień 31 grudnia 2015 roku*
- 4. Protokół z kontroli kasy*

---

⁶⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

5. Zestawienie podatników (osób prawnych) podatku od nieruchomości objętych kontrolą w latach 2015-2016 (do 30 września)
6. Zestawienie terminowości zapłaty przez podatników podatku od nieruchomości – osoby prawne objętych próbą kontroli podatku z tytułu XI i XII raty za 2015 rok oraz I i II raty za 2016 rok
7. Wyjaśnienie Agnieszki Piejek inspektora w Referacie Wymiaru Podatków i Opłat w sprawie podatnika (...) ⁶⁶
8. Zestawienie podatników (osób fizycznych) podatku od nieruchomości objętych kontrolą w latach 2015-2016
9. Zestawienie terminowości zapłaty przez podatników podatku od nieruchomości – osoby fizyczne objętych próbą kontroli podatku z tytułu IV raty za 2015 rok oraz I raty za 2016 rok
10. Zestawienie pojazdów objętych kontrolą podatku od środków transportowych – osoby fizyczne
11. Zestawienie terminowości regulowania II raty podatku od środków transportowych za 2015 rok – osoby fizyczne
12. Zestawienie pojazdów objętych kontrolą podatku od środków transportowych – osoby prawne
13. Zestawienie tytułów wykonawczych i upomnień wystawionych za zaległości w podatku do nieruchomości wobec podatnika (...) ⁶⁷
14. Zestawienie czynności windykacyjnych podjętych wobec podatników podatku od środków transportowych objętych kontrolą
15. Wykaz sprzedanych nieruchomości w latach 2014 – 2016 (do 30 września)
16. Zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste obowiązujących w latach 2014 – I półrocze 2016
17. Zestawienie decyzji objętych kontrolą oraz zestawienie decyzji umarzających postępowanie w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej
18. Wyliczenie oprocentowania wg stopy redyskonta weksli dla decyzji objętych kontrolą, w których opłata została rozłożona na raty
19. Dane o wykonaniu rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej
20. Szczegółowe zestawienie dotacji przyznanych w 2015 roku podmiotom spoza sektora finansów publicznych z budżetu Gminy i Miasta Pajęczno
21. Źródła finansowania inwestycji w poszczególnych działach i rozdziałach
22. Podstawowe dane o kontrolowanych zadaniach inwestycyjnych
23. Zestawienie środków trwałych objętych kontrolą naliczenia umorzeń
24. Zestawienie średniej liczby etatów, wynagrodzeń wypłaconych ze środków Urzędu, osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego

---

⁶⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

25. Zestawienie nieruchomości oddanych w najem lub dzierżawę w latach 2015 – I półrocze 2016

26. Zestawienie akt kontroli

27. Tabele dotyczące gospodarki odpadami

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 20 marca 2017 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy i Miasta w Pajęcznie

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Joanna Pączek)

.....
(Sylwia Ryl)

.....
(Alicja Gołąbek)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)